

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут»

**І. О. Мікульонок
О. Л. Сокольський**

**ПОЛІМЕРНІ МАТЕРІАЛИ
І ВИРОБИ З НИХ
(ОДЕРЖАННЯ, ПЕРЕРОБЛЕННЯ,
ВЛАСТИВОСТІ)
ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК**

*Рекомендовано Методичною радою
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут»*

Київ
Видавництво «Політехніка»
2015

УДК 678.5.067(038)
ББК 35.71/73я2
М59

*Гриф надано Методичною радою НТУУ «КПІ»
(протокол № 2 від 29.10.2015 р.)*

Рецензенти:

О. М. Гавва, д-р техн. наук, проф.,
Національний університет харчових технологій

О. С. Парфенюк, д-р техн. наук, проф.,
Донецький національний технічний університет

Відповідальний редактор

А. Я. Карвацький, д-р техн. наук, проф.,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут»

Мікульонок І. О.

М59 Полімерні матеріали і вироби з них (одержання, перероблення, властивості) : термінологічний словник / І. О. Мікульонок, О. Л. Сокольський. – Київ : Вид-во «Політехніка», 2015. – 208 с. – Бібліогр.: с. 201–204. – 300 прим.
ISBN 978-966-622-731-0

Словник містить терміни й визначення основних понять (1506 словникових статей), які використовуються в галузі одержання й перероблення високомолекулярних сполук і виробів з їх застосуванням. Для зручності користування до словника додано російський алфавітний покажчик термінів.

Для широкого кола фахівців хімічного й полімерного апарато- й машинобудування, технології перероблення полімерів і пластмас у вироби та споріднених галузей виробництва, а також викладачів і студентів вищих навчальних закладів освіти.

УДК 678.5.067(038)
ББК 35.71/73я2

ISBN 978-966-622-731-0

© І. О. Мікульонок,
О. С. Сокольський, 2015
© НТУУ «КПІ» (ІХФ), 2015

ПЕРЕДМОВА

Один з елементів професійної підготовки будь-якого фахівця – опанування ним мови основної й суміжних спеціальностей, в основі якої лежить термінологія. Для полегшення процесу засвоєння термінології потрібно, щоб спеціальна мова ґрунтувалася на упорядкованій і стандартизованій термінології, без знання якої неможлива повноцінна професійна діяльність.

Унаслідок різного досвіду й неоднакового особистого сприйняття той самий термін або визначення можуть викликати в різних людей різні уявлення. Часто фахівці користуються тими чи тими термінами за звичкою, що нерідко є причиною різного трактування деяких понять. При цьому вони іноді вживають не тільки суперечливі, а часом і недозволені до вживання терміни-синоніми, які значно ускладнюють відповідний текст і утруднюють його сприймання. Особливо це відчувається сьогодні, коли в усіх сферах діяльності людини – соціальній, економічній і майновій – українська мова впевнено замінює традиційну для багатьох районів України російську.

У науковій, технічній і навіть популярній літературі для однозначного тлумачення найрізноманітніших понять потрібно вживати стандартизовані терміни й скорочення, а якщо таких немає – загальновживані в науково-технічній літературі. Майже за півтора десятка років незалежності країни Держстандарт України виконав величезний обсяг роботи зі стандартизації в галузі термінології, наслідком якої є розроблення та введення в дію більше тисячі стандартів на терміни та визначення.

У пропонованому словнику подано термінологію з галузі високомолекулярних сполук і виробів з них. Наведено 1 506 словникових статей, розміщених за українським алфавітом.

Текст кожної словникової статті розміщено в такому порядку: ліворуч – термін, праворуч – визначення відповідного поняття і в разі потреби деякі пояснення, після чого наведено посилання на використане джерело. Якщо стандартизований термін чи визначення не відповідає вимогам українського правопису або граматичним чи стилістичним правилам, то в словниковій статті наведено скоректований варіант, а перед посиланням на відповідний стандарт зазначено «див. також».

Для кожного поняття, наведеного в словнику, подано зазвичай один термін (стандартизований або рекомендований). Наведені визначення в разі потреби допускається змінювати, уводячи до них похідні ознаки, розкриваючи значення використовуваних термінів, зазначаючи об'єкти, що входять до обсягу й змісту визначуваного поняття (при цьому зміни мають не порушувати обсяг і зміст наведених понять). Недозволені до вживання терміни-синоніми наведено ліворуч від кожної словникової статті в круглих дужках після основного (зазвичай стандартного) терміна з позначкою «Нд». Стандартизовані й

рекомендовані терміни подано напівжирним шрифтом, їх стисла форма – нормальним, а недозволені (нерекомендовані для вживання) терміни – курсивом. Наявність квадратних дужок у термінологічній статті означає, що до неї включено два (три, чотири чи більше) терміни, які мають спільні елементи. У словнику наведено алфавітний показник російських термінів.

Терміни в словнику розміщено в такому порядку: іменник – прикметник (наприклад, термін «Гумообробні вальці» подано у вигляді «Вальці гумообробні»).

Ураховуючи динамічність стандартизованої термінології (щорічно затверджують нові термінологічні стандарти, а чинні стандарти переглядають, до них вносять зміни, деякі документи анулюють), автори припускають наявність у цьому словнику деяких суперечливих моментів і будуть вдячні за всі зауваження та пропозиції щодо поліпшення видання.

СКОРОЧЕННЯ

ГОСТ	– міждержавний стандарт;
ДНАОП	– державний нормативний акт про охорону праці;
ДСТУ	– державний стандарт України;
НД	– нормативний документ;
Нд	– недозволений до вживання термін-синонім;
НТД	– нормативно-технічний документ;
СКД	– система конструкторської документації.

УКРАЇНСЬКИЙ АЛФАВІТ

Аа	Ее	Її	Оо	Фф	Ьь
Бб	Єє	Йй	Пп	Хх	Юю
Вв	Жж	Кк	Рр	Цц	Яя
Гг	Зз	Лл	Сс	Чч	
Ґґ	Ии	Мм	Тт	Шш	
Дд	Іі	Нн	Уу	Щщ	

СТАНДАРТИЗОВАНІ Й РЕКОМЕНДОВАНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

А

Абразив

- Абразив

АБС-пластик;

співполімер акрилоніт-
рилбутадієнстирольний

- АБС-пластик; сополимер акрилонитрилбутадиен-стирольный

Автоклав-прес

- Автоклав-пресс

Агент

вулканізувальний

- Агент вулканизирующий

Агент газотвірний;

агент роздувальний;
пороутворювач;
спінювач

- Агент газообразующий; агент раздувающий; порообразователь; вещество вспенивающее

Агент зшивальний

- Агент сшивающий

Агент роздувальний

- Агент раздувающий

Агрегат

- Агрегат

Див. Матеріал абразивний

Термопластичний матеріал, що має двофазову структуру. Неперервна фаза – співполімер стиролу з акрилонітрилом, дискретна фаза – каучук (бутадієновий, бутадієн-стирольний, бутадієн-акрилонітрильний з розміром частинок 0,5–2,0 мкм) [29]

Машина для вулканізації покришок і безкамерних шин – сполучення наповненої парою замкненої герметичної камери з вулканізаційним гідравлічним пресом, який знаходиться в її середині, у результаті стискання і нагрівання заготовок, що знаходяться у спеціальних прес-формах (див. також ДСТУ 3042–95)

Інгредієнт гумової або латексної суміші, який зшиває макромолекули каучуку в процесі вулканізації суміші (ДСТУ 3642–97)

Інгредієнт суміші, який застосовують для утворення газу внаслідок хімічного та (або) термічного впливу під час виготовлення порожнистих або поруватих виробів (див. також ДСТУ 3642–97)

Речовина, здатна необоротно перетворювати (зшивати) молекули полімерів та олігомерів (смол) у тверді неплавкі й нерозчинні сітчасті полімери [27]

Див. Агент газотвірний

Складальна одиниця, що має повну взаємозамінність, яку можна скласти окремо від інших частин виробу чи виробу в цілому і яка може виконувати призначену функцію у виробі або діяти самостійно (ДСТУ 2390–94).

Конструктивне поєднання виробничої машини з приводом і обладнанням, призначене для виконання певної технологічної функції, яка охоплює ряд операцій, серед яких пересування всередині агрегату об'єктів перероблення і технологічної оснастки (див. також ДСТУ 3042–95).

Агрегат гумозмішувальний періодичної дії

- Агрегат резиномесительный периодического действия

Агрегат для виготовлення бортових кілець покришок

- Агрегат для изготовления бортовых колец покрышек

Агрегат для виготовлення напірних рукавів

- Агрегат для изготовления напорных рукавов

Агрегат для вироблення видувних виробів

- Агрегат для производства выдувных изделий

Агрегат для гуми ливарний

- Агрегат для резины литьевой

Агрегат для нанесення гідроізоляції на трубопроводи

- Агрегат для нанесения гидроизоляции на трубопроводы

Агрегат для нанесення клею на основу

- Агрегат для нанесения клея на основу

Агрегат для нанесення пластмас на основу

- Агрегат для нанесения пластмасс на основу

Примітка. Конструктивне поєднання – розміщення машин і конструкцій на спільній основі або поєднання їх в одне ціле за допомогою жорсткого чи рухомого з'єднання. Інколи замість жорсткого з'єднання зв'язок між окремими машинами можна забезпечити поставленням їх щільно одна до одної з кріпленням на спільному фундаменті на місці експлуатації

Конструктивне поєднання гумозмішувача періодичної дії з ваговим, дозувальним і транспортувальним обладнанням (ДСТУ 3042–95)

Конструктивне поєднання верстата для виготовлення бортових кілець покришок, черв'ячної машини для перероблення гумових сумішей, обладнання для знежирення і нейтралізації, компенсаторів та шпулярників (див. також ДСТУ 3042–95)

Конструктивне поєднання черв'ячної машини, плунжерного пристрою для очищення гумової суміші з обладнанням намотування гумової стрічки для живлення черв'ячної машини, перемотувальної машини для намотування ниток на шпулі, барабана для приймання гумової стрічки, приймального та розмотувального обладнання (ДСТУ 3042–95)

Конструктивне поєднання черв'ячного преса із завантажником гранул, сушаркою гранул, формувальним обладнанням та видувною машиною (ДСТУ 3042–95)

Конструктивне поєднання ливарної черв'ячної машини із затискачами для прес-форми (ДСТУ 3042–95)

Конструктивне поєднання черв'ячного преса із завантажником гранул, формувальним обладнанням, візком та обладнанням для охолодження (ДСТУ 3042–95)

Конструктивне поєднання наносного обладнання з розмотувальним обладнанням, термокамерою, обладнанням поздовжнього і поперечного різання та намотувальним обладнанням (ДСТУ 3042–95)

Конструктивне поєднання черв'ячного та (або) валкового устаткування з розмотувальним обладнанням, обладнанням поздовжнього і поперечного різання та намотувальним обладнанням (ДСТУ 3042–95)

Агрегат для нанесення покриття на труби

- Агрегат для нанесения покрытия на трубы

Агрегат для перероблення пластмас каскадний

- Агрегат для переработки пластмасс каскадный

Агрегат для перероблення пластмас на базі вальців

- Агрегат для переработки пластмасс на базе вальцов

Агрегат для перероблення пластмас на базі черв'ячних або черв'ячно-дискових пресів;

агрегат для перероблення пластмас каскадний

- Агрегат для переработки пластмасс на базе червячных или червячно-дисковых прессов; агрегат для переработки пластмасс каскадный

Агрегат для підготовки протектора

- Агрегат для подготовки протектора

Агрегат для плунжерного очищення гумових сумішей

- Агрегат для плунжерной очистки резиновых смесей

Агрегат з вальців для пароніту та електроніту

- Агрегат из вальцов для паронита и электронита

Агрегат з гумообробних вальців

- Агрегат из резинообработывающих вальцов

Конструктивне поєднання двох черв'ячних пресів з формувальним обладнанням (ДСТУ 3042–95)

Див. Агрегат для перероблення пластмас на базі черв'ячних або черв'ячно-дискових пресів

Конструктивне поєднання двох або більше вальців, що працюють від одного приводу (див. також ДСТУ 3042–95)

Конструктивне поєднання двох або більше черв'ячних або черв'ячно-дискових пресів чи їх сполучень, у яких послідовно перероблюються термопластичні суміші для поліпшення якості одержуваного розплаву (див. також ДСТУ 3042–95)

Конструктивне поєднання верстата для шершування з обладнанням для підігрівання, промазування і сушіння протектора перед накладанням його на відновлювану покришку (ДСТУ 3042–95)

Конструктивне поєднання плунжерного пристрою для очищення гумової суміші, обладнання для відбирання та охолодження стрічки, термостатичної камери, перевантажувального візка та піддона (див. також ДСТУ 3042–95)

— (ДСТУ 3042–95)

Конструктивне поєднання двох чи більше вальців, що працюють від одного приводу (див. також ДСТУ 3042–95)

Агрегат черв'ячних машин

- Агрегат червячных машин

Агрегат черв'ячно-валковий

- Агрегат червячно-валковый

Адгезія

- Адгезия

Адитиви (Нд)

- Аддитивы (Нд)

Аеросил

- Аэросил

Азбест

- Асбест

Азбоволокніт

- Асбоволокнит

Азбогетинакс

- Асбогетинакс

Азбопластик

- Асбопластик

Азботекстоліт

- Асботекстолит

АК

- АК

Активатор

- Активатор

Конструктивне поєднання двох чи більше черв'ячних машин з формувальним обладнанням (див. також ДСТУ 3042–95)

Конструктивне поєднання черв'ячної машини з двома зустрічно обертовими паралельними валками, що забезпечують приймання гумової суміші (див. також ДСТУ 3042–95)

Поверхнєве явище, що спричиняє зчеплення між приведеними до контакту різномірними матеріалами під дією фізико-хімічних сил (див. також ДСТУ 2955–94)

Див. Домішки

Високодисперсний аморфний діоксид силіцію з питомою поверхнею 175–380 м²/г. Застосовують як наповнювач у виробництві гум [29]

Узагальнена назва тонковолокнистих мінералів класу силікатів, які здатні розщеплюватися на гнучкі й тонкі волокна (завтовшки до 0,5 мкм). Різновиди азбесту – хризотилітові та амфіболітові азбесту. На основі азбесту виробляють папір, картон, шнури тощо [18]

Пресматеріал з азбестоволокна й термореактивної смоли; іноді містить порошкоподібний наповнювач, наприклад тальк [29].

Див. також Азбопластик

Шаруватий пластик з азбестового паперу, що містить небелену сульфатну целюлозу, і термореактивної смоли [29].

Див. також Азбопластик

Пластмаса на основі азбестоволокнистого матеріалу (тканини, паперу, картону, волокна) і термореактивної смоли. За видом наповнювача розрізняють азботекстоліт (наповнювач – тканина), азбоволокніт (волокно), азбогетинакс (папір) [29]

Шаруватий пластик з азбестової тканини й термореактивної смоли; іноді містить порошкоподібний мінеральний наповнювач, наприклад, SiO₂ [29].

Див. також Азбопластик

Див. Каучук акрилатний

Інгредієнт гумової суміші, який вводять у невеликій кількості для підвищення ефективності прискорювача (ДСТУ 3642–97).

Див. також Промотор

Амінопласт

- Аминопласт

Аміносмола

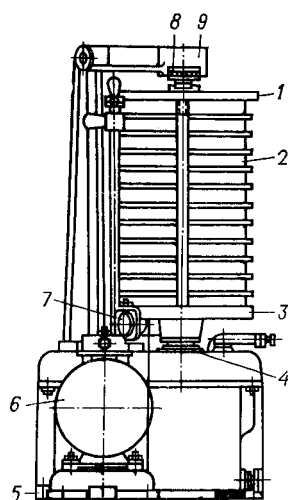
- Аминосмола

Ампула

- Ампула

Аналіз ситовий

- Анализ ситовый

Пластмаса на основі аміносмола (ДСТУ 2406–94)

Синтетична смола на основі альдегіду і речовин, що містять аміногрупу (ДСТУ 2406–94)

Разова споживча тара з циліндричним корпусом і витягнутою горловиною, яку герметично запаюють після наповнення продукцією, з плоским чи випуклим дном (див. також ДСТУ 2890–94)

Процес розсіювання проби матеріалу на кількох ситах з різними стандартними розмірами отворів певного модуля.

Примітка. Модуль шкали грохочення – постійне відношення розміру отворів кожного попереднього сита до наступного (зазвичай дорівнює 2, $2^{0,5}$ або $2^{0,25}$)

Прилад 028М для проведення ситового аналізу:

1 – кришка; 2 – набір сит; 3 – столик; 4 – ексцентриковий вал;
5 – станина; 6 – електродвигун; 7 – куліса; 8 – гвинти; 9 – важіль

Анізотропія

- Анизотропия

Відмінність властивостей середовища (наприклад, фізичних: пружності, електропровідності, теплопровідності, показника заломлення, швидкості звуку або світла тощо) у різних напрямках всередині цього середовища (див. також «ізотропія»)

Аніон-радикал

- Анион-радикал

Вільний радикал з надлишковим негативним зарядом (ГОСТ 25645.321–87)

Антиадгезив

- Антиадгезив

Інгредієнт гумової суміші, який запобігає злипанню її або напівфабрикатів з неї між собою або з технологічним обладнанням (див. також ДСТУ 3642–97)

Антиозонант

- Антиозонант

Інгредієнт гумової суміші, який гальмує руйнування гум під дією озону (ДСТУ 3642–97)

Антиоксидант

- Антиоксидант

Див. Протиокисник

Антипірен

- Антипірен

Функціональна домішка, що зменшує горючість склопластику, перешкоджає його займанню та уповільнює процес розповсюдження полум'я (див. також ДСТУ 2241–93).

Інгредієнт гумової суміші, який зменшує займистість гуми (ДСТУ 3642–97)

Антирад

- Антирад

Інгредієнт гумової суміші, що підвищує радіаційну тривкість гум (див. також ДСТУ 3642–97)

Антистатик

- Антистатик

Інгредієнт гумової суміші, що запобігає утворенню та нагромадженню статичної електрики в сумішах (див. також ДСТУ 3642–97)

Апарат хімічних виробництв

- Аппарат химических производств

Посудина, призначена для ведення хімічних, теплових та інших технологічних процесів, а також для зберігання і транспортування газоподібних, рідких та інших речовин

Апрет

- Аппрет

Домішка, яку наносять на поверхню склотканин для підвищення їх адгезії до зв'язуючого (див. також ДСТУ 2241–93)

Армування

- Армирование

Підсилення матеріалу або конструкції іншим матеріалом [18]

Атмосферостійкість

- Атмосферостойкость

Здатність матеріалу чинити опір руйнуванню під дією атмосферних чинників за конкретних умов без появи дефектів на поверхні й руйнування матеріалу (ДСТУ Б А.1.1-5–94)

АФ

- АФ

Див. Смола аніліноформальдегідна

Б**Бакібол**

- Бакибол

Див. Фулерен

Балон

- Баллон

Транспортна тара з вузькою горловиною і корпусом, що має форму краплі, кулі чи циліндра зі сферичним дном (див. також ДСТУ 2890–94).

Посудина, яка має одну або дві горловини для установаження клапанів, фланців або штуцерів і призначена для транспортування, зберігання й використання стиснених, зріджених або розчинених під тиском газів (ДНАОП 0.00-1.07–94)

Балон (Нд)

- Баллон (Нд)

Див. Шина (пневматична)

Банка

- Банка

Споживча тара місткістю 0,025–10,0 дм³ переважно з циліндричним корпусом, горловиною, діаметр якої дорівнює діаметру корпусу чи дещо менший від нього, та плоским дном (див. також ДСТУ 2890–94)

Барабан

Нд Бочка

- Барабан

Нд Бочка

Транспортна тара з плоским дном та гладеньким чи гофрованим корпусом циліндричної форми без обручів чи зигів катання (див. також ДСТУ 2890–94)

Барабан (Нд)

- Барабан (Нд)

Барвник

- Вещество красящее; краситель

Барвник полімерний

- Краситель полимерный

Безпека

- Безопасность

Безпечність продукції

- Безопасность продукции

Біговина

- Беговина

Біополімери

- Биополимеры

БК

- БК

Блістер

- Блистер

Блок-співполімери

- Блок-сополимеры

Бобіна

- Бобина

Див. Бочка

Див. Пігмент

Полімер (олігомер), що містить фрагменти барвників в основному або бічному ланцюзі макромолекули [27]

Властивість об'єкта запобігати ризику завдання шкоди здоров'ю людей, майну й навколишньому середовищу (див. також ДСТУ 2860–94)

Властивість конкретної продукції, яка полягає в її здатності бути використаною за призначенням без завдання будь-якої можливої шкоди (безпечність продукції зазвичай розглядають як оптимальний баланс ряду чинників, включаючи такий нетехнічний чинник, як поведінка людини, що дає змогу звести усунувний ризик, пов'язаний з можливістю завдання шкоди здоров'ю людей і збереження майна, до прийняттого рівня; безпечність продукції залежно від виду продукції поєднує такі властивості, як електробезпеку, вибухобезпеку, радіаційну безпеку, безпеку від впливу хімічних і забруднювальних речовин, безпеку від помилкових дій обслуговуючого персоналу, безпеку за рівнем шуму і вібрації технічних засобів тощо (див. також ДСТУ 3278–95)

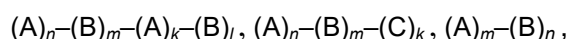
Див. Доріжка (протектора) бігова

Природні високомолекулярні сполуки, які є структурною основою всіх живих організмів. До біополімерів належать білки, нуклеїнові кислоти й полісахариди [29]

Див. Бутилкаучук

Споживча тара у вигляді жорсткого або напівжорсткого прозорого полімерного футляра, закріпленого на жорсткому бланку

Полімери, що складаються з лінійних макромолекул, у яких хімічно зв'язані блоки гомополімерів або (та) статистичних співполімерів, що розрізняються за складом або будовою, наприклад [29]:

де А, В, С – різні мономерні ланки; n, m, k, l – кількості ланок у блоці

Котушка з намотаним полотном технічної тканини, плівки або іншого гнучкого матеріалу

**Боковина
(покришки)**

- Боковина (покришки)

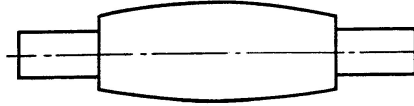
Частина покришки пневматичної шини, розміщена між плечовою зоною протектора та бортом (ДСТУ 2219–93)

**Бомбіровка (бочки
валка каландра)**

- Бомбирова (бочки валка каландра)

Рівномірно описана радіусом опуклості на поверхні бочки валка зі збільшенням її до центра бочки [8, 10].

Примітка. Значення бомбіровки зазвичай не перевищує 0,2–0,4 мм

Валок з бомбіркою на бочці

Боропластик

- Боропластик

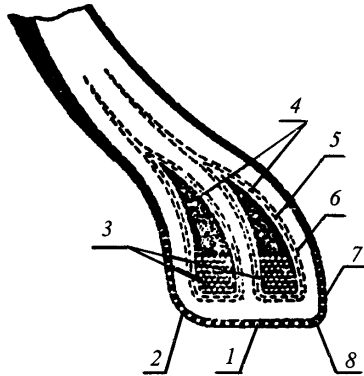
Полімерний композитний матеріал, що містить як армувальний наповнювач борні волокнисті матеріали [24].

Примітка. Як зв'язуючі в боропластиках застосовують епоксидні смоли, полііміди й інші полімери, здебільшого термореактивні

Борт (покришки)

- Борт (покришки)

Жорстка частина покришки пневматичної шини, яка забезпечує її кріплення на ободі колеса (ДСТУ 2219–93)

Будова борта покришки:

1 – основа борта покришки; 2 – зовнішня грань борта покришки; 3 – бортове кільце покришки; 4 – наповнювальний шнур бортового крила; 5 – крилова стрічка; 6 – обгорткова стрічка; 7 – бортова стрічка; 8 – внутрішня грань борта покришки

Бочка

Нд *Барабан*;
тара бочкова

- Бочка
- Нд *Барабан*; тара бочковая

Транспортна тара з днищами та корпусом циліндричної або параболічної форми з обручами чи зигами катання (див. також ДСТУ 2890–94).

Посудина циліндричної або іншої форми, яку можна перекочувати з одного місця на інше й ставити на торці без додаткових опор і яка призначена для транспортування, зберігання рідких та інших речовин (ДНАОП 0.00-1.07–94)

Бочка (Нд)

- *Бочка* (Нд)

Див. Барабан

Брак

- Брак

Продукція, передавання якої споживачу не допускається через наявність дефектів (ДСТУ 2925–94).

Зіпсована або неякісно виготовлена продукція

Брекер (покришки)

- Брекер (покришки)

Частина покришки пневматичної шини, яка складається з шарів корду чи гуми й розміщена між протектором і каркасом (див. також ДСТУ 2219–93)

Букибол

- Букибол

Див. Фулерен

Бутилкаучук; БК

- Бутилкаучук; БК

Співполімер ізобутилену, що містить молярну частку ізопрену 0,6–3,0 % [29].

Примітка. Кристалізується під час розтягування, вулканізується сіркою й феноло-формальдегідними смолами. Гуми на основі бутилкаучуку газонепроникні, тепло-, атмосферо-, паростійкі, стійкі до дії кислот, лугів, тваринних жирів і рослинних олій

Бушон

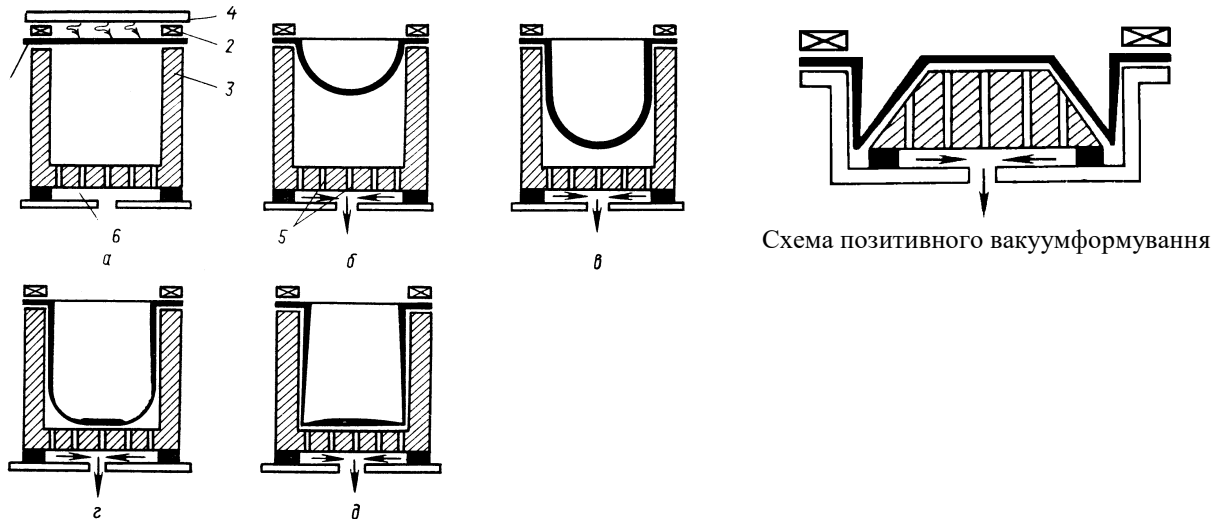
- Бушон; крышка

Кришка, що накручується на горловину туби (див. також ДСТУ 2890–94)

В**Вакуумформування**

- Вакуумформование

Спосіб формування виробів із нагрітих до вискоеластичного стану листових термопластичних матеріалів під дією сили, що виникає через різницю між атмосферним тиском повітря і розрідженням, утвореним усередині порожнини форми, над якою закріплено лист (див. також ДСТУ Б А.1.1-28–94)

Стадії (а–д) негативного вакуумформування:

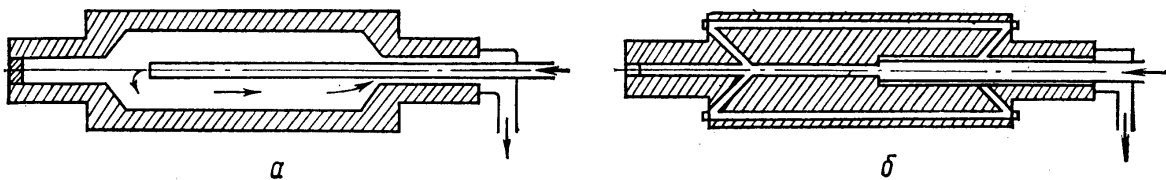
1 – лист; 2 – рама; 3 – форма; 4 – нагрівник;

5 – вентиляційні канали; 6 – дренажна порожнина

Валки (вальців [каландра]) формувальні

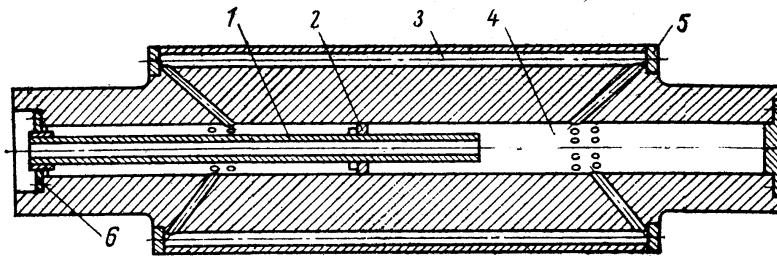
- Валки (вальцов [каландра]) формующие

Обертові суцільні або порожнисті циліндри, у регульованому проміжку між якими за певної фрикції відбувається механічне оброблення каучуку або гумової суміші (ДСТУ 3642–97)

Основні конструкції валків вальців:

а – валок з центральним каналом для теплоносія; б – валок з периферійними каналами для теплоносія

Конструкція валка з периферійними каналами для теплоносія: 1 – центральна труба; 2 – ущільнювальна шайба; 3 – периферійний канал; 4 – центральний канал; 5 – заглушка; 6 – шайба

Вальці гумообробні

- Вальцы резинообработывающие

Машина для виготовлення, листування, рафінування та підігріву гумових сумішей; пластифікації та промивання каучуку; подрібнення та розмелювання відходів гумових виробів; виготовлення регенерату за допомогою двох зустрічно обертових паралельних валків (див. також ДСТУ 3042–95)

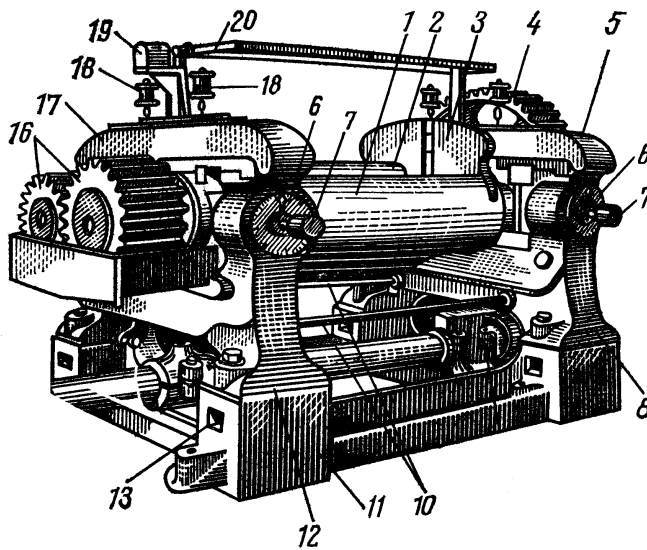

Схема гумообробних вальців:

1, 2 – передній і задній валки; 3 – обмежувальна стріла; 4 – привідна шестерня; 5, 17 – траверси; 6 – ділильні диски; 7 – регулювальні гвинти; 8, 12 – елементи станини; 9, 14 – підшипники трансмісійного вала; 10 – тяги; 11 – фундаментна плита; 13 – монтажне вікно; 15 – трансмісійний вал; 16 – фрикційні шестерні; 18 – маслянки; 19 – аварійний вимикач; 20 – аварійна штанга

Вальці для оброблення пластмас

- Вальцы для обработки пластмасс

Машина для змішування, пластикації і гомогенізації термопластичних сумішей за допомогою двох обігрівних зустрічно обертових паралельних валків (див. також ДСТУ 3042–95)

Вальці для пароніту та електроніту

- Вальцы для паронита и электронита

Машина для виготовлення листів з пароніту та електроніту поступовим нашаруванням маси на один з двох зустрічно обертових паралельних валків (див. також ДСТУ 3042–95)

Вальці дробильні

- Вальцы дробильные

Вальці для грубого подрібнювання гуми (див. також ДСТУ 3642–97)

Вальці регенератно-змішувальні

- Вальцы регенератно-смесительные

Вальці для подрібнювання регенерату (ДСТУ 3642–97)

Вальці (гумообробні)

- Вальцы (резинообрабатывающие)

Вальці (гумообробні) підігрівальні [змішувально-підігрівальні]

- Вальцы (резинообрабатывающие) подогревательные [смесительно-подогревательные]

Вальці (гумообробні) промивальні

- Вальцы (резинообрабатывающие) промывные

Вальці (гумообробні) рафінувальні

- Вальцы (резинообрабатывающие) рафинирующие

Вальцювання

- Вальцевание

Апарат з двома привідними формувальними валками для вальцювання каучуку, гумової суміші та гуми (див. також ДСТУ 3642–97)

Вальці для пластикації каучуку, розігрівання [змішування та розігрівання], листування гумових сумішей (див. також ДСТУ 3642–97)

Вальці для промивання каучуку (див. також ДСТУ 3642–97)

Вальці для рафінування гумових сумішей (див. також ДСТУ 3642–97)

Процес багаторазового продавлювання формувальної суміші крізь проміжок між двома паралельними зустрічно обертовими валками, що приводить до її розігрівання, перемішування і гомогенізації (див. також ДСТУ Б А.1.1-18–94 і ДСТУ Б А.1.1-28–94)

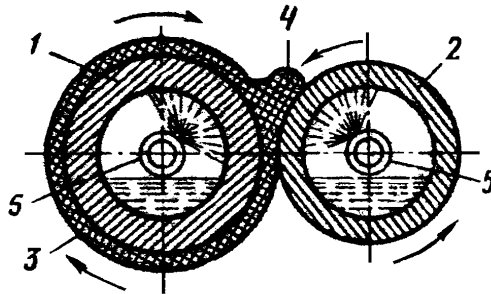

Схема вальцювання формувальної суміші:

1, 2 – передній і задній валки; 3 – оброблюваний матеріал; 4 – обертовий запас оброблюваного матеріалу; 5 – охолоджувальна вода

Вальцювання (каучуку [гумової суміші])

- Вальцевание (каучука [резиновой смеси])

Багаторазове протискання каучуку [гумової суміші] крізь проміжок між двома зустрічно обертовими з різними швидкостями валками вальців, що спричиняє його [її] розігрівання, перемішування та гомогенізацію внаслідок дії інтенсивних деформацій зсуву (див. також ДСТУ 3642–97)

Ванна осаджувальна

- Ванна осадительная

Водний розчин заданих компонентного складу та температури, у якому осаджується та розкладається ксантогенат целюлози (ДСТУ 3699–98)

**Ванна
пластифікаційна**
• Ванна пластификационная

Водний розчин заданих компонентного складу та температури, у якому провадять орієнтаційне витягування віскозного волокна (ДСТУ 3699–98)

**Вантажопідйомність
(пневматичної) шини**
• Грузоподъёмность
(пневматической) шины

Максимальне допустиме навантаження на шину за заданих умов експлуатації автомобіля (див. також ДСТУ 2219–93)

**Вентиль
(їздової) камери**
• Вентиль (ездовой) камеры

Зворотний повітряний клапан їздової камери, призначений для наповнення, утримання, випуску повітря та забезпечення контролю внутрішнього тиску в шині (ДСТУ 2219–93)

**Вибілювання
хімічного волокна**
• Отбеливание
химического волокна

Оброблення хімічного волокна спеціальними речовинами для збільшення ступеня його білості (див. також ДСТУ 3699–98)

Вид погонного виробу
• Вид погонного изделия

Група виробів, яких характеризує сукупність фізико-механічних властивостей (наприклад, м'які, напівжорсткі та жорсткі полівінілхлоридні вироби) (ДСТУ Б А.1.1-28–94)

Видалення відходів
• Удаление отходов

Виконання операцій з відходами, що не призводять до їх утилізації [5, 11]

Викид
• Выброс

Виділення яких-небудь речовин в атмосферу [16]

Визрівання віскози
• Созревание вискозы

Комплекс фізико-хімічних і хімічних процесів, які призводять до зміни в'язкості та зрілості віскози (ДСТУ 3699–98)

**Виймка протектора
(покришки)**
• Выемка протектора
(покрышки)

Заглиблення у протекторі покришки між ґрунтозацепами рисунка протектора (див. також ДСТУ 2219–93)

**Використання
відходів**
• Использование отходов

Застосування відходів для виробництва товарів (продукції), виконання робіт, надання послуг або для одержання енергії [11, 19]

**Використання
вторинної сировини**
• Использование
вторичного сырья

Застосування вторинної сировини для виробництва продукції, виконання робіт або одержання енергії

**Викривлення
арматури**
• Искривление арматуры

Небажана зміна форми армувального елемента технічного гумового виробу (див. також ДСТУ 3128–95)

**Викривлення
конструкції;
спотворення
конструкції**
• Искажение конструкции

Невідповідність кількості, конфігурації чи розміщення армувальних елементів і складових частин технічного гумового виробу графічному зображенню або описові в нормативних документах (див. також ДСТУ 3128–95)

Викривлення форми;
спотворення форми
• Искжение формы

Випіт
• Выцветание

Випресування (ТГВ)
• Выпрессовка (РТИ)

Випробування
• Испытание

**Випробування
продукції**
• Испытания продукции

Вирив
Нд *Вирыв від
випресувань*
• Вырыв
Нд *Вырыв от выпрессовок*

Вирыв від випресувань
(Нд)
• *Вырыв от выпрессовок*
(Нд)

Виріб
• Изделие

Виріб кабельний
• Изделие кабельное

Зміна конфігурації виробу порівняно з графічним зображенням у нормативних документах або з еталонним зразком (див. також ДСТУ 3128–95)

Наліт на поверхні технічного гумового виробу, спричинений міграцією компонентів (див. також ДСТУ 3128–95)

Див. Облой

Експериментальне визначення кількісних і (або) якісних характеристик властивостей об'єкта випробувань як наслідок дії на нього під час його функціонування, під час моделювання об'єкта і (або) дій на нього (див. також ДСТУ 2214–93 і ДСТУ 3021–95)

Технічна операція, яка полягає у визначенні однієї чи декількох характеристик певної продукції за установленою процедурою (див. також ДСТУ 3278–95)

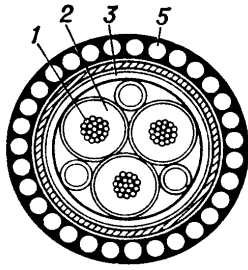
Механічне пошкодження ТГВ у вигляді відриву частини гумової основи, який спричинено розніманням прес-форми (ДСТУ 3128–95)

Див. Вирив

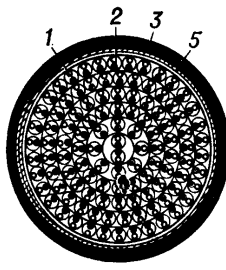
Одиниця промислової продукції, кількість якої обчислюють у штуках (примірниках) (до виробів дозволяється відносити завершені й незавершені предмети виробництва, зокрема заготовки) (див. також ДСТУ 2391–94).

Продукція, призначена для використання тільки як засіб праці у виробничих процесах добування палива, вироблення енергії, виготовлення матеріалів, деталей, складальних одиниць (вузлів) або інших виробів, а також продукція, призначена для використання в індивідуальних виробничих процесах виготовлення предметів широкого вжитку або надання різних побутових послуг

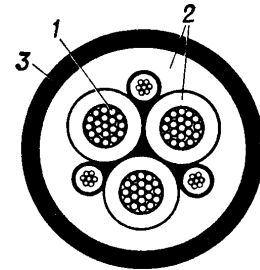
Електричний виріб, призначений для передавання по ньому електричної енергії, електричних сигналів інформації або для виготовлення обмоток гнучких електричних пристроїв (ГОСТ 15845–80)

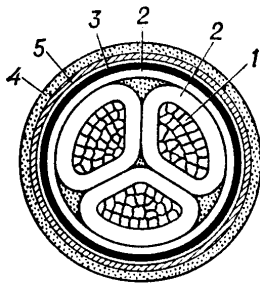
Газонаповнений під тиском
броньований силовий кабель

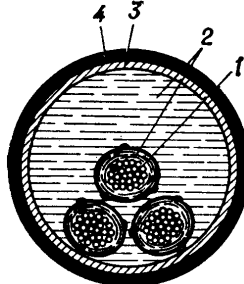
Телефонний кабель для
міських телефонних мереж

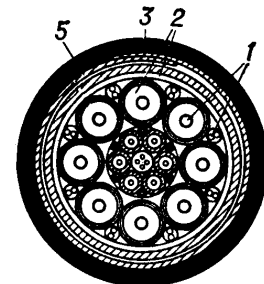
Особливо гнучкий (шланговий)
кабель високої напруги

Броньований кабель для силових
та освітлювальних установок

Магістральний комбінований
броньований кабель
для міжнародних ліній зв'язку

Силовий маслонаповнений кабель у
сталевому трубопроводі
(високого тиску)

1 – струмопровідна жила; 2 – ізоляція; 3 – оболонка; 4 – захисне покриття; 5 – броня, екран

Виріб профільний погонний

- Изделие профильное
погонное

Довгомірний виріб різного поперечного перерізу, який застосовують для опоряджувальних, кріпильних та інших видів робіт під час будівництва і ремонту будівель та споруд (див. також ДСТУ Б А.1.1-28-94)

Виріб профільний погонний деревно- полімерний

- Изделие профильное
погонное древесно-
полимерное

Погонний профільний виріб на основі полімерних матеріалів і відходів перероблення деревини (див. також ДСТУ Б А.1.1-28-94)

Виріб профільний погонний жорсткий

- Изделие профильное
погонное жёсткое

Погонний профільний виріб, сировинна маса якого вміщує менше 15 % пластифікатора (див. також ДСТУ Б А.1.1-28-94)

Виріб профільний погонний м'який

- Изделие профильное
погонное мягкое

Погонний профільний виріб, сировинна маса якого вміщує понад 25 % пластифікатора (див. також ДСТУ Б А.1.1-28-94)

Виріб профільний погонний напівжорсткий

- Изделие профильное
погонное полужёсткое

Погонний профільний виріб, сировинна маса якого вміщує 15–25 % пластифікатора (див. також ДСТУ Б А.1.1-28-94)

Виріб технічний гумовий (ТГВ)

- Изделие техническое резиновое (РТИ)

Висота профілю (пневматичної) шини

- Высота профиля (пневматической) шины

Висота рисунка протектора

- Высота рисунка протектора

Виступ на поверхні (ТГВ)

- Выступ на поверхности

Витривалість (гум [пористих гум, латексних та клейових плівок, прогумованих тканин]) втомна

- Выносливость (резин [пористых резин, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей]) усталостная

Витягування хімічного волокна

- Вытягивание химического волокна

Витягування хімічного волокна орієнтаційне

- Вытягивание химического волокна ориентационное

Витягування хімічного волокна фільтрне

- Вытягивание химического волокна фильерное

Вицвітання

- Выцветание

Технічний виріб, основним матеріалом для виготовлення якого є гума з комплексом певних властивостей, найважливішою з яких є здатність до зворотних деформацій (ДСТУ 3128–95).

Примітка. ТГВ використовують як комплектування або як виріб самостійного функціонального призначення

Піврізниця між зовнішнім діаметром та посадковим діаметром пневматичної шини (див. також ДСТУ 2219–93)

Відстань від поверхні виступу протектора до дна канавки або виїмки (ДСТУ 2219–93)

Нерівність поверхні, що являє собою окрему випнуту частину виробу довільної форми (див. також ДСТУ 3128–95).

Примітка. Приклади виступів: відбиток від формувальної поверхні устаткування або оснастки, сліди дії пари й газів, згрудковані інгредієнти або сторонні матеріали, відбиток від стиків формувальних частин прес-форми

Кількість циклів багаторазових деформацій, яку може витримати зразок у заданих умовах руйнування (ДСТУ 2214–93)

Видовження хімічного волокна, спричинене різницею швидкостей руху механізмів, які тягнуть волокно (див. також ДСТУ 3699–98)

Додаткове витягування сформованого хімічного волокна, спричинене різницею швидкостей живильного та приймального пристроїв (ДСТУ 3699–98)

Витягування хімічного волокна під час формування між фільтрою та першим приймальним чи гальмівним механізмом (ДСТУ 3699–98)

— (ДСТУ 2437–94)

Відбиток на поверхні ТГВ

- Отпечаток на поверхности РТИ

Відбиток формувальних елементів

- Отпечаток формующих элементов

Віджимання лужної целюлози

- Отжим щелочной целлюлозы

Відкладання іонне [вмочання коагулянтне]

- Отложение ионное [макание коагулянтное]

Відлежування (гумової суміші)

- Вылежка (резиновой смеси)

Відновлення (каучуків [гумових сумішей]) еластичне відносне

- Восстановление (каучуков [резиновых смесей]) эластическое относительное

Відновлення (каучуків [гумових сумішей]) еластичне [за Дефо]

- Восстановление (каучуков [резиновых смесей]) эластическое [по Дефо]

Відновлюваність (гуми)

- Восстанавливаемость (резины)

Виступ або заглибина на поверхні виробу, що виникає в результаті контакту з пошкодженими формувальними поверхнями спорядження або устаткування, або з виступами чи заглибинами на армувальному матеріалі (див. також ДСТУ 3128–95)

Відтворення на поверхні виробу дефектів поверхні технологічної оснастки (див. також ДСТУ 2437–94)

Технологічна операція, призначена для видалення з лужної целюлози надлишку розчину гідроксиду натрію (ДСТУ 3699–98)

Формування латексних виробів коагулюванням латексу за наявності водного [спиртового] розчину солей двовалентних металів, загущеного [незагущеного] каоліном або білою сажею (ДСТУ 3642–97)

Знімання внутрішніх напружень, що виникають у гумовій суміші під час механічного оброблення (див. також ДСТУ 3642–97)

Відношення еластичного відновлення до загальної деформації стискання зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Здатність деформованого зразка відновлювати початкову форму після зняття навантаження. Обчислюють як різницю між висотою зразка через заданий час після зняття навантаження і висотою зразка під дією постійного навантаження (див. також ДСТУ 2214–93)

Відношення різниці висоти зразка після зняття навантаження і відновлення та висоти стиснутого за нормальної температури до різниці висоти зразка до випробування та висоти зразка стисненого за нормальної температури (див. також ДСТУ 2214–93)

**Відновлюваність
(каучуків
[гумових сумішей])**

- Восстанавливаемость
(каучуков [резиновых
смесей])

Відходи
Нд *Утиль*

- Отходы

Нд *Утиль*

Відношення пластичної деформації до загальної деформації стискання зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Будь-які речовини, матеріали й предмети, які утворюються в процесі людської діяльності і не підлягають подальшому використанню за місцем утворення чи виявлення та яких позбувається їх власник, має намір або повинен позбутися через утилізацію чи видалення [5, 11].

Будь-які речовини, матеріали й предмети, які утворюються в процесі людської діяльності і не мають подальшого використання за місцем утворення чи виявлення та яких їх власник повинен позбутися утилізуванням чи видалення (ДСТУ 4462.0.01:2005).

Примітка. У формі однини «відхід» застосовують для позначання конкретного виду відходів, що утворюється в тому чи іншому виробничому процесі, під час надавання тієї чи іншої послуги та виконання роботи і який характеризується сукупністю певних властивостей.

Відходи безгосподарчі

- Отходы бесхозные

Відходи, стосовно яких не визначено відносин власності або господарчого розпорядження і їх кваліфікують як такі, що не мають власника або власник яких невідомий (ДСТУ 4462.0.01:2005)

Відходи виробництва

- Отходы производства

Залишки сировини, матеріалів, напівфабрикатів, які утворилися під час виробництва продукції або виконання робіт і втратили цілком або частково вихідні споживчі властивості. Частина основних чи допоміжних ресурсів, що не використовується або утворюється в технологічному процесі, яка виводиться з процесу для розсіяння, захоронення в природному середовищі, рекуперації або утилізації (див. також ДСТУ 2156–93)

**Відходи виробництва
й споживання**

- Отходы производства и
потребления

Залишки сировини, матеріалів, напівфабрикатів, інших виробів або продуктів, які утворилися під час виробництва чи споживання, а також товари (продукція), що втратили свої споживчі властивості [23]

Відходи гуми

- Отходы резины

Автопокришки та обрізки гуми, не придатні для подальшої експлуатації (ДСТУ Б А 1.1-26–94)

Відходи небезпечні

- Отходы опасные

Відходи, що мають такі фізичні, хімічні, біологічні чи інші небезпечні властивості, які створюють або можуть створити значну небезпеку для довкілля і здоров'я людини та які потребують спеціальних методів і засобів поводження з ними (ДСТУ 4462.0.01:2005; див. також [5])

Відходи невикористовувані
• Отходы неиспользуемые

Відходи побутові
• Отходы бытовые

Відходи промислові
• Отходы промышленные

Відходи споживання
• Отходы потребления

Відходи токсичні
• Отходы токсичные

Відшарування від арматури
• Отслоение от арматуры

Вініпласт
• Винипласт

Віскоза;
розчин віскозний
• Вискоза;
раствор вискозный

Віскозиметрія
• Вискозиметрия

Віскозиметрія капілярна
• Вискозиметрия капиллярная

Віскозиметрія ротаційна
• Вискозиметрия ротационная

Відходи, для яких на тепер немає умов використання

Тверді залишки, що містять картон, папір, скло тощо (ДСТУ Б А 1.1-26–94)

Відходи виробництва, а також залишки сировини, матеріалів, напівфабрикатів, які утворилися під час виробництва продукції або виконання робіт із спорудження чи обслуговування підприємств і втратили повністю або частково первинні споживчі властивості (див. також ДСТУ 2156–93)

Вироби та матеріали, що втратили свої споживчі властивості внаслідок фізичного або морального спрацювання

Різновид небезпечних відходів із вмістом речовин з такими властивостями, що можуть створити небезпеку для живих організмів як безпосередньо під час контактування з ними, так і в майбутньому (ДСТУ 4462.0.01:2005)

Дефект виробу, спричинений відокремленням гумової основи від поверхні армувального елемента (ДСТУ 3128–95).
Примітка. Розрізняють металеві, пластмасові та інші армувальні елементи

Жорсткий термопластичний матеріал на основі полівінілхлориду, що містить також термо- і світлостабілізатори, антиоксиданти, мастила, пігменти або барвники. Вініпласт містить до 35 % від маси полімеру модифікаторів (хлорований поліетилен каучуки), до 200 % наповнювачів (крейди, сажі, аеросилу) і менше 10 % пластифікаторів [29]

Розчин ксантогенату целюлози у водному розчині гідроксиду натрію (ДСТУ 3699–98)

Сукупність методів вимірювання в'язкості рідин і газів. Вимірювання проводять в умовах ламінарної течії, коли шари в потоці не перемішуються [29].

Див. також Пенетрація; Пластометрія

Віскозиметрія, за якої вимірюють час витікання певного об'єму речовини крізь калібрований капіляр [29].

Примітка. Розрізняють капілярну віскозиметрію за постійної витрати і постійного тиску [6]

Віскозиметрія, за якої досліджувану речовину розміщують зазвичай між співвісними циліндрами, один з яких обертається [29].

Примітка. Рідше застосовують системи «конус – площина», «конус – конус» або «сфера – сфера» [24]

Вкраплення

- Включение

Неоднорідність гумової основи, що являє собою вкраплення сторонніх матеріалів (ДСТУ 3128–95).

Примітка. Розрізняють вкраплення згрудкованих інгредієнтів, шматочків підвулканізованої гуми, впресованого ворсу, клаптиків прокладних тканин та інших матеріалів

Властивості полімеру технологічні

- Свойства полимера технологические

Властивості полімеру, що визначають процеси їх перероблення [6]

Вмочання багаторазове

- Макание многократное

Формування латексних виробів коагулюванням латексу під час вилучення вологи з латексної суміші (ДСТУ 3642–97)

Вмочання коагулянтне

- Макание коагулянтное

Див. Відкладання іонне

Водовбирання

- Водопоглощение

Показник, що його визначає маса води, яку ввібрала елементарна проба матеріалу або виробу під час занурення її у воду на певний час, виражена у відсотках від маси цієї самої проби за нормальної вологості (див. також ДСТУ 3998–2000)

Водонепроникність

- Водонепроницаемость

Здатність матеріалу не пропускати воду за заданого тиску та встановлений час (див. також ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Водонепроникність (прогумованих тканин)

- Водонепроницаемость (прорезиненных тканей)

Визначають як тиск (метод динамічного тиску) або час (метод статичного постійного тиску) до появи першої краплі води на зворотному боці зразка (ДСТУ 2214–93)

Водопроникність (Нд)

- Водопроницаемость (Нд)

Див. Коефіцієнт водопроникності

Водотривкість

- Водоупорность

Показник, що його визначає гідростатичний тиск, під дією якого на зовнішній поверхні елементарної проби матеріалу або виробу з'являється задана кількість крапель води, або час до появи заданої кількості крапель води на зовнішній поверхні елементарної проби матеріалу або виробу під дією певного гідростатичного тиску в разі заданих параметрів випробування (ДСТУ 3998–2000)

Вологість

- Влажность

Вміст у матеріалі вільної води (ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Вологість абсолютна

- Влажность абсолютная

Відношення маси вологи, що міститься в матеріалі, до маси сухого матеріалу (див також ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Вологість відносна

- Влажность относительная

Відношення маси вологи, що міститься в матеріалі, до маси його у вологому стані (див також ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Вологість нормальна

- Влажность нормальная

Рівноважна вологість, якої набуває елементарна проба матеріалу або виробу під час витримувannya протягом певного часу за стандартних кліматичних умов (ДСТУ 3998–2000)

Вологість нормована

- Влажность нормированная

Вологість, норму якої встановлюють у нормативній документації на конкретний вид матеріалу або виробу (див. також ДСТУ 3998–2000)

Вологість сорбційна

- Влажность сорбционная

Відношення максимально можливої кількості вологи, поглинутої з повітря сухим матеріалом, до маси його в сухому стані (ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Вологість фактична

- Влажность фактическая

Показник, що його визначає маса вологи, видаленої з елементарної проби матеріалу або виробу під час висушування до постійної маси, виражена у відсотках від постійної маси елементарної проби (ДСТУ 3998–2000)

**Вологопровідність
(Нд)**

- Влагодпроводность (Нд)

Див. Коефіцієнт вологопровідності

Волокніти

- Волокниты

Прес-матеріали, які складаються з коротких волокон наповнювача, просочених полімерним зв'язуючим [24].

Примітка. До складу волокнітів може входити також порошкоподібний наповнювач, наприклад, тальк

**Волокно альгінатне
(AL)**

- Волокно альгинатное (AL)

Штучне волокно, одержуване із солі альгінової кислоти (див. також ДСТУ 2136–93 і ГОСТ 30102–93)

**Волокно ацетатне
(AC)**

- Волокно ацетатное (AC)

Штучне волокно, одержуване з ацетатцелюлози, що містить 74–92 % ацетильованих гідроксильних груп (див. також ДСТУ 2136–93 і ГОСТ 30102–93)

Волокно базальтове

- Волокно базальтовое

Мінеральне волокно, одержуване з розплавів базальту, магнію, кальцію та заліза (див. також ДСТУ 2136–93)

**Волокно
бікомпонентне**

- Волокно бикомпонентное

Хімічне волокно, одержуване формуванням із двох або більше полімерів, близьких за хімічною будовою (див. також ДСТУ 2136–93)

Волокно віскозне (VI)

- Волокно вискозное (VI)

Штучне волокно, одержуване з целюлози віскозним способом (див. також ДСТУ 2136–93, ДСТУ 3699–98 і ГОСТ 30102–93)

**Волокно віскозне
високомодульне (MD)**

- Волокно вискозное
высокомодульное (MD)

Віскозне волокно, одержуване модифікованим віскозним способом, що має високі розривну міцність і модуль пружності (див. також ДСТУ 2136–93 і ГОСТ 30102–93)

**Волокно вуглецеве
(C)**

- Волокно углеродное (C)

Волокно, одержуване з матеріалів, що містять масову частку вуглецю не меншу як 90 % (див. також ДСТУ 2136–93 і ГОСТ 30102–93)

Волокно еластодієнове (GU) • Волокно эластодиеновое (GU)	Волокно з натурального або синтетичного поліізопрену, що складається з одного або більше дієнів, полімеризованих з (або без) використанням одного або більше вінілових мономерів (ДСТУ 2136–93, див. також ГОСТ 30102–93)
Волокно елементарне • Волокно элементарное	Волокно, що не ділиться поздовжньо без руйнування (ДСТУ 2136–93)
Волокно звите • Волокно извитое	Волокно, яке має природну звивистість чи звивистість, набуту механічним, тепловим або тепловологісним обробленням (див. також ДСТУ 2136–93)
Волокно керамічне (CR) • Волокно керамическое (CR)	Волокно керамічного складу (ГОСТ 30102–93)
Волокно комплексне • Волокно комплексное	Волокно, що складається з поздовжньо скріплених елементарних волокон (ДСТУ 2136–93)
Волокно металеве (MT) • Волокно металлическое (MT)	Волокно, одержуване витягуванням з розплавів металовмісних матеріалів (див. також ДСТУ 2136–93 і ГОСТ 30102–93)
Волокно металізоване • Волокно металлизированное	Хімічне волокно з природних або синтетичних полімерів з нанесенням пари металів (див. також ДСТУ 2136–93)
Волокно мідноаміакове (CU) • Волокно медноаммиачное (CU)	Штучне волокно, одержуване з целюлози мідноаміаковим способом (див. також ДСТУ 2136–93 і ГОСТ 30102–93)
Волокно модакрилове (MPAN) • Волокно модакриловое (MPAN)	Синтетичне волокно з полімерів вінілових сполук, що містять масову частку 35–85 % акрилонітрилу (див. також ДСТУ 2136–93 і ГОСТ 30102–93)
Волокно натуральне • Волокно натуральное	Волокно рослинного, тваринного чи мінерального походження, сформоване в природних умовах (ДСТУ 2136–93)
Волокно поліакрилонітрильне (PAN) • Волокно полиакрилонитрильное (PAN)	Синтетичне волокно з полімерів вінілових сполук, що містять масову частку 85 % або більше акрилонітрилу (див. також ДСТУ 2136–93 і ГОСТ 30102–93)
Волокно поліамідне (PA) • Волокно полиамидное (PA)	Синтетичне волокно з полімерів, що містять масову частку не менше 85 % лактамів або лінійних макромолекул на основі діамінів та дикарбонових кислот (див. також ДСТУ 2136–93, ДСТУ 3699–98 і ГОСТ 30102–93)

Волокно поліарамідне (PAD)

- Волокно полиарамидное (PAD)

Синтетичне волокно з полімерів, що містять масову частку 85% і більше лінійних макромолекул, у яких ароматичні кільця з'єднані амідними та (або) імідними групами (див. також ДСТУ 2136–93 і ГОСТ 30102–93)

Волокно полівініліденхлоридне (PVD)

- Волокно поливинилиденхлоридное (PVD)

Синтетичне волокно з полімерів вінілових сполук, що містять масову частку понад 50 % ланок вініліденхлориду (див. також ДСТУ 2136–93 і ГОСТ 30102–93)

Волокно полівінілспиртне (PVA)

- Волокно поливинилспиртовое (PVA)

Синтетичне волокно з полімерів спирту різного ступеня ацетилювання (ДСТУ 2136–93, див. також ГОСТ 30102–93)

Волокно полівінілхлоридне (PVC)

- Волокно поливинилхлоридное (PVC)

Синтетичне волокно з полімерів вінілових сполук, що містять масову частку понад 50 % ланок вінілхлориду (див. також ДСТУ 2136–93 і ГОСТ 30102–93)

Волокно поліетиленове (PE)

- Волокно полиэтиленовое (PE)

Синтетичне волокно з полімерів, що містять масову частку 85 % або більше ланок етилену (див. також ДСТУ 2136–93 і ГОСТ 30102–93)

Волокно поліефірне (PE)

- Волокно полиэфирное (PE)

Синтетичне волокно з полімерів, що містять масову частку не менше як 85 % складного ефіру діолу та терефталевої кислоти (див. також ДСТУ 2136–93, ДСТУ 3699–98 і ГОСТ 30102–93)

Волокно полікапроамідне

- Волокно поликапроамидное

Синтетичне волокно з полімерів, у макромолекулах яких окремі ланки з'єднані між собою амідними групами (ДСТУ 2136–93)

Волокно полінозне

- Волокно полинозное

Штучне високомолекулярне віскозне волокно зі зниженою розчинністю у лузі і незначним видовженням під час розриву (ДСТУ 2136–93)

Волокно поліоксидіазольне (POD)

- Волокно полиоксидиазольное (POD)

Синтетичне волокно з полімерів, що містять ароматичні та 1,3,4-оксидіазольні (фуразанові) цикли (див. також ДСТУ 2136–93 і ГОСТ 30102–93)

Волокно поліпропіленове (PP)

- Волокно полипропиленовое (PP)

Синтетичне волокно з полімерів, що містять масову частку 85 % або більше ланок пропілену (див. також ДСТУ 2136–93, ДСТУ 3699–98 і ГОСТ 30102–93)

Волокно поліуретанове (PU)

- Волокно полиуретановое (PU)

Синтетичне волокно, що містить масову частку 85 % або більше сегментованого поліуретану та здатне витримувати триразове видовження і набувати вихідної довжини після зняття навантаження (див. також ДСТУ 2136–93 і ГОСТ 30102–93)

Волокно поліфторетиленове (PF)

- Волокно полифторэтиленовое (PF)

Волокно профільоване

- Волокно профилированное

Волокно синтетичне

- Волокно синтетическое

Волокно скляне (GL)

- Волокно стеклянное (GL)

Волокно текстильне

- Волокно текстильное

Волокно триацетатне (TC)

- Волокно триацетатное (TC)

Волокно хімічне

- Волокно химическое

Волокно шлакове (SL)

- Волокно шлаковое (SL)

Волокно штапельне

- Волокно штапельное

Волокно штучне

- Волокно искусственное

Втрата об'єму (гуми) від стирання

- Потеря объёма (резины) при истирании

Вуглепластик

- Углепластик

Вуглець технічний

- Углерод технический

Синтетичне волокно з полімерів, одержуваних зі фторованих вуглецевих аліфатичних мономерів (див. також ДСТУ 2136–93 і ГОСТ 30102–93)

Хімічне волокно із заданим фігурним перерізом елементарного волокна (ДСТУ 2136–93)

Хімічне волокно, одержуване із синтетичних високомолекулярних речовин (див. також ДСТУ 2136–93)

Волокно, одержуване витягуванням розплавленого скла з наступним охолодженням розплаву (ГОСТ 30102–93)

Протяжне гнучке та міцне тіло з малими поперечними розмірами обмеженої або заданої довжини, придатне для виготовлення текстильних матеріалів (ДСТУ 2136–93)

Штучне волокно, одержуване з ацетатцелюлози, що містить понад 92 % ацетильованих гідроксильних груп (див. також ДСТУ 2136–93 і ГОСТ 30102–93)

Волокно, одержуване з природних (натуральних) або синтетичних високомолекулярних сполук різними способами за допомогою хімічних і фізичних процесів (ДСТУ 2136–93, ДСТУ 3699–98).

Волокно, одержуване в результаті виробничого процесу з природних, синтетичних полімерів або неорганічних речовин (ГОСТ 30102–93)

Волокно, одержуване з розплавів доменних шлаків методом аеродинамічного формування (див. також ДСТУ 2136–93 і ГОСТ 30102–93)

Волокно заданої довжини, одержуване розрізанням, розриванням або іншим способом розділу комплексів елементарних ниток, а також розщепленням плівок (див. також ДСТУ 2136–93)

Хімічне волокно, одержуване з природних високомолекулярних речовин (див. також ДСТУ 2136–93)

Відношення втрати маси зразка до його густини з урахуванням коефіцієнта, який визначає здатність шліфувальної шкурки до стирання (ДСТУ 2214–93)

Пластмаса, які містить як зміцнювальний наповнювач вуглецеві волокна [18]

Див. Сажа

Вулканізат

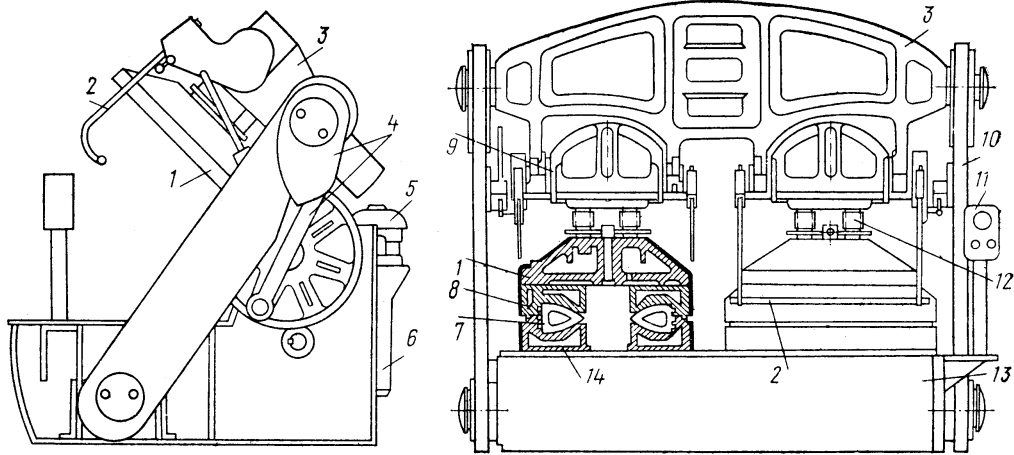
- Вулканизатор

Безпосередній продукт вулканізації гумової суміші (ДСТУ 3642–97)

Вулканізатор

- Вулканизатор

Машина для вулканізації заздалегідь складеної та сформованої заготовки її стисканням і нагріванням (ДСТУ 3042–95)

Двоформовий вулканізатор автомобільних покришок: 1 – дисковий тримач; 2 – дуга аварійного вимикання; 3 – упорна поперечина; 4 – важільно-кривошипний механізм; 5 – двигун; 6 – редуктор; 7 – матриця форми; 8, 14 – верхня й нижня половини вулканізаційної форми; 9 – рухома поперечина; 10 – важіль; 11 – пульт керування; 12 – механізм регулювання положення форм по висоті; 13 – станина

Вулканізація гаряча

(Нд)

- Вулканизация горячая (Нд)

Див. Вулканізація (гумової суміші) сірчана

Вулканізація (гумової суміші)

- Вулканизация (резиновой смеси)

Процес перетворення каучуку на гуму, під час якого змінюється його хімічна структура і поліпшуються еластичні властивості (ДСТУ 3642–97)

Вулканізація (гумової суміші) гарячим повітрям

- Вулканизация резиновой смеси горячим воздухом

Неперервна вулканізація шприцьованих заготовок гумової суміші гарячим повітрям за атмосферного тиску (ДСТУ 3642–97)

Вулканізація (гумової суміші) неперервна

- Вулканизация резиновой смеси непрерывная

Вулканізація під час неперервного проходження гумової суміші над середовищем або крізь нього, яке здатне швидко і повністю передавати теплоту (ДСТУ 3642–97)

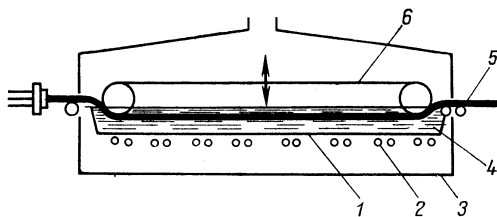

Схема неперервної вулканізації у ванні з рідким теплоносієм:

- 1 – ванна; 2 – нагрівники; 3 – корпус; 4 – теплоносій; 5 – виріб; 6 – заглибний транспортер

Вулканізація (гумової суміші) пероксидна

- Вулканизация резиновой смеси пероксидная

Вулканізація (гумової суміші) радіаційна

- Вулканизация резиновой смеси радиационная

Вулканізація (гумової суміші) сірчана;

Нд *Вулканізація гаряча*

- Вулканизация резиновой смеси серная;
- Нд *Вулканизация горячая*

Вулканізація (гумової суміші) струмом високої частоти

- Вулканизация резиновой смеси током высокой частоты

**Вулканізація (гумової суміші) у псевдозрі-
дженому шарі**

- Вулканизация резиновой смеси в псевдооживленном слое

Вулканізація (гумової суміші) у розплаві солей

- Вулканизация резиновой смеси в расплаве солей

Вулканізація (гумової суміші) холодна

- Вулканизация резиновой смеси холодная

В'язкість

- Вязкость

Вулканізація з використанням вулканізувальних агентів, що містять пероксидну групу (ДСТУ 3642–97)

Вулканізація гумової суміші під дією іонізуючого випромінювання (див. також ДСТУ 3642–97)

Вулканізація гумової суміші сіркою (ДСТУ 3642–97)

Неперервна вулканізація гумової суміші у вигляді шприцьованих заготовок тепловою енергією, що генерується змінним полем високої частоти рівномірно в усій масі заготовок (ДСТУ 3642–97)

Неперервна вулканізація гумової суміші у вигляді шприцьованих заготовок у середовищі скляних кульок або кварцового піску, які утримуються у завислому стані потоком гарячого повітря (ДСТУ 3642–97)

Неперервна вулканізація гумової суміші у вигляді шприцьованих заготовок у середовищі розплаву солей (ДСТУ 3642–97)

Вулканізація гумової суміші без нагрівання зазвичай розчином хлориду сірки (ДСТУ 3642–97)

1. Властивість рідин і газів чинити опір переміщенню однієї їх частини відносно іншої під час зсуву, розтягу та інших видів деформування. У результаті відбувається розсіяння (дисипація) у вигляді теплоти роботи, що витрачається на це переміщення [29]. Кількісна характеристика в'язкості – динамічна в'язкість: $\mu = \tau h/v$, де τ – дотичне напруження, яке діє між шарами рідини під час зсуву один відносно одного; h – відстань між шарами; v – швидкість відносного руху шарів (кінематична в'язкість $\eta = \mu/\rho$, де ρ – густина)
2. Властивість твердих тіл частково необоротно поглинати енергію під час їх деформування без течії (внутрішнє тертя) [29]

В'язкість віскози

- Вязкость вискозы

Фізико-хімічний показник віскози, що характеризує її здатність до витікання з фільтри під час формування волокна (ДСТУ 3699–98)

В'язкість ефективна

- Вязкость эффективная

В'язкість неньютонівської рідини [6].

Відношення дотичного напруження τ , яке діє між шарами неньютонівської рідини під час зсуву один відносно одного, до швидкості зсуву $\dot{\gamma}$, в умовах, коли зазначене дотичне напруження не пропорційне швидкості зсуву [27]

В'язкість (каучуків [гумових сумішей]) за Муні

- Вязкость (каучуков [резиновых смесей]) по Муні

Вимірювання здатності зразка каучуку або гумової суміші у в'язкоплинному стані до опору необоротній зміні форми на віскозиметрі Муні зі зсувним диском (ДСТУ 2214–93)

В'язкість ударна

- Вязкость ударная

Робота, витрачена на зруйнування ударним згином зразка з концентратором напружень, віднесена до початкової площі поперечного перерізу зразка в місці зруйнування (ДСТУ 2328–93, ДСТУ 2825–94).

Здатність матеріалу поглинати механічну енергію в процесі деформування й руйнування під дією ударного навантаження

Г**ГДК**

- ПДК

Див. Концентрація граничнодопустима

Гель

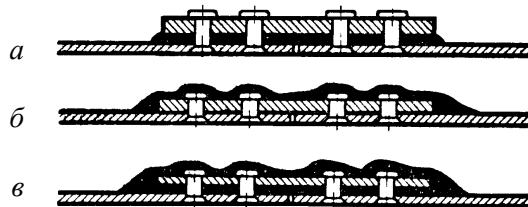
- Гель

Структурована колоїдна система з рідким дисперсійним середовищем. У хімії й технології полімерів гелями іноді називають неплавкі й нерозчинні продукти тривимірної поліконденсації та полімеризації [29]

Герметик

- Герметик

Полімерна (здебільшого) композиція (здебільшого на основі полісульфідних або кремнієорганічних рідких каучуків), яка забезпечує непроникність болтових або заклепочних з'єднань, стиків між будівельними елементами тощо; застосовують у вигляді паст, замазок або розчинів [18]

Схеми герметизації стиків конструкцій (шар герметика зачорнено): *a* – внутрішньошовна; *b* – поверхнева; *v* – комбінована

Гетинакс

- Гетинакс

Шаруватий пластик з паперу й термореактивної смоли. Іноді як поверхневий шар використовують мідну фольгу, бавовняну, азбестову або скляну тканину [29]

Гігроскопічність

- Гигроскопичность

Властивість матеріалу вбирати воду з повітря, що оцінюється кількістю увібраної матеріалом води до загальної маси матеріалу (ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Гідрогелі полімерні

- Гидрогели полимерные

Зшиті полімери на основі гідрофільних макромолекул, що здатні до рівноважного та оборотного набухання у воді й водних розчинах [26].

Примітка. Застосовують у медицині для виготовлення контактних лінз, у санітарії – як вологовбирний засіб (крові, сечі, поту тощо), в опіковій терапії та ін.

Гідрофільність

- Гидрофильность

Здатність матеріалу змочуватися водою (ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Гідрофобність

- Гидрофобность

Здатність матеріалу не змочуватися водою (ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Гістерезис (гуми) під час розтягування відносний

- Гистерезис (резины) при растяжении относительный

Відношення розсіяної енергії деформації до енергії деформації за цикл «розтягування – стискування» зразка (ДСТУ 2214–93)

Глина біла

- Глина белая

Див. Каолін

Глянець нерівномірний

- Глянец неравномерный

Наявність матових плям на поверхні виробу (ДСТУ 2437–94)

Гніздо формувальне

- Гнездо формующее

Порожнина форми, призначена для формування одного виробу. Утворюється сукупністю формоутворювальних деталей (матриця, пуансон, знаки і т. д.). Форма може мати одне формувальне гніздо (одногніздова) або декілька (багатогніздова). Кількість формувальних гнізд у формі називають її гніздістю

Головка екструзійна

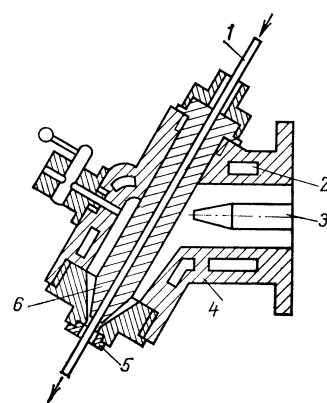
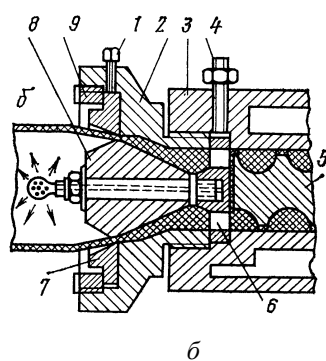
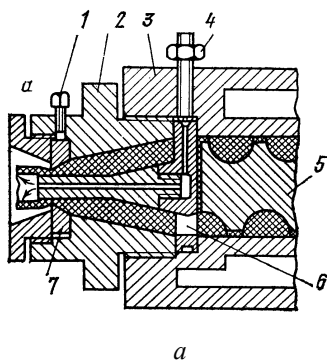
- Головка экструзионная

Формувальний інструмент екструзійного виробництва полімерних виробів, призначений для отримання виробу з поперечним перерізом потрібної форми

Головка профілювальна [фільтрувальна]

- Головка профилирующая [фильтрующая]

Фасонний жорсткий об'єкт, розміщений на виході черв'ячної машини та оснащений залежно від процесу профілювальними каналами або фільтрувальними сітками (ДСТУ 3642–97)

Головка для виготовлення труби (а) і заготовки автомобільних камер (б): 1 – регулювальний болт мундштука; 2 – корпус; 3 – циліндр машини; 4 – штуцер для підведення повітря; 5 – черв'як; 6 – дорнотримач; 7 – мундштук; 8 – дорн; 9 – гайка

Кутова головка для нанесення шару гуми на осердя: 1 – осердя; 2 – канали для теплоносія; 3 – черв'як; 4 – мундштук; 5 – дорн

Гомополіконденсація

- Гомополиконденсация

Поліконденсація, у якій бере участь один мономер або два співмономери, потрібні для утворення продукту [18]

Гомополімер

- Гомополимер

Полімер, утворений із мономеру одного типу (ДСТУ 2406–94)

Гомополімеризація

- Гомополимеризация

Полімеризація, у якій бере участь один мономер [18]

Горбик

- Бугорок

Невелике локальне підвищення поверхні виробу різноманітної форми (частіше конічної) (ДСТУ 2437–94)

Горіння

- Горение

Фізико-хімічний процес, під час якого перетворення речовини супроводжується інтенсивним виділенням енергії та теплома-сообміном з навколишнім середовищем [24].

Примітка. На відміну від вибуху та детонації процес горіння перебігає з більш низькою швидкістю і не пов'язаний з утворенням ударної хвилі

Гофр (ТГВ)

- Гофр

Нерівність поверхні, що нагадує повторювані хвилясті складинки (ДСТУ 3128–95)

Гофрокартон

- Гофрокартон

Пакувальний матеріал, що складається здебільшого з трьох шарів: двох плоских шарів картону (топлайнери) та одного шару паперу між ними, що має хвилеподібну (гофровану) форму (флютинг). Вирізняється малою вагою, дешевизною та високими фізико-механічними параметрами. Є одним з найбільш поширених матеріалів для використання як упаковки. Особливістю виробництва гофрокартону є можливість використовувати папір і картон, одержані з макулатури, що позитивно з точки зору економії ресурсів і захисту навколишнього середовища. Недоліком гофрокартону є його низька вологостійкість. Для подальшого поліпшення фізичних властивостей упаковки з гофрокартону застосовуються п'яти- і семишаровий гофрокартон – матеріал, у якому шари картону й паперу чергуються один з одним

Гофрування хімічно-го джгута

- Гофрирование химического жгута

Границя крихкості (гум) температурна

- Предел хрупкости (резин) температурный

Гранулювання

- Гранулирование

Надання хімічному джгуту звивистості спеціальним обробленням (ДСТУ 3699–98)

Значення найнижчої температури, за якого зразок, вигнутий на 90°, не руйнується під дією удару (ДСТУ 2214–93)

Формування твердих частинок заданих розмірів і форми. У технології полімерів зазвичай застосовують метод продавлювання пластично-в'язкої маси крізь перфоровані поверхні з наступним розрізанням її на гранули в розплавленому стані (так зване гаряче гранулювання) або після охолодження утворених прутків (так зване холодне, або стренгове гранулювання) [29]

Гранулювання полі-ε-капроаміду

- Гранулирование поли-ε-капроамида

Подрібнення стрічки чи жилки полі-ε-капроаміду для зручності подальшого перероблення і транспортування (ДСТУ 3699–98)

Гранулят

- Гранулят

Продукт, одержуваний у результаті гранулювання [18]

Гранулят полі-ε-капроаміду
Нд *Дрібняк*

- Гранулят поли-ε-капроамида
- Нд *Крошка*

Продукт подрібнення стрічки чи жилки, який має задані розміри (ДСТУ 3699–98)

Гранулят полі-ε-капроаміду вторинний

Нд *Дрібняк вторинний*

- Гранулят поли-ε-капроамида вторичный
- Нд *Крошка вторичная*

Гранулят полі-ε-капроаміду, одержуваний з регенованого капролактаму або некондиційного полімеру чи волокна (див. також ДСТУ 3699–98)

Грань борта (покришки) внутрішня;
носок борта (покришки)

- Грань борта (покрышки) внутренняя;
- носок борта (покрышки)

Внутрішня частина основи борта покришки (ДСТУ 2219–93)

Грань борта (покришки) зовнішня;

п'ятка борта
(покришки)

- Грань борта (покрышки)
внешняя; пята борта
(покрышки)

Грат

- Грат

Графітопласт

- Графитопласт

Графт-співполімер

- Графт-сополимер

Губка латексна (Нд)

- Губка латексная (Нд)

Густина

- Плотность

Густина істинна

- Плотность истинная

Густина лінійна

- Плотность линейная

Густина насипна

- Плотность насыпная

Густина середня

- Плотность средняя

**Густина текстильного
полотна [шкіряного
матеріалу] лінійна**

- Плотность текстильного
полотна [кожевенного ма-
териала] линейная

**Густина текстильного
полотна [шкіряного
матеріалу] поверхне-
ва**

- Плотность текстильного
полотна [кожевенного ма-
териала] поверхностная

**Густина теплового
потокa поверхнева**

- Плотность теплового по-
тока поверхностная

Зовнішня частина основи борта покришки, що прилягає до
закраїни обода колеса (ДСТУ 2219–93)

Приливok пластмаси в місцях з'єднань прес-форми
(ДСТУ 2437–94)

Пластмаса, що містить як наповнювач природний або (та)
штучний графіт [18]

Див. Співполімер привитий

Див. Гума піниста

Показник, що його визначає маса одиниці об'єму матеріалу
або виробу (ДСТУ 3998–2000)

Маса одиниці об'єму матеріалу в абсолютно щільному стані
(ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Показник, що його визначає маса одиниці довжини волокна
або окремої нитки (див. також ДСТУ 3998–2000)

Маса одиниці об'єму сипкого (гранульованого чи порошко-
подібного) або кускового матеріалу без його ущільнення [6]

Маса одиниці об'єму матеріалу, включаючи пори й пустоти
(ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Показник, що його визначає маса текстильного полотна [шкі-
ряного матеріалу] завдовжки 1 м за його фактичної ширини
(див. також ДСТУ 3998–2000)

Показник, що його визначає маса текстильного полотна [шкі-
ряного матеріалу] площею 1 м² (ДСТУ 3998–2000)

Кількість теплоти, що передається через певний елемент по-
верхні за одиницю часу (ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Густина (гумових сумішей [гум, ебоніту]) • Плотность (резиновых смесей [резин, эбонита])	Відношення маси зразка до його об'єму (див. також ДСТУ 2214–93)
Густина (пористих гум) уявна • Плотность (пористых резин) кажущаяся	Відношення маси зразка до його об'єму (див. також ДСТУ 2214–93)
Гутаперча • Гутаперча	Продукт коагуляції латексу тропічних дерев родів палаквіум, пайєна, бассія родини сапотових [29]

Г

Грунтозачіп (протектора покришки) • Грунтозацеп (протектора покришки)	Рідкий масивний виступ протектора покришки, зорієнтований під кутом до площини обертання колеса (див. також ДСТУ 2219–93)
Гума • Резина	Продукт вулканізації гумових або латексних сумішей (ДСТУ 2214–93)
<i>Гума</i> (Нд) • <i>Резина</i> (Нд)	<i>Див. Покришка (пневматичної шини)</i>
Гума боковини • Резина боковини	Гумовий шар на боковині шини та над каркасом, який може включати орнамент або захисні ребра та риски (ДСТУ 2219–93)
Гума губчаста • Резина губчатая	Пориста гума на основі сухої гумової суміші, яка має переважно відкриті пори (ДСТУ 2214–93). Розрізняють пінисту й пористу (ніздрювату) гуму [29]
Гума піниста Нд <i>Піна латексна; губка латексна; піногума</i> • Резина пеннистая Нд <i>Пена латексная; губка латексная; пенорезина</i>	Пориста гума на основі латексів, яка має переважно відкриті пори (ДСТУ 2214–93)
Гума пориста; гума ніздрювата • Резина пористая; резина ячеистая	Гума, яка має багато відкритих і закритих пор (або тих і тих), розподілених по всьому об'єму (див. також ДСТУ 2214–93)
<i>Гума сира</i> (Нд) • <i>Резина сырая</i> (Нд)	<i>Див. Суміш гумова</i>
Гума ніздрювата • Резина ячеистая	<i>Див. Гума пориста</i>

Гумозмішувач

- Резиносмеситель

Роторна машина періодичної дії закритого типу для виготовлення гумових та маточних сумішей механічним способом (ДСТУ 3642–97)

Гумозмішувач неперервної дії

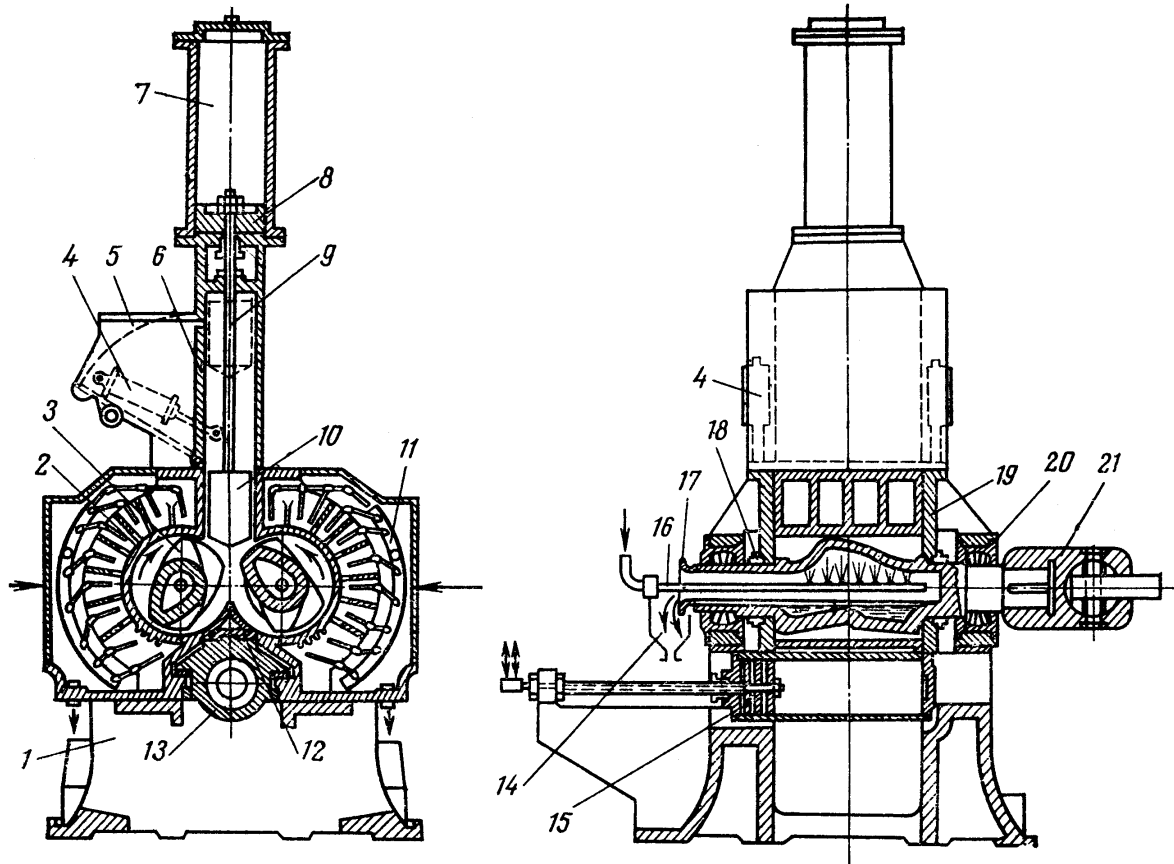
- Резиносмеситель
непрерывного действия

Машина для приготування однорідної гумової суміші та пластикації каучуку нагріванням і змішуванням уведених до неї компонентів за допомогою зустрічно обертових черв'яків (див. також ДСТУ 3042–95)

Гумозмішувач періодичної дії

- Резиносмеситель
периодического действия

Машина для приготування однорідної гумової суміші та пластикації каучуку нагріванням і змішуванням уведених до неї компонентів за допомогою фігурних зустрічно обертових роторів (див. також ДСТУ 3042–95)

Гумозмішувач періодичної дії: 1 – станина; 2 – камера; 3 – ротор; 4 – пневмопривод засувки; 5 – завантажувальний бункер; 6 – засувка; 7, 8 – повітряний циліндр і поршень керування верхнім затвором; 9 – шток верхнього затвора; 10 – верхній затвор; 11 – водяний колектор; 12 – нижній затвор; 13, 15 – циліндр і поршень нижнього затвора; 14, 16, 17 – елементи пристроїв підведення й відведення води; 18 – ущільнення роторів; 19 – бічна стінка камери; 20 – підшипник; 21 – з'єднувальна муфта приводу

Гумування

- Гуммирование, прорезинивание

Нанесення гумового або ебонітового покриття на вироби з металу чи інших матеріалів для захисту їх від корозії, ерозії, стирання тощо (ДСТУ 3642–97)

Д

**Девулканізатор
черв'ячний**

- Девулканизатор червячный

**Девулканізатор
черв'ячно-дисковий**

- Девулканизатор червячно-дисковый

Девулканізація гуми

- Девулканизация резины

Декантація

- Декантация

**Декристалізація
(каучуку)**

Нд Розпарення;
розпарювання

- Декристаллизация
- Нд Распарка

Деполімеризація

- Деполимеризация

Деструкція полімерів

- Деструкция полимеров

**Деструкція полімерів
біологічна**

- Деструкция полимеров биологическая

**Деструкція полімерів
гідролітична**

- Деструкция полимеров гидролитическая

Машина для перетворення подрібненої гуми на пластичну суміш її змішуванням, протискуванням, пластикацією та перетиранням за допомогою обертового черв'яка (див. також ДСТУ 3042–95)

Машина для перетворення відходів гумотехнічних виробів на пластичну суміш її змішуванням, протискуванням, пластикацією та перетиранням за допомогою розміщених на одній осі обертових черв'яка і диска (див. також ДСТУ 3042–95)

Руйнування просторової сітки гуми під дією механічного навантаження, теплоти та кисню для надання їй пластичних властивостей (ДСТУ 3642–97)

Метод виготовлення тонкостінних виробів різноманітної форми з в'язких компаундів, а також нанесення на поверхню виробу електроізоляційних, антифрикційних, антикорозійних або декоративних покриттів одно- або багаторазовим заливанням компаунду в оснастку негативного типу (матриця) і наступного її кантування [27].

Див. також Занурення

Нагрівання каучуку до температури, що перевищує температуру плавлення його кристалічної фази (див. також ДСТУ 3642–97)

Руйнування макромолекул у результаті послідовного відщеплення молекул мономеру з їх кінців, на яких знаходяться активні центри радикальної або іонної природи. Реакція, зворотна полімеризації [29]

Руйнування макромолекул під дією теплоти, кисню, світла, променевої радіації, біологічних та інших чинників [29]. Загальна назва процесів, перебіг яких супроводжується розриванням хімічних зв'язків у молекулах і призводить до зменшення ступеня полімеризації або молекулярної маси полімеру [25]

Деструкція полімерів, спричинена ферментами, які виділяються мікроорганізмами, організмами вищих рослин і тварин [25]

Деструкція полімерів, що відбувається під час одночасної дії на них води та кислот або лугів [25]

Деструкція полімерів механічна; деструкція полімерів механохімічна

- Деструкция полимеров механическая; деструкция полимеров механохимическая

Деструкція полімерів механохімічна

- Деструкция полимеров механохимическая

Деструкція полімерів озонна

- Деструкция полимеров озонная

Деструкція полімерів окиснювальна;

деструкція полімерів термоокиснювальна

- Деструкция полимеров окислительная; деструкция полимеров термоокислительная

Деструкція полімерів радіаційна

- Деструкция полимеров радиационная

Деструкція полімерів термічна

- Деструкция полимеров термическая

Деструкція полімерів термоокиснювальна

- Деструкция полимеров термоокислительная

Деструкція полімерів фотоокиснювальна

- Деструкция полимеров фотоокислительная

Деструкція полімерів фотохімічна

- Деструкция полимеров фотохимическая

Деструкція полімерів, що відбувається під час дії на тверді полімери постійних (статичних) і змінних механічних навантажень або під час перемішування розплавів і розчинів полімерів [25].

Примітка. Перша стадія механічної деструкції – розривання полімерного ланцюга під дією механічних напружень, після чого в полімері можуть відбуватися такі самі процеси, що й під час термічної деструкції

Див. Деструкція полімерів механічна

Деструкція полімерів, що супроводжується окиснювальними процесами під дією озону [25]

Багатостадійна ланцюгова реакція під дією кисню, у результаті якої відбувається руйнування макромолекул [25]

Деструкція полімерів, спричинена жорсткою іонізуювальною радіацією (α -, β -, γ -промінням) або прискореними електронами та іонами [25]

Деструкція полімерів під дією високої температури, без кисню та інших чинників [25]

Див. Деструкція полімерів окиснювальна

Деструкція полімерів, що відбувається за одночасної дії на них світла й кисню [25]

Деструкція полімерів, спричинена світлом, що поглинається хромофорними групами полімеру, продуктами термічного або термоокиснювального його перетворення та (або) домішками [25]

Десульфурация**віскозного волокна**

- Десульфурация вискозного волокна

Дефект

- Дефект

Дефект видимий

- Дефект видимый

Дефект гумової частини (ТГВ)

- Дефект резиновой части РТИ

Дефект поверхні (ТГВ)

- Дефект поверхности РТИ

Деформація (гум [пористих гум, латексних та клейових плівок, прогумованих тканин]) втомна

- Деформация (резин [пористых резин, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей]) усталостная

Деформація (гум) після багаторазового стискання залишкова

- Деформация (резин) после многократного сжатия остаточная

Деформація (гуми [пористої гуми, герметика, латексної плівки]) після розривання залишкова відносна

- Деформация (резины [пористой резины, герметика, латексной пленки]) после разрыва остаточная относительная

Видалення сірки з волокна обробленням його розчинами лугів чи солей лужних металів (ДСТУ 3699–98)

Кожна окрема невідповідність продукції встановленим вимогам (ДСТУ 2437–94)

Локальне та (чи) поширене порушення суцільності поверхні виробу або його геометричної форми, видиме неозброєним оком (ДСТУ 2437–94)

Невідповідність між ознаками реальної гумової частини виробу й ознаками, регламентованими нормативними документами (див. також ДСТУ 3128–95)

Кожна окрема невідповідність поверхні ТГВ установленим у нормативних документах вимогам (ДСТУ 3128–95)

Максимальне значення деформації, за якого матеріал у заданих умовах може забезпечувати задану втомну витривалість (див. також ДСТУ 2214–93)

Відношення різниці висоти зразка до випробування та висоти зразка через заданий час після завершення випробування до висоти зразка до випробування (ДСТУ 2214–93)

Відношення приросту довжини зразка через заданий час після розривання до початкової довжини зразка (ДСТУ 2214–93)

Деформація стискання (гуми [пористої гуми]) відносна

- Деформация сжатия (резины [пористой резины]) относительная

Деформація стискання (гуми [пористої гуми]) залишкова відносна

- Деформация сжатия (резины [пористой резины]) остаточная относительная

Деформація (пневматичної) шини під навантаженням

- Деформация (пневматической) шины под нагрузкой

Деформація (розтягання) повільнооборотна абсолютна

- Деформация (растяжения) медленнообратимая абсолютная

Деформація (розтягання) швидкооборотна абсолютна

- Деформация (растяжения) быстрообратимая абсолютная

Джгут

- Жгут

Джгут хімічний

- Жгут химический

Дилатансія

- Дилатансия

Дисипація

- Диссипация

Відношення різниці початкової висоти зразка і висоти зразка після стискання до початкової висоти зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Відношення зменшення висоти зразка через заданий час після зняття стискної сили до початкової висоти зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Зміна висоти профілю шини (в міліметрах або у відсотках) залежно від навантаження (див. також ДСТУ 2219–93)

Різниця між довжиною елементарної проби матеріалу або виробу, виміряною протягом 5 с після зняття постійного заданого зусилля, меншого ніж розривне, та довжиною тієї самої проби після певної перерви (див. також ДСТУ 3998–2000)

Різниця між довжиною елементарної проби матеріалу або виробу після розтягання під дією постійного заданого зусилля, меншого ніж розривне, протягом певного часу та довжиною тієї самої проби, виміряної протягом 5 с після зняття прикладеного зусилля (див. також ДСТУ 3998–2000)

Комплекс поздовжньо розміщених елементарних ниток, з'єднаних без скручування (ДСТУ 2136–93)

Комплекс поздовжньо розміщених елементарних хімічних ниток, з'єднаних без скручування та призначених для різання чи розривання (див. також ДСТУ 3699–98)

Зміна об'єму матеріалу у процесі зсувного деформування [25].

Примітка. У більшості висококонцентрованих дисперсних систем (переважно високонаповнених твердою фазою) спостерігається збільшення об'єму системи (позитивна дилатансія)

Розсіяння у вигляді теплоти роботи, що витрачається на переміщення однієї частини рідини чи газу відносно іншої під час зсуву, розтягання та інших видів деформування (див. також [29])

Диспергатор

- Диспергатор

Диспергування

- Диспергирование

**Диспергування
інгредієнтів**

- Диспергирование
ингредиентов

Дисперсність

- Дисперсность

**Діаметр (пневматич-
ної) шини зовнішній**

- Диаметр (пневматиче-
ской) шины наружный

**Діаметр (пневматич-
ної) шини посадковий**

- Диаметр (пневматиче-
ской) шины посадочный

Ділянка робоча

- Участок рабочий

**Дія на полімерний
матеріал радіаційна**

- Воздействие на полимер-
ный материал радиацион-
ное

**Дія на полімерний
матеріал радіаційна
комбінована**

- Воздействие на полимер-
ный материал радиацион-
ное комбинированное

**Дія на полімерний
матеріал фоторадіа-
ційна**

- Воздействие на полимер-
ный материал фоторадиа-
ционное

Див. Емульгатор

Тонке подрібнення твердих або рідких тіл.

Диспергування рідини в газовому середовищі називають розпиленням, а в іншій рідині (що не розчиняється в диспергованій) – емульгуванням [18]

Подрібнення інгредієнтів для подальшого введення їх у латекс (ДСТУ 3642–97)

Характеристика розмірів твердих частинок і крапель рідини (чим дрібніші частинки, тим більша дисперсність) [18].

Див. також Система дисперсна

Діаметр найбільшого перерізу пневматичної шини площиною обертання колеса за умови, що немає контакту з опорною поверхнею (див. також ДСТУ 2219–93)

Діаметр кола, який є лінією перетину поверхні основи борта пневматичної шини з його зовнішньою поверхнею (див. також ДСТУ 2219–93)

Див. Довжина калібрувальна

Дія різних видів іонізуючого проміння окремо або разом на полімерний матеріал (ГОСТ 25645.321–87)

Одночасна або почергова дія на полімерний матеріал іонізуючого проміння та інших зовнішніх чинників (див. також ГОСТ 25645.321–87)

Одночасна або почергова дія іонізуючого або оптичного проміння на полімерний матеріал (ГОСТ 25645.321–87)

Дія на полімерний матеріал фоторадіаційна комбінована

- Воздействие на полимерный материал фоторадиационное комбинированное

Довговічність (гум [пористих гум, латексних та клейових плівок, прогумованих тканин]) циклічна

- Долговечность (резин [пористых резин, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей]) циклическая

Довжина калібрувальна; ділянка робоча

- Длина калибровочная; участок рабочий

Довжина матеріалу [виробу]

- Длина материала [изделия]

Дозатор

- Дозатор

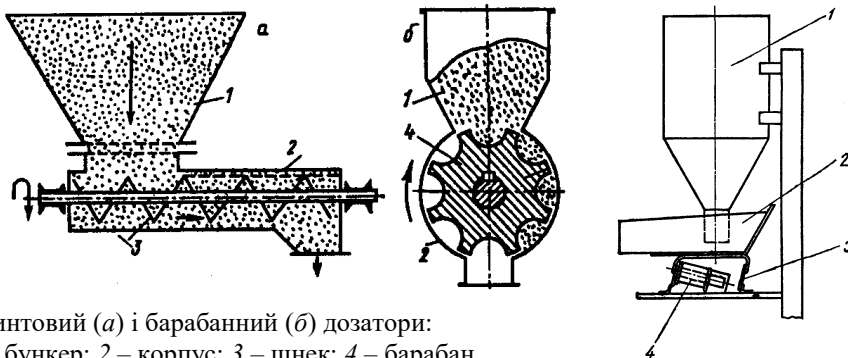
Одночасна або почергова дія іонізувального й оптичного проміння та інших зовнішніх чинників, що діють на полімерний матеріал (див. також ГОСТ 25645.321–87)

Час до руйнування зразка під дією заданої циклічної динамічної деформації, напруження чи енергії (ДСТУ 2214–93)

Певне значення довжини між вказівними мітками (див. також ДСТУ 2214–93)

Найкоротша відстань між початком [найвищою точкою] та кінцем [найнижчою точкою] матеріалу [виробу] у розпрямленому вигляді (ДСТУ 3998–2000)

Пристрій для автоматичного відмірювання (дозування) заданих маси або об'єму рідких і сипких речовин та матеріалів [18]

Гвинтовий (а) і барабанний (б) дозатори:
1 – бункер; 2 – корпус; 3 – шнек; 4 – барабан

Вібраційний дозатор:
1 – бункер; 2 – лотік; 3 – плоскі пружини; 4 – електромагніт

Дозування

- Дозирование

Процес автоматичного відмірювання (дозування) заданих маси або об'єму рідких і сипких речовин та матеріалів [18]

Дозування [зважування] інгредієнтів

- Дозирование [взвешивание] ингредиентов

Вимірювання об'єму [маси] рідких [сипких] інгредієнтів, заданих технологічною документацією на суміш (ДСТУ 3642–97)

Домішка

- Добавка

Речовина мінерального або органічного походження, яку використовують у невеликих кількостях і яка забезпечує задані властивості продукції (див. також ДСТУ Б А.1.1-28–94)

Домішки

Нд *Аддитиви*

- Добавки
- Нд *Аддитивы*

Речовини, введення яких у малих дозах, порівняно з іншими компонентами склопластику, суттєво змінює технологічні та (чи) експлуатаційні властивості компонентів та (чи) склопластику (див. також ДСТУ 2241–93)

Домішки активні

- Добавки активные

Домішки, що вступають у хімічні реакції з компонентами зв'язуючого (див. також ДСТУ 2241–93)

**Домішки
антистатичні**

- Добавки антистатические

Функціональні домішки, що зменшують статичну електризацію склопластиків (див. також ДСТУ 2241–93)

Домішки інертні

- Добавки инертные

Домішки, що не вступають у хімічні реакції з компонентами зв'язуючого (див. також ДСТУ 2241–93)

Домішки спеціальні

- Добавки специальные

Функціональні домішки, що надають склопластику додаткових властивостей, наприклад, електричних, радіаційно-захисних, фрикційних, електромагнітних (див. також ДСТУ 2241–93)

**Домішки технологічні;
модифікатори**

- Добавки технологические;
модификаторы

Домішки, що додають до зв'язуючого для спрямованого змінювання його властивостей під час виготовлення склопластика (див. також ДСТУ 2241–93)

Домішки тиксотропні

- Добавки тиксотропные

Модифікатори, що запобігають стіканню зв'язуючого з вертикальної поверхні під час перероблення (див. також ДСТУ 2241–93)

**Домішки
функціональні**

- Добавки функциональные

Домішки, що додають до зв'язуючого для надання склопластикові спеціальних експлуатаційних властивостей, наприклад, вогнестійкості (ДСТУ 2241–93)

**Доріжка (протектора)
бігова; біговина**

- Дорожка (протектора)
беговая; беговина

Поверхня протектора покриття, яка контактує з дорогою (ДСТУ 2219–93)

Дорн

- Дорн

1. Циліндрична деталь, на якій здійснюється складання та вулканізація порожнистих гумових виробів.
2. Циліндрична деталь, призначена для формування отвору або порожнини в екструдованому полімерному виробі

Драгли

- Студень

Структурована система «полімер – розчинник», для деформування якої характерні великі оборотні деформації, за яких майже немає плинності [29]

Дрібняк (Нд)

- Крошка (Нд)

Див. Гранулят полі-ε-капроаміду

Дрібняк вторинний
(Нд)

- Крошка вторичная (Нд)

Дроблення

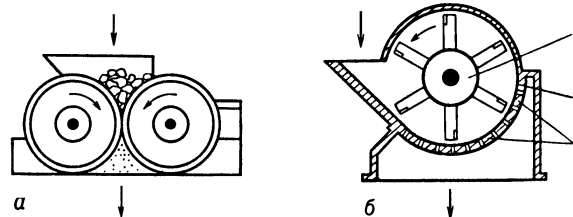
- Дробление

Див. Гранулят полі-ε-капроаміду вторинний

Процес зменшення розмірів твердих тіл методами роздавлювання, розколювання, стирання, удару та їх поєднанням (див. ДСТУ 2415–94 і ДСТУ 2684–94).

Процес поділу твердого тіла на частини через прикладання зовнішніх сил.

Див. також **Подрібнення**

Схеми валкової (а) і молоткової (б) дробарок: 1 – ротор з молотками; 2 – статор; 3 – колосники

Дряпина

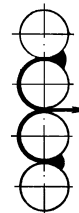
- Царапина

Невеликі заглибини на поверхні виробу (ДСТУ 2437–94)

Дублювання (гумової суміші)

- Дублирование

Одержання каландрованих листів великої товщини здвоюванням або багатошарових заготовок, які складаються із шарів прогумованої тканини або гумової суміші і тканини, які чергуються між собою (див. також ДСТУ 3642–97)

Дублювання гумової суміші на чотиривалковому вертикальному каландрі

Е

Ебоніт

- Эбонит

Продукт вулканізації натурального чи синтетичних каучуків значними кількостями сірки (30–50 % від маси каучуку); кислото- й луготривкий, відрізняється значною міцністю під час розтягання, твердістю; піддається механічному обробленню; застосовують для гумування обладнання хімічних виробництв [18]

Екологічність продукції

- Экологичность продукции

Властивість конкретної продукції, яка виявляється в її впливі на навколишнє природне середовище (екологічність продукції залежно від її виду характеризується поєднанням хімічного, фізичного й механічного впливу на навколишнє природне середовище у процесі експлуатації (споживання), зберігання та транспортування виготовленої продукції (див. також ДСТУ 3278–95)

Екстендер

- Экстендер

Екструдер
двочерв'ячний

- Экструдер двухчервячный

Екструдер дисковий

- Экструдер дисковый

Екструдер
одночерв'ячний

- Экструдер одночервячный

Екструдер
черв'ячно-дисковий

- Экструдер
червячно-дисковый

Екструзія

- Экструзия

Екструзія плунжерна

- Экструзия плунжерная

Еластичність

- Эластичность

**Еластичність (гум)
за відскоком**

- Эластичность (резин)
по отскоку

Еластомери

- Эластомеры

Еластомери
поліуретанові

- Эластомеры
полиуретановые

Див. Розріджувач

Див. Прес для перероблення пластмас двочерв'ячний

Див. Прес дисковий

Див. Прес для перероблення пластмас одночерв'ячний

Див. Прес черв'ячно-дисковий

Неперервний технологічний процес перероблення формувальної суміші, який полягає у розм'якшенні матеріалу під дією підвищеної температури і наданні йому потрібної форми продавлюванням крізь головку екструдера (див. також ДСТУ Б А.1.1-28-94).

Див. також Шприцювання (гумової суміші)

Див. Штранг-пресування

Показник, що його визначає сума абсолютної швидкооборотної деформації та абсолютної повільнооборотної деформації або її частини, яка виявилась за певний час відпочинку, виражена у відсотках від абсолютної повної деформації матеріалу або виробу (ДСТУ 3998-2000)

Відношення висоти відскоку бойка маятника на приладі Шоба після удару до висоти піднімання бойка маятника у вихідному положенні (див. також ДСТУ 2214-93)

Полімери та матеріали на їх основі з вискоеластичними властивостями в широкому діапазоні температур їх експлуатації. Типові еластомери – каучуки й гуми [29].

Високомолекулярні сполуки, які переходять з вискоеластичного стану до склоподібного за температури, нижчої за кімнатну [24]

Див. Еластомери уретанові

Еластomersи
термопластичні
• Эластomersы
термопластичные

Еластomersи уретанові; еластomersи поліуретанові
• Эластomersы уретановые; эластomersы полиуретановые

Електроосадування (латексу)
• Электроосаждение латекса

Емульгатор; диспергатор
• Эмульгатор; диспергатор

Енергія (гум [пористих гум, латексних та клейових плівок, прогумованих тканин])
втомна питома
• Энергия (резин [пористых резин, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей]) усталостная удельная

Ентальпія; тепловміст
• Энтальпия; теплосодержание

ЕП
• ЭП

Ефект Вайссенберга
• Эффект Вайссенберга

Див. Термоеластопласти

Продукти взаємодії ді- або поліізоціанатів зі сполуками, які містять не менше двох активних атомів водню. Розрізняють уретанові еластomersи: ливарні, вальцьовані, а також термоеластопласти [18]

Формування латексних виробів, під час якого глобули латексу осідають в електричному полі на аноді (ДСТУ 3642–97)

Інгредієнт латексної суміші, який запобігає агрегації частинок суміші внаслідок утворення на їх поверхні захисної плівки (див. також ДСТУ 3642–97)

Максимальне значення питомої енергії, за якого матеріал у заданих умовах може забезпечувати встановлену втомну витривалість (див. також ДСТУ 2214–93)

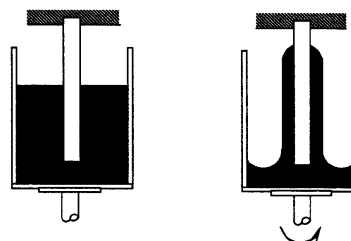
Функція стану термодинамічної системи $H = U + pv$, де U – внутрішня енергія; p – тиск; v – об'єм. Зміна ентальпії в ізобарному процесі дорівнює його тепловому ефекту [29]

Див. Смола епоксидна

Ефект виникнення високопластичності розчинів і розплавів полімерів під час їх зсувного деформування. Ефект Вайссенберга зумовлено нормальними напруженнями, які діють перпендикулярно до площини зсуву [29].

Ефект виникнення нормальних напружень у разі прикладання до розплаву полімеру зсувних напружень, напрямлених перпендикулярно до нього [21]

Примітка. Широко застосовують у дискових і екструдерах.

До ефекту Вайссенберга

Ж

Желатинування (латексу)

- Желатинирование (латекса)

Формування латексних виробів у закритих формах, що ґрунтується на здатності латексу до сповільненої коагуляції під дією певних коагулянтів (ДСТУ 3642–97)

Живильник

- Питатель

Пристрій для рівномірного або регульованого подавання сипких матеріалів або поштучних вантажів з бункерів, завантажувальних лійок та інших засобів до технологічних або транспортувальних машин [18]

Живлення

- Питание

Процес рівномірного або регульованого подавання сипких матеріалів або поштучних вантажів з бункерів, завантажувальних лійок та інших засобів до технологічних або транспортувальних машин [18]

Жорсткість (каучуків [гумових сумішей]) за Дефо

- Жёсткость (каучуков [резиновых смесей]) по Дефо

Числове значення осьового навантаження, яке потрібне для стискання зразка до заданої висоти протягом заданого часу (див. також ДСТУ 2214–93)

Жорсткість (пневматичної) шини радіальна

- Жёсткость (пневматической) шины радиальная

Ступінь радіальної піддатливості (деформації) шини під дією радіального навантаження (ДСТУ 2219–93)

З

Забруднення

- Загрязнение

Наявність твердих, рідких і газоподібних речовин, а також мікроорганізмів, які спричиняють дефекти в технологічному процесі [1]

Забруднювач

- Загрязнитель

Гетерогенна суміш речовин, яка має бути видалена з поверхні виробу (див. також ДСТУ 3126–95)

Заворот шару (корду)

- Заворот слоя (корда)

Кінець шару корду каркаса покришки, намотаний на бортове кільце (див. також ДСТУ 2219–93)

Заглибина на поверхні ТГВ

- Углубление на поверхности РТИ

Нерівність на поверхні виробу, що являє собою виїмку довільної форми (див. також ДСТУ 3128–95).

Примітки

1. Приклади заглибин: відбиток від формувальної поверхні устаткування та спорядження, відбиток від стороннього матеріалу (впресованого ворсу, згрудкованих інгредієнтів), слід дії пари і газів, слід від лопнутих пухирів, слід дії інструмента, яким виймали виріб із прес-форми.

2. Залежно від співвідношення розмірів, розміщення й форми заглибини можуть бути поздовжніми, поперечними, концентричними, розміщеними під кутом тощо

Заготівля вторинної сировини

- Заготовка вторичного сировини

Заготовка

- Заготовка

Заготовка (Нд)

- Заготовка (Нд)

Загустник

- Загуститель

Закладка гумової суміші

- Закладка резиновой смеси

Закупорка (Нд)

- Укупорка (Нд)

Замаслювання

- Замасливание

Замаслювач

- Замасливатель

Занурення

- Окунание

Запас обертовий

- Запас вращающийся

Збирання, закупівля, попереднє оброблення та концентрація вторинної сировини спеціалізованими заготівельними організаціями або іншими організаціями, підприємствами, окремими громадянами для наступного використання

Предмет праці, з якого, змінюючи форму, розміри, властивостей поверхні та (чи) матеріалу, виготовляють деталь (ДСТУ 2391–94)

Див. Напівфабрикат

Модифікатор, що збільшує технологічну в'язкість зв'язуючого (див. також ДСТУ 2241–93).

Інгредієнт латексної суміші, що збільшує в'язкість латексної суміші та запобігає осіданню інгредієнтів (див. також ДСТУ 3642–97)

Продукт однієї операції змішування каучуку з усіма інгредієнтами суміші (див. також ДСТУ 3642–97)

Див. Ящик

Нанесення на волокно замаслювальної суміші, що містить рослинні олії та тваринні жири, мінеральні масла (див. також ДСТУ 3699–98)

Домішка, до складу якої входить мінеральне масло, що наноситься на поверхню первинних склониток для їх захисту від дії тертя у процесі текстильного перероблення (див. також ДСТУ 2241–93)

Метод виготовлення тонкостінних виробів різноманітної форми з в'язких компаундів та нанесення на їх поверхню електроізоляційних, антифрикційних, антикорозійних або декоративних покриттів одно- або багаторазовим зануренням оснастки позитивного типу (пуансон) у компаунд, налитий у спеціальну посудину [27]

Див. також Декантація

Надлишок перероблюваного матеріалу на вході в міжвалковий проміжок валкових машин (зазвичай вальців)

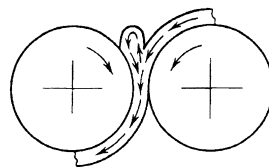

Схема вальцювання з обертовим запасом

Засіб**закупорювальний**

- Средство укупорочное

Допоміжний пакувальний засіб для закупорювання тари та (чи) поліпшення зовнішнього вигляду (див. також ДСТУ 2890–94)

**Засіб пакувальний
допоміжний**

- Средство упаковочное
вспомогательное

Елемент упаковки, який у комплексі з тарою або без неї виконує функції пакування (див. також ДСТУ 2887–94)

**Захист навколишнього
середовища**

- Охрана окружающей
среды

Оберігання навколишнього середовища від несприятливої дії продукції, процесів і послуг (ДСТУ 1.1–2001)

Захоронення відходів

- Захоронение отходов

Остаточне розміщення відходів у процесі їх видалення в спеціально відведених місцях чи на об'єктах таким чином, щоб довгостроковий шкідливий вплив відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини не перевищував установлених нормативів [5]

**Захоронення
продукції**

- Захоронение продукции

Видалення продукції, яку не передбачається повторно використовувати, у певні сховища (див. також ДСТУ 3278–95)

Зберігання відходів

- Хранение отходов

Тимчасове розміщення відходів у спеціально відведених місцях чи об'єктах (до їх утилізації чи видалення) [5].

Тимчасове (до 2-х років) розміщення відходів (до їх утилізуваннн чи видалення (ДСТУ 4462.0.01:2005)

Збирання відходів

- Сбор отходов

Діяльність, пов'язана з вилучанням із місць утворення, наупичуванням і розміщуванням відходів у спеціально відведених місцях чи об'єктах, зокрема сортування відходів, для подальшого утилізування чи видалення (ДСТУ 4462.0.01:2005)

**Збирання вторинної
сировини**

- Сбор вторичного сырья

Видалення вторинної сировини з місць утворення та нагромадження її для наступного використання

**Збирання та заготівля
використаної тари
(упаковки)**

- Сбор и заготовка использованной тары (упаковки)

Діяльність, пов'язана з вилученням, нагромадженням і розміщенням використаної тари (упаковки) у спеціально відведених місцях чи на об'єктах, уключаючи сортування використаної тари (упаковки) для подальшої утилізації чи видалення [19]

**Зварення полімерних
матеріалів**

- Сварка полимерных
материалов

Спосіб утворення нерознімного з'єднання елементів конструкції контактуванням поверхонь (зазвичай нагрітих) під тиском [29]

Зв'язуюче; сполучне

- Связующее

Полімерний матеріал, який разом зі склонаповнювачем утворює монолітну систему, забезпечує оптимальні умови експлуатації склопластику та визначає у сукупності зі склонаповнювачем його властивості (див. також ДСТУ 2241–93)

**Зв'язуюче
гарячетверднуче**

- Связующее
горячетвердеющее

Зв'язуюче, що твердне за температури вищої за 50 °С
(див. також ДСТУ 2241–93)

**Зв'язуюче
радіаційнотверднуче**

- Связующее
радиационнотвердеющее

Зв'язуюче, затвердіння якого ініціюється випромінюванням високої енергії (γ-променів, швидкими електронами)
(див. також ДСТУ 2241–93)

**Зв'язуюче
термопластичне**

- Связующее
термопластичное

Зв'язуюче на основі синтетичних полімерів: поліамідів, полікарбонатів, що зберігає після затвердіння здатність до повторного перероблення (ДСТУ 2241–93)

**Зв'язуюче
термореактивне**

- Связующее
термореактивное

Зв'язуюче на основі синтетичних (епоксидних, поліефірних) смол, твердіння яких супроводжується необоротною хімічною реакцією, що спричиняє утворення неплавкого та нерозчинного матеріалу (див. також ДСТУ 2241–93)

**Зв'язуюче
фототверднуче**

- Связующее
фототвердеющее

Зв'язуюче, затвердіння якого ініціюється світлом
(див. також ДСТУ 2241–93)

**Зв'язуюче
холоднотверднуче**

- Связующее
холоднотвердеющее

Зв'язуюче, що твердне за кімнатної температури
(див. також ДСТУ 2241–93)

**Здатність (гум) до
кристалізації під час
стискання**

- Способность (резин)
к кристаллизации при
сжатии

Відношення різниці відновлюваності зразка до кристалізації та після кристалізації до відновлюваності зразка без застосування кристалізації (див. також ДСТУ 2214–93)

Здир

- Сдир

Механічне пошкодження ТГВ у вигляді відокремлення частини поверхневого шару гуми (ДСТУ 3128–95)

Здутину

- Вздутие

Чітко обмежена опуклість на поверхні виробу, що містить газ
(див. також ДСТУ 2437–94)

Зиги

- Зиги

Місцеві або неперервні виступи й заглибини на тонкостінних деталях (листах, обичайках, трубах тощо), які застосовують для збільшення жорсткості цих деталей у поперечному напрямі [18].

Опуклі чи вгнуті гофри, виконані на циліндричній поверхні в її діаметральному перерізі

Злипання

- Слипание

Небажане склеювання матеріалів (ДСТУ 2955–94)

Змішування інгредієнтів

- Смешение

Уведення в каучук або латекс інгредієнтів суміші (ДСТУ 3642–97)

Змішувач пластмас двостадійний

- Смеситель пластмасс двухстадийный

Машина для виготовлення однорідної маси змішуванням сипких компонентів з пластифікатором та іншими домішками в двох камерах, що розміщені послідовно одна за одною і в яких обертаються з різною швидкістю лопатеві ротори (див. також ДСТУ 3042–95)

Змішувач пластмас осцилюючий

- Смеситель пластмасс осциллирующий

Машина для змішування, пластифікації і гомогенізації термопластичних сумішей за допомогою черв'яка, що обертається і одночасно з обертанням виконує зворотно-поступальний рух уздовж своєї осі (див. також ДСТУ 3042–95)

Змішувач пластмас роторний

- Смеситель пластмасс роторный

Машина для виготовлення однорідної маси змішуванням сипких компонентів і рідинних домішок до них за допомогою двох зустрічно обертових фігурних роторів (див. також ДСТУ 3042–95)

Зморшкуваність; складки

- Складки

Дефект у вигляді хвилі в одному чи декількох шарах матеріалу, що армує пластик (ДСТУ 2437–94)

Знак

- Знак

Деталь форми, призначена для утворення в пластмасовому виробі отворів і заглиблень. Деталі форми, які утворюють заглиблення та отвори несиметричної конфігурації, також називають вставками або вкладишами. Можуть застосовуються також для формування різьбових частин (різьбові знаки і кільця). Розрізняють рухомі й нерухомі знаки. Знаки, що беруть участь у виштовхуванні, називають знак-виштовхувач. Різьбові знаки можуть викручуватись механізовано з використанням власного приводу або механічної передачі від системи виштовхування

Знеповітрявання віскози

- Обезвоздушивание вискозы

Видалення повітря з віскози вакуумуванням (ДСТУ 3699–98)

Знешкодження відходів

- Обезвреживание отходов

Зменшення чи усунення шкідливості відходів механічним, фізико-хімічним чи біологічним обробленням [5]

Знищення продукції

- Уничтожение продукции

Припинення існування продукції її поділом на частини або будь-якою іншою визначеною дією, спрямованою на зміну її геометричної форми, фізичної структури, хімічного складу чи стану речовини з гарантуванням безпеки для життя та здоров'я людей і охорони навколишнього природного середовища (поділ виробів у процесі їх демонтажу на складові деталі, складальні одиниці (вузли) не є їх знищенням) (див. також ДСТУ 3278–95)

Зона (протектора) плечова; Нд <i>Сухар</i> • Зона (протектора) плечевая; Нд <i>Сухарь</i>	Частина протектора покришки, розміщена між біговою доріжкою протектора та боковиною (див. також ДСТУ 2219–93)
Зразок • Образец	Виріб (речовина), за яким оцінюють інші подібні вироби (речовини) (ДСТУ Б А.1.1-6–94)
Зразок для випробувань • Образец для испытаний	Продукція або її частина, або проба, яка безпосередньо підлягає експерименту під час випробувань (див. також ДСТУ 2214–93). Виріб, який є одиницею продукції, що безпосередньо підлягає експерименту під час випробувань (ДСТУ Б А.1.1-6–94)
Зріз • Срез	Механічне пошкодження ТГВ різальним інструментом під час видалення відбитків від прес-форми (ДСТУ 3128–95)
Зрілість віскози • Зрелость вискозы	Характеристика віскози, що виражає її стійкість до дії коагулянтів (ДСТУ 3699–98)
Зсув арматури • Смещение арматуры	Зміна положення армувального елемента відносно гумової основи ТГВ (ДСТУ 3128–95)
Зшивання полімерів • Сшивание полимеров	Утворення поперечних хімічних зв'язків між лінійними або розгалуженими макромолекулами [29]

I

Ізомерія • Изомерия	Існування сполук, однакових за складом і молекулярною масою, але різних за будовою (структурна ізомерія) або розміщенням атомів у просторі (просторова ізомерія) і внаслідок цього за фізичними й хімічними властивостями [18]
Інгібітор; уповільнювач • Ингибитор; замедлитель	Модифікатор, що сповільнює перебіг хімічної реакції, який додають до зв'язуючого та (або) до його компонента для збільшення терміну його зберігання (див. також ДСТУ 2241–93)
Інгредієнт суміші • Ингредиент смеси	Речовина, яку додають до полімеру або полімерного латексу для утворення суміші (ДСТУ 3642–97)
Індекс навантаження • Индекс нагрузки	Цифровий код, який показує максимальне навантаження, що здатна витримувати шина в умовах експлуатації за швидкості, позначеній символом (див. також ДСТУ 2219–93)

Індекс розплаву
(полімерів); показник
плинності розплаву
• Индекс расплава
(полимеров); показатель
текучести расплава

Індикатор зносу (протектора покритишки)
• Индикатор износа
(протектора покритишки)

Ініціатор
• Инициатор

Інтенсифікація
• Интенсификация

Інтрузія
• Интрузия

Умовний показник в'язкісних властивостей розплавів термопластичних полімерів. Маса речовини, яка видавлюється крізь капіляр стандартних розмірів на капілярному віскозиметрі під заданим навантаженням протягом 10 хв за певної температури (коливається в діапазоні 0,1–30,0 г) [29].

Показник, що характеризує швидкість плинності розплаву термопласту крізь капіляр стандартних розмірів за заданих температури й тиску [6]

Показчик припинення експлуатації шини внаслідок зносу протектора (див. також ДСТУ 2219–93).

Примітка. Індикатори зносу протектора виконують у вигляді виступів по дну канавок чи кольорових елементів у масиві виступів

Активний отверджувач, що забезпечує полімеризацію зв'язуючого (див. також ДСТУ 2241–93)

Підсилення, збільшення напруження, продуктивності, дієвості [18]

Метод формування товстостінних виробів на черв'ячних ливарних машинах, об'єм впорскування яких може бути значно меншим за об'єм формованого виробу [27].

Примітка. У процесі заповнення форми ливарна машина працює в режимі екструдера, нагнітаючи розплав полімеру крізь широкі литникові канали в порожнину форми під відносно невеликим тиском; після заповнення форми черв'як під дією гідроциліндра рухається як поршень вперед і подає у форму під більш високим тиском кількість розплаву, потрібну для оформлення виробу й компенсації усадки матеріалу.

Див. також Лиття (гумової суміші) під тиском

К

Кабель
• Кабель

Один або кілька ізольованих жил (провідників), уміщених зазвичай у металеву або неметалеву оболонку, поверх якої залежно від умов прокладання та експлуатації може бути відповідне захисне покриття, іноді броньоване [4].

Див. також Виріб кабельний; Кабель електричний

Кабель електричний
• Кабель электрический

Один або декілька ізольованих провідників (струмопровідних жил), уміщених у захисну (зазвичай герметичну) оболонку. Кабелі будь-якого типу мають спільні конструктивні елементи: струмопровідні жили, ізоляцію та оболонку [18].

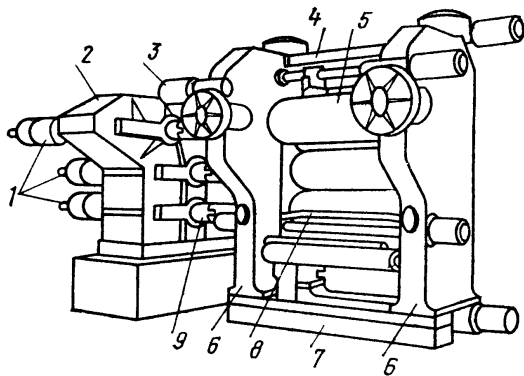
Див. також Виріб кабельний

Каландр гумопереробний

- Каландр
резиноперерабатывающий

Машина для виготовлення листів з гумових сумішей, неперервної стрічки із заданими регульованими розмірами і формою, дублювання її на основу з іншого матеріалу, промащення тканин, одно- та двобічного обкладення тканин, металокорду, заготовок осердя транспортерних стрічок за допомогою зустрічно обертових паралельних обігрівних валків, кількість яких залежить від складу суміші та призначення одержуваного виробу (див. також ДСТУ 3042–95).

Машина з двома або декількома паралельно розміщеними зустрічно обертовими циліндрами (валками)
(див. також ДСТУ 3642–97)

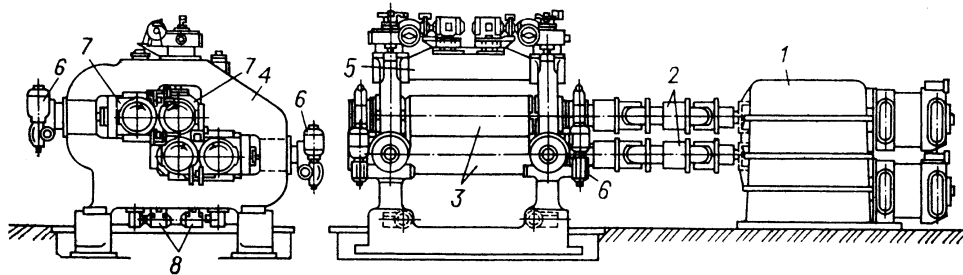
Чотиривалковий Г-подібний каландр:

1 – електродвигуни приводів валків; 2 – блок-редуктор; 3 – механізм регулювання міжвалкового проміжку; 4 – траверса; 5 – валок; 6 – станина; 7 – фундаментна плита; 8 – розширювальний пристрій; 9 – універсальний шпиндель

Каландр для перероблення пластмас

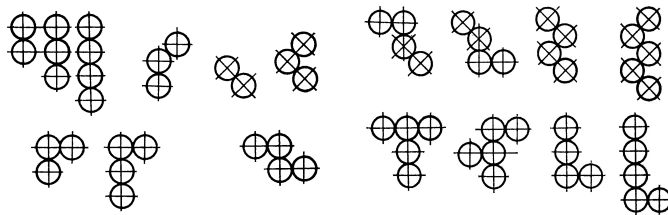
- Каландр для переработки
пластмасс

Машина для виготовлення листів з термопластичних сумішей, неперервної стрічки заданих розмірів і форми та її дублювання на основу з іншого матеріалу протискуванням суміші крізь регульований зазор, утворений між паралельними валками, що обігріваються і обертаються назустріч один одному і кількість яких залежить від типу перероблюваного матеріалу та призначення одержуваного виробу (ДСТУ 3042–95)

Чотиривалковий Z-подібний каландр:

1 – блок-редуктор; 2 – універсальний шпиндель; 3 – валок; 4 – станина; 5 – поперечна траверса; 6 – механізм регулювання міжвалкового проміжку; 7 – валкові підшипники; 8 – механізм перекошування валків

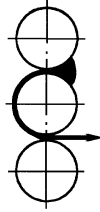

Схеми розміщення валків каландрів

Каландрування

- Каландрование;
каландрирование

Неперервний технологічний процес формування виробів за допомогою системи паралельних зустрічно обертових валків продавлюванням вихідних матеріалів крізь проміжок між валками (див. також ДСТУ Б А.1.1-18-94 і ДСТУ Б А.1.1-28-94)

Листування термопластичного матеріалу на тривалковому вертикальному каландрі

Каландрування (гумової суміші)

- Каландрование (резиновой смеси)

Оброблення гумової суміші чи гумової суміші та тканин, армувальних матеріалів для профілювання, дублювання, прогумовування, промашування, обкладання та одержування довгомірних тонких листів (ДСТУ 3642-97)

Калібратор

- Калибратор

Пристрій, що встановлюється в процесах екструзії відразу за екструзійною головкою й виконує такі функції, як фіксація конфігурації погонного виробу, що виходить із головки; корекція форми виробу до заданої; забезпечення потрібної точності розмірів і форми поверхонь виробу

Камера (їзова)

- Камера (ездовая)

Герметична тороподібна еластична трубка пневматичної шини, яка заповнюється газом чи повітрям (ДСТУ 2219-93)

Канавка протектора (покришки)

- Канавка протектора (покрышки)

Заглиблення у протекторі покришки між ребрами і шашками рисунка протектора (ДСТУ 2219-93)

Каністра

- Канистра

Тара з корпусом, що має у паралельному дну перерізі форму, близьку до прямокутної, з пристосуванням для перенесення, зливною горловиною і кришкою із затвором (див. також ДСТУ 2890-94)

Каолін; глина біла

- Каолин; глина белая

Тонкодисперсна пластична порода, що складається здебільшого з каоліциту $\text{Al}_4[\text{Si}_4\text{O}_{10}](\text{OH})_8$ [29]

Капролактam

- Капролактam

Лактам ϵ -амінокапронової кислоти (ДСТУ 3699-98)

Капрон

- Капрон

Див. Полі- ϵ -капроамід

Каркас (покришки)

- Каркас (покрышки)

Силова частина покришки пневматичної шини, що складається з одного чи кількох шарів корду, закріплених на бортових кільцях (див. також ДСТУ 2219-93)

Картон

- Картон

Матеріал, що містить переважно рослинні волокна й відрізняється від паперу більшою товщиною та масою квадратного метра (див. також ДСТУ 2098-92)

Каталізатор

- Катализатор

Катіон-радикал

- Катион-радикал

Каучук

- Каучук

**Каучук акрилатний;
каучук акриловий; АК**

- Каучук акрилатный;
каучук акриловый; АК

Каучук акриловий

- Каучук акриловый

Каучук альтернатний

- Каучук альтернатный

**Каучук бутадієн-
нітрильний; каучук
дивініл-нітрильний;
каучук нітрильний;
СКН**

- Каучук бутадиен-
нитрильный; каучук
дивинил-нитрильный;
каучук нитрильный; СКН

**Каучук бутадієновий;
каучук дивініловий;
СКБ; СКД**

- Каучук бутадиеновый;
каучук дивиниловый; СКБ;
СКД

Інертний отверджувач поліконденсаційного механізму дії (див. також ДСТУ 2241–93).

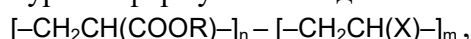
Речовина, що викликає полімеризацію за допомогою утворення активних центрів росту ланцюга зв'язків у молекулі (див. також ДСТУ Б А.1.1-28–94)

Вільний радикал з надлишковим позитивним зарядом (ГОСТ 25645.321–87)

Еластичний матеріал рослинного походження або одержаний хімічним способом, використовуваний для виготовлення гуми та гумових виробів (див. також ДСТУ 3642–97).

Еластомер, який може бути (або вже) перероблений у такий стан, коли він стає майже нерозчинним (але може набухати) у таких киплячих розчинах, як бензол, метилетилкетон і азеотропна суміш «етилловий спирт – толуол» (див. також ДСТУ 2214–93)

Каучук зі структурною формулою складової ланки [29]

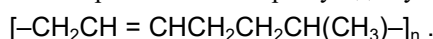
де R = алкіл C₂–C₄, X=CN, OCH₂CH₂Cl і т.ін.

Примітка. Вулканізується амінами в сполученні із сіркою й сірковмісними сполуками, феноло-формальдегідними смолами. Гуми на основі акрилатних каучуків газонепроникні, масло-, бензо-, світло-, кольоро- та озоностійкі

Див. Каучук акрилатний

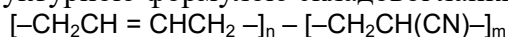
Співполімер дієнів і вінілових мономерів, які чергуються між собою [29].

Примітка. Найбільш поширені співполімери бутадієну з пропіленом

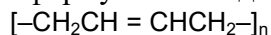
Вулканізуються сіркою. Гуми характеризуються високим опором старінню

Каучук зі структурною формулою складової ланки [29]

Примітка. Не кристалізуються, вулканізуються сіркою. Гуми на основі СКН масло-, бензо-, тепло- та зносостійкі

Каучук зі структурною формулою складової ланки [29]

Примітка. Стереорегулярний каучук, який не пластикується, вулканізується сіркою. Гуми на основі СКД зносо- та морозостійкі, мають високі динамічні властивості

Каучук бутадієн-стирольний; каучук дивініл-стирольний, каучук стирольний; СКС; СКМС

- Каучук бутадиен-стирольный; каучук дивинил-стирольный; каучук стирольный; СКС; СКМС

Каучук вінілпіридиновий

- Каучук винилпиридиновый

Каучук дивініл-нітрильний

- Каучук дивинил-нитрильный

Каучук дивініловий

- Каучук дивиниловый

Каучук дивініл-стирольний

- Каучук дивинил-стирольный

Каучук епоксидний

- Каучук эпоксидный

Каучук етилен-пропіленовий; СКЕП; СКЕПТ

- Каучук этилен-пропиленовый; СКЭП; СКЭПТ

Каучук ізопреновий

- Каучук изопреновый

Каучук кремнієорганічний; каучук силіконовий; каучук силоксановий; СКТ

- Каучук кремнийорганический; каучук силиконовый; каучук силоксановый; СКТ

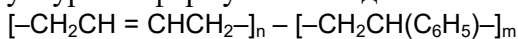
Каучук наповнений

- Каучук наполненный

Каучук натуральний; НК

- Каучук натуральный; НК

Каучук зі структурною формулою складової ланки [29]

Примітка. Не кристалізується, вулканізується сіркою. Гуми на основі СКС характеризуються високим опором старінню, зносостійкістю

Співполімер дієнових вуглеводнів з вінілпіридином [18].

Примітка. Застосовують здебільшого у вигляді латексу для просочування шинного корду, тканин, шкір, для виготовлення клеїв і фарб

Див. **Каучук бутадієн-нітрильний**

Див. **Каучук бутадієновий**

Див. **Каучук бутадієн-стирольний**

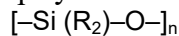
Полімер органічних оксидів [18]

Співполімер етилену з поліпропіленом [18].

Примітка. Гуми на основі етилен-пропіленових каучуків тепло-, озono-, кислото-, лугостійкі, мають високі діелектричні властивості

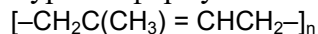
Полімер ізопрену [18]

Каучук зі структурною формулою складової ланки [29]

Бутадієн-стирольний каучук, що містить нафтові мастила та (або) технічний вуглець, які вводять у каучук під час його одержання [18]

Еластичний матеріал, одержуваний коагуляцією латексу гевеї бразильської зі структурною формулою складової ланки:

Каучук нітрильний

- Каучук нитрильный

Каучук полісульфідний; тіокол

- Каучук полисульфидный; тиокол

Каучук рідкий

- Каучук жидкий

Каучук силіконовий

- Каучук силиконовый

Каучук силоксановий

- Каучук силоксановый

Каучук синтетичний; СК

- Каучук синтетический; СК

Каучук стирольний

- Каучук стирольный

Каучук уретановий; СКУ

- Каучук уретановый; СКУ

Каучук фторорганічний

- Каучук фторорганический

Каучук хлоропреновий; наірит; ХК

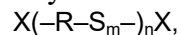
- Каучук хлоропреновый; наирит; ХК

Каширування

- Каширование

Див. Каучук бутадієн-нітрильний

Продукт поліконденсації дігалогенпохідних аліфатичних вуглеводнів з полісульфідами лужних металів [18]:

де $X=SH$ або OH ; R – аліфатичний радикал; $m \approx 2$ або 4 .

Примітка. Гуми на основі полісульфідного каучука винятково стійкі до дії розчинників, мастил, волого- і газостійкі, атмосферостійкі

Низькомолекулярний лінійний полімер, що має консистенцію в'язкої рідини, під час вулканізації якої утворюється гумоподібний матеріал (ДСТУ Б А. 1.1-18–94)

Див. Каучук кремнієорганічний

Див. Каучук кремнієорганічний

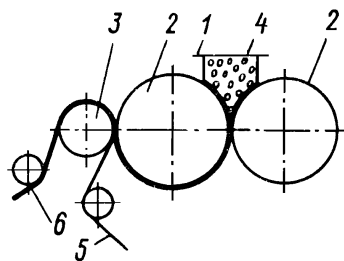
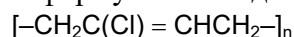
Еластичний синтетичний матеріал, що належить до однієї з груп: 1) СК загального призначення (бутадієнові каучуки, бутадієн-стирольні каучуки та ін.), які застосовують у масовому виготовленні виробів; 2) СК спеціального призначення [29]

Див. Каучук бутадієн-стирольний

Поліуретан, одержуваний взаємодією полієфірів з кінцевими ОН-групами й діізоціанатів [25]

Див. Фторокаучук

Каучук зі структурною формулою складової ланки [29]

1 – бункер; 2 – плавні валки; 3 – притисний погумований валок; 4 – гранульований термопласт; 5 – армувальна основа; 6 – готовий виріб

Кевлар

- Кевлар

Торговельна назва арамідів (поліпарафенілен-терефталамідів), синтетичного волокна, що має високу міцність (границя міцності 3620 МПа)

«Кишені» застійні

- «Карманы» застойные

Кільце (покришки) бортове

- Кольцо (покрышки) бортовое

Класифікатор відходів державний

- Классификатор отходов государственный

Клей

- Клей

Клей синтетичний

- Клей синтетический

Клей**термопластичний**

- Клей термопластичный

Клей**термореактивний**

- Клей термореактивный

Клей-герметик

- Клей-герметик

Клей-розплав

- Клей-расплав

КО

- КО;

Смола кремнийорганическая

Коагулюм

- Коагулюм

Коагулянт

- Коагулянт

Коагулят; коагулюм

- Коагулят; коагулюм

Коагуляція віскози

- Коагуляция вискозы

Скупчення нерозмішаних компонентів смоли на зрізі виробу (див. також ДСТУ 2437–94)

Дротяне кільце, яке є жорсткою основою борта покришки (ДСТУ 2219–93)

Систематизований перелік кодів і назв відходів, призначений для використання в державній статистиці для надання різнобічної та обґрунтованої інформації про утворення, нагромадження, оброблення (перероблення), знешкодження й видалення відходів [5]

Продукт, здатний утримувати разом поверхні матеріалів унаслідок адгезії та когезії (ДСТУ 2955–94)

Клеї на основі синтетичних мономерів, олігомерів, полімерів (реактивних – смоли феноло-альдегідні, епоксидні, ненасичені полієфірні, корбамідні тощо, термопластичних – поліакрилати, поліаміди, полівінілацетати, полівінілхлориди тощо) з відповідними інгредієнтами (див. також ДСТУ 2955–94)

Клей, здатний неодноразово розм'якшуватися під час нагрівання та тужавіти під час охолодження (ДСТУ 2955–94)

Клей, здатний незворотно тверднути внаслідок хімічного процесу (див. також ДСТУ 2955–94)

Клей, що разом з фіксацією склеюваних елементів виконує функцію герметизації проміжків, швів і щілин (ДСТУ 2955–94)

Термопластичний клей, що переходить під час нагрівання у в'язкоплинний стан та забезпечує склеювання під час охолодження (ДСТУ 2955–94)

Див. Полімер кремнієорганічний.

Див. Смола кремнієорганічна

Див. Коагулят

Речовина, що сприяє коагуляції латексу (ДСТУ 3642–97)

Безпосередній продукт коагуляції латексу (ДСТУ 3642–97)

Перехід віскози з рідинного стану в гель (ДСТУ 3699–98)

Коагуляція (латексу)

- Коагуляція (латекса)

Формування виробів з латексу необоротною агломерацією глобул, раніше диспергованих, з утворенням неперервної фази каучуку та дисперсної фази серуму (ДСТУ 3642–97)

Ковпачок

- Колпачок

Закупорювальний засіб, який одягається на горловину тари після її закупорювання для охорони та поліпшення зовнішнього вигляду тари (див. також ДСТУ 2890–94)

Когезія

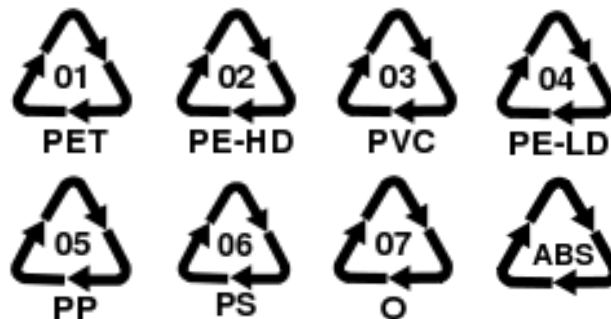
- Когезия

Зчеплення молекул усередині матеріалу під дією сил тяжіння (ДСТУ 2955–94)

**Код полімерів
рецикловий**

- Код полимеров
рецикловый

Метод ідентифікації полімерних матеріалів, який полягає в попередньому маркуванні полімерної продукції. Використовують такі номери або позначення полімерів: 1 – ПЕТФ; 2 – ПЕВТ (ПЕНГ); 3 – ПВХ; 4 – ПЕНТ (ПЕВГ); 5 – ПП; 6 – ПС; 7 – інші полімери; ABS – АБС-пластик.

Коефіцієнт відбиття

- Коэффициент отражения

Величина, яку визначає відношення відбитого матеріалом або виробом світлового потоку до світлового потоку, що надходить (див. також ДСТУ 3998–2000)

**Коефіцієнт
водопроникності**

Нд *Водопроникність*

- Коэффициент
водопроницаемости
Нд *Водопроницаемость*

Величина, яку визначає об'єм води, що просочилася крізь одиницю площі матеріалу або виробу за одиницю часу в разі заданих параметрів випробування (див. також ДСТУ 3998–2000)

**Коефіцієнт
вологопровідності**

Нд *Вологопровідність*

- Коэффициент
влагопроводности
Нд *Влагопроводность*

Величина, яку визначає маса пароподібної вологи, що просочилася від вологої поверхні крізь одиницю площі матеріалу або виробу за одиницю часу та припадає на одиницю різниці тиску пари по обидва боки елементарної проби (див. також ДСТУ 3998–2000)

Коефіцієнт зміни фізико-механічних властивостей (гум [пористих гум, латексних та клейових плівок, прогумованих тканин, герметиків, ебоніту]) після впливу рідких агресивних середовищ

• Коэффициент изменения физико-механических свойств (резин [пористых резин, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей, герметиков, эбонита]) после воздействия жидких агрессивных сред

Коефіцієнт морозостійкості (гум) за еластичним відновленням після стискання

• Коэффициент морозостойкости (резин) по эластическому восстановлению после сжатия

Коефіцієнт морозостійкості (гум [латексних плівок]) під час розтягування

• Коэффициент морозостойкости (резин [латексных плёнок]) при растяжении

Коефіцієнт морозостійкості (пористих гум)

• Коэффициент морозостойкости (пористых резин)

Коефіцієнт насиченості контакту

• Коэффициент насыщенности контакта

Коефіцієнт опору стиранню (гуми)

• Коэффициент сопротивления истиранию (резины)

Відношення характерного показника (окрім твердості) після впливу середовища до значення цього самого показника до впливу середовища. Зміну твердості зразка визначають як різницю значень показника твердості зразка після і до впливу середовища (див. також ДСТУ 2214–93)

Відношення різниці висоти зразка за низької температури після заданої деформації стискання й відновлення за певний час та висоти за нормальної температури, стисненого до такої самої заданої деформації, до різниці висоти зразка до стискання та висоти стисненого зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Відношення модуля еластичності зразка за нормальної температури до модуля еластичності за низької температури (див. також ДСТУ 2214–93)

Відношення деформацій стискання за низької та нормальної температур під дією заданого напруження (див. також ДСТУ 2214–93)

Відношення площі контакту по виступах рисунка протектора до контурної площі контакту (ДСТУ 2219–93)

Відношення значення опору стиранню зразка гуми до такого самого значення зразка еталонної гуми (див. також ДСТУ 2214–93)

Коефіцієнт паливопроникності (гуми [прогумованої тканини])

- Коэффициент топливопроницаемости (резины [прорезиненной ткани])

Коефіцієнт паропроникності
Нд *Паропроникність*

- Коэффициент паропроницаемости
Нд *Паропроницаемость*

Коефіцієнт повітропроникності
Нд *Повітропроникність*

- Коэффициент воздухопроницаемости
Нд *Воздухопроницаемость*

Коефіцієнт поглинання

- Коэффициент поглощения

Коефіцієнт пороутворення (гумових сумішей) для пористих гум

- Коэффициент порообразования (резиновых смесей) для пористых резин

Коефіцієнт пропускання

- Коэффициент пропускания

Коефіцієнт старіння (гум [пористих гум, ебоніту, латексних та клейових плівок, прогумованих тканин])

- Коэффициент старения (резин [пористых резин, эбонита, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей])

Коефіцієнт температуропровідності

- Коэффициент температуропроводности

Добуток значень паливопроникності та товщини зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Величина, яку визначає маса водяної пари, що перемістилася крізь одиницю площі матеріалу або виробу за одиницю часу за заданої товщини повітряного прошарку між поверхнею випарювання води та елементарною пробою (див. також ДСТУ 3998–2000)

Величина, яку визначає об'єм повітря, що перемістилася крізь одиницю площі матеріалу або виробу за одиницю часу за заданої різниці тиску по обидва боки елементарної проби (див. також ДСТУ 3998–2000)

Величина, яку визначає відношення світлового потоку, поглиненого матеріалом або виробом, до світлового потоку, що надходить (див. також ДСТУ 3998–2000)

Відношення висоти зразка після вулканізації до висоти зразка до вулканізації (ДСТУ 2214–93)

Величина, яку визначає відношення світлового потоку, що його пропускає матеріал або виріб, до світлового потоку, що надходить (див. також ДСТУ 3998–2000)

Відношення значення характерного показника після старіння та значення цього показника до старіння (див. також ДСТУ 2214–93)

Фізична величина, що характеризує температуропровідність; чисельно дорівнює відношенню теплопровідності до питомої об'ємної теплоємності речовини (див. також ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Коефіцієнт теплопровідності

- Коэффициент теплопроводности

Величина, яку визначає тепловий потік, що переміщується за 1 год крізь 1 м² матеріалу або виробу завтовшки 1 м за різниці температур верхньої та нижньої поверхонь елементарної проби 1 К (див. також ДСТУ 3998–2000).

Фізична величина, що характеризує теплопровідність; дорівнює відношенню густини теплового потоку до температурного градієнта (див. також ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Коефіцієнт тертя

- Коэффициент трения

Величина, яку визначає відношення сили тангенціального опору матеріалу або виробу до сили нормального тиску (див. також ДСТУ 3998–2000)

Коефіцієнт утомної витривалості (гум [пористих гум, латексних та клейових плівок, прогумованих тканин])

- Коэффициент усталостной выносливости (резин [пористых резин, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей])

Коефіцієнт, що характеризує залежність втомної витривалості від зміни параметрів механічного впливу (див. також ДСТУ 2214–93)

Коефіцієнт утомної міцності [деформації, питомої енергії] (гум [пористих гум, латексних та клейових плівок, прогумованих тканин])

- Коэффициент усталостной прочности [деформации, удельной энергии] (резин [пористых резин, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей])

Коефіцієнт, що характеризує швидкість зміни втомної міцності [деформації, питомої енергії] під час втоми (див. також ДСТУ 2214–93)

Коефіцієнт ущільнення

- Коэффициент уплотнения

Відношення густини матеріалу у виробі після формування до насипної густини сировини [1]

Компаунд полімерний

- Компаунд полимерный

Композиція на основі термореактивних олігомерів або мономерів, призначена для ізоляції струмопровідних схем і деталей в електричній, радіотехнічній та електронній апаратурах [29]

Комплекс полімер-полімерний

- Комплекс полимер-полимерный

Продукт взаємодії хімічно та (або) просторово комплементарних макромолекул [29]

Композит

- Композит

Див. Матеріал композитний

Композиція
полімер-полімерна

- Композиция
полимер-полимерная

Конструкція ТГВ

- Конструкция РТИ

Контейнер

- Контейнер

Конформація

- Конформация

Концентрація граничнодопустима; ГДК

- Концентрация
предельно допустимая; ПДК

Короб (Нд)

- *Короб (Нд)*

Коробка

- Коробка

Короблення

- Коробление

Корок

- Пробка

Котел вулканізаційний

- Котёл вулканизационный

Див. Суміш полімерів

Деталь з гуми або пристрій із складальних одиниць на основі гуми або інших матеріалів, які надають ТГВ потрібних властивостей і забезпечують виконання зазначених у нормативних документах функцій (ДСТУ 3128–95)

Спеціальна герметична споживча тара для консервації виробів, до яких ставлять особливі вимоги щодо зберігання (див. також ДСТУ 2890–94)

Просторове розміщення атомів макромолекули в певний момент часу, яке визначають фіксованими значеннями довжин зв'язків, валентних кутів і кутів обертання навколо зв'язків основного ланцюга [21]

Уміст шкідливих речовин у природних середовищах, кількості яких становлять критичну загрозу для людини та інших реципієнтів (флори, фауни, урбанізованих і сільськогосподарських територій та ін.) (див. також ДСТУ 2156–93)

Див. Ящик

Разова споживча тара з корпусом різноманітної форми та плоским дном, що закривається знімною кришкою чи кришкою на шарнірі (див. також ДСТУ 2890–94)

Деформація гарячого виробу з пластмаси після виймання його з прес-форми (див. також ДСТУ 2437–94)

Закупорювальний засіб, який вдавлюють чи вкручують усередину горловини тари (ДСТУ 2890–94)

Машина для вулканізації гумотехнічних виробів, пластикації каучуку та девулканізації відходів гумових виробів дією пари на об'єкти оброблення, що перебувають у замкненій герметичній камері (див. також ДСТУ 3042–95)

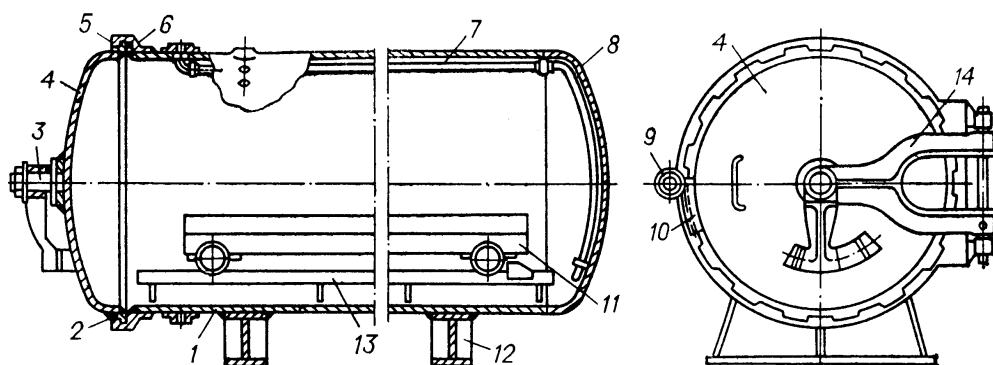

Схема будови вулканізаційного котла: 1 – корпус; 2, 5 – байонетні кільця кришки й корпусу; 3 – вісь; 4 – кришка; 6 – прокладка; 7 – паророзподільна труба; 8 – днище; 9 – шестерня; 10 – зубчастий сектор; 11 – візок; 12 – опори; 13 – рейки; 14 – кронштейн

КР

Див. Смола крезольна

• КР

Крейдкування

Наявність на поверхні виробів сухого «крейдяного» порошку (ДСТУ 2437–94)

• Меление

Крива втоми

Графік залежності між максимальними деформаціями, напруженнями або енергіями циклу та втомною витривалістю або втомної витривалості від параметрів навантаження (ДСТУ 2214–93)

(гум [пористих гум, латексних та клейових плівок, прогумованих тканин])

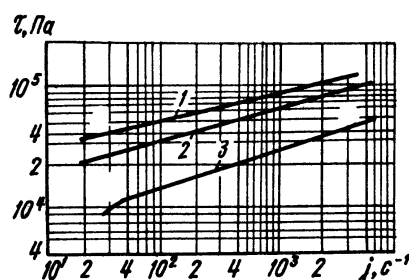
• Кривая усталости (резин [пористых резин, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей])

Крива плинності

Залежність між напруженнями зсуву τ і швидкістю зсуву $\dot{\gamma}$, яка характеризує в'язкісні властивості розплаву термопласту [6]

(розплаву термопласту)

• Кривая течения (расплава термопласта)

Приклад кривих плинності за різних температур (1–3)

Крило (покришки) бортове

Частина борта покришки, яка складається переважно з бортового кільця, наповнювального шнура, обгорткової та крилової стрічок (ДСТУ 2219–93)

• Крыло (покрышки бортовое)

Крихкість

Див. Пластичність

• Хрупкость

Крихкість (ебоніту)

- Хрупкость (эбонита)

Кришка

- Крышка

Кріостат

- Криостат

Крок рисунка протектора

- Шаг рисунка протектора

КРФ

- КРФ

КС

- КС

Ксантогенат целюлози

- Ксантогенат целлюлозы

Ксантогенування лужної целюлози

- Ксантогенирование щелочной целлюлозы

Кульок (Нд)

- Кулёк (Нд)

Кут діелектричних втрат (гуми [ебоніту])

- Угол диэлектрических потерь (резины [эбонита])

Кут нахилу нитки (шару корду)

- Угол наклона нити (слоя корда)

КФ

- КФ

Відношення роботи, затраченої на руйнування зразка, до добутку ширини зразка, товщини зразка та довжини робочої ділянки зразка (ДСТУ 2214–93)

Закупорювальний засіб, що закріплюється по всьому зовнішньому периметру верху чи горловини тари (ДСТУ 2890–94)

Термостат для роботи за температури робочого простору, нижчої ніж 0 °С (див. також ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Довжина ділянки по бігівій доріжці із сукупністю повторюваних елементів рисунка протектора (ДСТУ 2219–93)

Див. Смола крезоло-формальдегідна

Див. Смола ксиленолова

Натрієва сіль складного кислого ефіру целюлози і дитіовуглецевої кислоти, одержувана ксантогенуванням лужної целюлози (див. також ДСТУ 3699–98)

Оброблення лужної целюлози сірковуглецем (ДСТУ 3699–98)

Див. Пакет

Кут, який доповнює до $\pi/2$ рад кут зсуву фаз між прикладеною напругою і струмом, який проходить крізь зразок (див. також ДСТУ 2214–93)

Кут між напрямком нитки шару корду каркаса або брекера і радіальною площиною колеса (ДСТУ 2219–93)

Див. Смола карбамідо-формальдегідна

Л

Ламінат

- Ламинат

Ламінування

- Ламинирование

Ланка складова

- Звено составное

Листовий матеріал, покритий привареним полімерним шаром (зазвичай декоративно-захисного призначення)

Нанесення на листову основу розплаву пластмаси

Група атомів, за допомогою якої можна описати будову ланцюга макромолекули (ДСТУ 2406–94)

Латекс

- Латекс

Латекс натуральний

- Латекс натуральный

Латекс синтетичний

- Латекс синтетический

Латекс штучний

- Латекс искусственный

Ливник

- Литник

Ливник втягнутий

- Литник втянутый

Листування (гумової [маточної] суміші)

- Листование (резиновой [маточной резиновой] смеси)

Лиття в замкнені форми вільне

- Литьё в замкнутые формы свободное

Лиття інтрузійне

- Литьё интрузионное

Лиття під тиском

- Литьё под давлением

Лиття пластмас відцентрове

- Литьё пластмасс центробежное

Лиття**полі-ε-капроаміду**

- Литьё поли-ε-капроамида

Колоїдна водна дисперсія каучуку (ДСТУ 2214–93).

Водна дисперсія каучукоподібних полімерів (ДСТУ 3642–97)

Колоїдна водна дисперсія полімерів, які мало набрякають у воді (див. також ДСТУ Б А.1.1-18–94)

Молочний сік тропічних каучуконосних рослин переважно гевеї бразильської [29]

Водна дисперсія каучуків або деяких полімерів, що утворюється під час емульсійної полімеризації [18]

Дисперсія, одержувана емульгуванням розчинів полімерів у воді (найчастіше для цього застосовують каучуки, які синтезують полімеризацією в розчині, – бутилкаучуки, ізопренові каучуки) [18]

1. Отвір або втулка, крізь яку матеріал потрапляє у формувальну порожнину. Ливники за технологічним призначенням поділяють на центральні, розвідні та впускні.

2. Частина виливка, яка залишилась в ливниковому отворі

Заглибина на виробі в місці з'єднання ливникового або дренажного каналу з порожниною форми, яка не призводить до порушення монолітності поверхні ТГВ (див. також ДСТУ 3128–95)

Додаткове оброблення гумової [маточної] суміші на вальцях після змішування в гумозмішувачі для одержання її у вигляді листів, часто поєднуваного з уведенням до маточної суміші вулканізувального агенту в разі двостадійного процесу її виготовлення (ДСТУ 3642–97)

Технологічний процес одержання виробів із в'язкоплинних мас, що заповнили герметично закриту форму, полімеризацією їх рідких складових способом термічного оброблення (див. також ДСТУ Б А.1.1-28–94)

Формування, різновид лиття під тиском, у якому поєднано операції пластикації та впорскування (ДСТУ 3642–97)

Технологічний процес одержування виробів з розплавлених мас заповненням ними під тиском замкнених форм (див. також ДСТУ Б А.1.1-28–94)

Див. Формування пластмас відцентрове

Продавлювання розплавленого полі-ε-капроаміду крізь фільтр для формування стрічки або жилки, яку охолоджують повітрям або водою (див. також ДСТУ 3699–98)

Лиття (гумової суміші) під тиском

- Литъё (резиновой смеси) под давлением

Формування виробів із гумових сумішей, що полягає у розм'якшенні суміші до в'язкоплинного стану і подальшому переміщенні її в ливарну форму, у якій суміш твердішає в разі зміни температури, набуваючи конфігурації внутрішньої порожнини форми (див. також ДСТУ 3642–97)

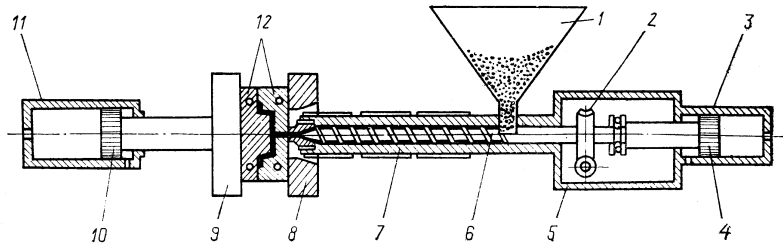

Схема лиття гумової суміші під тиском: 1 – бункер; 2 – привод; 3 – гідроциліндр упорскування; 4 – поршень; 5 – корпус; 6 – черв'як; 7 – пластикаційний циліндр; 8, 9 – нерухома й рухома плити; 10, 11 – поршень і гідроциліндр механізму змикання форми; 12 – півформи.

Див. також Інтрузія

Лінія; лінія технологічна

- Линия; линия технологическая

Сукупність (система) машин, агрегатів, конструкцій і приладів, розміщених на місці їх експлуатації в послідовності, що відповідає послідовності технологічного процесу, і призначених для перероблення періодично або неперервно переміщуваних з технологічною оснасткою або без неї об'єктів праці (див. також ДСТУ 3042–95)

Лінія вулканізаційна ливарна

- Линия вулканизационная литевая

Сукупність ротора, блоків замикавання, ливарного обладнання, насосної станції, термостатів, обладнання вакуумування форм (ДСТУ 3042–95)

Лінія для виготовлення заготовок камер і протекторів

- Линия для изготовления заготовок камер и протекторов

Сукупність черв'ячної машини, охолоджувальних барабанних установок, компенсаторів та пристрою для різання (див. також ДСТУ 3042–95)

Лінія для виготовлення клинових пасів з металотросом

- Линия для изготовления клиновых ремней с металлотросом

Сукупність верстатів для складання кільцевих заготовок, перемотування і протирання металевих троса, складання фасонної смуги з кільцевою заготовкою та вулканізатора (див. також ДСТУ 3042–95)

Лінія для виготовлення прокладок

- Линия для изготовления прокладок

Сукупність обладнання розкрою, роторів формування і вулканізації, поздовжнього різання, транспортувального, поперечного різання, механічного штабелювання (ДСТУ 3042–95)

Лінія для виготовлення протекторних кілець

- Линия для изготовления протекторных колец

Лінія для виробництва армованих шлангів на базі одночерв'ячного преса

- Линия для производства армированных шлангов на базе одночервячного пресса

Лінія для виробництва безосновних рулонних матеріалів на базі каландра

- Линия для производства безосновных рулонных материалов на базе каландра

Лінія для виробництва великогабаритних виробів зі склопластиків методом напылювання

- Линия для производства крупногабаритных изделий из стеклопластиков методом напыления

Лінія для виробництва виробів зі склопластиків методом намотування

- Линия для производства изделий из стеклопластиков методом намотки

Лінія для виробництва гладких труб на базі двочерв'ячного преса

- Линия для производства гладких труб на базе двухчервячного пресса

Сукупність обладнання для складання протекторних кілець, вулканізатора і транспортувального обладнання

Сукупність одночерв'ячного преса, завантажника гранул, сушарки гранул, формувального обладнання, віддавача каркасу шланга, тягового, відрізного та намотувального обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність каландра, змішувача, вальців, одночерв'ячного преса, компенсувального, охолоджувального, намотувального та допоміжного обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність пневматичного розпилювача, обладнання приготування і подавання зв'язуючого, різального та дозувального обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність оправки, обладнання для її обертання, шпулярника та обладнання для просочування, укладання склонаповнювача і полімеризації виробів (ДСТУ 3042–95)

Сукупність двочерв'ячного преса, формувального обладнання заданого профілю, охолоджувального, тягового, відрізного, приймального та (або) намотувального обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Лінія для виробництва гладких труб на базі одночерв'ячного преса

- Лінія для производства гладких труб на базе одночервячного пресса

Сукупність одночерв'ячного преса, завантажника гранул, сушарки гранул, формувального, охолоджувального, тягового, відрізного та (або) намотувального обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Лінія для виробництва гофрованих і перфорованих труб на базі одночерв'ячного преса

- Лінія для изготовления гофрированных и перфорированных труб на базе одночервячного пресса

Сукупність одночерв'ячного преса, завантажника гранул, сушарки гранул, формувального обладнання, обладнання для гофрування та перфорування труб, намотувальника, регулятора швидкості, охолоджувальної ванни (див. також ДСТУ 3042–95)

Лінія для виробництва гофрованих труб на базі одночерв'ячного преса

- Лінія для производства гофрированных труб на базе одночервячного пресса

Сукупність одночерв'ячного преса, завантажника гранул, сушарки гранул, формувального обладнання, обладнання для гофрування труб, намотувальника, регулятора швидкості, охолоджувальної ванни (див. також ДСТУ 3042–95)

Лінія для виробництва гусеничних стрічок

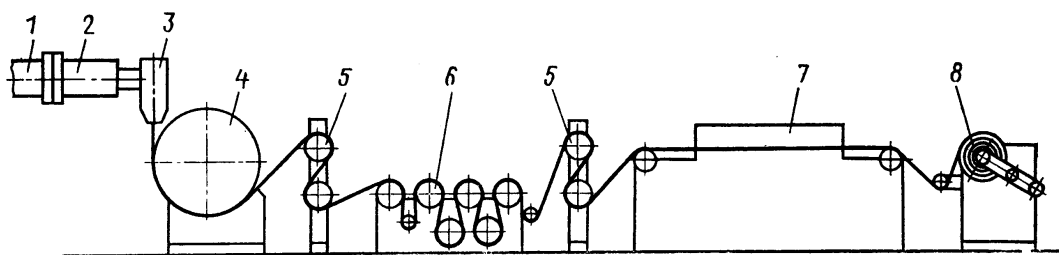
- Лінія для производства гусеничных лент

Сукупність верстатів для різання тканини і гуми, складання, стабілізації і контролю довжини стрічок, вулканізатора, живильників, охолоджувального обладнання, насосної установки та стояка клапанів (див. також ДСТУ 3042–95)

Лінія для виробництва двовісноорієнтованої плівки

- Лінія для производства двухосноориентированной плёнки

Сукупність одночерв'ячного преса, завантажника гранул, сушарки гранул, фільтрувального обладнання, дозувальної приставки, профілювальної оснастки, охолоджувального барабана, обладнання поздовжнього і поперечного орієнтування, різального, намотувального обладнання та товщиноміра (див. також ДСТУ 3042–95)

Лінія для виробництва двовісноорієнтованої плівки: 1 – черв'ячний прес; 2 – фільтр; 3 – плоскощільнна головка; 4 – приймально-охолоджувальний барабан; 5 – компенсатор; 6, 7 – установки поздовжнього й поперечного орієнтування; 8 – намотувальний пристрій

Лінія для виробництва діелектричних килимків

- Линия для производства диэлектрических ковриков

Лінія для виробництва комбінованих листових матеріалів для іонообмінних мембран

- Линия для производства комбинированных листовых материалов для ионообменных мембран

Лінія для виробництва липких стрічок

- Линия для производства липких лент

Лінія для виробництва листів на базі двочерв'ячного преса

- Линия для производства листов на базе двухчервячного преса

Лінія для виробництва листів на базі одностерв'ячного преса

- Линия для производства листов на базе одностервячного преса

Лінія для виробництва металонавивних рукавів

- Линия для производства металлонавивочных рукавов

Лінія для виробництва напірних і напірно-всмоктувальних рукавів

- Линия для производства напорных и напорно-всасывающих рукавов

Сукупність роторів формування і вулканізації, обладнання поздовжнього і поперечного різання, транспортувального та підживлювача (ДСТУ 3042–95)

Сукупність двочерв'ячного преса, змішувача порошкоподібних композицій, каландра, плоскощілинного формувального обладнання, накочувального і розмотувального обладнання, обладнання для ідентифікації відхилень товщини заготовки, обладнання для натягування та підігрівання, вакуумної установки (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність обладнання для активації поліетиленової плівки, обладнання для нанесення клею та обладнання для різання і перемотування (ДСТУ 3042–95)

Сукупність двочерв'ячного преса, плоскощілинного формувального, глянсувального і відрізного обладнання, рольганга, товщиноміра та укладальника листів (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність одностерв'ячного преса, завантажника гранул, сушарки гранул, плоскощілинного формувального, глянсувального і відрізного обладнання, рольганга, товщиноміра та укладальника листів (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність обладнання для пресування камери на дорн, накладання зовнішнього гумового шару, бинтування, розбинтування, маркування рукавів, різання рукавів на мірні довжини, верстата для виправлення дорнів (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність право- і лівобічного обладнання для складання і бинтування напірних рукавів, обладнання для виймання дорнів з рукавів, перемотувального і бухтувального верстатів, відрізного пристрою, верстата для розривання тканини (ДСТУ 3042–95)

Лінія для виробництва наповнених виробів із пластмас на базі одночерв'ячного чи двочерв'ячного преса

- Линия для производства наполненных изделий из пластмасс на базе одночервячного или двухчервячного пресса

Лінія для виробництва пазових клинів зі склопластиків

- Линия для производства пазовых клиньев из стеклопластиков

Лінія для виробництва перфорованих труб на базі одночерв'ячного преса

- Линия для производства перфорированных труб на базе одночервячного пресса

Лінія для виробництва плоских і гофрованих листів зі склопластиків неперервним способом

- Линия для производства плоских и гофрированных листов из стеклопластиков непрерывным способом

Лінія для виробництва плоскої плівки на базі одночерв'ячного преса

- Линия для производства плоской плёнки на базе одночервячного пресса

Лінія для виробництва покриттів підлоги

- Линия для производства покрытий пола

Сукупність одночерв'ячного або двочерв'ячного преса, завантажника гранул, сушарки гранул, формувального, охолоджувального, тягового, відрізного, приймального та (або) намотувального обладнання, а також обладнання, що забезпечує дозування та подавання в завантажувальну зону черв'ячного преса органічних та (або) неорганічних наповнювачів (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність секцій сушіння, просочування, твердіння і формування, обладнання для розподілу джгутів, приймального, відрізного та вентиляційного обладнання й оснастки для пазових клинів (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність одночерв'ячного преса, завантажника гранул, сушарки гранул, формувального обладнання, обладнання для перфорування труб, намотувальника, регулятора швидкості, охолоджувальної ванни (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність обладнання подавання смоли, приготування склопластиків, столів – просочувального, полімеризації, формувального, повторної полімеризації, приймального; обладнання – намотувального, розмотувального, змочувального, поздовжнього і поперечного різання, пневмосистеми та допоміжного обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність одночерв'ячного преса, завантажника гранул, сушарки гранул, плоскощілинного формувального обладнання, приймально-охолоджувального, різального, тягового та намотувального обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність роторів формування і вулканізації, камери підігріву, ротора транспортувального, обладнання поперечного різання (ДСТУ 3042–95)

Лінія для виробництва посудин зі склопластиків

- Лінія для производства ёмкостей из стеклопластиков

Лінія для виробництва профільних виробів зі склопластиків методом протягування

- Линия для производства профильных изделий из стеклопластиков методом протяжки

Лінія для виробництва профільних виробів на базі двочерв'ячного преса

- Линия для производства профильных изделий на базе двухчервячного пресса

Лінія для виробництва профільних виробів на базі одночерв'ячного преса

- Линия для производства профильных изделий на базе одночервячного пресса

Лінія для виробництва рукавної плівки на базі одночерв'ячного преса

- Линия для производства рукавной плёнки на базе одночервячного пресса

Лінія для виробництва рулонних матеріалів з основою на базі каландра

- Линия для производства рулонных материалов с основой на базе каландра

Сукупність намотувального верстата, роликового стенда, візка, обладнання для замотування стику, розпірного кільця, форми для виготовлення плоских та еліптичних днищ методом просочування під тиском (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність формувального інструмента, шпулярника, сушильної камери, просочувального обладнання, нагрівальних камер, охолоджувального, тягового, відрізного та приймального обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність двочерв'ячного преса, завантажника гранул, формувального обладнання заданого профілю, охолоджувального, тягового, відрізного, приймального та (або) намотувального обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність одночерв'ячного преса, завантажника гранул, сушарки гранул, формувального обладнання заданого профілю, охолоджувального, тягового, відрізного, приймального та (або) намотувального обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність одночерв'ячного преса, завантажника гранул, сушарки гранул, кільцевого формувального обладнання, приймально-тягового обладнання, обладнання для роздування плівки, її охолодження, тягового, складального, розширювального, намотувального та естакади (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність каландра, змішувача, вальців, одночерв'ячного преса, розмотувального обладнання основи, компенсувального, охолоджувального, намотувального та допоміжного обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Лінія для виробництва рулонних облицювальних матеріалів

- Лінія для производства рулонных облицовочных материалов

Лінія для виробництва сітки на базі одночерв'ячного преса

- Лінія для производства сетки на базе одночервячного пресса

Лінія для виробництва спіральних рукавів

- Лінія для производства спиральных рукавов

Лінія для виробництва термостійких дубльованих ізоляційних стрічок

- Лінія для производства термостойких дублированных изоляционных лент

Лінія для виробництва термоусадкових рукавних плівок

- Лінія для производства термоусадочных рукавных плёнок

Лінія для виробництва труб зі склопластиків методом намотування неперервним способом

- Лінія для производства труб из стеклопластиков методом намотки непрерывным способом

Сукупність розмотувального, просочувального, центрувального, тягового, лакувального обладнання, сушарок та установки приладів для визначення маси і вологості (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність одночерв'ячного преса, завантажника гранул, сушарки гранул, кільцевого формувального, а також охолоджувального та приймально-намотувального обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність право- і лівобічного обладнання для складання і бинтування рукавів, обладнання для промашування дорнів, подавального рольганга, обладнання для виймання дорнів з рукавів, обладнання для розбинтування рукавів, перемотувального та бухтувального верстатів (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність одночерв'ячного преса, завантажника гранул, сушарки гранул, ламінатора, плоскощілинного формувального обладнання, самохідного візка, обладнання для перезаправлення і транспортування рулонів (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність одночерв'ячного преса, завантажника гранул, сушарки гранул, формувального обладнання з охолоджувальною системою, намотувального обладнання, датчика обриву рукава, тягового і складального обладнання, а також обладнання внутрішнього і зовнішнього охолодження та фальцювального пристрою (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність плакувального обладнання, намотувально-просочувального обладнання, камер полімеризації та охолодження, тягового, різального та приймального обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Лінія для виробництва труб зі склопластиків методом намотування переривчастим способом

- Лінія для производства труб из стеклопластиков методом намотки прерывным способом

Лінія для виробництва ущільнювачів підшипників

- Линия для производства уплотнителей подшипников

Лінія для виробництва шлангів

- Линия для производства шлангов

Лінія для виробництва шлангів на базі дискового преса

- Линия для производства шлангов на базе дискового пресса

Лінія для виробництва шлангів на базі черв'ячно-дискового преса

- Линия для производства шлангов на базе червячно-дискового пресса

Лінія для відновлення покришок

- Линия для восстановления покрышек

Лінія для вулканізації відновних покришок

- Линия для вулканизации восстанавливаемых покрышек

Сукупність шпулярика, просочувального, намотувального обладнання, камери полімеризації (ДСТУ 3042–95)

Сукупність обладнання для орієнтації арматури, роторів укладання арматури, розмикання прес-форм, інжекційних циліндрів, змикання прес-форм, чищення кришок прес-форм, знімання виробів, уприскування, відкривання замків, підпресування, насосної станції, пристроїв чищення, захватів кришки і арматури, замикання замків, різання, живлення, транспортування, маслоохолоджувача, розпилювача та вулканізаційної камери (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність віддавального обладнання колонного типу, горизонтального нагромаджувача, штовхального пристрою, черв'ячної машини, телескопічного затвора, вулканізаційного обладнання, охолоджувальної системи, кінцевої камери, охолоджувальної ванни, обдувного і сушильного обладнання, тягового обладнання гусеничного типу, відрізного обладнання, приймального обладнання колонного типу (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність дискового преса, приймально-тягового та намотувального обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність черв'ячно-дискового преса, приймально-тягового та намотувального обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність верстатів для шершування спрацьованих покришок, машини для нанесення покриття, верстата для накладання та приготування протектора і транспортувального обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність вулканізаторів, установлених в один ряд з обладнанням для подавання заготовок та столом для знімання вулканізованих покришок (див. також ДСТУ 3042–95)

Лінія для гранулювання кольорових концентратів стабілізаторів поліетилену високого тиску на базі однокерв'ячного преса

- Линия для гранулирования цветных концентратов стабилизаторов полиэтилена высокого давления на базе однокервячного пресса

Лінія для гранулювання композицій на основі полівінілхлориду на базі двокерв'ячного преса

- Линия для гранулирования композиций на основе поливинилхлорида на базе двухкервячного пресса

Лінія для гранулювання пластмас на базі дискового преса

- Линия для гранулирования пластмасс на базе дискового пресса

Лінія для гранулювання пластмас на базі черв'ячно-дискового преса

- Линия для гранулирования пластмасс на базе червячно-дискового пресса

Лінія для гранулювання полістиролу на базі однокерв'ячного преса

- Линия для гранулирования полистирола на базе однокервячного пресса

Сукупність однокерв'ячного преса, формувального обладнання, осцилюючого змішувача, різального обладнання, зволожувача, вібросита та водоциркуляційного обладнання (ДСТУ 3042–95)

Сукупність двокерв'ячного преса, формувального обладнання, обладнання для різання гранул, приймального лотка, віброконвеєра та пневмотранспорту (ДСТУ 3042–95)

Сукупність дискового преса, охолоджувального та приймально-гранулювального обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність черв'ячно-дискового преса, охолоджувального та приймально-гранулювального обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність однокерв'ячного преса, підживлювача, формувального, охолоджувального, обдувного, гранулювального обладнання та калориферної установки (див. також ДСТУ 3042–95)

Лінія для гранулювання сажових концентратів поліетилену високого тиску на базі одночерв'ячного преса

- Линия для гранулирования сажевых концентратов полиэтилена высокого давления на базе одночервячного пресса

Сукупність одночерв'ячного преса, формувального та різального обладнання, вібростата, збірника конденсату та установок подавання і фільтрації конденсату (ДСТУ 3042–95)

Лінія для дублювання гумотканинних осердь транспортерних стрічок та ремінних пластин

- Линия для дублирования резиноканевых сердечников транспортёрных лент и ремённых пластин

Сукупність обладнання для дублювання, каландрів, обладнання для розкрою, машини для нанесення покриття, компенсатора, розкатного та закатного верстатів (див. також ДСТУ 3042–95)

Лінія для змішування і гранулювання пластикатів на основі полівінілхлориду на базі одночерв'ячного преса

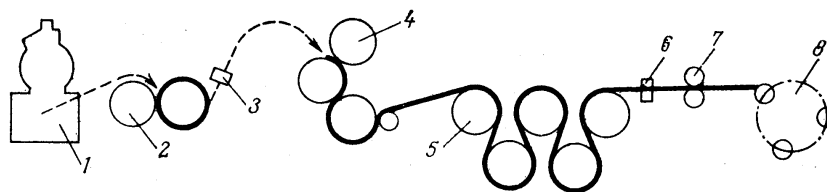
- Линия для смешения и гранулирования пластикатов на основе поливинилхлорида на базе одночервячного пресса

Сукупність одночерв'ячного преса, формувального обладнання, двостадійного і осцилюючого змішувачів, різального обладнання та пневмотранспорту (ДСТУ 3042–95)

Лінія для листування гуми

- Линия для листования резины

Сукупність каландра, розкатного і закатного верстатів, відбірного транспортера та барабанних охолоджувальних машин (див. також ДСТУ 3042–95)

Лінія для листування гуми: 1 – гумозмішувач; 2 – вальці; 3 – детектор металу; 4 – каландр; 5 – охолоджувальний пристрій; 6 – контроль товщини листа; 7 – механізм обрізання крайок; 8 – закатний пристрій

Лінія для листування гумувальних сумішей

- Линия для листования гуммировочных смесей

Сукупність приймального транспортера, усадкової установки, охолоджувальної машини, транспортера з різальним пристроєм, закатного обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Лінія для накладання і вулканізації гумової ізоляції на кабелі та проводи

- Лінія для наложения и вулканизации резиновой изоляции на кабели и провода

Лінія для накладення пластмасової ізоляції на проводи та кабелі на базі одночерв'ячного преса

- Лінія для наложения пластмассовой изоляции на провода и кабели на базе одночервячного пресса

Лінія для обкладення металокорду

- Лінія для обкладки металлокорда

Лінія для паралельного складання каркасів конвеєрних стрічок

- Лінія для параллельной сборки каркасов конвейерных лент

Лінія для перероблення відходів магнітних стрічок

- Лінія для переработки отходов магнитных лент

Лінія для перероблення відходів поліетиленової плівки на базі одночерв'ячного преса

- Лінія для переработки отходов полиэтиленовой плёнки на базе одночервячного пресса

Лінія для погумовування кордної тканини

- Лінія для обрезинивания кордной ткани

Сукупність віддавального обладнання, компенсатора, штовхального, виправляльного та протирального обладнання, обладнання підігріву жили, черв'ячної машини, телескопічного затвора, вулканізаційного обладнання, охолоджувальної системи, кінцевої камери, охолоджувальної ванни, обдувного і сушильного обладнання, приладів для перевірки параметрів виробу, талькувального пристрою, тягового обладнання барабанного типу, відрізного та приймального обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність одночерв'ячного преса, віддавального, виправляльного, протирального, формувального обладнання, установки вакуум-насоса, охолоджувального, тягового, гальмівного, штовхального, приймального, відрізного та маркувального обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність каландра з пристроєм для розподілення ниток металокорду, охолоджувальної барабанної установки, пристрою для різання, компенсатора, шпулярника та закатного верстата (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність розмотувальних верстатів для тканини, дублювального обладнання, намотувального верстата для каркаса, розмотувального обладнання для прокладного матеріалу (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність роторного різача, подрібнювачів плівки, бункера-нагромаджувача, шпулярника, обладнання для підготовки заповнення тари, пневмотранспорту (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність одночерв'ячного преса, подрібнювачів відходів плівки, пневмотранспорту, оснащеного дозатором, формувального, охолоджувального та приймально-гранулювального обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність розкатного верстата, компенсатора розгортання, тягового обладнання, сушарки, поширювального і центрувального обладнання, каландра, охолоджувальної барабанної установки, компенсатора заочучування, закатних верстатів (див. також ДСТУ 3042–95)

Лінія для погумовування тканин

- Лінія для обрезаєння тканин

Лінія для подрібнення вулканізованих відходів шинного виробництва

- Лінія для измельчення вулканизированных отходов шинного производства

Лінія для подрібнення вулканізованих гумових відходів

- Лінія для измельчения вулканизированных резиновых отходов

Лінія для приготування гумових сумішей

- Лінія для приготовления резиновых смесей

Лінія для просочування, обкладення і термооброблення тканин

- Лінія для пропитки, обкладки и термообработки тканей

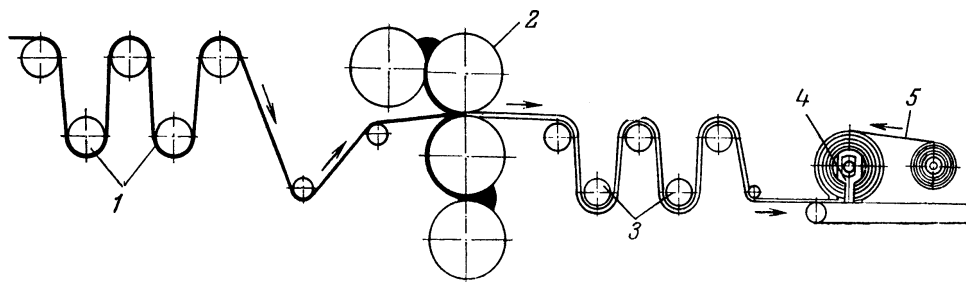
Сукупність розмотувального верстата для тканини, обладнання для вимірювання та регулювання натягу, нагрівально-тягового обладнання, каландра, відрізного обладнання, обладнання для розкрою і стискання тканини, намотувального верстата, пристрою вимірювання довжини (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність магнітних сепараторів, попереднього подрібнювача, обладнання для подрібнення гумових відходів, вібраційного сепаратора, бункера та пневмотранспортного обладнання (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність різальної машини, транспортувального обладнання, ножової дробарки, дискового млина, вібраційного сепаратора, пневмотранспортного обладнання (ДСТУ 3042–95)

Сукупність гумозмішувача періодичної або неперервної дії та обладнання для зберігання, дозування і транспортування компонентів гумових сумішей (див. також ДСТУ 3042–95)

Сукупність обладнання просочування, барабанних сушарок конвективного типу, обладнання для термічного оброблення, каландра, компенсаторів, тягових розкатних і закатних верстатів (див. також ДСТУ 3042–95)

Фрагмент лінії для двобічного обкладення тканин: 1 – сушильні барабани; 2 – каландр; 3 – охолоджувальний пристрій; 4 – закатний пристрій; 5 – прокладка, що надходить з розкатного пристрою

Лінія для просочування склонаповнювачів полімерними смолами

- Лінія для пропитки стеклонаполнителей полимерными смолами

Сукупність намотувального обладнання, обладнання центрування, вимірювання маси, знепилення, з'єднання перезаправних рулонів, магазину запасу, камер просочування і сушіння, верстата поперечного різання і стопування, обладнання регулювання в'язкості, перезаправлення і транспортування рулонів (див. також ДСТУ 3042–95)

Лінія для складання покришок

- Линия для сборки покрыв-шек

Лінія для формування мало- та середньоба- ритних виробів зі склопластиків

- Линия для формования мало- и среднегабаритных изделий из стеклопластиков

Лінія монтажна

- Линия монтажная

Лінія технологічна

- Линия технологическая

Лінолеум

- Линолеум

Лінолеум полівініл-хлоридний багатоша- ровий без підоснови

- Линолеум поливинилхло-ридний многослойный без подосновы

Лінолеум полівініл-хлоридний багатоша- ровий без підоснови з відходів полівінілхлориду

- Линолеум поливинилхло-ридний многослойный без подосновы из отходов поли-винилхлорида

Лінолеум полівініл-хлоридний на тепло-звукоізолювальній під-основі

- Линолеум поливинилхло-ридний на теплозвукоизо-лирующей подоснове

Лінолеум полівініл-хлоридний на тканинній підоснові

- Линолеум поливинилхло-ридний на тканевой подос-нове

Сукупність верстата для складання покришок, живильника і транспортувального обладнання (ДСТУ 3042–95)

Сукупність камер полімеризації та сушіння, систем їх нагріву і вентиляції, обладнання для подавання роздільного та декора- тивного шарів, прес-форм (див. також ДСТУ 3042–95)

Кільцевий виступ на боковині, призначений для визначення правильності насадження шини на обід колеса (ДСТУ 2219–93)

Див. Лінія

Рулонний оздоблювальний матеріал для покриття підлоги, ви- готовлений на основі полімерів, наповнювачів і різних домі- шок (див. також ДСТУ Б А.1.1-18–94)

Лінолеум, що складається з двох або декількох полівінілхло- ридних шарів, з'єднаних в одне суцільне полотнище (див. також ДСТУ Б А.1.1-18–94)

Лінолеум, виготовлений із відходів виробництва полівініл- хлоридного лінолеуму на тканинній підоснові, з відходів полі- вінілхлориду, пластифікаторів, наповнювачів, пігментів і різ- них домішок (див. також ДСТУ Б А.1.1-18–94)

Багатошаровий лінолеум, що складається з полівінілхлориду, наповнювачів, пластифікаторів, пігментів і різних домішок та нетканого голкопробивного матеріалу і який використовують як теплозвукоізолювальну підоснову з лицьовим шаром з полі- вінілхлоридної плівки або без неї (див. також ДСТУ Б А.1.1-18–94)

Лінолеум, виготовлений одноштриховим або багатоштриховим промащувальним способом із полівінілхлориду, пластифікато- рів і різних домішок на підоснові з тканинних матеріалів (див. також ДСТУ Б А.1.1-18–94)

Лінолеум полівінілхлоридний одношаровий без підоснови

- Лінолеум поливинилхлоридный однослойный без подосновы

Лінолеум одношаровий, виготовлений з полівінілхлориду, наповнювачів, пластифікаторів, пігментів і різних домішок (див. також ДСТУ Б А.1.1-18-94)

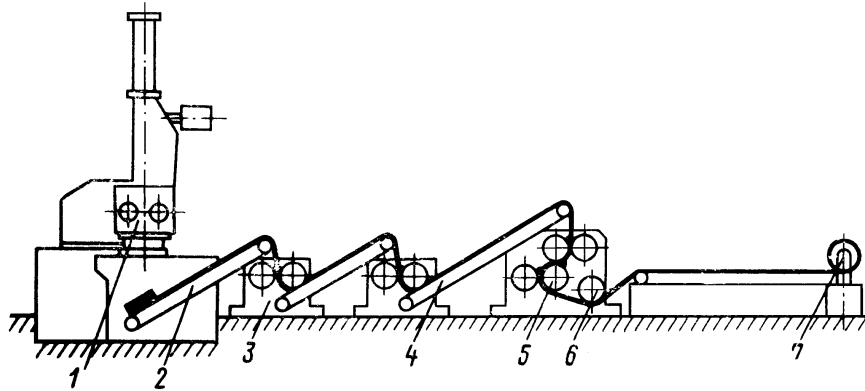

Схема одержання одношарового полівінілхлоридного лінолеуму без підоснови: 1 – змішувач пластмас роторний; 2 – транспортер; 3 – вальці; 4 – хитний транспортер; 5 – каландр; 6 – охолоджувальний пристрій; 7 – різально-закатний пристрій

Лінолеум-релін гумовий багат шаровий

- Лінолеум-релин резиновый многослойный

Багат шаровий лінолеум, виготовлений із гумових сумішей на основі синтетичних каучуків (ДСТУ Б А.1.1-18-94)

М

Макромолекула

- Макромолекула

Молекула полімеру, побудована за принципом повторення ідентичних (гомополімери) або чергування різних (співполімери) складових ланок, з'єднаних за допомогою ковалентних зв'язків в один загальний ланцюг (див. також ДСТУ 2406-94)

Макромonomер

- Макромonomер

Реакційноздатний олігомер, макромолекула якого на одному з кінців містить функціональну групу, здатну брати участь у реакції продовження ланцюга – полімеризації, поліконденсації або поліпрієднання [25]

Макрорадикал

- Макрорадикал

Макромолекула, що містить неспарений електрон і здатна утворювати хімічний зв'язок (ГОСТ 25645.321-87)

Марка за густиною

- Марка по плотности

Середня густина матеріалу в інтервалі, встановленому стандартом (див. також ДСТУ Б А.1.1-5-94)

Маса кондиційна

- Масса кондиционная

Маса матеріалу або виробу за нормованої вологості (ДСТУ 3998-2000)

Маса пластична;

пластмаса

Нд Пластик

- Масса пластическая; пластмасса
- Нд
- Пластик*

**Маса полімерів
молекулярна**

- Масса полимеров молекулярная

Масило

- Смазка

Матеріал

- Материал

Матеріал абляційний

- Материал абляционный

**Матеріал абразивний;
абразив**

- Материал абразивный; абразив

**Матеріал
анізотропний**

- Материал анизотропный

**Матеріал
антиадгезійний**

- Материал антиадгезионный

**Матеріал
антифрикційний**

- Материал антифрикционный

**Матеріал
армувальний**

- Материал армирующий

Матеріал, основою якого є полімер, що перебуває під час формування виробу, має в'язкоплинний або високоеластичний стан, а під час експлуатації – склоподібний або кристалічний (див. також ДСТУ 2406–94)

Середньостатистична маса макромолекул полімеру [29]

Речовина, що сприяє зниженню адгезії матеріалу до металевих поверхонь обладнання та форм (ДСТУ Б А.1.1-28–94)

Первинний предмет праці, що використовують для виготовлення виробу (ДСТУ 2391–94).

Продукція, призначена для використання тільки як предмета праці в процесах виробництва деталей, складальних одиниць (вузлів), виробів, а також інших матеріалів [22]

Теплоізоляційний матеріал, дія якого ґрунтується на абляції – складному енергоємному процесі винесення речовини з поверхні твердого тіла потоком гарячого газу [24].

Примітка. Абляційні матеріали можуть бути твердими (на основі термореактивних синтетичних смол (наприклад фенольної) і лінійних полімерів, наприклад поліпропілену, поліетилену, політетрафторетилену, кремнієорганічних полімерів та ін.) та еластичними (на основі нітрильного етиленпропіленового, синтетичного ізопренового каучуку та ін.)

Тверда, порошкоподібна речовина (природна або штучна), яку застосовують для механічного оброблення металів, сплавів, гірських порід, скла тощо [18]

Матеріал, фізичні властивості якого неоднакові у різних напрямках (наприклад, пластмаси з шаруватим наповнювачем) [18]

Матеріал, що перешкоджає злипанню (див. також ДСТУ 2955–94)

Матеріал для деталей, які працюють в умовах тертя, здебільшого ковзання (наприклад, деревношаруваті пластики) [18]

Матеріал з високим модулем пружності (ГОСТ 28630–90)

**Матеріал
багат шаровий**

- Материал многослойный

Матеріал ізотропний

- Материал изотропный

**Матеріал
комбінований**

- Материал
комбинированный

**Матеріал композит-
ний; матеріал компо-
зиційний; композит**

- Материал композитный;
материал композиционный;
композит

**Матеріал композит-
ний гібридний**

- Материал композитный
гибридный

**Матеріал композит-
ний поліматричний**

- Материал композитный
полиматричный

**Матеріал
композиційний**

- Материал
композиционный

**Матеріал
лакофарбовий**

- Материал лакокрасочный

Матеріал нетканний

- Материал нетканый

**Матеріал
пакувальний**

- Материал упаковочный

Матеріал рулонний

- Материал рулонный

Матеріали вторинні

- Материалы вторичные

Листовий або плівковий матеріал, що складається з шарів зазвичай однакових за природою матеріалів (наприклад, полімерів або матеріалів на їх основі). Широко використовують як пакувальний матеріал

Матеріал, фізичні властивості якого однакові у різних напрямках [18]

Листовий або плівковий матеріал, що складається з шарів різних за природою матеріалів (наприклад, полімерів, паперу, металеві фольги, тканин тощо). Широко використовують як пакувальний матеріал

Гетерофазовий матеріал, окремі фази якого виконують специфічні функції, забезпечуючи йому властивості, яких не має жоден з компонентів окремо (див. також ДСТУ 2241–93)

Композитний матеріал з декількома наповнювачами різної природи [23, 25]

Композитний матеріал з декількома матрицями (зв'язуючими) [12, 25]

Див. Матеріал композитний

Рідка чи пастоподібна суміш, яка, будучи нанесеною тонким шаром на поверхню, висихає, утворюючи плівку (лакофарбове покриття), утримання якої на цій поверхні забезпечується адгезійною здатністю (див. також ДСТУ 2510–94)

Матеріал (зазвичай полотна), який виготовляють з волокон або ниток без застосування прядіння чи ткацтва [29]

Матеріал, з якого виробляють пакування і який забезпечує можливість повторного використання пакування чи екологічно чистого його знищення (див. також ДСТУ 2887–94)

Довгомірний гнучкий листовий матеріал, змотаний у рулон (ДСТУ Б А.1.1-15–94)

Матеріали, отримані внаслідок збирання, заготовляння та (або) переробляння (зокрема сепарування) відходів і які застосовують замість первинних матеріалів або сировини у виготовленні продукції (ДСТУ 4462.0.01:2005)

Матеріали полімерні

- Материалы полимерные

Матеріали на основі високомолекулярних сполук, зазвичай багатокomпонентні й багатofазові [22].

Примітка. Вирізняються широкими можливостями регулювання складу, структури та властивостей. Основні позитивні якості полімерних матеріалів: відносно низька вартість, відносна простота, висока продуктивність, мала енергоємність і маловідходність методів одержання й перероблення, невелика густина, висока стійкість до агресивних середовищ, атмосферної й радіоактивної дії та ударних навантажень, низька теплопровідність, високі оптичні, радіо- та енерготехнічні властивості, добрі антиадгезійні властивості. Недоліки полімерних матеріалів: низька тепло- й термостійкість, значне теплове розширення, схильність до повзучості й релаксації напружень; для багатьох матеріалів – горючість.

Основні типи полімерних матеріалів: пластичні маси й композитні матеріали, гуми, лакофарбові матеріали й лакофарбові покриття, клеї, компаунди полімерні, герметики, полімербетон, волокнисті, плівкові й листові матеріали (волокнит, тканини, неткані матеріали, полімерні плівки, штучна шкіра, папір та ін.).

За призначенням полімерні матеріали поділяють на конструкційні загального призначення та функційні (наприклад фрикційні та антифрикційні, тепло- та електроізоляційні, електропровідні, термоіндикаторні, п'єзoeлектричні, оптично активні, магнітні, фоторезисторні, антикорозійні, абляційні); за природою полімерної фази – на природні (натуральні) та хімічні (штучні або синтетичні); за характером фізичних і хімічних перетворень, які відбуваються в полімерній фазі на стадіях одержання й перероблення, – на термопластичні й термореактивні [27]

Матеріали теплоізоляційні

- Материалы теплоизоляционные

Матеріали, які використовують для теплового ізолювання обладнання, трубопроводів і споруд; для теплоізоляційного шару обладнання і трубопроводів з позитивними температурами речовин, які містяться в них, використовують зазвичай матеріали й вироби із середньою густиною не більшою ніж 400 кг/м^3 і теплопровідністю не більшою ніж $0,07 \text{ Вт/(м}\cdot\text{К)}$ (за температури 25°C і вологості, вказаної у відповідних стандартах і технічних умовах на матеріали й вироби), а для обладнання та трубопроводів з негативними температурами речовин, які містяться в них (поверхні, температури яких 19°C і нижчі, належать до поверхонь з негативними температурами) – матеріали й вироби із середньою густиною не більшою ніж 200 кг/м^3 і розрахунковою теплопровідністю в конструкції не більшою ніж $0,07 \text{ Вт/(м}\cdot\text{К)}$ (СНиП 2.04.14–88)

Матриця

- Матрица

1. Компонент композитного матеріалу, неперервний у всьому об'ємі, що поєднує наповнювач у єдине ціле (ДСТУ 2241–93)/
2. Деталь або вузол прес-форми або екструзійної головки, у якій пластмасовий виріб набуває потрібної конфігурації та розмірів. У формах для прямого пресування також включають в себе завантажувальну камеру для прес-матеріала.
3. Деталь або вузол прес-форми або екструзійної головки, яка формує зовнішні поверхні виробу

**Матування хімічного
волокна**

- Матирование химического
волокна

Надання хімічному волокну матовості введенням у волокнотвірний полімер певної речовини (ДСТУ 3699–98)

Машина

- Машина

Механічне обладнання з узгоджено працюючими складовими частинами, що виконують цілеспрямовані рухи, які забезпечують зміну форм, властивостей і стану об'єкта праці, яким є перероблюваний матеріал (див. також ДСТУ 3042–95)

**Машина
вакуумформувальна**

- Машина
вакуумформовочная

Машина для виготовлення об'ємних виробів з розм'якшеної термопластичної листової заготовки, що покриває задану форму під дією вакууму (див. також ДСТУ 3042–95)

Машина видувна

- Машина выдувная

Машина для виготовлення в рознімній формі порожнистих виробів дією стисненого повітря на розм'якшену трубчасту заготовку з термопластичного матеріалу, що подається в цю форму (див. також ДСТУ 3042–95)

**Машина гумопереробна
одночерв'ячна
гарячого живлення**

- Машина резиноперерабатывающая
одночервячная
горячего питания; МЧГ

Машина, призначена для приймання з гумозмішувачів гумових сумішей з температурою 80–200 °С та їх подальшого перероблення (ГОСТ 11441–93)

**Машина гумопереробна
одночерв'ячна
теплого живлення**

- Машина резиноперерабатывающая
одночервячная
теплого питания; МЧТ

Машина для перероблення гумових сумішей, температура яких у момент надходження до завантажувальної лійки становить 50–80 °С (ГОСТ 11441–93)

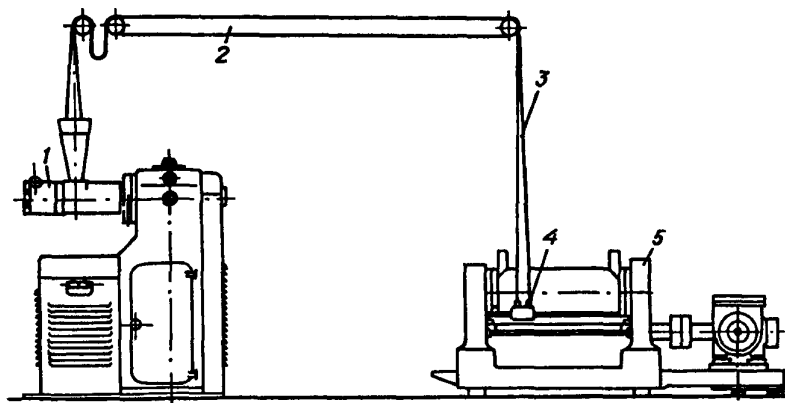

Схема живлення одночерв'ячної гумопереробної машини теплого живлення від живильно-розігрівальних вальців: 1 – машина; 2 – живильний стрічковий транспортер; 3 – неперервна стрічка гумової суміші; 4 – відкидний кронштейн з двома ножами; 5 – вальці

Машина гумопереробна однострув'ячна холодногo живлення

- Машина резиноперерабатывающая однострув'ячная холодногo питания; МЧХ

Машина гумопереробна однострув'ячна холодногo живлення з вакуумвiдсмоктуванням

- Машина резиноперерабатывающая однострув'ячная холодногo питания с вакуумотсосом; МЧХВ

Машина двострув'ячна;

Нд Шприц-машина; машина двошнєкова

- Машина двухструв'ячная; Нд Шприц-машина; машина двухшнєковая

Машина двошнєкова (Нд)

- Машина двухшнєковая (Нд)

Машина для гуми черв'ячна ливарна

- Машина для резины черв'ячная литевая

Машина для подрiбнення покpишок i камер гiдравлiчним способом

- Машина для измельчения покрышек и камер гидравлическим способом

Машина для подрiбнення покpишок i камер механiчним способом

- Машина для измельчения покрышек и камер механическим способом

Машина для перероблення гумових сумiшей, температура яких у момент надходження до завантажувальної лiйки становить 15–30 °С (ГОСТ 11441–93)

Машина для перероблення з видаленням пари вологостi й газiв з гумових сумiшей, температура яких у момент надходження до завантажувальної лiйки становить 15–30 °С (ГОСТ 11441–93)

Машина для виготовлення зi змiшуваних у нiй гумових сумiшей i пластикованогo каучуку заготовок рiзних виробiв, очищення перероблюваногo матерiалу, обкладення рукавiв та iнших виробiв неперервним протискуванням iх кpизь профiлювальний отвiр або сiтку за допомогою двох зустрiчно обертових черв'якiв (див. також ДСТУ 3042–95)

Див. Машина двострув'ячна

Машина для виготовлення об'ємних виробiв через нагнiтання попередньо нагpитої гумової сумiшi в задану форму пiд тиском, створеним обертальним i зворотно-поступальним рухами черв'яка з подальшою вулканiзацiєю (див. також ДСТУ 3042–95)

Машина для подрiбнення покpишок i камер, виконуваногo рiзанням за допомогою ножiв, що приводяться у зворотно-поступальний рух за допомогою гiдравлiчного приводу (див. також ДСТУ 3042–95)

Машина для подрiбнення покpишок i камер, виконуваногo рiзанням за допомогою закрiпленогo в корпусi нерухомогo ножа i ножiв, установлених на обертовому барабанi (див. також ДСТУ 3042–95)

**Машина
каширувальна**

- Машина кашировальная

**Машина
одночерв'ячна;**

Нд *Шприц-машина;*
машина одношнекова

- Машина одночервячная
Нд *Шприц-машина;*
машина одношnekовая

Машина одношnekова
(Нд)

- *Машина одношnekовая*
(Нд)

**Машина
пневмоформувальна**

- Машина
пневмоформовочная

**Машина таблеткова
гідравлічна**

- Машина таблеточная
гидравлическая

**Машина таблеткова
ротаційна**

- Машина таблеточная
ротационная

Машина технологічна

- Машина технологическая

Машина тиснильна

- Машина тиснильная

**Машина черв'ячна;
прес черв'ячний**

Нд *Шприц-машина*

- Машина червячная;
пресс червячный
Нд *Шприц-машина*

Машина для плавлення термопластичних сумішей і нанесення одержаного розплаву методом промащування на основу з рулонного матеріалу (ДСТУ 3042–95)

Машина для виготовлення зі змішуваних у ній гумових сумішей і пластикованого каучуку заготовок різних виробів, очищення перероблюваного матеріалу, обкладення рукавів та інших виробів неперервним протискуванням їх крізь профільований отвір або сітку за допомогою обертового черв'яка (див. також ДСТУ 3042–95)

Див. Машина одночерв'ячна

Машина для виготовлення об'ємних виробів з розм'якшеної термопластичної листової заготовки, що покриває задану форму під дією надмірного тиску (див. також ДСТУ 3042–95)

Машина для виготовлення таблеток з порошкоподібних або волокнистих термореактивних сумішей методом гідравлічного пресування (ДСТУ 3042–95)

Машина для виготовлення таблеток з порошкоподібних або волокнистих термореактивних сумішей методом ротаційного пресування (ДСТУ 3042–95)

Машина для перетворення оброблюваного об'єкта, що полягає в зміні його розмірів, форми, властивостей чи складу (див. також ДСТУ 2410–94)

Машина для нанесення рельєфного рисунка на неперервну стрічку з термопластичного матеріалу за допомогою паралельних зустрічно обертових обігрівних валків, що мають відповідне гравірування на циліндричній поверхні (див. також ДСТУ 3042–95)

Машина неперервної дії, що застосовують для шприцювання, стрейнування і гранулювання каучуку та гумових сумішей, обкладення рукавів, накладання ізоляції та захисних оболонок на проводи й кабелі, гумування дроту, металевих тросів, профілів та осердь конвеєрних стрічок (ДСТУ 3642–97)

Мембрана роздільна;
мембрана

селективно-проникна

- Мембрана разделительная;
мембрана селективно-проницаемая

Мембрана

селективно-проникна

- Мембрана
селективно-проницаемая

Мерсеризація
целюлози

- Мерсеризация целлюлозы

Металопласт

- Металлопласт

Металлополімер

- Металлополимер

Метаматеріал

- Метаматериал

Метилметакрилат

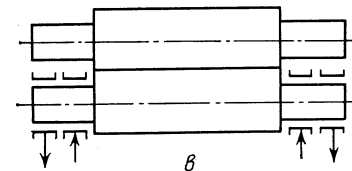
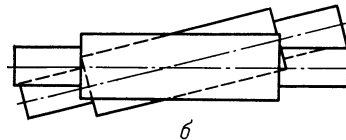
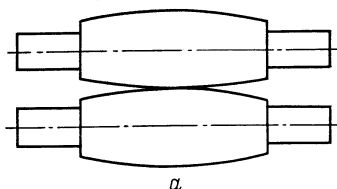
- Метилметакрилат

Метод випробувань

- Метод испытаний

Метод компенсації
прогину валків

- Метод компенсации
прогиба валков

Основні методи компенсації прогину валків:
бомбіровка бочки валка (а), перекіс валків (б) і противигін валків (в)

Місце сухе

- Место сухое

Тіло, що вибірково (селективно) пропускає окремі компоненти газових або рідких однорідних та (або) неоднорідних систем. Роздільні мембрани являють собою зазвичай плівки, пластини, трубки, порожнисті волокна, виготовлені з полімеру, скла, металу кераміки та матеріалів на їх основі (див. також [26])

Див. Мембрана роздільна

Оброблення целюлози водним розчином гідроксиду натрію (ДСТУ 3699–98)

Матеріал з металевого листа завтовшки 0,3–1,2 мм з одно- або двобічним покриттям завтовшки 0,5–1 мм з поліолефінів, полівінілхлориду, фторопластів, поліамадів та інших полімерів [18]

Пластмаса з металевим наповнювачем – порошкоподібним або у вигляді волокон [29].

Пластмаса на основі термопластів, синтетичних смол або каучуків, що містить наповнювач у вигляді порошку або волокон [18]

Композиційний матеріал, властивості якого обумовлені не стільки властивостями складових його елементів, скільки штучно створеною періодичною структурою

Метилловий ефір метакрилової кислоти – безбарвна прозора рідина, яку застосовують як компонент в'язкоплинних формувальних сумішей (див. також ДСТУ Б А.1.1-28–94)

Сукупність правил використання певних принципів для виконання випробувань (див. також ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Конструктивне вирішення компенсації прогину одного чи обох валків, що утворюють міжвалковий проміжок, для забезпечення рівнотовщинності одержуваного листового або плівкового матеріалу [8, 10, 20]

Наявність на поверхні виробу наповнювача, непросоченого полімером (ДСТУ 2437–94)

Мітки вказівні

- Метки указательные

Міцність гуми з кордом утомна

- Прочность резины с кордом усталостная

Міцність зв'язку «гума – корд»

- Прочность связи «резина – корд»

Міцність зв'язку гуми [герметика] з металом під час відшарування

- Прочность связи резины [герметика] с металлом при отслаивании

Міцність зв'язку гуми [клею] з металом під час відривання

- Прочность связи резины [клея] с металлом при отрыве

Міцність зчеплення гуми з тканиною

- Прочность сцепления резины с тканью

Міцність (герметика) розривна під час розтягування умовна

- Прочность (герметика) разрывная при растяжении условная

Міцність (гум [пористих гум, латексних та клейових плівок, прогумованих тканин]) від утомленості

- Прочность (резин [пористых резин, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей]) усталостная

Міцність (гум) електрична

- Прочность (резин) электрическая

Мітки, нанесені на зразок для випробування на певній відстані одна від одної для вимірювання деформації (див. також ДСТУ 2214–93)

Кількість циклів багаторазових деформацій «розтягування – стискування» до висмикування нитки корду заданих умов (див. також ДСТУ 2214–93)

Сила, потрібна для висмикування кордної нитки з гуми (див. також ДСТУ 2214–93)

Відношення сили відшарування до ширини зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Відношення сили відривання до площі поперечного перерізу зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Сила натягу, потрібна для відокремлення гумового покриття від тканини (ДСТУ 2214–93)

Відношення сили, яка спричиняє руйнування зразка під час розтягування, до добутку середнього арифметичного значення початкової товщини та початкової ширини зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Максимальне значення напруження, за якого матеріал у заданих умовах може забезпечувати задану втомну витривалість (див. також ДСТУ 2214–93)

Відношення пробивної напруги до товщини зразка в місці розміщення електродів (див. також ДСТУ 2214–93)

Міцність (гуми [пористої гуми, латексної та клейової плівки]) під час розтягування умовна

- Прочность (резины [пористой резины, латексной и клеевой плёнок]) при растяжении условная

Міцність (ебоніту) гранична

- Предел прочности (эбонита)

Міцність (прогумованих тканин) на проривання

- Прочность (прорезиненных тканей) на прорыв

Мішкотара (Нд)

- Мешкотара (Нд)

Мішок

Нд *Мішкотара*

- Мешок

Нд *Мешкотара*

Модифікатор

- Модификатор

Модифікатори

- Модификаторы

Модифікування полімерів

- Модифицирование полимеров

Модуль еластичності (гуми) під час розтягування

- Модуль эластичности (резины) при растяжении

Модуль кільцевий (гумових сумішей)

- Модуль кольцевой (резиновых смесей)

Модуль мерсеризації целюлози

- Модуль мерсеризации целлюлозы

Відношення сили, що спричиняє руйнування зразка під час розтягування, до площі поперечного перерізу зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Відношення добутку максимальної сили, що спричиняє руйнування під час статичного згинання зразка, і довжини робочої ділянки зразка до добутку ширини зразка і квадрату його товщини (див. також ДСТУ 2214–93)

Властивість зразка прогумованої тканини чинити опір силі [тиску], яка призводить до руйнування зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Див. Мішок

Транспортна м'яка тара з корпусом у формі рукава, дном і горловиною (ДСТУ 2890–94).

Примітка. Горловина мішка відкрита чи закрита клапаном

Інгредієнт гумової суміші, що сприяє поліпшенню її адгезійних властивостей (див. також ДСТУ 3642–97)

Див. Домішки технологічні

Напряmlена зміна хімічних та (або) структурних властивостей полімерів [29]

Напруження, що виникає в зразку під дією заданої розтягальної сили протягом певного часу. Обчислюють як добуток початкового розтягального напруження і відношення початкової довжини зразка до довжини за початкового розтягального напруження (див. також ДСТУ 2214–93)

Деформація вулканізованого зразка у вигляді кільця під впливом заданої сили (ДСТУ 2214–93)

Відношення об'єму мерсеризаційного розчину лугу до маси целюлози (ДСТУ 3699–98)

**Модуль (гуми)
статичний під час
стискання**

- Модуль (резины)
статический при сжатии

**Модуль (гум)
умовно-рівноважний**

- Модуль (резин)
условно-равновесный

Монолітність (ТГВ)

- Монолитность

Мономер

- Мономер

Мономери

- Мономеры

Мононитка

- Мононить

Муар

- Муар

Мутність

- Мутность

МФ

- МФ

**М'якість (каучуків
[гумових сумішей])**

- Мягкость (каучуков
[резиновых смесей])

Відношення напруження стискання, яке виникає у зразку через заданий час за заданої температури, до відносної деформації зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Напруження, що розвивається в зразку внаслідок дії заданої статичної деформації розтягання за умови рівноваги між силою і деформацією, яка її викликає (див. також ДСТУ 2214–93)

Ознака, що характеризує суцільність у гумовій основі ТГВ (див. також ДСТУ 3128–95)

Низькомолекулярна речовина, молекули якої здатні реагувати між собою або з молекулами інших речовин з утворенням полімеру (ДСТУ 2406–94)

Низькомолекулярні сполуки, здатні вступати в реакції, що приводять до утворення полімерів [18]

Елементарна нитка різного поперечного перерізу для безпосереднього виготовлення текстильних виробів (ДСТУ 2136–93)

Хвилеподібні розводи на поверхні ТГВ, які міняються у світлі різними відтінками забарвлення (див. також ДСТУ 3128–95)

Помутніння і зменшення прозорості виробу, виготовленого з оптично прозорої пластмаси (ДСТУ 2437–94)

Див. Смола меламіно-формальдегідна

Відношення загальної деформації зразка до середньої висоти зразка під навантаженням під час стискання (див. також ДСТУ 2214–93)

Н

Набрякання

- Набухание

Властивість матеріалу збільшувати об'єм внаслідок вбирання води, що виражається в частках одиниці або відсотках від початкового об'єму (ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Набухання (полімерів)

- Набухание (полимеров)

Збільшення об'єму (маси) полімерного зразка в результаті вбирання низькомолекулярної рідини або її пари; при цьому форма зразка часто не змінюється [29]

**Навантаження на
(пневматичну) шину**

- Нагрузка на (пневматическую) шину

Фактичне навантаження в кілограмах на окрему шину, створюване сумою мас заправленого пальним транспортного засобу, перевізного вантажу, додаткових пристосувань (за їх наявності) та водія (див. також ДСТУ 2219–93)

Навантаження на (пневматичну) шину допустиме

- Нагрузка на (пневматическую) шину допустимая

Максимальне допустиме та установлене нормативно-технічним документом навантаження на окрему шину, змонтовану на ободі (див. також ДСТУ 2219–93)

Навантаження розривне [роздиральне] (прогумованих тканин)

- Нагрузка разрывная [раздирающая] (прорезиненных тканей)

Навантаження, за якого відбувається розривання [роздирання] зразка прогумованої тканини (див. також ДСТУ 2214–93)

Нагрівання

- Нагревание

Процес надання термодинамічній системі енергії у вигляді теплоти (ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Надрив

- Надрыв

Механічне пошкодження ТГВ, утворюване під час рознімання прес-форми, видалення облою чи іншого деформування (див. також ДСТУ 3128–95)

Наірит

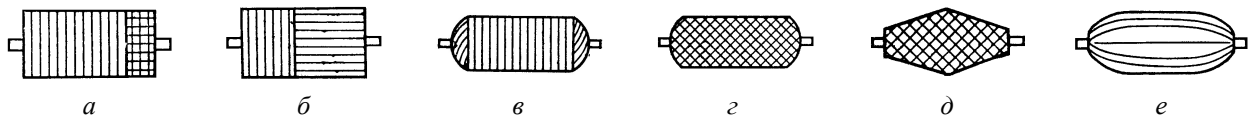
- Наирит

Див. Каучук хлоропреновий

Намотування

- Намотка

Метод одержування виробів, що мають форму тіл обертання, зі склопластиків [17]

Види намотки: *a* – тангенціальна; *б* – поздовжньо-поперечна; *в* – сполучення намотки по спіралі з тангенціальною; *г* – спіральна; *д* – зі змінним кутом армування; *е* – планарна

Нановолокно

- Нановолокно

Об'єкт, два характеристичні розміри якого перебувають у нанодіапазоні (приблизно 1–100 нм) і суттєво менше від третього

Нанокompозит (полімерний)

- Нанокompозит (полимерный)

Багатокомпонентний матеріал, що складається із пластичної полімерної основи (матриці) і надтонкодисперсними (нанодисперсними) частинками наповнювача, щонайменше один розмір яких не перевищує 0,1 мкм

Нанотехнології

- Нанотехнологии

Галузь фундаментальної та прикладної науки й техніки, що має стосується сукупності теоретичного обґрунтування, практичних методів дослідження, аналізу й синтезу, а також методів виробництва й застосування продуктів із заданою атомною структурою шляхом контрольованого маніпулювання окремими атомами й молекулами

**Напилення
(порошкоподібних
матеріалів)**

- Напыление (порошкообразных материалов)

Напівфабрикат

Нд *Заготовка*

- Полуфабрикат
Нд *Заготовка*

Наплив гуми [клею]

- Наплыв резины [клея]

Наповнювач

- Наполнитель

Наповнювач інертний

- Наполнитель инертный

**Наповнювач
комбінований**

- Наполнитель
комбинированный

**Напруга пробивна
(гум)**

- Напряжение пробивное
(резин)

Метод виготовлення тонкостінних виробів на поверхні форм або утворення на поверхні виробів покриттів різного призначення, що полягає в нанесенні порошку на відповідну поверхню й наступному спіканні утвореного шару під час нагрівання його вище від температури плавлення або температури плинності полімерного матеріалу [27]

Предмет праці, який підлягає подальшому обробленню на підприємстві-споживачі (див. також ДСТУ 2391–94).

Примітка. Напівфабрикати полімерних матеріалів (або компоненти), призначені для формування, можуть бути у вигляді рідин компаунди на основі мономерів та олігомерів, розчини й дисперсії полімерів та олігомерів), паст (гумові суміші, премікси на основі поліефірних та епоксидних зв'язуючих), порошоків (наповнені й ненаповнені полімери, тверді смоли та олігомери), гранул (ненаповнені й наповнені полімери, смоли й олігомери), плівок, листів, блоків, пухких композицій (сплутановолокнисті матеріали, просочені зв'язуючим), препрегів на основі неперервних волокнистих наповнювачів (нитки, джгути, стрічки, тканини, папір, мати, просочені зв'язуючим, шпон) [27]

Нерівність поверхні ТГВ, що являє собою скупчення гуми [клею] на поверхні виробу або армувального елемента (див. також ДСТУ 3128–95)

Компонент композитного матеріалу, розміщений у матриці у вигляді фізичних тіл різної форми для надання йому відповідних властивостей (див. також ДСТУ 2241–93).

Інгредієнт гумової суміші, що вводиться у порівняно великій кількості і сприяє поліпшенню технологічних властивостей та зниженню вартості гумової суміші (ДСТУ 3642–97).

Дисперсна речовина природного або синтетичного походження, яку використовують для одержання формувальних сумішей для поліпшення технологічності їх перероблення і надання заданих властивостей продукції (див. також ДСТУ Б А.1.1-18–94)

Наповнювач, що не має підсилювальної дії, який додають у суміш для зменшення вартості без зміни її властивостей (ДСТУ 3642–97)

Наповнювач склопластику, що складається з двох або більше наповнювачів (ДСТУ 2241–93)

Мінімальна напруга, прикладена до зразка, що призводить до його пробою (ДСТУ 2214–93)

Напруження стискання (гуми [пористої гуми]) умовне

- Напряжение сжатия (резины [пористой резины]) условное

Напруження (гуми) за заданого подовження

- Напряжение (резины) при заданном удлинении

Нашарування антиадгезиву

- Наслоение антиадгезива

Недолив

- Недолив

Недопресування

- Недопрессовка

Непроплавлення

- Непроплав

Нерівність поверхні (ТГВ)

- Неровность поверхности

Нитка

- Нить

Нитка елементарна

- Нить элементарная

Нитка комбінована

- Нить комбинированная

Нитка комплексна

- Нить комплексная

Нитка модифікована

- Нить модифицированная

Нитка натуральна

- Нить натуральная

Нитка неоднорідна

- Нить неоднородная

Нитка однорідна

- Нить однородная

Відношення стискної сили до початкової площі поперечного перерізу зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Напруження, потрібне для розтягування зразка до заданого подовження. Обчислюють як відношення сили, потрібної для розтягування зразка до заданого подовження, до початкової площі поперечного перерізу зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Виступ на поверхні ТГВ у місцях скупчення антиадгезиву (див. також ДСТУ 3128–95)

1. Дефект у виробі, отриманий литтям або литтєвим пресуванням, у вигляді його неповного об'єму або незавершеної форми.
2. Виробничий брак, який полягає в неповному заповненні полімерним матеріалом формувальної порожнини

Дефект, зумовлений недостатнім заповненням форми під час формування виробу (див. також ДСТУ 2437–94)

Наявність згустку непропавленої пластмаси усередині виробу (ДСТУ 2437–94)

Наявність на поверхні виробу мікро- або макрорельєфу, непередбаченого нормативними документами (ДСТУ 3128–95)

Загальна назва тонкоскрученого матеріалу малого діаметра

Нитка, що не ділиться поздовжньо без руйнування (ДСТУ 2136–93)

Нитка, що складається з комплексних ниток з різними властивостями (ДСТУ 2136–93)

Нитка, утворена з двох або більше елементарних ниток скручуванням або склеюванням (див. також ДСТУ 2136–93)

Нитка із заданими специфічними властивостями, виготовлена методом додаткової хімічної або фізичної модифікації (див. також ДСТУ 2136–93)

Нитка, виготовлена з природних волокон або шовковин (ДСТУ 2136–93)

Нитка, що складається з різних за природою та хімічним складом волокон або ниток (ДСТУ 2136–93)

Нитка, що складається з волокон або ниток, що мають одну природу та хімічний склад (див. також ДСТУ 2136–93)

Нитка синтетична

- Нить синтетическая

Нитка стрічкова

- Нить ленточная

Нитка текстильна

- Нить текстильная

Нитка хімічна

- Нить химическая

Нитка штучна

- Нить искусственная

Нитка [пряжа]**армована**

- Нить (пряжа)
армированная

Нитка [пряжа]**термостабілізована**

- Нить (пряжа)
термостабилизированная

Нитка [пряжа]**термофіксована**

- Нить (пряжа)
термофиксированная

НК

- НК

Номер метричний

- Номер метрический

Номер нитки

- Номер нити

**Номер (пневматичної)
шини заводський**

- Номер (пневматической)
шины заводской

**Норма шаруватості
(пневматичної) шини;
НШ**

- Норма слойности (пневма-
тической) шины; НС

Хімічна нитка, виготовлена із синтетичних високомолекулярних речовин (ДСТУ 2136–93)

Елементарна нитка, ширина поперечного перерізу якої суттєво більша за товщину (ДСТУ 2136–93)

Гнучке протяжне і міцне тіло необмеженої довжини з малими поперечними розмірами відносно довжини, яке використовують для виготовлення текстильних виробів (див. також ДСТУ 2136–93)

Нитка, виготовлена методом формування з розчину або розплаву природних чи синтетичних високомолекулярних речовин (ДСТУ 3699–98)

Хімічна нитка, виготовлена з натуральних високомолекулярних речовин (ДСТУ 2136–93)

Кручена нитка [пряжа], що складається зі стрижньової нитки, обвитої по всій довжині волокнами або нитками іншого виду (див. також ДСТУ 2136–93)

Нитка [пряжа], яка містить у собі термостабілізатор, що збільшує стійкість цієї нитки до впливу високої температури (див. також ДСТУ 2136–93)

Нитка [пряжа], піддана тепловому або тепловологісному обробленню для надання певних властивостей (див. також ДСТУ 2136–93)

Див. Каучук натуральний

Позасистемна одиниця питомої довжини волокна (нитки), що дорівнює відношенню їх довжини до маси ($1 N = 1 \text{ м/г} = 1 \text{ км/кг}$) [2].

Примітка. Співвідношення між метричним номером і тексом виражають залежністю $N = 1000/T$

Довжина одного грама нитки (номер нитки = $1000/\text{текс}$)

Умовне позначення, яке визначає завод-виготовлювач, час виготовлення та порядковий номер пневматичної шини (ДСТУ 2219–93)

Умовне позначення міцності каркаса пневматичної шини, що визначає, якій границі максимального допустимого навантаження вона відповідає (див. також ДСТУ 2219–93)

Носок борта
(покришки)
• Носок борта (покришки)

Див. Грань борта (покришки) внутрішня

НШ
• НС

Див. Норма шарування (пневматичної) шини

О

Обгортка
• Обёртка

Див. Стрічка обгорткова

Об'єкт випробувань
• Объект испытаний

Продукція, що підлягає випробуванням
(див. також ДСТУ 2214–93)

Об'єкт технологічний
• Объект технологический

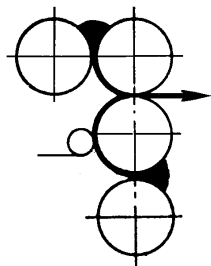
Технологічне обладнання, яке розглядають разом із технологічним процесом, що реалізується на цьому обладнанні згідно з відповідними інструкціями та регламентами (ДСТУ 3956–2000)

Об'єм питомий
• Объём удельный

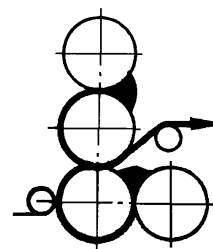
Величина, обернена густині [6]

Обкладення тканини
• Обкладка ткани

Накладення з певним тиском шару гумової суміші на тканину під час проходження її крізь проміжок між валками каландра, що обертаються з однаковими швидкостями (ДСТУ 3642–97)

Однобічне обкладення тканин

Двобічне обкладення тканин

Обладнання технологічне
• Оборудование технологическое

Засоби технологічного оснащення, які для виконання певної частини технологічного процесу містять матеріали або заготовки, засоби дії на них, а також технологічну оснастку (ГОСТ 3.1109–82)

Облой;
випресування (ТГВ)
• Облой; выпрессовка (РТИ)

Матеріал, витиснений у місцях з'єднання елементів прес-форми або іншого вулканізаційного устаткування (див. також ДСТУ 3128–95).
Надлишковий матеріал на виливку або штамповці [18]

Обрив
• Обрыв

Механічне пошкодження ТГВ, що утворюється під час рознімання прес-форми, видалення облою або під час іншого деформування ТГВ та порушує його суцільність (див. також ДСТУ 3128–95)

Оброблення
• Обработка

Дія, спрямована на зміну властивостей предметів праці під час виконання технологічного процесу (ДСТУ 2391–94)

Оброблення відходів;
перероблення відходів

- Обработка отходов;
- переработка отходов

Оброблення
вторинної сировини

- Обработка вторичного сырья

Оброблення хімічного
волокна авіажне

- Обработка химического волокна авиажная

Оброблення хімічного
волокна антистатичне

- Обработка химического волокна антистатическая

Оголення арматури

- Оголение арматуры

Оголення прогумованої
тканини

- Оголение прорезиненной ткани

Однорідність (ТГВ)

- Однородность (РТИ)

Одорант

- Одорант

«Око риб'яче»

- «Глаз рыбий»

Олігомер

- Олигомер

Олігомер
(полі-ε-капроаміду)

- Олигомер
(поли-ε-капроамида)

Олігомери

- Олигомеры

Виконання будь-яких технологічних операцій, пов'язаних зі зміною фізичних, хімічних чи біологічних властивостей відходів для їх підготовки до екологічно безпечного зберігання, перевезення, утилізації чи видалення [5]

Сукупність технологічних операцій підготовки вторинної сировини для її подальшого використання

Нанесення на поверхню хімічного волокна водної емульсії поверхнево-активних речовин (ДСТУ 3699–98)

Нанесення на поверхню хімічного волокна антистатиків для зниження електризованості (див. також ДСТУ 3699–98)

Порушення монолітності ТГВ, спричинене утрачанням гумового шару на окремих ділянках поверхні армувального елемента (див. також ДСТУ 3128–95)

Утрата гуми на окремих ділянках тканини (ДСТУ 3128–95).

Примітка. Такими ділянками можуть бути ткацькі вузли, зношені нитки, ворс та інші текстильні дефекти

Гумова основа та (чи) поверхня виробу, позбавлені сторонніх частинок, агломератів, інгредієнтів, порожнин (див. також ДСТУ 3128–95)

Запашна речовина, яку додають до гумової суміші для поліпшення її запаху (ДСТУ 3642–97)

Невелика кулеподібна маса, яка є наслідком недостатнього змішування компонентів пластмаси, видима на просвіт (ДСТУ 2437–94)

Речовина, молекули якої містять складові ланки, з'єднані повторно одна з одною, комплекс властивостей якої змінюється у разі додавання або вилучення однієї чи кількох складових ланок (див. також ДСТУ 2406–94)

Речовина, молекули якої складаються з невеликої кількості (від 2 до 9) повторюваних структурних ланок (ДСТУ 3699–98)

Члени гомологічних рядів, що займають за значенням молекулярної маси ділянку між мономерами і високомолекулярними сполуками [29]

Олігомеризація

- Олигомеризация

Опір ізоляції (гум [ебоніту])

- Сопротивление изоляции (резин [эбонита])

Опір коченню (пневматичної) шини

- Сопротивление качению (пневматической) шины

Опір тепловий

- Сопротивление тепловое

Опір тепловий питомий

- Сопротивление тепловое удельное

Опір (гум) утворенню та збільшенню тріщин

- Сопротивление (резин) образованию и разрастанию трещин

Опір (гуми) вириванню шпильки

- Сопротивление (резины) вырыванию шпильки

Опір (гуми) прориванню металевою скобкою

- Сопротивление (резины) прорыву металлической скобкой

Опір (гуми) роздиранню на зразках-смужках

- Сопротивление (резины) раздиранию на образцах-полосках

Опір (гуми) стиранню при ковзанні [котінні з проковзуванням]

- Сопротивление (резины) истиранию при скольжении [качении с проскальзыванием]

Процеси одержання олігомерів [26].

Примітка. Олігомери одержують методами полімеризації (радикальної, іонної, координаційно-іонної) і поліконденсації, використовуючи різні способи обмеження розміру молекул, які зростають

Відношення напруги до загального струму, який проходить по поверхні та крізь товщу зразка між двома електродами (ДСТУ 2214–93)

Сила опору, зумовлена затратою роботи на деформацію та подолання внутрішнього і зовнішнього тертя в шині, що котиться під навантаженням (див. також ДСТУ 2219–93)

Показник, що його визначає відношення товщини матеріалу або виробу до коефіцієнта теплопровідності (ДСТУ 3998–2000)

Показник, що його визначає величина, обернена коефіцієнту теплопровідності (ДСТУ 3998–2000)

Оцінюється кількістю згинань, які витримує зразок до утворення тріщин, що візуально виглядають як уколи шпилькою (див. також ДСТУ 2214–93)

Відношення сили в момент виривання шпильки до товщини зразка в місці виривання (ДСТУ 2214–93)

Відношення сили в момент проривання зразка скобкою до товщини зразка в місці проривання (ДСТУ 2214–93)

Добуток максимальної сили, за якої відбувається роздирання зразка, і відношення стандартної товщини зразка до вимірної (див. також ДСТУ 2214–93)

Стійкість до стирання під час механічного впливу на поверхню зразка. Обчислюють як відношення роботи стирання до зменшення об'єму гуми двох випробуваних зразків з урахуванням коефіцієнта, який визначає здатність шліфувальної шкурки до стирання (див. також ДСТУ 2214–93)

**Опір (гуми [ебоніту])
електричний
внутрішній**

- Сопротивление (резин [эбонита]) электрическое внутреннее

**Опір (гум [ебоніту])
електричний
об'ємний**

- Сопротивление (резин [эбонита]) электрическое объёмное

**Опір (гум [ебоніту])
електричний
об'ємний питомий**

- Сопротивление (резин [эбонита]) электрическое объёмное удельное

**Опір (гум [ебоніту])
електричний
поверхневий**

- Сопротивление (резин [эбонита]) электрическое поверхностное

**Опір (гум [ебоніту])
електричний поверх-
невий питомий**

- Сопротивление (резины [эбонита]) электрическое поверхностное удельное

**Опір (гуми [латексних
плівок]) роздиранню**

- Сопротивление (резины [латексных плёнок]) раздиранию

**Опір (ебоніту)
зрізуванню**

- Сопротивление (эбонита) срезанию

Органопластик

- Органопластик

Ортотропія

- Ортотропия

Відношення напруги до струму, що проходить між двома циліндричними і конічними електродами, розміщеними в отворах, осі яких паралельні між собою і перпендикулярні до шарів зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Відношення напруги до струму, що проходить крізь товщу зразка між двома прикладеними електродами (ДСТУ 2214–93)

Відношення напруги електричного поля до густини струму, що проходить крізь об'єм зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Відношення напруги до струму, що проходить по поверхні зразка між двома прикладеними електродами, розміщеними на одному його боці (див. також ДСТУ 2214–93)

Відношення напруги електричного поля до струму на одиницю ширини поверхні зразка (ДСТУ 2214–93)

Максимальне навантаження, яке потрібне для розривання зразка та діє зазвичай паралельно головній осі зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Відношення максимальної сили, яка призводить до зрізування зразка, до площі зразка, яка підлягає зрізуванню (ДСТУ 2214–93)

Композитний матеріал, що містить як армувальний наповнювач органічні волокна у вигляді ниток, джгутів, тканин, нетканних матеріалів, мат, повсті, паперу [26]

Неоднаковість фізичних (фізико-хімічних) властивостей середовища (наприклад, міцності, пружності, електропровідності, теплопровідності тощо) по двох (трьох) взаємно перпендикулярних напрямках всередині цього середовища. Ортотропія є окремим випадком анізотропії

Основа

- Основа

Поздовжні нитки текстильної тканини [18]

Основа безбандажної масивної шини підсилена

- Основание безбандажной массивной шины усиленное

Основа безбандажної шини, підсилене армувальним матеріалом (ГОСТ 28630–90)

Основа борта (покришки)

Нд *Підощва борта*

- Основание борта (покрышки)

Нд *Подощва борта*

Частина борта покришки, яка прилягає до полички обода колеса (ДСТУ 2219–93)

Основа ТГВ гумова

- Массив РТИ резиновый

Гумова частина виробу, обмежена його поверхнею, а інколи – і поверхнями армувальних елементів (див. також ДСТУ 3128–95)

Отверджувач

- Отвердитель

Речовина, яку додають до зв'язуючого для його перетворення з рідкої фази у тверду (див. також ДСТУ 2241–93).

Речовина, яка зумовлює отвердіння реакційноздатних олігомерів [29]

Отвердіння (полімерів)

- Отверждение (полимеров)

Перетворення рідких реакційноздатних олігомерів або (та) мономерів у тверді неплавкі й нерозчинні сітчасті полімери [29]

П

ПА

- ПА

Див. Поліамід

ПАК

- ПАК

Див. Поліакрилат

Пакет

Нд *Кульок*

- Пакет

Нд *Кулѐк*

Разова споживча м'яка тара місткістю до 20,0 дм³ з корпусом у формі рукава, дном і відкритою горловиною (див. також ДСТУ 2890–94)

Пакування;

упаковка

- Упаковка

Засіб чи комплекс засобів, що забезпечують захист продукції від пошкоджень і втрат, навколишнє середовище від забруднення, а також процес обігу продукції (під процесом обігу розуміють транспортування, зберігання та реалізацію продукції) (ДСТУ 2887–94)

**Паливопроникність
[паропроникність]
(гум [прогумованих
тканин])**

- Топливопроницаемость [паропроницаемость] (резин [прорезиненных тканей])

ПАН

- ПАН

Папір

- Бумага

Папір ламінований

- Бумага ламинированная

Папір синтетичний

- Бумага синтетическая

ПАР

- ПАР

Пароніт

- Паронит

Паропроникність (Нд)

- Паропроницаемость (Нд)

Пасти полімерні

- Пасты полимерные

ПАЦЛ

- ПАЦЛ

Пачка

- Пачка

ПБ

- ПБ

Відношення маси середовища, яка проникла крізь зразок за час між двома зважуваннями, до добутку площі робочої поверхні зразка і часу між двома зважуваннями (гравіметричний метод). Відношення добутку площі піка продифундованого середовища та густини середовища до добутку площі робочої поверхні зразка і часу нагромадження на сорбенті продифундованого середовища з урахуванням коефіцієнтів калібрування хроматографа і перерахунку, який дорівнює $6,84 \cdot 10^8$ (газохроматографічний метод) (див. також ДСТУ 2214–93)

Див. Поліакрилонітрил

Матеріал з масою квадратного метра до 250 г, що складається переважно з рослинних волокон, зв'язаних між собою силами поверхневого зчеплення, у якому можуть міститися проклеювальні речовини, мінеральні наповнювачі, хімічні й натуральні волокна, пігменти й барвники (ДСТУ 2098–92).

Тонколистий волокнистий матеріал з масою 1 м^2 не більше 250 г [24]

Комбінований матеріал, що складається з паперу-основи та нанесеного на нього полімерного шару (зазвичай ПЕ, ПП та ін.)

Папероподібний матеріал, одержуваний із синтетичних полімерів [24]

Див. Поліарилат

Листовий матеріал з азбестового волокна, каучуку, мінеральних наповнювачів і сірки; використовують для виготовлення ущільнювальних прокладок фланцевих з'єднань посудин, апаратів і трубопроводів [18]

Див. Коефіцієнт паропроникності

Індивідуальні полімери або дисперсні системи на їх основі, які мають пластичнов'язкі властивості. Дисперсії полімерів в органічних рідинах називають пластизолями [29]

Див. Поліацеталь

Разова споживча тара з корпусом у формі паралелепіпеда, яка закривається клапаном (ДСТУ 2890–94).

Примітка. У подарункових пачках форма корпусу може бути різноманітною

Див. Полібутилен

ПВАЦ • ПВАЦ	<i>Див. Полівінілацетат</i>
ПВАЦЛ • ПВАЦЛ	<i>Див. Полівінілацеталь</i>
ПВБ • ПВБ	<i>Див. Полівінілбутираль</i>
ПВДФ • ПВДФ	<i>Див. Полівініліденфторид</i>
ПВДХ • ПВДХ	<i>Див. Полівініліденхлорид</i>
ПВСП • ПВСП	<i>Див. Спирт полівініловий</i>
ПВФ • ПВФ	<i>Див. Полівінілфторид</i>
ПВФМ • ПВФМ	<i>Див. Полівінілформаль</i>
ПВХ • ПВХ	<i>Див. Полівінілхлорид</i>
ПЕ • ПЭ	<i>Див. Поліетилен</i>
ПЕВГ • ПЭВП	<i>Див. Поліетилен високої густини</i>
ПЕВТ • ПЭВД	<i>Див. Поліетилен низької густини</i>
ПЕНГ • ПЭНП	<i>Див. Поліетилен низької густини</i>
Пенетрація • Пенетрация	Метод визначення в'язкості рідин, згідно з яким у рідини вдають тверде тіло (наприклад, конус, циліндр, сферу) і за швидкістю його руху або величиною прикладеного зусилля роблять висновок про в'язкість [24]
ПЕНТ • ПЭНД	<i>Див. Поліетилен високої густини</i>
ПЕО • ПЭО	<i>Див. Поліетиленоксид</i>
Пептизатор • Пептизатор	<i>Див. Прискорювач пластикації</i>
Перевезення відходів • Перевозка отходов	Транспортування відходів від місць їх утворення або зберігання до місць чи об'єктів оброблення, утилізації чи видалення [5]

Перемотування

- Перематывание

Змотування ниток з одного пакування на інше із заданим на-тягом для усунення дефектів ниток, формування нового паку-вання та проведення подальших технологічних операцій (див. також ДСТУ 2785–94, ДСТУ 3699–98)

Перенесення конвек-тивне

- Перенос конвективный

Рух теплоти в середовищі з неоднорідним поширенням швид-кості, температури, концентрації, який здійснюється мікро-скопічними елементами середовища під час їх переміщення (див. також ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Переплетення ниток

- Переплетение нитей

Порядок взаємного розміщення ниток у тканині, який визна-чає їх структуру, властивості й зовнішній вигляд [18].

Примітка. Розрізняють такі види переплетення ниток: прості, або головні (полотняне, саржеве, сатинове, атласне); дрібновізерунчасті (похідні від головних і комбіновані); складні (двохосновні, двониткові, двошарові то-що) і жакардові (великовізерунчасті)

Переплетення ниток: а – полотняне; б – саржеве

Перероблення відходів

- Переработка отходов

Отримування з відходів матеріалів, призначених для викорис-товування для тих чи інших цілей, зокрема для органічного перероблення, компостування тощо, крім отримування енергії (ДСТУ 4462.0.01:2005)

Перероблення полімерів і пластмас

- Переработка полимеров и пластмасс

Сукупність технологічних процесів, які дозволяють виготов-ляти з полімерів і пластичних мас вироби певної конфігурації й розмірів з потрібними експлуатаційними властивостями на спеціальному обладнанні [6]

Перероблення (оброб-лення) використаної тари (упаковки)

- Переработка (обработка) использованной тары (упаковки)

Виконання будь-яких технологічних операцій, пов'язаних зі зміною фізичних чи хімічних властивостей використаної тари (упаковки), для екологічно безпечного її зберігання, переве-зення, утилізації чи видалення [19]

ПЕСТ

- ПЭСД

Див. Поліетилен середнього тиску

ПЕТФ

- ПЭТФ

Див. Поліетилентерефталат

ПІ

- ПИ

Див. Поліімід

ПІБ

- ПИБ

Див. Поліізобутилен

Півперіод кристалізації (гуми)

- Полупериод кристаллизации (резины)

Пігмент; барвник

- Пигмент; вещество красящее, краситель

Підвулканізація

- Подвулканизация

Підвулканізація (гумової суміші)

- Подвулканизация резиновой смеси

Підвулканізація (гумових сумішей) за Муні;

Нд *Скорчинг*

- Подвулканизация (резиновых смесей) по Муні Нд *Скорчинг*

Підгоряння

- Подгорание

Підоснова

- Подоснова

Підощва борта (Нд)

- Подошва борта (Нд)

Піна латексна (Нд)

- Пена латексная (Нд)

Піногасник

- Пеногаситель

Піногума (Нд)

- Пенорезина (Нд)

Піноклей

- Пеноклей

Час, протягом якого досягається однакова відновлюваність зразка до кристалізації і після кристалізації (див. також ДСТУ 2214–93)

Функціональна домішка для забарвлення склопластику (див. також ДСТУ 2241–93).

Інгредієнт суміші, який застосовують для її забарвлення (ДСТУ 3642–97).

Порошкоподібна органічна або неорганічна барвна речовина, нерозчинна або малорозчинна у воді та розчинниках, яку застосовують для фарбування полімерних матеріалів (див. також ДСТУ Б А.1.1-18–94, ДСТУ Б А.1.1-28–94)

Передчасна вулканізація.

Необоротна зміна пластичності гумової суміші під час її виготовлення, формування або зберігання [29]

Попередня вулканізація гумової суміші (ДСТУ 3642–97)

Вимірювання характеристик передчасного затвердіння гумової суміші (початку і швидкості підвулканізації) на віскозиметрі Муні зі зсувним диском (ДСТУ 2214–93)

Кольорові плями на поверхні виробу (ДСТУ 2437–94)

Тканий або нетканий матеріал, використовуваний як нижній шар лінолеуму для надання йому звуко- і теплоізолювальних властивостей або армування лінолеумного рулону (див. також ДСТУ Б А.1.1-18–94)

Див. Основа борта (покришки)

Див. Гума піниста

Інгредієнт латексної суміші, який запобігає утворенню піни під час перемішування суміші (ДСТУ 3642–97)

Див. Гума піниста

Клей, що містить безліч комірок, заповнених газом і диспергованих по всій масі (див. також ДСТУ 2955–94)

Пінопласт

- Пенопласт

Пінопласт

інтегральний;

пінопласт структурний;

пінопласт частково

спінений

- Пенопласт интегральный;
- пенопласт структурный;
- пенопласт частично вспененный

Пінопласт структурний

- Пенопласт структурный

Пінопласт частково

спінений

- Пенопласт частично вспененный

Пінополівінілхлорид

- Пенополивинилхлорид

Пінополіолефін

- Пенополиолефин

Пінополістирол

- Пенополистирол

Пінополіуретан

- Пенополиуретан

Пінофенопласт

- Пенофенопласт

Піроліз

- Пиролиз

ПК

- ПК

Вид газонаповннених пластмас (ДСТУ 2406–94)

Газонаповнений полімерний матеріал та виріб анізотропної структури, що мають легку пористу серцевину (власне пінопласт), що поступово переходить у монолітний поверхневий корок [26].

Примітка. Розрізняють однокомпонентні інтегральні пінопласти (серцевину й корок виконано з полімеру одного типу) і багатокомпонентні (серцевину й корок виконано з двох або трьох різних полімерів)

Див. Пінопласт інтегральний

Див. Пінопласт інтегральний

Пінопласт, одержуваний з полівінілхлориду та його сумішей з іншими полімерами, хлорованого полівінілхлориду, а також з прищеплених і блок-співполімерів вінілхлориду (наприклад, з вінілацетатом, вініліденхлоридом та ін.) [26].

Примітка. Пінополівінілхлориди можуть бути еластичними, жорсткими або напівжорсткими, з відкритими або закритими комірками

Пінопласт, одержуваний з поліетилену, хлорованого поліетилену, поліпропілену, співполімерів α -олефінів (наприклад, з вінілацетатом, акрилатами) [26].

Примітка. Пінополіолефіни можуть бути жорсткими, напівжорсткими або еластичними, з відкритими або закритими комірками

Жорсткий пінопласт, одержуваний з полістиролу, удароміцного полістиролу й різних співполімерів стирола [26].

Примітка. Пінополістироли мають здебільшого закриті комірки

Пінопласт, жорстка матриця якого містить уретанові, карбамідні, ізоціануратні та інші характерні для поліуретанів структури [26].

Примітка. Еластичні пінополіуретани (поролон) – типові поропласти. У структурі жорстких і напівжорстких пінополіуретанів переважають закриті комірки. Уявна густина пінополіуретанів – 0,015–0,045 кг/м³

Жорсткий пінопласт, одержуваний з феноло-альдегідних смол [26].

Примітка. Пінофенопласти можуть мати закриті й відкриті комірки. Уявна густина пінофенопластів – 0,01–0,1 кг/м³ і більше

Розкладання органічних сполук за високої температури (декілька сотень градусів Цельсія) [29]

Див. Полікарбонат; Пневмокоток

Плавлення

- Плавление

Перехід речовини з кристалічного стану в рідкий під час нагрівання; фазовий перехід першого роду, що відбувається з поглинанням теплоти [29]

Пластизоль

- Пластизоль

Дисперсія полімеру в органічній рідині [29]

Пластик

- Пластик

Високомолекулярна сполука, яка переходить з вискоеластичного стану в склоподібний за температури, більшої за кімнатну [24].

Примітка. Кристалічні високомолекулярні сполуки зазвичай є пластиками

Пластик (Нд)

- Пластик (Нд)

Див. Маса пластична

Пластик армований

- Пластик армированный

Пластмаса, що містить як зміцнювальний наповнювач волокнистий матеріал (див. також ДСТУ 2406–94).

Залежно від природи наповнювача розрізняють: склопластик (наповнювач-скловолокно), вуглепластик (вуглецеве волокно), азбопластик (азбоволокно), органопластик (хімічне волокно), боропластик (борне волокно), гібридний, або поліволокнутий пластик (комбінація різних волокон), гетинакс (папір), текстоліт (тканина) [29]

Пластик бітумінозний

- Пластик битуминозный

Див. Пластик бітумний

**Пластик бітумний;
пластик бітумінозний**

- Пластик битумный;
пластик битуминозный

Термопластичний матеріал на основі природних і штучних бітумів, кам'яновугільного пеку або їх сплавів [29]

Пластик деревний

- Пластик древесный

Пластмаса з деревними компонентами. Розрізняють деревношаруватий пластик, що містить деревні компоненти у вигляді листів шпону, і деревнонаповнений пластик, що містить деревні компоненти у вигляді тріски, кришки або борошна [18]

**Пластик деревнонапо-
внений**

- Пластик древеснонапол-
ненный

Пластмаса, що містить деревні компоненти у вигляді тріски, кришки або борошна [18]

**Пластик деревноша-
руватий**

- Пластик древеснослоистый

Матеріал у вигляді листів або плит завтовшки 1–60 мм, складених з просочених феноло-формальдегідною смолою листів шпону і підданих пресуванню [29]

**Пластик паперовоша-
руватий декоративний**

- Пластик бумажнослоистый
декоративный

Шаруватий пластик, одержуваний пресуванням з пакетів, складених з листів паперу, заздалегідь просочених синтетичною смолою і потім висушеного [29]

Пластикат

- Пластикат

М'який термопластичний матеріал на основі полівінілхлориду, що містить також пластифікатор (одна або менше масова частка на одну масову частку полімеру), термо- і світлостабілізатори, антиоксиданти, мастила, барвники або пігменти, іноді наповнювачі (каолін, аеросил, крейду) [29]

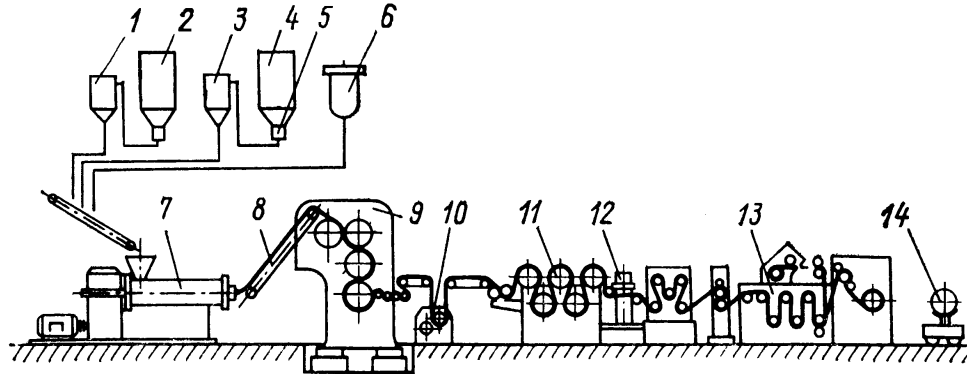

Схема виробництва плівкового пластикату: 1 – проміжний бункер; 2 – посудина для стабілізатора; 3 – бункер-циклон; 4 – для ПВХ; 5 – барабанный живильник; 6 – посудина для рідкого пластифікатора; 7 – дво-черв'ячний змішувач з плоскощілинною головкою; 8 – транспортер; 9 – каландр; 10 – тиснильний пристрій; 11 – охолоджувальні барабани; 12 – товщиномір; 13 – компенсувальний і закатний пристрій; 14 – готовий рулон

Пластикація полімерів

- Пластикация полимеров

1. Процес зменшення високоеластичного та збільшення пластичного складника деформації каучуків, здебільшого внаслідок деструкції макромолекул.

2. Процес розм'якшення (плавлення) полімеру в умовах, що унеможливають деструкцію макромолекул.

Примітка. Пластикація відбувається під час нагрівання та (або) інтенсивного механічного оброблення матеріалу. У результаті пластикації полегшується перероблення полімерів у вироби [29]

Пластикація (каучуку)

- Пластикация каучука

Збільшення пластичного та зменшення високоеластичного складників деформації каучуку під дією механічних сил чи (та) теплоти для його подальшого перероблення (див. також ДСТУ 3642–97)

Пластифікатор;

пом'якшувач

- Пластификатор; мягчитель

Високикипаюча органічна рідина або тверда речовина, що служить для зменшення крихкості та збільшення пластичності матеріалу (ДСТУ Б А 1.1-18–94).

Модифікатор, що збільшує пластичність та (або) еластичність склопластику (ДСТУ 2241–93).

Інгредієнт гумової суміші, що підвищує рухливість макромолекул каучуку (див. також ДСТУ 3642–97)

Пластифікація полімерів

- Пластификация полимеров

Уведення в полімери важколетких низькомолекулярних речовин (пластифікаторів), які підвищують їх пластичність та (або) еластичність [29]

Пластичність

- Пластичность

Властивість тіл нагромаджувати залишкові деформації під дією зовнішніх сил без макроскопічних порушень суцільності тіла (розривів). Протилежне поняття – крихкість [29].

Властивість матеріалів змінювати без руйнування форму та розміри під впливом навантаження або внутрішніх напружень, стійко зберігаючи утворену форму й розміри після припинення цього впливу (ДСТУ Б А.1.1-5-94)

Пластичність (каучуків [гумових сумішей])

- Пластичность (каучуков [резиновых смесей])

Відношення залишкової деформації зразка до середньої висоти зразка під навантаженням під час стискання (див. також ДСТУ 2214-93)

Пластмаса

- Пластмасса

Див. Маса пластична

Пластмаса газонаповнена

- Пластмасса газонаполненная

Матеріал, що складається з твердої полімерної матриці, у якій замкнені або сполучні комірочки (пори) наповнено газом [18]

Пластометрія

- Пластометрия

Метод визначення в'язкості рідини, за якого досліджують: зсувну течію рідини між двома плоскопаралельними пластинами, які зміщуються одна відносно одної; розтікання рідини під час здавлювання плоскопаралельних пластин («стискальні пластоміри»); телескопічний зсув, під час якого рідину розміщують між співвісними циліндрами, один з яких рухається вздовж їх спільної осі [24].

Примітка. В'язкість за пластометричними методами визначають за відношенням сили, що спричинює рух твердого тіла, до швидкості його руху

Плинність

- Текучесть

Величина, обернена в'язкості [29]

Плита

деревноволокниста

- Плита древесноволокнистая

Деревний матеріал, який виготовляють відливанням на сітці з деревної маси (часто з додаванням 8–10 % синтетичної смоли [18])

Плита

деревностружкова

- Плита древесностружечная

Матеріал у вигляді плит завтовшки 10–25 мм, спресованих із суміші висушених стружок із сечовино- або феноло-формальдегідною смолою [29].

Деревний матеріал, який виготовляють гарячим пресуванням деревних частинок (деревної тирси) зі сполучником (наприклад, карбамідо- або феноло-формальдегідними смолами [18])

Плівка

антиадгезійна

- Плёнка антиадгезионная

Полімерна плівка, призначена для захисту поверхні липких матеріалів від самовільного склеювання й забруднення

Плівка вакуумна

- Плёнка вакуумная

Багатошарові плівки, що мають високі бар'єрними властивості, низьку газопроникність, забезпечують зовнішній вигляд свіжих продуктів, значно подовжують строки їх зберігання, запобігають запотіванню, витримують високі й низькі температурні режими. Використовуються передусім для вакуумного упаковування м'ясних і рибних продуктів, ковбас, напівфабрикатів, овочів та ін.

Плівка двовісноорієнтована

- Плёнка двухосноориентированная

Полімерна плівка, орієнтована у двох (поздовжньому та поперечному або поздовжньому та коловому) напрямках

Плівка з «твіст-ефектом»

- Плёнка с «твист-эффектом»

Полімерна плівка, здатна зберігати скручений стан, тобто «гарну пам'ять» – твіст-ефект (використовується, наприклад, для упаковування цукерок). Такі плівки добре термозварюються, металізуються й ламінуються, має високий блиск, добре тримає друк і має високі бар'єрні властивості

Плівка металізована

- Плёнка металлизированная

Полімерна плівка з нанесеним (напиленням) на її поверхню металевим, найчастіше алюмінієвим, шаром

Плівка одновісноорієнтована

- Плёнка одноосноориентированная

Полімерна плівка, орієнтована в одному (поздовжньому або поперечному) напрямку

Плівка повітряно-пухирчата

- Плёнка воздушно-пузырчатая

Полімерна плівка, яка виготовляється здебільшого з ПЕВТ і складається з декількох шарів: двошарова – шар гладкого поліетилену й шар пухирців; тришарова – шар пухирців між двома шарами гладкого поліетилену. Плівка забезпечує захист від ударів, запобігає проникненню вологи, захищає від подряпин, створює презентабельний зовнішній вигляд упакованому виробу, має гнучкість, надає змогу виготовляти пакети за індивідуальними розмірами

Плівка полімерна

- Плёнка полимерная

Суцільний шар (суцільні шари) полімеру (полімерів) завтовшки зазвичай менше 0,5 мм [20]; за іншими джерелами – завтовшки або менше 0,2–0,3 мм, або до 0,25 мм.

Примітка. Для одержання одношарових полімерних плівок (моноплівок) застосовують такі методи: 1) екструзію розплаву полімеру (одежують плоскі й рукавні плівки формуванням розплаву термопластичного полімеру крізь відповідно плоскощільну й кільцеву головки); 2) поливанням розчину або суспензії (наприклад, латексу) полімеру на нескінченну (замкнену) металеву стрічку або барабан; 3) каландруванням; 4) струганням, прокатуванням (застосовують переважно для виготовлення плівок з неплавких полімерів, наприклад з політетрафторетилену); 5) поєднанням кількох наведених методів, наприклад екструзією й каландруванням одержують товсті (0,2–2,5 мм) заготовки з удароміцного полістиролу, АБС-пластику, поліпропілену, які підлягають глибокому витягуванню.

Для одержання багатошарових полімерних плівок застосовують: 1) соекструзію різних полімерів крізь плоскощільну або кільцеву головку (кількість каналів визначається кількістю шарів); 2) кашіруванням – з'єднанням різних готових полімерних плівок між собою або з папером, фольгою, тканиною за допомогою клею-розплаву

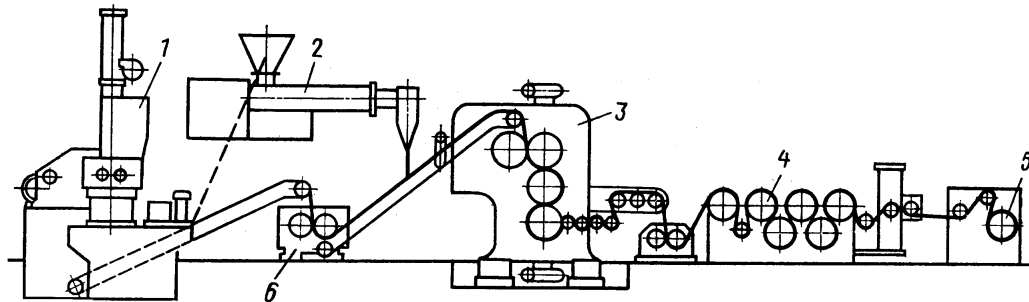

Схема виробництва плоскої плівки каландруванням: 1 – змешувач; 2 – черв'ячний прес; 3 – каландр; 4 – охолоджувальний пристрій; 5 – приймальний пристрій; 6 – вальці

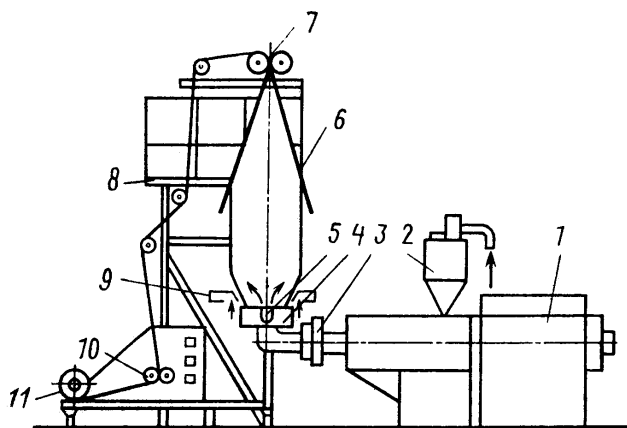
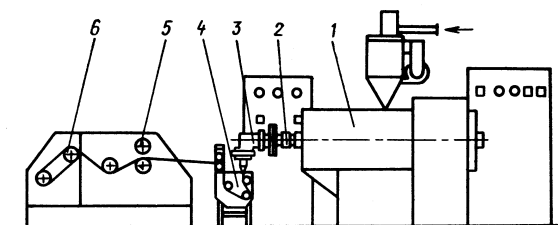
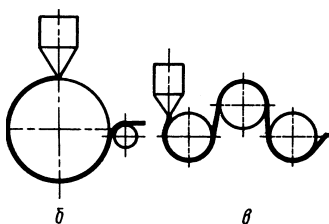

Схема виробництва рукавної плівки: 1 – черв'ячний прес; 2 – бункер; 3 – фільтр; 4 – кільцева головка; 5 – повітропровід; 6 – складальний пристрій; 7, 10 – тягові валки; 8 – естакада; 9 – охолоджувальний пристрій; 11 – намотувальний пристрій

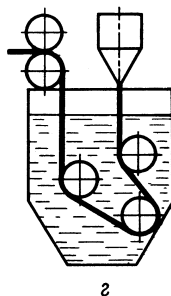

а

б

в

г

Схема виробництва плоскої плівки (а – охолодження на валках; б – охолодження у ванні з водою): 1 – черв'ячний прес; 2 – фільтр; 3 – плоскощільна головка; 4 – охолоджувальний пристрій; 5 – тягові валки; 6 – намотувальний пристрій

Плівка спінена

- Плёнка вспененная

Плівка термоусадна

- Плёнка термоусадочная

Матеріал із гнучкого пористого спіненого поліетилену або поліпропілену

Полімерна плівка, що має здатність скорочуватися під дією температури й набувати форми впакованого виробу. Розрізняють суцільні й перфоровані термоусадні плівки

Площа контакту контурна

- Площадь контакта контурная

Площа, обмежена зовнішньою обвідною ділянок контакту, утворених зовнішніми поверхнями виступів рисунка протектора з опорною поверхнею (ДСТУ 2219–93)

Площа контакту по виступах рисунка протектора

- Площадь контакта по выступам рисунка протектора

Сума площ контакту зовнішніх поверхонь виступів рисунка протектора з опорною поверхнею (ДСТУ 2219–93)

Пляшечка (Нд)

- Бутылочка (Нд)

Див. Флакон

Пляшка

Нд *Посудина*

- Бутылка
- Нд *Сосуд*

Споживча тара переважно з циліндричним корпусом, який переходить у вузьку горловину, передбачену для закупорювання, з плоским чи увігнутим дном (ДСТУ 2890–94)

ПММА

- ПММА

Див. Поліметилметакрилат

ПН

- ПН

Див. Смола полієфірна ненасичена

Пневматик (Нд)

- Пневматик (Нд)

Див. Шина (пневматична)

Пневмоз'єднання елементарних хімічних ниток

- Пневмосоединение элементарных химических нитей

Надання хімічній нитці компактності аеродинамічним сплутуванням елементарних хімічних ниток (див. також ДСТУ 3699–98)

Пневмокоток; ПК

- Пневмокоток; ПК

Пневматична шина з відношенням висоти профілю до його ширини 0,25–0,39 та відношенням ширини профілю обода до ширини профілю шини 0,90–1,00 (див. також ДСТУ 2219–93)

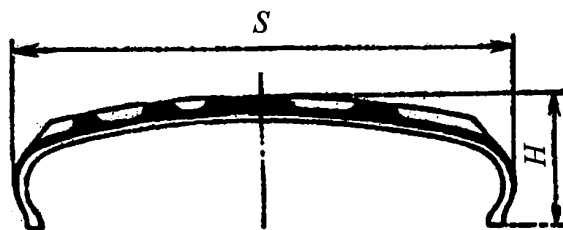
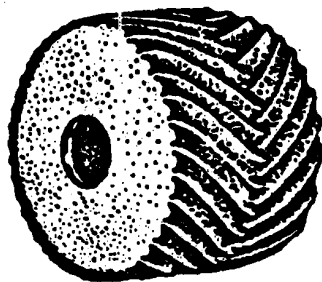
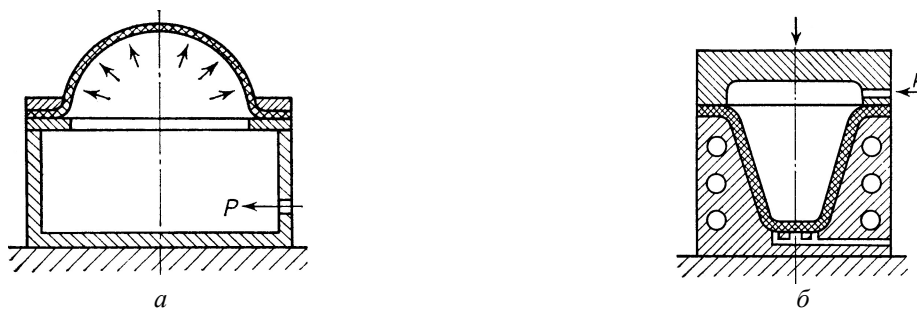

Схема пневмокотка: S – ширина профілю шини; H – висота профілю шини

Пневмоформування

- Пневмоформование

Спосіб формування виробів з нагрітих до вискоеластичного стану листових термопластичних матеріалів під дією сили, що виникає внаслідок надлишкового тиску повітря, створеним всередині порожнини форми, у якій закріплено лист

Схеми пневмоформування: *a* – крізь протяжне кільце; *б* – у матрицю

ПО
• ПО

Див. Поліолефін

Поверхня матова нерівномірна

- Поверхность матовая неравномерная

Наявність глянцеви́х плям на поверхні виробу (ДСТУ 2437–94)

Поверхня питома

- Поверхность удельная

Відношення площі поверхні частки до її маси (ДСТУ Б А.1.1-5–94) або об'єму [14]

Поверхня слюдоподібна

- Поверхность слюдообразная

Луската поверхня виробу, яка нагадує слюду (ДСТУ 2437–94)

Поверхня хвиляста

- Поверхность волнистая

— (ДСТУ 2437–94)

Повзучість

- Ползучесть

Повільне зростання пластичної деформації матеріалу під час силових дій, менших від тих, що можуть спричинити залишкову деформацію під час випробувань звичайної тривалості. Повзучість супроводжується релаксацією напружень [18]

Повітропроникність (Нд)

- Воздухопроницаемость (Нд)

Див. Коефіцієнт повітропроникності

Поводження з відходами

- Обращение с отходами

Дії, спрямовані на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізуванню, видалення, знешкодження і захоронювання, зокрема контролювання за цими операціями та наглядання за місцями видалення (ДСТУ 4462.0.01:2005)

Подовження відносно (гуми [пористої гуми, герметика, латексної та лакової плівок]) під час розтягування

- Удлинение относительное (резины [пористой резины, герметика, латексной и лаковой плёнок]) при растяжении

Відношення приросту довжини зразка під час розривання до початкової довжини робочої ділянки зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Подовження (прогумованих тканин) під час розривання

- Удлинение (прорезиненных тканей) при разрыве

Відношення подовження зразка під час розривання до довжини робочої ділянки зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Подрібнення

- Измельчение

Процес зменшення розмірів твердих тіл для одержання зерен розміром 5 мм і менше під дією зовнішніх механічних зусиль (див. ДСТУ 2415–94 і ДСТУ 2684–94).

Див. також Дроблення

Подрібнювач гуми роторний

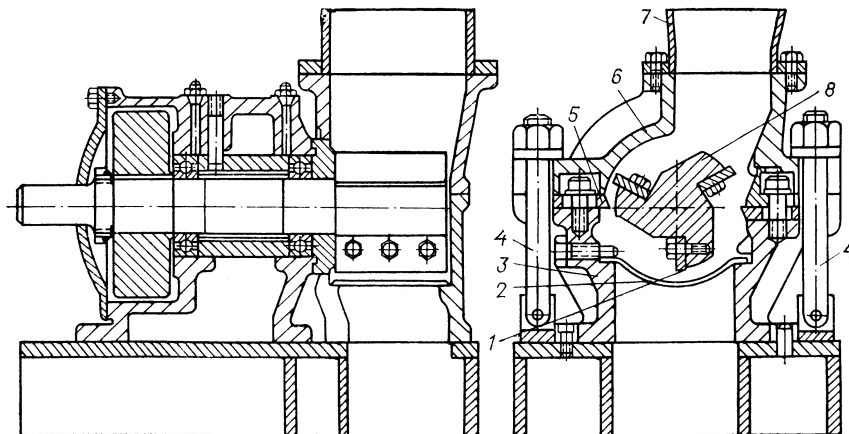
- Измельчитель резины роторный

Машина для подрібнення невулканізованих відходів гумованих текстильних матеріалів та вулканізованих відходів гуми, виконуваного різанням за допомогою закріплених у корпусі нерухомих ножів і ножів, установлених на обертовому роторі (див. також ДСТУ 3042–95)

Подрібнювач пластмас роторний

- Измельчитель пластмасс роторный

Машина для подрібнення відходів пластмас для їх вторинного перероблення, виконуваного різанням за допомогою закріплених у корпусі нерухомих ножів і ножів, розміщених на обертовому роторі (див. також ДСТУ 3042–95)

Подрібнювач пластмас роторний: 1 – обертові ножі; 2 – решітка; 3, 6 – нижня частина корпусу; 4 – відкидні болти; 5 – нерухомі ножі; 6 – верхня частина корпусу; 7 – бункер; 8 – ротор

Позначення моделі (пневматичної) шини

- Обозначение модели (пневматической) шины

Умовне позначення розробника шини (ДСТУ 2219–93)

Позначення (пневматичної) шини

- Обозначение (пневматической) шины

Умовне кодове позначення конструктивних розмірів пневматичної шини (ДСТУ 2219–93)

Показник зовнішнього вигляду (ТГВ)

- Показатель внешнего вида

Ознака, що характеризує відповідність форми та поверхні ТГВ установленим вимогам (ДСТУ 3128–95)

Показник плинності розплаву

- Показатель текучести расплава

Покриття лакофарбове

- Покрытие лакокрасочное

Покришка (пневматичної шини)

Нд Гума

- Покрышка (пневматической шины)

Нд Резина

Див. Індекс розплаву (полімерів)

Плівка, що утворюється після затвердіння одного чи декількох шарів лакофарбових матеріалів, нанесених на підготовлену для фарбування поверхню (див. також ДСТУ 2510–94)

Тороподібна оболонка пневматичної шини, яка безпосередньо сприймає зусилля, що діють під час експлуатації (ДСТУ 2219–93)

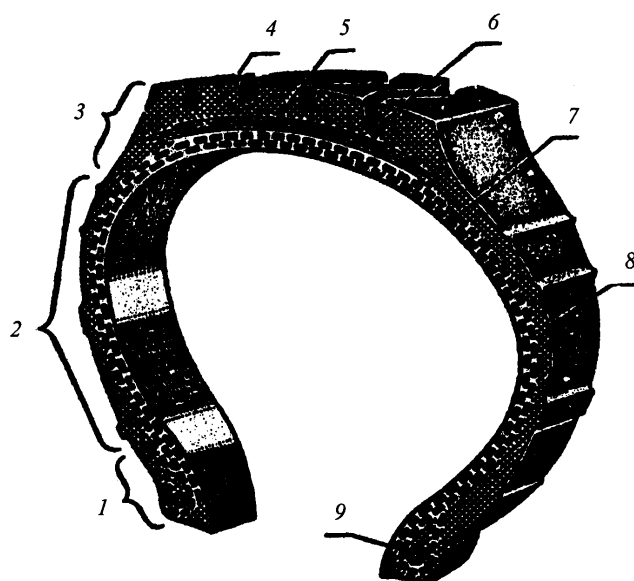

Схема покришки пневматичної шини:

1 – борт покришки; 2 – боковина покришки; 3 – плечова зона протектора; 4 – протектор покришки; 5 – брекер покришки; 6 – підканавковий шар протектора; 7 – каркас покришки; 8 – гума боковини; 9 – бортове кільце покришки

Полі-2-метилпропан
(Нд)

- Поли-2-метилпропан (Нд)

Полі-ε-капроамід;
капрон

- Поли-ε-капроамид; капрон

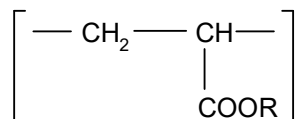
Поліакрилат; ПАК

- Полиакрилат; ПАК

Див. Поліізобутилен

Полімер, одержуваний полімеризацією капролактаму
(див. також ДСТУ 3699–98)

Карболанцюговий полімер складного ефіру акрилової кислоти, її гомологів або заміщених похідних зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406–94):

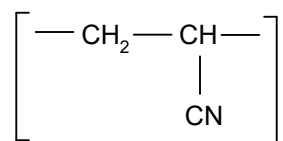

де R – алкільний чи арильний радикал

**Поліакрилонітрил;
ПАН**

- Полиакрилонитрил; ПАН

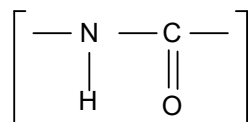
Полімер акрилонітрилу зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406–94):

Поліамід; ПА

- Полиамид; ПА

Гетероланцюговий полімер, складові ланки якого з'єднано амідним зв'язком (ДСТУ 2406–94):

**Поліамідування
капролактаму**

- Полиамидирование капролактама

Реакція утворення полі-ε-капроаміду (поліамаду 6) із капролактаму, перебіг якої відповідає механізму полімеризації та поліконденсації (ДСТУ 3699–98)

Поліамфоліт

- Полиамфолит

Див. Поліелектроліт

Поліарилат; ПАР

- Полиарилат; ПАР

Ароматичний складний поліефір двоатомних фенолів (ДСТУ 2406–94):

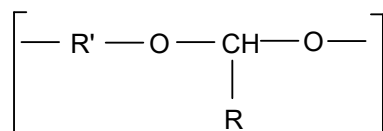

де R – залишок дикарбонової кислоти; R' – залишок двоатомного фенолу.

Поліацеталь; ПАЦЛ

- Полиацеталь; ПАЦЛ

Гетероланцюговий полімер зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406–94):

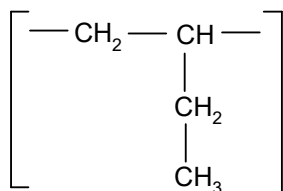

де R – алкільний бірадикал; R' – H чи алкільний радикал.

Полібутилен; ПБ

- Полибутилен; ПБ

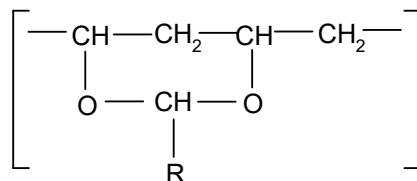
Полімер бутилену зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406–94):

**Полівінілацеталь;
ПВАЦЛ**

- Поливинилацеталь;
ПВАЦЛ

Карболанцюговий полімер зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406–94):

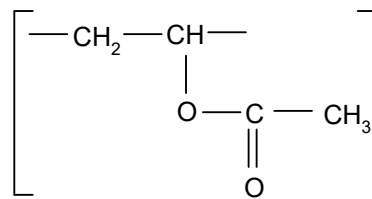

де R – вуглеводний радикал

**Полівінілацетат;
ПВАЦ**

- Поливинилацетат; ПВАЦ

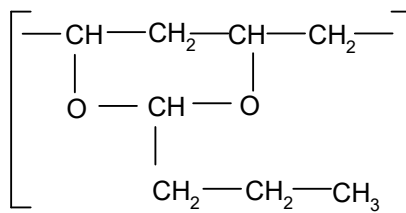
Полімер вінілацетату зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406–94):

**Полівінілбутираль;
ПВБ**

- Поливинилбутираль; ПВБ

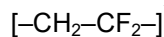
Полівінілацеталь зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406–94):

**Полівініліденфторид;
ПВДФ**

- Поливинилиденфторид
ПВДФ

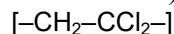
Полімер вініліденфториду зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406–94):

**Полівініліденхлорид;
ПВДХ**

- Поливинилиденхлорид;
ПВДХ

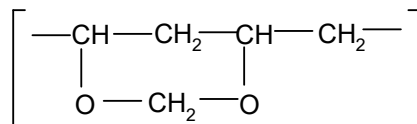
Полімер вініліденхлориду зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406–94):

**Полівінілформаль;
ПВФМ**

- Поливинилформаль;
ПВФМ

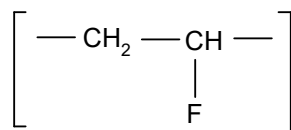
Полівінілацеталь зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406–94):

Полівінілфторид; ПВФ

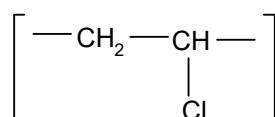
- Поливинилфторид; ПВФ

Полімер вінілфториду зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406–94):

Полівінілхлорид; ПВХ

- Поливинилхлорид; ПВХ

Полімер переважно лінійної будови, що утворюється під час полімеризації вінілхлориду (див. також ДСТУ Б А.1.1-28–94). Полімер вінілхлориду зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406–94):

Полідисперсність целюлози

- Полидисперсность целлюлозы

Неоднорідність целюлози за ступенем полімеризації (ДСТУ 3699–98)

Поліелектроліт

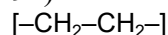
- Полиэлектролит

Полімер, макромолекули якого містять іоногенні групи. Розрізняють полікислоти, поліоснови й поліамфоліти, що містять як кислотні, так і основні групи [29]

Поліетилен; ПЕ

- Полиэтилен; ПЭ

Полімер етилену зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406–94):

Поліетилен високого тиску; ПЕВТ

- Полиэтилен высокого давления; ПЭВД

Див. Поліетилен низької густини

Поліетилен високої густини; ПЕВГ;
поліетилен низького тиску; ПЕНТ

- Полиэтилен высокой плотности; ПЭВП; полиэтилен низкого давления; ПЭНД

Поліетилен, одержуваний полімеризацією етилену, що відбувається згідно з іонно-координаційним механізмом за тиску 1,5–3,3 МПа [15, 20].

Примітка. Густина ПЕВГ (ПЕНТ) становить 910–968 кг/м³.

Див. також Поліетилен середнього тиску

Поліетилен низького тиску; ПЕНТ

- Полиэтилен низкого давления; ПЭНД

Див. Поліетилен високої густини

Поліетилен низької густини; ПЕНГ;
поліетилен високого тиску; ПЕВТ

- Полиэтилен низкой плотности; ПЭНП; полиэтилен высокого давления; ПЭВД

Поліетилен низької густини лінійний

- Полиэтилен низкой плотности линейный

Поліетилен середнього тиску; ПЕСТ

- Полиэтилен среднего давления; ПЭСД

Поліетилен хлорований

- Полиэтилен хлорированный

Поліетилен хлорсульфований; ХСПЕ

- Полиэтилен хлорсульфированный; ХСПЭ

Поліетиленоксид; ПЕО

- Полиэтиленоксид; ПЭО

Поліетилентерефталат; ПЕТФ

- Полиетилентерефталат; ПЭТФ

Полієфір простий

- Полиэфир простой

Поліетилен, одержуваний радикальною полімеризацією етилену за тиску 100–350 МПа [15, 20].

Примітка. Густина ПЕВГ (ПЕНТ) становить 913–930 кг/м³

Співполімер етилену з невеликою кількістю α -бутену [25]

Поліетилен, одержуваний полімеризацією етилену в розчиннику в присутності кобальту, молібдену, ванадію за тиску 3,5–4,0 МПа [15].

Примітка. ПЕСТ належить до ПЕВГ, його густина становить 950–976 кг/м³

Поліетилен, що містить у макромолекулі атоми хлору.

Поліетилен, одержуваний хлоруванням у розчині або суспензії [27].

Примітка. Хлорований поліетилен має найбільші серед великотонажних каучуків вогнестійкість, стійкість у зріджених фреонах, стійкість до біокорозії.

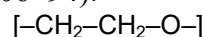
Див. також Поліолефін хлорований

Поліетилен, що містить у макромолекулі атоми хлору й сірки.

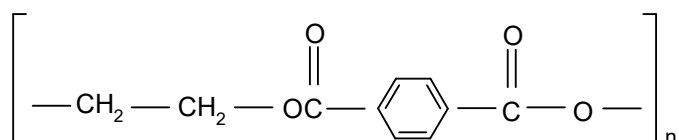
Поліетилен, одержуваний обробленням кристалічного ПЕНТ і ПЕВТ сумішшю газоподібних Cl₂ і SO₂ у розчині CCl₄ [27].

Примітка. Хлорсульфований поліетилен належить до еластомерів

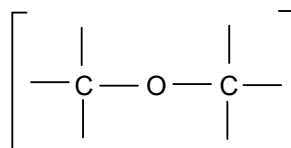
Простий полієфір зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406–94):

Складний полієфір терефталевої кислоти і етиленгліколю (ДСТУ 2406–94):

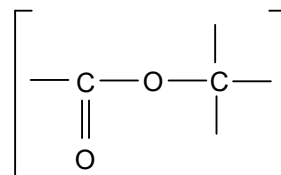
Гетероланцюговий полімер, складові ланки якого з'єднано простим ефірним зв'язком (ДСТУ 2406–94):

Полієфір складний

- Полиэфир сложный

Гетероланцюговий полімер, складові ланки якого з'єднано складноефірним зв'язком (ДСТУ 2406–94):

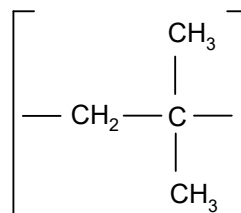
Поліізобутилен; ПІБ

Нд *Полі-2-метилпропан*

- Полиизобутилен; ПИБ

Нд *Полі-2-метилпропан*

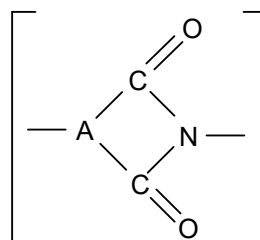
Полімер ізобутилену зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406–94):

Поліїмід; ПІ

- Полиимид; ПИ

Гетероланцюговий полімер, складові ланки якого з'єднано імідним зв'язком [18]. (Див. також ДСТУ 2406–94)

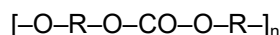

де А – залишок макромолекули

Полікарбонат; ПК

- Поликарбонат; ПК

Складний полієфір вугільної кислоти і діоксисполук (ДСТУ 2406–94):

Полікислота

- Поликислота

Див. Поліелектроліт

Поліконденсація

- Поликонденсация

Процес утворення полімеру з вихідних низькомолекулярних сполук (мономерів) двох видів, що супроводжується виділенням побічних речовин (води, аміаку, хлороводню) (див. також ДСТУ 3699–98)

Поліконденсація
адитивна

- Поликонденсация
аддитивная

Див. Поліприсєднання

Поліконденсація в розплаві

- Поликонденсация
в расплаве

Спосіб проведення поліконденсації без розчинника або розріджувача нагріванням суміші мономерів або олігомерів за температури на 10–20 °С, вищої від температури плавлення (розм'якшення) утворюваного полімеру [29]

Поліконденсація в розчині

- Поликонденсация в растворе

Поліконденсація міжфазова

- Поликонденсация межфазная

Полімер

- Полимер

Полімер аморфний

- Полимер аморфный

Полімер атактичний

- Полимер атактический

Полімер

борорганічний

- Полимер борорганический

Полімер

волокнотвірний

- Полимер волокнообразующий

Полімер

гетероланцюговий

- Полимер гетероцепной

Полімер

гомоланцюговий

- Полимер гомоцепной

Полімер зшитий

- Полимер сшитый

Полімер ізотактичний

- Полимер изотактический

Полімер

карболанцюговий

- Полимер карбоцепной

Спосіб проведення поліконденсації, за якого мономері й полімер знаходяться в одній рідкій фазі в розчиненому стані [29]

Поліконденсація, яка відбувається на межі поділу двох рідин, що не змішуються, або рідини й газу [29]

Високомолекулярна сполука, молекули якої складаються з великої кількості складових ланок, з'єднаних хімічними зв'язками (ДСТУ 2406–94).

Речовина, молекули якої складаються з великої кількості повторюваних груп атомів (структурних ланок), з'єднаних хімічними зв'язками (ДСТУ 3699–98)

Полімер з аморфною структурою.

Див. також Стан аморфний

Полімер з безладним розміщенням бічних замісників по обидва боки уявної площини, що проходить через головний ланцюг макромолекули [18]

Полімер, що містить у макромолекулі атоми бору [24]

Полімер, з якого можна сформувати хімічні волокна [29]

Полімер, основний ланцюг якого побудовано з атомів різних елементів (ДСТУ 2406–94)

Полімер, основний ланцюг якого побудовано з атомів однакових елементів (ДСТУ 2406–94).

Примітка. Під основним ланцюгом полімеру розуміють таку послідовність хімічно зв'язаних атомів, яка має суттєво більшу довжину, ніж довжина бічних відгалужень

Див. Полімер сітчастий

Стереорегулярний полімер, у якого однакові бічні замісники розміщені по один бік уявної площини, що проходить через головний ланцюг макромолекули [18]

Гомоланцюговий полімер, основний ланцюг якого побудовано з атомів вуглецю (ДСТУ 2406–94)

Полімер кремнієорганічний; КО

- Полимер кремнийорганический; КО

Полімер кристалічний

- Полимер кристаллический

Полімер наповнений

- Полимер наполненный

Полімер неорганічний

- Полимер неорганический

Полімер оптично активний

- Полимер оптически активный

Полімер синдіотактичний

- Полимер синдиотактический

Полімер сітчастий; полімер зшитий; полімер тривимірний; сітка полімерна

- Полимер сетчатый; полимер сшитый; полимер трёхмерный; сетка полимерная

Полімер стереорегулярний

- Полимер стереорегулярный

Полімер тривимірний

- Полимер трёхмерный

Полімеризація

- Полимеризация

Полімеризація аніонна

- Полимеризация анионная

Полімер, складова ланка якого містить атоми кремнію і вуглецю (ДСТУ 2406–94).

Синтетичний полімер, який містить у макромолекулі атоми кремнію та вуглецю [18].

Примітка. Найважливіші з кремнієорганічних полімерів – поліорганосилоксани $[-O-Si(R, R')-]_n$

Полімер з кристалічною структурою.

Див. також Стан кристалічний.

Див. також Стан склоподібний

Двофазова або багатофазова гетерогенна система, що містить полімер як неперервну фазу (матрицю), у якій розподілено тверді, рідкі або газоподібні речовини [29]

Полімер з неорганічними складовими ланками без бічних органічних радикалів [29]

Полімер, що обертає площину поляризації світла, що проходить крізь його розчин, розплав або прозоре скло [29]

Стереорегулярний полімер, у якого бічні замісники одного типу розміщено по різні боки уявної площини, що проходить через головний ланцюг макромолекули [18]

Полімер, ланки якого утворюють єдину, хімічно зв'язану просторову сітку [27, 29]

Полімер, лінійні макромолекули якого складаються з однотипних хімічних ланок, які мають однакові чи різні, але такі, що чергуються згідно з певною закономірністю, просторові конфігурації [18]

Див. Полімер сітчастий

Процес утворення полімеру послідовним приєднанням молекул вихідної низькомолекулярної сполуки (мономеру), який не супроводжується виділенням побічних речовин (ДСТУ 3699–98)

Іонна полімеризація, під час якої кінцевий атом збільшуваного ланцюга несе негативний заряд [29]

Примітка. Аніонною полімеризацією одержують поліаміди, полісилоксани, полімери оксиду етилену, формальдегіду та ін.

Полімеризація блокова

- Полимеризация блочная

Полімеризація в блоці

- Полимеризация в блоке

Полімеризація

в газовій фазі; полімеризація газофазова

- Полимеризация в газовой фазе; полимеризация газофазная

Полімеризація в масі;

полімеризація в блоці;

полімеризація блокова

- Полимеризация в массе; полимеризация в блоке; полимеризация блочная

Полімеризація

в розчині

- Полимеризация в растворе

Полімеризація

газофазова

- Полимеризация газофазная

Полімеризація

емульсійна

- Полимеризация эмульсионная

Полімеризація

катіонна

- Полимеризация катионная

Полімеризація

координаційно-іонна

- Полимеризация координационно-ионная

Полімеризація

міграційна

- Полимеризация миграционная

Див. Полімеризація в масі

Див. Полімеризація в масі

Спосіб проведення полімеризації, за якого мономер знаходиться в газовій фазі, а продукт утворює тверду або рідку фазу [29]

Спосіб проведення полімеризації, за якого вихідні мономерні знаходяться в рідкій фазі в нерозведеному стані [29].

Примітка. Полімеризацією в масі одержують поліетилен низької густини, полістирольний пластик, поліметилметакрилат, полі-ε-капроамід, поліпропілен, поліформальдегід [24]

Спосіб проведення полімеризації, за якого вихідний мономер розчинений у розчиннику [29]

Див. Полімеризація в газовій фазі

Полімеризація, що відбувається в полімер-мономерних частинках розміром 10^{-7} м, диспергованих у воді [29]

Іонна полімеризація, під час якої кінцевий атом збільшеного ланцюга несе позитивний заряд [29].

Примітка. Катіонною полімеризацією одержують поліізобутилен, бутилкаучук, полімери простих вінілових ефірів, поліформальдегіду та ін.

Іонна полімеризація, під час якої вбудовування чергової молекули мономеру в полімерний ланцюг передують її координація з компонентами кінця збільшеного ланцюга (активного центра) [25].

Примітка. Координаційно-іонною полімеризацією одержують поліетилен високої густини, лінійний поліетилен низької густини, поліпропілен, етилен-пропіленові каучуки та ін.

Див. Поліприсєднання

Полімеризація на наповнювачах

- Полимеризация на наполнителях

Полімеризація радикальна

- Полимеризация радикальная

Полімеризація радіаційна

- Полимеризация радиационная

Полімеризація стереоспецифічна

- Полимеризация стереоспецифическая

Полімеризація суспензійна

- Полимеризация суспензионная

Полімеризація твердофазова

- Полимеризация твердофазная

Полімерцемент

- Полимерцемент

Поліметиленоксид (Нд)

- Полиметиленоксид (Нд)

Поліметилметакрилат; ПММА

- Полиметилметакрилат; ПММА

Спосіб одержання наповнених полімерів введенням наповнювачів (дисперсних, пластинчастих, волокнистих та ін.) у реакційне середовище на стадії полімеризації [27].

Примітка. На відміну від механічних сумішей з готовим полімером у цьому разі на межі поділу фаз між частинками наповнювача й полімером утворюються фізичні та (або) хімічні зв'язки

Полімеризація, спричинена вільними радикалами [29]

Полімеризація, що ініціюється радикалами, позитивними й негативними іонами, які утворюються під час взаємодії з речовиною випромінювання високої енергії (наприклад, рентгєнівського і γ-променів, α- і β-частинок, прискорених електронів, протонів та ін.) [29]

Полімеризація, що приводить до утворення макромолекул упорядкованої будови (стереорегулярних полімерів) [29]

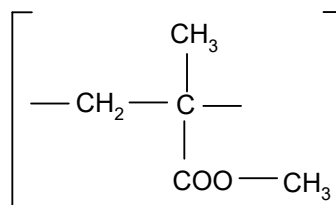
Полімеризація, що відбувається в краплях мономеру, диспергованого у воді [29]

Полімеризація мономерів, які перебувають у кристалічному або склоподібному стані [29]

Матеріал, що складається з неорганічного в'язучого (наприклад, портладцементу) та органічного компонента [29]

Див. Поліоксиметилен

Лінійний термопластичний полімер, який одержують полімеризацією метилметакрилату (див. також ДСТУ Б А.1.1-28–94). Поліакрилат зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406–94):

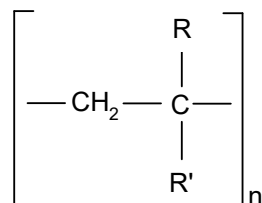
Поліоксиметилен;
поліформальдегід; ПОМ
Нд *Полиметиленоксид*
• Полиоксиметилен; поли-
формальдегид; ПОМ
Нд *Полиметиленоксид*

Простий полієфір, що складається зі складових ланок формальдегіду (ДСТУ 2406–94):

$$[-CH_2-O-]$$

Поліолефін; ПО
• Полиолефин; ПО

Карболанцюговий полімер, у якому замісниками в основному ланцюгу є водень і (або) алкіл (ДСТУ 2406–94):

де $R = R'-H$ чи $R-H$, R' – алкіл лінійної будови

**Поліолефін
хлорований**
• Полиолефин
хлорированный

Карболанцюговий полімер, одержуваний хлоруванням у розчині або суспензії [27].

Примітка. У промисловості одержують хлоровані поліетилен та хлорований поліпропілен. Характерні властивості хлорованих поліолефінів: вищі, ніж у поліолефінів, масло-, бензо-, вогнестійкість, висока адгезія до різних матеріалів та оптична прозорість

Поліоснова
• Полиоснование

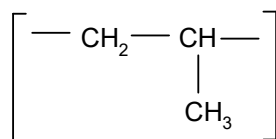
Див. Поліелектроліт

Поліприсєднання;
поліконденсація
адитійна; полімеризація
міграційна
• Полиприсоединение;
поликонденсация аддитион-
ная; полимеризация мигра-
ционная

Поліконденсація, що не супроводжується виділенням низькомолекулярних речовин [26]

Поліпропілен; ПП
• Полипропилен; ПП

Полімер пропілену зі складовою лункою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406–94):

**Поліпропілен
хлорований**
• Полипропилен
хлорированный

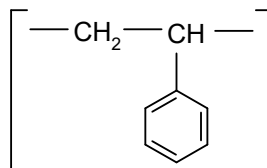
Поліпропілен, що містить у макромолекулі атоми хлору. Поліпропілен, одержуваний хлоруванням у розчині або суспензії [27].

Див. також Поліолефіни хлоровані

Полістирол; ПС

- Полистирол; ПС

Термопластичний полімер переважно лінійної будови; продукт полімеризації стиролу (див. також ДСТУ Б А.1.1-28-94). Полімер стиролу зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406-94):

Полістирол**удароміцний; УП**

- Полистирол ударопрочный; УП

Термопластичний полімер, що має двофазову структуру, при цьому неперервна фаза (матриця) утворена полістиролом, а дискретна фаза (мікрогель) – частинками каучуку овальної форми розміром 2–5 мкм [26].

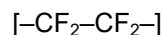
Примітка. Удароміцний полістирол – твердий непрозорий безколірний продукт, який використовують як конструкційний матеріал замість деревини й металу для виготовлення здебільшого об'ємних деталей (наприклад, корпусних). Переробляють литтям під тиском та екструзією

Політетрафторетилен;**ПТФЕ****Нд Фторопласт-4**

- Политетрафторэтилен; ПТФЭ

Нд Фторопласт-4

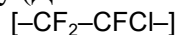
Полімер тетрафторетилену зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406-94):

Політрифторхлоретилен; ПТФХЕ**Нд Фторопласт-3**

- Политрифторхлорэтилен; ПТФХЭ

Нд Фторопласт-3

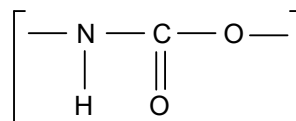
Полімер трифторхлоретилену зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406-94):

Поліуретан; ПУР

- Полиуретан; ПУР

Гетероланцюговий полімер, складові ланки якого з'єднано уретановим зв'язком (ДСТУ 2406-94).

Простий полієфір зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу:

Поліформальдегід

- Полиформальдегид

Поліциклізація

- Полициклизация

Поліциклоконденсація; поліциклізація

- Полициклоконденсация; полициклизация

Див. Поліоксиметилен**Див. Поліциклоконденсація**

Метод синтезу полімерів, за якого поліконденсація супроводжується циклізацією, яка приводить до утворення в макромолекулі карбо- або гетероциклів [29]

ПОМ

- ПОМ

Пом'якшувач

- Мягчитель

Пористість

- Пористость

Пористість (ТГВ)

- Пористость

Пористість відкрита

- Пористость открытая

Пористість закрита

- Пористость закрытая

Пористість істинна

- Пористость истинная

Пористість уявна

- Пористость кажущаяся

Поролон

- Поролон

Поропласт

- Поропласт

Пороутворювач

- Порообразователь

Посудина (Нд)

- Сосуд (Нд)

**Пошкодження
механічне**

- Повреждение механическое

**Пояс захисний
(боковини)**

- Пояс защитный (боковины)

ПП

- ПП

Премікс

- Премикс

Див. Поліоксиметилен

Див. Пластифікатор

Ступінь насиченості матеріалу повітряними включеннями у вигляді пор (ДСТУ Б А.1.1-5-94)

Наявність групових точкових порожнин у гумі (ДСТУ 3128-95).

Примітка. Термін не поширюється на пористі гумові вироби

Відносний об'єм пор, які сполучаються із зовнішнім середовищем (ДСТУ Б А.1.1-5-94)

Відносний об'єм пор, які не сполучаються із зовнішнім середовищем (ДСТУ Б А.1.1-5-94)

Відношення сумарного об'єму всіх пор (відкритих і закритих) до загального об'єму матеріалу (див. також ДСТУ Б А.1.1-5-94)

Відношення об'єму пор, який займає вода, що поглинута матеріалом, до його об'єму (ДСТУ Б А.1.1-5-94)

Еластичний пінополіуретан [18]

Газонаповнена пластмаса з комірками (порами), сполученими між собою [18]

Газо- або піноутворювальна речовина, яку вводять у сировинні суміші для утворення у виробках пор через виділення газів або піни під час виробництва під дією підвищеної температури або хімічної реакції цих речовин (див. також ДСТУ Б А.1.1-28-94).

Див. також Агент газотвірний

Див. Пляшка

Локальне порушення монолітності, форми чи цілості поверхні ТГВ, яке має довільну конфігурацію (ДСТУ 3128-95).

Примітка. Механічне пошкодження може статися під час рознімання прес-форми та виймання виробу, а також під час видалення облою, шліфування, транспортування і зберігання виробу

Кільцевий виступ на боковині, призначений для захисту кришки від пошкоджень (ДСТУ 2219-93)

Див. Поліпропілен

Реактопласт, приготовлений змішуванням без будь-яких подальших операцій термореактивної смоли з наповнювачами й різними цільовими домішками. Випускають у вигляді тістоподібної маси. Переробляють пресуванням або литтям під тиском [29]

Преполімер

- Преполімер

Препрег

- Препрег

Прес вулканізаційний гідравлічний

- Пресс вулканизационный гидравлический

Прес дисковий; екструдер дисковий

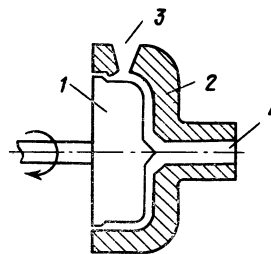
- Пресс дисковый; экструдер дисковый

Див. Форполімер

Реактопласт, приготовлений просочуванням термореактивним зв'язуючим волокнистого наповнювача. Переробляють пресуванням, вакуумформуванням, намотуванням тощо [29]

Машина для вулканізації гумотехнічних виробів, транспортних стрічок і клинових пасів методом стискання за допомогою гідравлічного приводу об'єкта оброблення, що знаходиться в прес-формах, установлених між обігрівними плитами (див. також ДСТУ 3042-95)

Машина для виготовлення з пластифікованих і гомогенізованих у ній розплавлених термопластичних сумішей заготовок різних виробів методом неперервного протискування їх крізь профілювальний отвір з використанням ефекту нормальних напружень (див. також ДСТУ 3042-95)

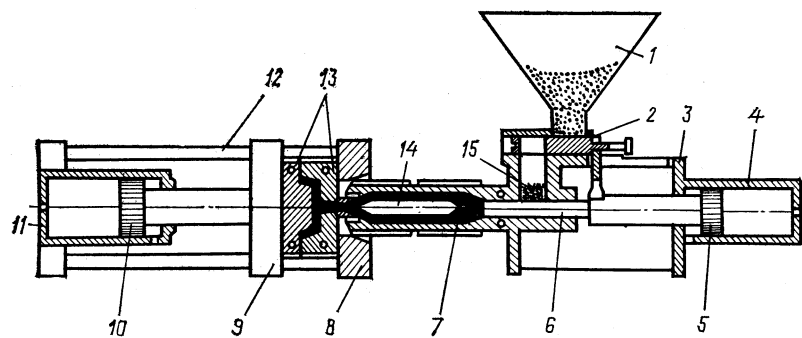

Дисковий прес: 1 – диск; 2 – корпус;
3 – завантажувальний отвір;
4 – канал для виходу розплаву

Прес для гуми ливарний плунжерний

- Пресс для резины литевой плунжерный

Машина для виготовлення об'ємних виробів передаванням на гумову суміш, замкнену в задану форму, тиску, створеного плунжером, що приводиться у зворотно-поступальний рух за допомогою гідравлічного приводу з подальшою вулканізацією (див. також ДСТУ 3042-95)

Ливарний плунжерний прес для гуми: 1 – бункер; 2 – дозатор; 3 – корпус;
4 – гідроциліндр; 5 – поршень впорскування; 6 – ливарний поршень; 7 – пластикаційний циліндр; 8, 9 – нерухома й рухома плити; 10, 11 – поршень і гідроциліндр механізму змикання форми; 12 – колона; 13 – півформи; 14 – торпеда-розсікач розплаву; 15 – завантажувальний отвір

Прес для перероблення пластмас барабанний

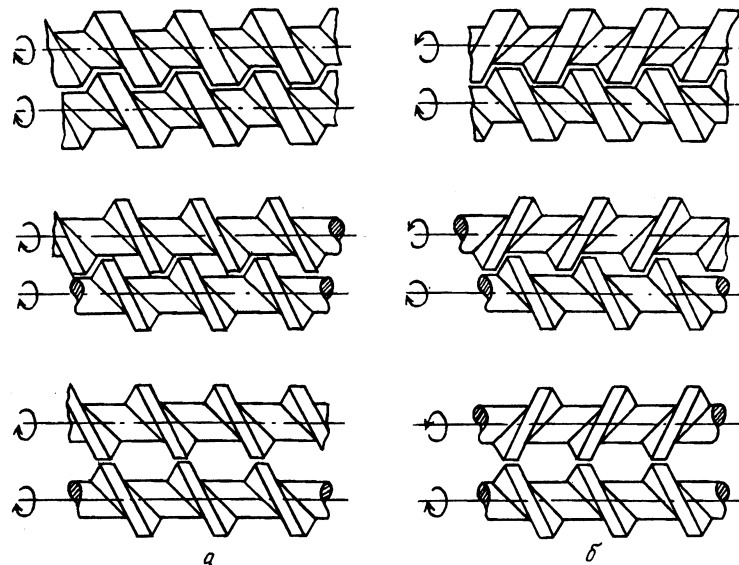
- Прес для переробки пластмас барабанний

Машина для виготовлення рулонних матеріалів передаванням тиску на перероблюваний термопластичний матеріал за допомогою зусилля натягу неперервної обертової сталеві стрічки на барабан (див. також ДСТУ 3042–95)

Прес для перероблення пластмас двочерв'ячний; екструдер двочерв'ячний

- Прес для переробки пластмас двучервячний; екструдер двучервячний

Машина для виготовлення з пластифікованих і гомогенізованих у ній розплавлених термопластичних сумішей заготовок різних виробів неперервним протискуванням їх крізь профілювальний отвір за допомогою двох зустрічно обертових черв'яків (див. також ДСТУ 3042–95)

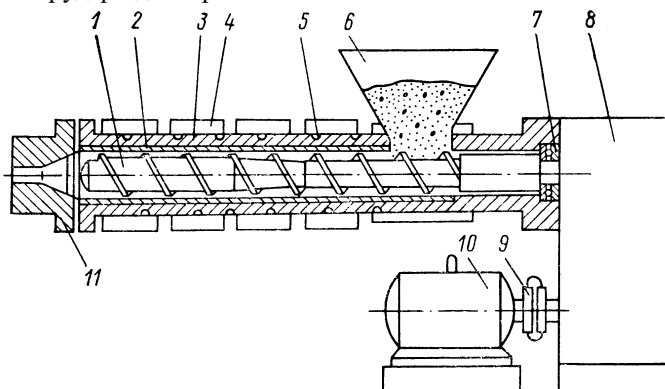

Можливі схеми розміщення черв'яків у двочерв'ячних пресах: а – односпрямоване обертання; б – різноспрямоване обертання; повне, часткове зачеплення черв'яків і черв'яки, які не зачіплюються (згори донизу)

Прес для перероблення пластмас одночерв'ячний; екструдер одночерв'ячний

- Прес для переробки пластмас одночервячний; екструдер одночервячний

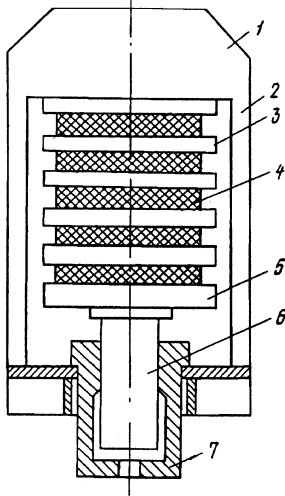
Машина для виготовлення з пластифікованих і гомогенізованих у ній розплавлених термопластичних сумішей заготовок різних виробів неперервним протискуванням їх крізь профілювальний отвір за допомогою обертового черв'яка (див. також ДСТУ 3042–95)

Одночерв'ячний прес для перероблення пластмас: 1 – черв'як; 2 – гільза; 3 – корпус (циліндр); 4 – нагрівник; 5 – охолоджувальна система; 6 – завантажувальна лійка; 7 – вузол упорного підшипника; 8 – редуктор; 9 – муфта; 10 – електродвигун; 11 – профілювальна головка

Прес поверховий

- Пресс этажный

Машина для одержання листів і плит, що містить пакет обігрівних плит, які стискають заготовки виробів [15]

Поверховий прес: 1 – станина; 2 – стояк станини; 3 – обігрівні плити; 4 – заготовка листа або плити; 5 – рухомий стіл; 6 – плунжер; 7 – гідроциліндр

Прес черв'ячний

- Пресс червячный

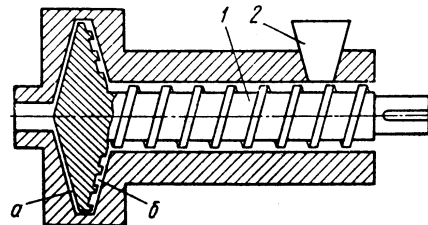
Прес черв'ячно-дисковий; екструдер черв'ячно-дисковий

- Пресс червячно-дисковый; экструдер червячно-дисковый

Див. Машина черв'ячна

Машина для виготовлення з пластифікованих і гомогенізованих у ній розплавлених термопластичних сумішей заготовок різних виробів неперервним протискуванням їх крізь профілювальний отвір з використанням ефекту нормальних напружень та обертання черв'яка (див. також ДСТУ 3042–95).

Примітка. Черв'ячно-дисковим пресом зазвичай вважають машину з послідовно розміщеним черв'яком і диском, а машину з послідовно розміщеним диском і черв'яком – дисково-черв'ячним пресом

Черв'ячно-дисковий прес: 1 – черв'як; 2 – завантажувальний бункер; а, б – дискові проміжки

Преспорошок

- Пресспорошок

Порошкоподібний або гранульований реактопласт, перероблюваний у вироби пресуванням або литтям під тиском [29]

Пресування

- Прессование

Метод формування виробів з полімерів, який полягає в пластичному деформуванні матеріалу за одночасної дії на нього теплоти й тиску та подальшому фіксуванні форми виробу (див. також ДСТУ Б А.1.1-28–94)

Пресування (гумової суміші)

- Прессование (резиновой смеси)

Формування виробів з гумової суміші, що полягає у пластичному деформуванні суміші за одночасної дії на неї теплоти й тиску та подальшому фіксуванні форми виробу (див. також ДСТУ 3642–97)

Пресування (гумової суміші) ливарне;

пресування трансферне

- Прессование резиновой смеси литьевое; прессование трансферное

Пресування трансферне

- Прессование трансферное

Прес-форма

- Пресс-форма

Прискорювач

- Ускоритель

**Прискорювач пласти-
кації; пептизатор**

- Ускоритель пластикации; пептизатор

Пристрій

- Устройство

Пробірка

Нд Трубка

- Пробирка
Нд Трубка

Провід

- Провод

Провід електричний

- Провод электрический

Формування, різновид лиття під тиском, яке полягає в тому, що гарячу гумову суміш крізь короткі ливникові канали витискують плунжером з нагрітого ливарного циліндра у формувальну порожнину ливарної форми з подальшою вулканізацією в ній (див. також ДСТУ 3642–97)

Див. Пресування (гумової суміші) ливарне

Ливарна форма, яку використовують у процесі пресування [лиття під тиском] (ДСТУ 3642–97)

Модифікатор, що забезпечує прискорену полімеризацію зв'язуючого (див. також ДСТУ 2241–93)

Інгредієнт гумової суміші, який вводять у невеликій кількості разом з вулканізувальним агентом для збільшення швидкості вулканізації та (або) поліпшення фізичних властивостей вулканізату (ДСТУ 3642–97)

Інгредієнт суміші, який застосовують у невеликій кількості для прискорення процесу пластикації каучуку під дією механічних сил чи (та) теплоти (див. також ДСТУ 3642–97)

Сукупність технічних засобів, окремий технічний засіб або його складова частина, які призначені для виконання однієї або кількох заданих функцій (ДСТУ 3956–2000)

Споживча тара об'ємом до 0,05 дм³ з циліндричним корпусом, плоским або випуклим дном і горловиною, діаметр якої дорівнює діаметру корпусу, який закупорюють пробкою чи кришкою (див. також ДСТУ 2890–94)

Одна неізолювана або одна чи декілька ізолюваних жил, які залежно від умов прокладання та експлуатації можуть мати неметалеву оболонку, обмотку та (або) обплетення волокнистими матеріалами або дротом [4].

Див. також Провід електричний

Неізолюваний або ізолюваний провідник електричного струму, який складається з одного (одножильний провід) або декількох (багатожильний провід) дротів [18].

Див. також Провід

Продукція

- Продукция

Матеріальний результат трудової діяльності або виробничих процесів, що має корисні властивості і призначений для використання споживачем (цей термін вживають тоді, коли результатом діяльності є вироби, матеріали, речовини та інші матеріальні об'єкти, які перед процесом виробництва підлягають розробленню. Тому до продукції не можуть бути віднесені, наприклад, природні ресурси, сільськогосподарська продукція, які використовуються безпосередньо (без додаткового оброблення)) (ДСТУ 3278–95)

Прокатка

- Прокатка

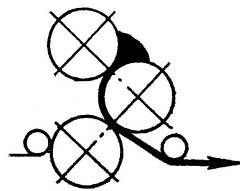
Метод оброблення листових термопластичних напівфабрикатів для надання їм потрібних розмірів поперечного перерізу або підвищення механічних властивостей у напрямі прокатування [27].

Примітка. На відміну від каландрування прокатування виконують на валкових машинах, валки яких обертаються зустрічно з однаковими швидкостями, за температури, що не перевищує температуру склування або температуру плавлення перероблюваного матеріалу

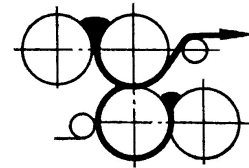
Промашування тканини

- Промазка ткани

Втирання гумової суміші в тканину на каландрі, валки якого обертаються з різними швидкостями (ДСТУ 3642–97)

Однобічне промашування тканини

Двобічне промашування тканини

Промивання (каучуку)

- Промывка каучука

Очищення каучуку від механічних вкраплень на промивальних вальцях (див. також ДСТУ 3642–97)

Промивання хімічного волокна

- Промывка химического волокна

Екстрагування водою низькомолекулярних сполук або відмивання хімічного волокна від органічних розчинників і сторонніх речовин (ДСТУ 3699–98)

Проміжок міжвалковий

- Зазор межвалковый

Радіальна відстань між поверхнями суміжних валків (див. також ДСТУ 3642–97)

Промотор; активатор

- Промотор, активатор

Модифікатор, додавання якого до каталізатора збільшує його активність, вибірність або стійкість (ДСТУ 2241–93)

Проникність (гум [ебоніту]) діелектрична відносна

- Проницаемость (резин [эбонита]) диэлектрическая относительная

Відношення ємності конденсатора, електроди якого знаходяться у просторі, заповненому гумою або ебонітом, до ємності конденсатора, електроди якого знаходяться у вакуумі (див. також ДСТУ 2214–93)

**Проріз протектора
(покришки)
щілиноподібний**

- Прорезь протектора (покрышки) щелевидная

**Просіювання
інгредієнтів**

- Просеивание ингредиентов

Просочування

- Пропитка

**Протектор
(покришки)**

- Протектор (покрышки)

Протектор (покришки) з шипами (протиковзання)

- Протектор (покрышки) с шипами (противоскольжения)

Противтомник

- Противоутомитель

**Протиокисник;
антиоксидант**

- Противоокислитель; антиоксидант

**Профілювання
(гумової суміші)**

- Профилирование (резиновой смеси)

**Профіль
(пневматичної) шини**

- Профиль (пневматической) шины

Процес ізотермічний

- Процесс изотермический

**Процес
квазістатичний**

- Процесс квазистатический

**Процес
квазістаціонарний**

- Процесс квазистационарный

Заглиблення завширшки не більше ніж 1,5 мм у масиві виступів протектора покришки (ДСТУ 2219–93)

Вилучення із сипких інгредієнтів різних вкраплень (див. також ДСТУ 3642–97)

Оброблення текстильних матеріалів адгезивами, які забезпечують прикріплення гуми до текстильних матеріалів під час вулканізації (ДСТУ 3642–97)

Зовнішня гумова частина покришки пневматичної шини з рельєфним рисунком, яка забезпечує зчеплення з дорогою та запобігає пошкодженню каркаса (ДСТУ 2219–93)

— (ДСТУ 2219–93)

Інгредієнт гумової суміші, що підвищує тривкість гум до втоми за багаторазового циклічного навантажування (див. також ДСТУ 3642–97)

Інгредієнт гумової суміші, що гальмує руйнування гум, спричинене киснем (див. також ДСТУ 3642–97)

Неперервне формування довгомірних заготовок заданого поперечного перерізу під час пропускання суміші крізь проміжок між обертовими валками (ДСТУ 3642–97)

Контур покришки пневматичної шини в радіальній площині колеса (ДСТУ 2219–93)

Процес, що проходить за постійної температури (див. також ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Термодинамічний процес, за якого система проходить через неперервні рівноважні стани [18]

Процес, швидкість поширення якого в якійсь обмеженій системі настільки велика, що за час поширення процесу вздовж усієї системи її стан не встигає помітно змінитися [18]

Процес оборотний

- Процесс обратимый

Термодинамічний процес, після якого система та навколишнє середовище можуть повернутися в початковий стан без виникнення будь-яких змін у системі та навколишньому середовищі [18]

Процес перехідний

- Процесс переходный

Процес змінювання параметра або стану системи, що виникає в разі (стрибкоподібного) переходу від одного сталого режиму до іншого чи з одного рівноважного стану до іншого (див. також ДСТУ Б А.1.1-6-94)

Прошарок каркасу [брекера]

Нд *Сквідж*

- Прослойка каркаса [брекера]
- Нд *Сквидж*

Гумовий шар, розміщений між шарами корду каркаса (брекера) покривки (див. також ДСТУ 2219-93)

Пруг втягнутий

- Кромка втянутая

Заглибина на виробі по лінії розніму прес-форми, що не призводить до порушення монолітності поверхні ТГВ (див. також ДСТУ 3128-95)

Пружність (гуми) під час розтягування

- Упругость (резины) при растяжении

Відношення енергії деформації, що повернута, до енергії деформації за цикл «розтягування – стискування» зразка (див. також ДСТУ 2214-93)

Пряжа

- Пряжа

Нитка, одержувана в процесі прядіння з натуральних та хімічних волокон, скручених або склеєних (див. також ДСТУ 2136-93)

ПС

- ПС

Див. Полістирол

ПТФЕ

- ПТФЭ

Див. Політетрафторетилен

ПТФХЕ

- ПТФХЭ

Див. Політрифторхлоретилен

Пуансон

- Пуансон

1. Деталь або вузол прес-форми, яка призначена для передачі тиску на прес-матеріал.
2. Деталь або вузол прес-форми, яка формує внутрішні поверхні виробу

Пудрування гуми

- Опудривание резины

Нанесення антиадгезиву на поверхню гуми для запобігання прилипанню до іншої поверхні (ДСТУ 3642-97)

Пузир

- Пузырь

Порожнина усередині або під поверхнею виробу (ДСТУ 2437-94)

Пузирчик (Нд)

- Пузырёк (Нд)

Див. Флаконт

Пултрузія

- Пултрузия

Метод виготовлення профільних виробів постійного перерізу (стрижні, трубки, профілі різноманітного поперечного перерізу та ін.), під час якого армувальний наповнювач разом зі зв'язуючим складають у пучок і протягують крізь формувальну головку, у якій формується виріб і частково твердне зв'язуюче [27]

Пункт приймальний

- Пункт приёмный

Стаціонарний або пересувний відокремлений підрозділ підприємства (підприємство), що приймає використану тару (упаковку) як вторинну сировину від фізичних або юридичних осіб, має складські приміщення, кваліфікований персонал і технологічне обладнання [19]

ПУР

- ПУР

Див. Поліуретан

Пустотність міжзернова

- Пустотность межзерновая

Відношення об'єму простору в матеріалі, не зайнятого зернами заповнювача, до загального об'єму матеріалу в насипному стані (ДСТУ Б А.1.1-5-94)

Пухир (ТГВ)

- Пузырь в РТИ

Замкнена порожнина, заповнена повітрям або газом (ДСТУ 3128-95)

П'ятка борта (покришки)

- Пятка борта (покрышки)

Див. Грань борта (покришки) зовнішня

П'ятка вентиля (їздової) камери

- Пятка вентиля (ездовой) камеры

Гумова деталь їздової камери, привулканізована до корпусу вентиля і призначена для забезпечення кріплення вентиля в камері (ДСТУ 2219-93)

Р

Радикал вільний

- Радикал свободный

Молекула або фрагмент молекули, що мають неспарений електрон, здатний утворювати хімічні зв'язки (ГОСТ 25645.321-87)

Радіус ненавантаженої шини

- Радиус ненагруженной шины

Див. Радіус (пневматичної) шини вільний

Радіус кочення (пневматичної) шини

- Радиус качения (пневматической) шины

Радіус такого умовного жорсткого колеса, яке, рухаючись без ковзання і буксування та роблячи таку ж кількість обертів, як і справжнє колесо з шиною, проходить один і той же шлях (ДСТУ 2219-93)

Радіус кривизни бігової доріжки (протектора)

- Радиус кривизны беговой дорожки (протектора)

Радіус зовнішньої поверхні бігової доріжки протектора в радіальній площині колеса (ДСТУ 2219-93)

Радіус (пневматичної) шини вільний; радіус ненавантаженої шини

- Радиус (пневматической) шины свободный; радиус ненагруженной шины

Радіус (пневматичної) шини динамічний

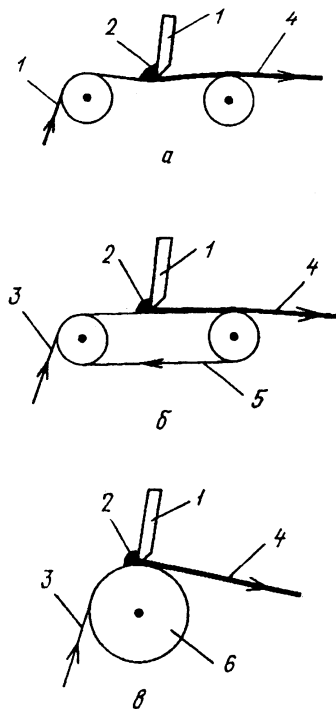
- Радиус (пневматической) шины динамический

Радіус (пневматичної) шини статичний

- Радиус (пневматической) шины статический

Ракля

- Ракля

Раковина

- Раковина

Рафінування (каучуку [гумової суміші, регенерату])

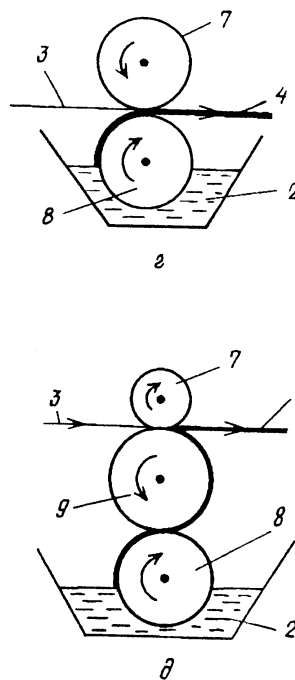
- Рафинирование (каучука [резиновой смеси, регенерата])

Половина зовнішнього діаметра пневматичної шини (ДСТУ 2219–93)

Відстань від центра обертання колеса до опорної поверхні за максимального допустимого навантаження і відповідного внутрішнього тиску повітря та за середньої сталої швидкості з урахуванням проковзування та деформації шини (див. також ДСТУ 2219–93)

Відстань від центра нерухомого навантаженого максимальним допустимим навантаженням колеса з пневматичною шиною до плоскої опорної поверхні (ДСТУ 2219–93)

Пристрій для рівномірного розподілу композиції на поверхні основи [15]

Схеми роботи ножових (а–в) і валкових (з, д) раклей: 1 – ролик; 2 – розчин (паста); 3 – основа; 4 – основа з покриттям; 5 – стрічка транспортера; 6 – опорний вал; 7 – притискний вал; 8 – проміжний вал; 9 – калібрувальний вал

Наявність порожнистої западини на поверхні виробу (див. також ДСТУ 2437–94)

Очищення каучуку [гумової суміші, регенерату] від твердих вкраплень на рафінувальних вальцях (ДСТУ 3642–97)

Ребро протектора (покришки)

- Ребро протектора (покрышки)

Регенерат

- Регенерат

Регенерація гуми

- Регенерация резины

Регенерація капролактаму

- Регенерация капролактама

Регенерування відходів

- Регенерация отходов

Режим

- Режим

Режим імпульсний

- Режим импульсный

Режим квазістаціонарний

- Режим квазистационарный

Режим перехідний

- Режим переходной

Режим стаціонарний

- Режим стационарный

Режим усталений

- Режим установившийся

Релаксація

- Релаксация

Неперервний виступ протектора покришки, зорієнтований у площину обертання колеса (ДСТУ 2219–93)

Продукт регенерації гуми, що має переважно пластичні властивості та здатний до повторної вулканізації під дією вулканізуювальних агентів (ДСТУ 3642–97)

Очищення старих гумових виробів від текстильних матеріалів з подальшою девулканізацією гуми (ДСТУ 3642–97).

Виготовлення пластичного продукту спеціальним обробленням (девулканізацією) подрібнених і звільнених від тканини зношених гумових виробів і вулканізованих відходів гумового виробництва [18]

Одержання капролактаму переробленням відходів виробництва, екстракційних вод, некондиційних полі-ε-капролактаму та волокон (див. також ДСТУ 3699–98)

Різновид перероблення відходів, що полягає у відновлюванні корисних властивостей вихідного матеріалу для повторного цільового використання отриманого продукту (ДСТУ 4462.0.01:2005)

Сукупність параметрів, які визначають функціонування об'єкта (ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Стан системи, що визначається тим, що тривалість створення діючих на неї сигналів менша від тривалості процесів або узгоджена з нею (див. також ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Стан системи, що визначається повільною зміною параметрів і протягом певного проміжку часу вважається майже незмінним (див. також ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Функціонування об'єкта протягом часу переходу від одного усталеного режиму до іншого (див. також ДСТУ 3956–2000)

Стан системи, що визначається сталістю температури в часі у всіх точках нагрівання тіла (див. також ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Функціонування об'єкта, за якого параметри, які характеризують його стан та (або) процеси, що в ньому відбуваються, можна вважати незмінними протягом тривалого часу (див. також ДСТУ 3956–2000).

Стан системи, що характеризується постійністю значень усіх параметрів режиму (див. також ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Поступовий перехід системи з нерівноважного стану, спричиненого зовнішньою дією, у стан термодинамічної рівноваги [29]

Релаксація напружень

- Релаксация напряжений

Довільне зменшення напружень у матеріалі, пов'язане з перерозподілом між пружною й пластичною деформаціями (ДСТУ 2328–93)

Реологія

- Реология

Наука, що вивчає деформаційні властивості реальних тіл. Є проміжною між теорією пружності, що вивчає ідеально пружні матеріали, і гідродинамікою, що вивчає плинність рідин зі сталою в'язкістю [13, 29]

Реопексія

- Реопексия

Збільшення в'язкості (і напружень зсуву) дисперсної системи, зумовлене її структуруванням під час зсувного деформування з невеликою швидкістю [13, 25].

Примітка. Якщо швидкість зсуву збільшується, утворена структура може зруйнуватися, а в'язкість системи знижується в міру зростання швидкості деформування

Ресурс**вторинної сировини**

- Ресурс вторичного сырья

Кількісне вираження обсягів конкретних видів вторинної сировини.

Примітка. Такі обсяги не охоплюють відходи виробництва, що використовують без перероблення як сировину або додаток до неї в технологічних процесах (джерелах їх утворення) і включені у внутрішньовиробничий баланс сировини

Ресурси вторинні

- Ресурсы вторичные

Сукупність відходів, які за своїм речовинним складом та фізико-механічними властивостями придатні для використання як чи отримування вторинної сировини.

Примітка 1. Вторинні ресурси поділяють на вторинні матеріальні і вторинні енергетичні ресурси.

Примітка 2. Відходи, сировинну придатність яких прогнозують, зважаючи на певні передумови, визначають як перспективні або потенційні вторинні ресурси.

(див. також ДСТУ 4462.0.01:2005)

Ресурси матеріальні вторинні

- Ресурсы материальные вторичные

Відходи виробництва та споживання, що утворюються в народному господарстві і використовуються для виробництва продукції, виконання робіт або одержання енергії

Рисунок протектора (покришки)

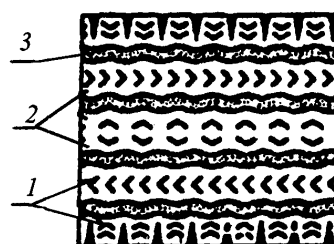
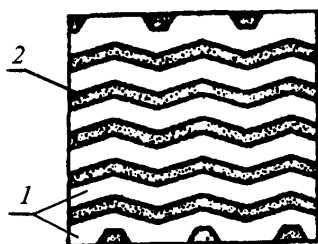
- Рисунок протектора (покрышки)

Рельєфна частина протектора покришки, що складається із сукупності виступів та виїмок чи канавок (ДСТУ 2219–93)

Рисунок (протектора) дорожній

- Рисунок (протектора) дорожный

Рисунок протектора покришки, що складається з шашок або ребер, розділених канавками (див. також ДСТУ 2219–93)

Варіант дорожнього рисунка протектора: 1 – ребро протектора покритишки; 2 – канавка протектора покритишки

Варіант дорожнього рисунка протектора: 1 – щілино-подібний проріз протектора покритишки; 2 – ребро протектора покритишки; 3 – канавка протектора покритишки

Рисунок (протектора) зимовий

- Рисунок (протектора) зимовий

Рисунок протектора покритишки, у якому виступи мають гострі крайки (ДСТУ 2219-93)

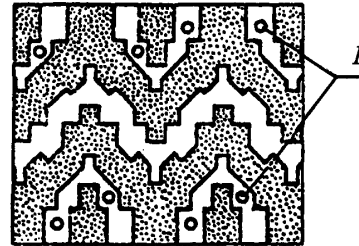

Схема зимового рисунка протектора: 1 – шипи протиковзання

Рисунок (протектора) кар'єрний

- Рисунок (протектора) кар'єрний

Рисунок протектора покритишки, що складається з масивних виступів різної конфігурації, розділених канавками (див. також ДСТУ 2219-93)

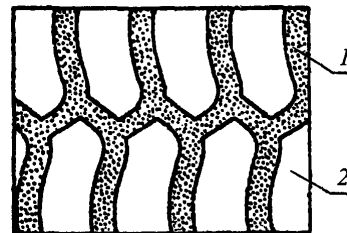

Схема кар'єрного рисунка протектора:
1 – виїмка протектора покритишки; 2 – ґрунтозачіп протектора

Рисунок (протектора) неспрямований

- Рисунок (протектора) ненаправлений

Рисунок протектора покритишки, симетричний відносно радіальної площини колеса (ДСТУ 2219-93)

Рисунок (протектора) підвищеної прохідності

- Рисунок (протектора) підвищеної прохідності

Рисунок протектора покритишки, що складається з ґрунтозаців, розділених виїмками (ДСТУ 2219-93)

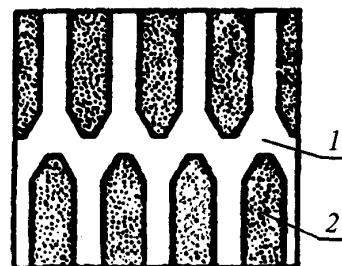

Схема рисунка протектора підвищеної прохідності:
1 – ґрунтозачіп протектора покритишки; 2 – виїмка протектора покритишки

Рисунок (протектора) спрямований

- Рисунок (протектора) направленный

Рисунок протектора покришки, несиметричний відносно радіальної площини колеса (ДСТУ 2219–93)

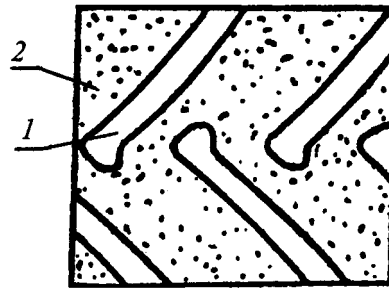

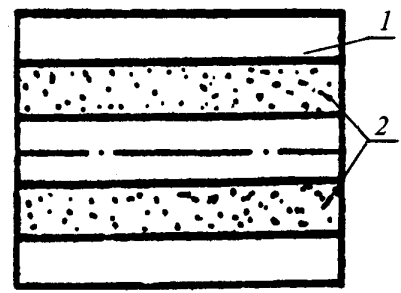
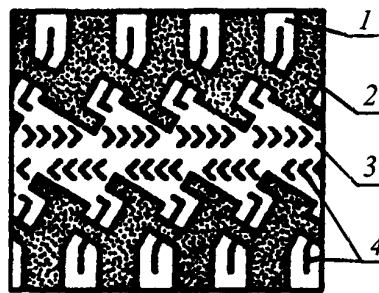
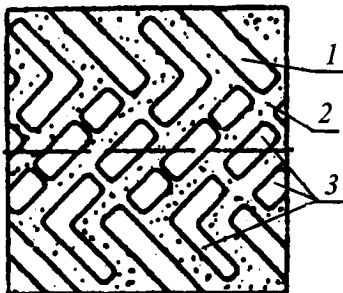
Схема спрямованого рисунка протектора:

1 – ґрунтозачіп протектора покришки; 2 – виїмка протектора покришки

Рисунок (протектора) універсальний

- Рисунок (протектора) универсальный

Рисунок протектора, покришки, який складається з шашок чи ребер у центральній зоні бігової доріжки та ґрунтозацепів по її краях (див. також ДСТУ 2219–93)

Варіанти універсального рисунка протектора:

1 – ґрунтозачіп протектора покришки; 2 – канавка протектора покришки; 3 – шашки протектора покришки

1 – ґрунтозачіп протектора покришки; 2 – виїмка протектора покришки; 3 – ребро протектора покришки; 4 – щілиноподібний проріз протектора покришки

1 – ребро протектора покришки; 2 – канавка протектора покришки

Рівновага термодинамічна

- Равновесие термодинамическое

Стан термодинамічної системи за незмінних зовнішніх умов (ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Рівномірність забарвлення (ТГВ)

- Равномерность окраски РТИ

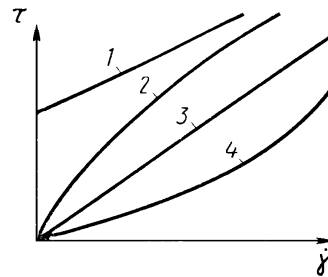
Ознака, яка характеризує відсутність декількох кольорів чи відтінків кольорів на поверхні виробу (див. також ДСТУ 3128–95)

Рідина неньютонівська

- Жидкость неньютоновская

Рідина, під час деформування якої не дотримується пропорційність між дотичними напруженнями та швидкістю зсуву (закон тертя Ньютона – Стокса) [13, 29]. В'язкість неньютонівських рідин залежить не лише від температури, а й від швидкості зсуву та (або) тривалості часу деформування.

Примітка. Основні класи неньютонівських рідин: в'язкопружинні середовища (в'язкі рідини, здатні під час плинності нагромаджувати пружну енергію); в'язкопластичні середовища (які можуть текти лише під час дії напружень, що перевищують певний критичний рівень – границю плинності); псевдопластики й дилатантні системи – рідини, в'язкість яких зменшується (у разі псевдопластиків) або збільшується (у разі дилатантних систем) зі збільшенням напруження зсуву; тиксотропні та антитиксотропні, або реопексні (реопектичні) системи (середовища, в'язкість яких у першому випадку зменшується, а в другому – зростає зі збільшенням тривалості деформування).

Криві плинності різних рідин: 1 – дилатантна; 2 – ньютонівська; 3 – псевдопластична; 4 – Бінгама; τ – дотичні напруження; $\dot{\gamma}$ – швидкість зсуву

Рідина ньютонівська

- Жидкость ньютоновская

Рідина, під час деформування якої дотримується пропорційності між дотичними напруженнями та швидкістю зсуву (закон тертя Ньютона-Стокса) [13, 29].

В'язкість ньютонівської рідини залежить лише від температури

Різнобарвність

- Разноцвет

Наявність на поверхні ТГВ плям або розводів, колір яких відрізняється від основного (ДСТУ 3128–95)

Різнотовщинність

- Разнотолщинность

Різниця між найбільшим і найменшим значеннями, одержаними в результаті вимірювання товщини виробу (див. також ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Різнотон (ТГВ)

- Разнотон

Наявність різних відтінків основного кольору поверхні (ДСТУ 3128–95)

Розігрівання (гумової суміші)

- Разогрев (резиновой смеси)

Вальцювання гумової суміші для підвищення пластичного складника деформації (див. також ДСТУ 3642–97)

Розношуваність (пневматичної) шини

- Разнашиваемость (пневматической) шины

Зміна розмірів шини в процесі експлуатації (ДСТУ 2219–93)

Розпарення (Нд)

- Распарка (Нд)

Див. Декристалізація (каучуку)

Розпарювання (Нд)

- Распарка (Нд)

Див. Декристалізація (каучуку)

Розріджувач; екстендер

- Разбавитель; экстендер

Органічний продукт, що замінює частину каучуку, потрібного для одержання гумової суміші (ДСТУ 3642–97)

**Розхил бортів
(покришки)**

- Раствор бортов (покрышки)

Розчин віскозний

- Раствор вискозный

**Розчин лугу
мерсеризаційний**

- Щёлочь мерсеризационная

Розчинник сухий

- Растворитель сухой

Розшарування

- Расслоение

Ролтрузія

- Ролтрузия

Ротор

- Ротор

Руйнування

- Разрушение

Руйнування мікробне

- Разрушение микробное

Рулон

- Рулон

Найменша відстань між зовнішніми поверхнями бортів покришки (ДСТУ 2219–93)

Див. Віскоза

Водний розчин гідроксиду натрію, масова частка якого становить 17,5–20,0 % за температури 18–60 °C (див. також ДСТУ 3699–98)

Функціональна домішка, яка являє собою інертний високодисперсний матеріал, що вводиться до зв'язуючого для його здешевлення та поліпшення формостійкості виробу (див. також ДСТУ 2241–93).

Порушення монолітності гумової основи виробу локальним розділенням її матеріалу на шари (див. також ДСТУ 3128–95)

Відокремлення деяких шарів один від одного (ДСТУ 2437–94)

Метод виготовлення профільних виробів постійного перерізу (стрижнів, трубок, профілів різноманітного поперечного перерізу та ін.), під час якого армувальний наповнювач разом зі зв'язуючим складають у пучок і протягують крізь систему роликів, у проміжках між якими формується виріб і частково твердне зв'язуюче [27].

Примітка. На відміну від пултрузії ролтрузія забезпечує більш ефективне ущільнення перероблюваного матеріалу, запобігає пошкодженню армувального наповнювача й дозволяє виготовляти профілі більшого поперечного перерізу

Робочий орган гумо- або полімерпереробної машини, виконаний у вигляді вала зі складною формою поперечного перерізу

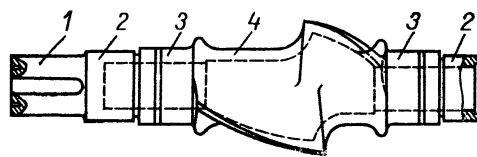

Схема ротора гумозмішувача періодичної дії: 1 – хвостова частина; 2 – шпонкова канавка; 3 – шийка; 4 – робоча частина

Поява й розвиток дефектів у матеріалі і (чи) розділення об'єкта на частини (див. також ДСТУ 2825–94).

Розділення матеріалу об'єкта на частини з повною втратою його міцності та працездатності (ДСТУ 2860–94)

Процес руйнування різних неорганічних і органічних матеріалів під дією мікроорганізмів (ДСТУ 2636–94)

Неперервний щільно змотаний плоский гнучкий матеріал

С

Сажа;

вуглець технічний

- Сажа; углерод технический

Високодисперсний продукт неповного згоряння або термічного розкладення вуглеводнів, які містяться в природному або промислових газах, а також у нафтових і кам'яновугільному маслах [29]

Сажа біла

- Сажа белая

Дисперсний аморфний діоксид кремнію з питомою поверхнею до 50 м²/г. Застосовують як наповнювач у виробництві гум [29]

Середовище

- Среда

Речовина у твердому, рідкому або газоподібному стані, яку допустимо розглядати як континуум (ДСТУ 2777–94)

Середовище анізотропне

- Среда анизотропная

Середовище, для якого знаєння його визначальних властивостей є функцією напрямку (ДСТУ ISO 9251:2005)

Середовище гетерогенне

- Среда гетерогенная

Середовище, для якого знаєння його визначальних властивостей є функцією координати точки всередині середовища через наявність різнорідних компонентів (ДСТУ ISO 9251:2005)

Середовище гомогенне

- Среда гомогенная

Середовище, для якого знаєння його визначальних властивостей не є функцією координати точки всередині середовища, але може залежати від таких параметрів як час, напрямок, температура тощо (ДСТУ ISO 9251:2005)

Середовище ізотропне

- Среда изотропная

Середовище, для якого знаєння його визначальних властивостей не є залежними від напрямку, але вони можуть бути функцією від місця розташування в середовищі, часу, температури тощо (ДСТУ ISO 9251:2005)

Середовище стабільне

- Среда стабильная

Середовище, для якого знаєння його визначальних властивостей не є функцією часу, але які можуть залежати від координати точки всередині середовища, напрямку, температури тощо (ДСТУ ISO 9251:2005)

Серум

- Серум

Дисперсне середовище латексу (ДСТУ 3642–97)

Символ швидкості

- Символ скорости

Символ, який показує швидкість, з якою шина може витримувати навантаження в умовах експлуатації і яка відповідає індексу навантаження (див. також ДСТУ 2219–93)

Сировина

- Сырьё

Предмети природи, добуті й призначені для подальшого перероблення, або продукція, яка є результатом виробництва і вже зазнала певних цілеспрямованих змін, але підлягає подальшому переробленню на матеріали або паливо [22]

Сировина вторинна;

Нд *Утиль*

- Сырьё вторичное
- Нд *Утиль*

**Система
антитиксотропна**

- Система антитиксотропная

**Система
багатокомпонентна**

- Система
многокомпонентная

**Система
вулканізувальна**

- Система вулканизирующая

**Система
в'язкопластична**

- Система вязкопластичная

Система в'язкопружна

- Система вязкоупругая

Система дилатантна

- Система дилатантная

Система дисперсна

- Система дисперсная

**Система
монодисперсна**

- Система монодисперсная

**Система
полідисперсна**

- Система полидисперсная

**Система
псевдопластична**

- Система псевдопластичная

Система реопексна

- Система реопексная

Система реопектична

- Система реопектическая

Сировина, отримана в результаті збирання, заготовляння та (або) переробляння відходів і яку використовують замість первинних сировини чи енергетичних ресурсів за наявних організаційно-виробничих і економічних передумов (ДСТУ 4462.0.01:2005)

Див. Рідина неньютонівська

Фізико-хімічна система, що містить не менше трьох компонентів [26].

Примітка. Компонентами системи називають речовини, зміни мас яких незалежні й виявляють усі можливі зміни в складі системи. Якщо в системі не відбуваються оборотні хімічні реакції, кількість компонентів дорівнює кількості речовин, що містяться в системі

Комбінація вулканізувальної речовини та, у разі потреби, прискорювачів, активаторів, уповільнювачів тощо, яку використовують для одержання потрібних вулканізувальних характеристик та властивостей вулканізаторів (ДСТУ 3642–97)

Див. Рідина неньютонівська

Див. Рідина неньютонівська

Див. Рідина неньютонівська

Гетерогенна система з двох або більшої кількості фаз з дуже розвиненою поверхнею поділу між ними [25].

Систему з однорідними за розміром частинками називають монодисперсною, а з такими, що суттєво відрізняються – полідисперсною [18]

Дисперсна система з однорідними за розміром частинками [18].

Див. також Система дисперсна

Дисперсна система з частинками, що суттєво відрізняються за розміром [18].

Див. також Система дисперсна

Див. Рідина неньютонівська

Див. Рідина неньютонівська

Див. Рідина неньютонівська

Система технологічна

- Система технологическая

Система тиксотропна

- Система тиксотропная

Сітка полімерна

- Сетка полимерная

Сітки полімерні взаємопроникні

- Сетки полимерные
взаимопроникающие

СК

- СК

Скат (Нд)

- Скат (Нд)

СКБ

- СКБ

Сквідж (Нд)

- Сквідж (Нд)

СКД

- СКД

СКЕП

- СКЭП

СКЕПТ

- СКЕПТ

Скін-плівка

- Скин-плёнка

Склад гранулометричний

- Состав
гранулометрический

Склад зерновий

- Состав зерновой

Складки

- Складки

Сукупність функціонально взаємозв'язаних засобів технологічного оснащення, предметів виробництва й виконавців для здійснення в регламентованих умовах виробництва заданих технологічних процесів чи операцій (розрізняють чотири ієрархічні рівні технологічних систем: операцій, процесів, виробничих підрозділів і підприємств) (див. також ДСТУ 2470–94)

Див. Рідина неньютонівська

Гнучкі полотна у вигляді перехресних елементів (ниток, стренг, смуг), що утворюють переважно рівномірну за формою й розміром комірчасту структуру.

Див. також Полімер сітчастий

Структура з двох або більше тривимірних полімерів, сітки яких з'єднані між собою не хімічними зв'язками, а механічним переплетенням ланцюгів. До взаємопроникних полімерних сіток належать також структури, які складаються із сітчастого й лінійного полімерів [29]

Див. Каучук синтетичний**Див. Шина (пневматична)****Див. Каучук бутадієновий****Див. Прошарок каркаса [брекера]****Див. Каучук бутадієновий****Див. Каучук етилен-пропіленовий****Див. Каучук етилен-пропіленовий**

Полімерна (зазвичай поліетиленова) плівка з термоклейовим шаром

Розподіл грудок, зерен, гранул та інших частинок сипкого матеріалу за класами згідно з розмірами [15]

Вміст у матеріалі зерен певних розмірів у межах, встановлених стандартом (ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Див. Зморшкуваність

Скло

- Стекло

Прозорий крихкий матеріал, одержуваний у результаті застигання розплаву, який містить склотвірні компоненти (зазвичай оксиди силіцію, бору, алюмінію, фосфору, титану та ін.) та оксиди металів (літію, калію, натрію, кальцію, магнію, свинцю та ін.) [18].

Тверда аморфна речовина, прозора в тій чи тій частині оптичного діапазону (залежно від складу), одержувана в результаті застигання розплаву, що має склотвірні компоненти (див. також ДСТУ 3290–95)

Скловолокніт

- Стекловолокнит

Склопластик з наповнювачем у вигляді хаотично розміщених скляних штапельних волокон (ДСТУ 2241–93)

Скловолокно

- Стекловолокно

Волокно, одержуване з матеріалів витягуванням розплавленого скла (див. також ДСТУ 2136–93)

Склонаповнювач

- Стеклонаполнитель

Матеріал зі скла різного сировинного складу, впорядкований у склопластику залежно від його функціонального призначення, що визначає в сукупності зі зв'язуючим його властивості (див. також ДСТУ 2241–93)

Склопластик

- Стеклопластик

Композитний матеріал, обов'язковими компонентами якого є склонаповнювач та зв'язуюче (див. також ДСТУ 2241–93)

Склопластик абляційний

- Стеклопластик абляционный

Теплостійкий склопластик, відмітною властивістю якого є здатність до керованої деструкції під дією інтенсивних теплових потоків (ДСТУ 2241–93)

Склопластик анізотропний

- Стеклопластик анизотропный

Склопластик, що характеризується залежністю його властивостей від напрямку (ДСТУ 2241–93)

Склопластик армований

- Стеклопластик армированный

Склопластик з орієнтацією волокон склонаповнювача переважно у напрямку дії експлуатаційних навантажень (ДСТУ 2241–93)

Склопластик багатофункціональний

- Стеклопластик многофункциональный

Склопластик, що виконує зазвичай у складі конструкції дві і більше функцій (див. також ДСТУ 2241–93)

Склопластик декоративний

- Стеклопластик декоративный

Склопластик, використовуваний як оздоблювальний матеріал у будівництві, побутовій техніці (див. також ДСТУ 2241–93)

Склопластик дисперснонаповнений

- Стеклопластик дисперснонаполненный

Див. Склопластик наповнений

**Склопластик
електротехнічний**

- Стеклопластик
электротехнический

**Склопластик
звукопоглинальний**

- Стеклопластик
звукопоглощающий

**Склопластик
ізотропний**

- Стеклопластик
изотропный

**Склопластик
конструкційний**

- Стеклопластик
конструкционный

**Склопластик
наповнений;**

- склопластик
дисперснонаповнений
- Стеклопластик наполне-
ный; стеклопластик
дисперснонаполненный

**Склопластик, одержу-
ваний екструзією**

- Стеклопластик, получае-
мый экструзией

**Склопластик, одержу-
ваний контактним
формуванням**

- Стеклопластик,
получаемый контактным
формованием

**Склопластик,
одержуваний литтям**

- Стеклопластик, получае-
мый литьевым способом

**Склопластик, одержу-
ваний намотуванням**

- Стеклопластик,
получаемый намоткой

**Склопластик, одержу-
ваний напыленням**

- Стеклопластик,
получаемый напылением

Склопластик, домінуючими властивостями якого є високий електричний опір, електрична та механічна міцність (ДСТУ 2241–93)

Склопластик, домінуючою властивістю якого є здатність перешкоджати поширенню звукових хвиль та поглинати акустичні шуми (ДСТУ 2241–93)

Склопластик, що характеризується незалежністю його властивостей від напрямку (ДСТУ 2241–93)

Склопластик, відмінною властивістю якого є здатність витримувати механічні навантаження (ДСТУ 2241–93)

Склопластик з дисперсним склонаповнювачем (ДСТУ 2241–93)

Склопластик, що формується продавлюванням суміші дисперсного склонаповнювача та ініційованого зв'язуючого крізь профільні отвори (див. також ДСТУ 2241–93)

Склопластик, одержуваний ручним викладанням просочених скловолкнистих матеріалів на негативні або позитивні формоутворювальні поверхні, оснастку та подальше їх ущільнення вручну прокатними валками, штапелем тощо (див. також ДСТУ 2241–93)

Склопластик, одержуваний примусовим подаванням суміші дисперсного наповнювача та ініційованого зв'язуючого в ливарні рознімні форми (див. також ДСТУ 2241–93)

Склопластики, одержуваний намотуванням під натягом на оправку витків ниткоподібного склонаповнювача (див. також ДСТУ 2241–93)

Склопластик, одержуваний пульверизацією суміші дисперсного склонаповнювача та ініційованого зв'язуючим на позитивну або негативну форму (ДСТУ 2241–93)

Склопластик, одержуваний непрямим пресуванням

- Склопластик, получаемый непрямым прессованием

Склопластик, одержуваний протяжкою

- Склопластик, получаемый протяжкой

Склопластик, одержуваний прямим пресуванням

- Склопластик, получаемый прямым прессованием

Склопластик, одержуваний формуванням у різній формі

- Склопластик, получаемый формованием в разъемной форме

Склопластик радіаційнозахисний

- Склопластик радиационнозащитный

Склопластик радіотехнічного призначення

- Склопластик радиотехнического назначения

Склопластик світлопрозорий

- Склопластик светопрозрачный

Склопластик теплоізоляційний

- Склопластик теплоизоляционный

Склопластик теплостійкий

- Склопластик теплостойкий

Склопластик термопластичний

- Склопластик термопластичный

Склопластик, процес виготовлення якого включає рівномірне поверхневе притискання склопластикової заготовки до формуютьовальної поверхні технологічної оснастки за допомогою аеро- або гідростатичного притиску (див. також ДСТУ 2241–93)

Поздовжньо армований склопластик, одержуваний продавлюванням ініційованого зв'язуючим разом з армувальним елементом (ниткою, ровінгом) крізь профільний отвір (див. також ДСТУ 2241–93)

Шаруватий склопластик, одержуваний на пресах з обігрівними плитами (див. також ДСТУ 2241–93)

Склопластик, одержуваний розміщенням у матриці просоченого ініційованою смолою скловолкнистого наповнювача та його формуванням пуансоном, що має еквідистантну до матриці поверхню (див. також ДСТУ 2241–93)

Склопластик, здатний чинити опір дії іонізованому випромінюванню (див. також ДСТУ 2241–93)

Склопластик, відмітними властивостями якого є специфіка його взаємодії з електромагнітними хвилями (ДСТУ 2241–93)

Склопластик, домінуючою властивістю якого є здатність пропускати електромагнітні хвилі оптичного діапазону (ДСТУ 2241–93)

Склопластик, відмітною властивістю якого є обмежена здатність теплоперенесення (див. також ДСТУ 2241–93)

Склопластик, відмітною властивістю якого є здатність зберігати експлуатаційні властивості в разі підвищення температури (див. також ДСТУ 2241–93)

Склопластик на основі термопластичних зв'язуючих (див. також ДСТУ 2241–93)

Склопластик термореактивний

- Стеклопластик термореактивный

Склопластики на основі термореактивних зв'язуючих (див. також ДСТУ 2241–93)

Склопластик термостійкий

- Стеклопластик термостойкий

Склопластик, відмітною властивістю якого є здатність зберігати хімічну будову та фізичні властивості в разі підвищення температури (див. також ДСТУ 2241–93)

Склопластик хемостійкий

- Стеклопластик хемостойкий

Склопластик, домінуючою властивістю якого є стійкість до хімічних речовин (ДСТУ 2241–93)

Склопластик шаруватий (волокнистий)

- Стеклопластик слоистый (волокнистый)

Склопластик з еквідистантними шарами скловолокнистого наповнювача (ДСТУ 2241–93)

СКМС

- СКМС

Див. Каучук бутадієн-стирольний

СКН

- СКН

Див. Каучук бутадієн-нітрильний

Скол

- Скол

Механічне пошкодження ТГВ, що являє собою відокремлення частини гумової основи (ДСТУ 3128–95).

Примітка. Термін стосується виробів із гум високої твердості або гум, що тимчасово набули крихкого стану, наприклад, унаслідок заморожування

Сколення

- Скол

Відщеплення невеликих шматків пластмаси від виробу (ДСТУ 2437–94)

Скорчинг (Нд)

- Скорчинг (Нд)

Див. Підвулканізація (гумових сумішей) за Муні

Скручування хімічної нитки

- Кручение химической нити

— (ДСТУ 3699–98)

СКС

- СКС

Див. Каучук бутадієн-стирольний

СКТ

- СКТ

Див. Каучук кремнієорганічний

СКУ

- СКУ

Див. Каучук уретановий

СКФ

- СКФ

Див. Фторокаучук

Слід витікання

- След вытекания

Слід, що виникає на поверхні виробу внаслідок нерівномірності витікання пластмаси (див. також ДСТУ 2437–94)

Слід від пари

- След от пара

Слід оброблення

- След обработки

Слід солі

- След соли

Слід стікання

- След стекания

Смола аніліно-формальдегідна; АФ

- Смола анилино-формальдегидная; АФ

Смола епоксидна; ЕП

- Смола эпоксидная; ЭП

Смола карбамідо-формальдегідна; КФ

- Смола карбамидо-формальдегидная; КФ

Смола крезоло-формальдегідна; КРФ

- Смола крезоло-формальдегидная; КРФ

Смола крезольна; КР

- Смола крезольная; КР

Смола кремнієорганічна; КО

- Смола кремнийорганическая; КО

Смола ксиленольна; КС

- Смола ксиленольная; КС

Смола мелаїно-формальдегідна; МФ

- Смола меламино-формальдегидная; МФ

Заглибина або нерівномірність забарвлення, що нагадує пляму, утворену на поверхні ТГВ під дією водяної пари (ДСТУ 3128–95)

Механічне пошкодження поверхні ТГВ об'єктами пристроями (ДСТУ 3128–95)

Наліт білого кольору на поверхні неформових ТГВ (ДСТУ 3128–95)

Нерівність поверхні ТГВ, спричинена нерівномірним стіканням і злиттям змішуваних потоків гуми (ДСТУ 3128–95)

Аміносмола на основі аніліну і формальдегіду (ДСТУ 2406–94)

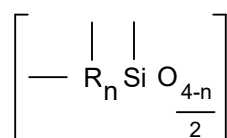
Синтетична смола, у молекулі якої не менше ніж дві складові ланки містять епоксидну або гліцидилову групу (ДСТУ 2406–94)

Аміносмола на основі карбаміду і формальдегіду (ДСТУ 2406–94)

Фенольна смола на основі крезолу і формальдегіду (ДСТУ 2406–94)

Фенольна смола на основі крезолу та альдегіду чи кетону (ДСТУ 2406–94)

Синтетична смола зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (див. також ДСТУ 2406–94)

де R – органічний радикал; n – число, у середньому менше ніж 2

Фенольна смола на основі ксиленолу та альдегіду чи кетону (ДСТУ 2406–94)

Аміносмола на основі мелаїну і формальдегіду (ДСТУ 2406–94)

**Смола поліефірна
ненасичена; ПН**

- Смола полиэфирная
ненасыщенная; ПН

Смола синтетична

- Смола синтетическая

**Смола тіокарбамідо-
формальдегідна; ТКФ**

- Смола тиокарбамидо-
формальдегидная; ТКФ

**Смола феноло-
формальдегідна; ФФ**

- Смола феноло-
формальдегидная; ФФ

**Смола феноло-
фурфурольна; ФФУ**

- Смола феноло-
фурфурольная; ФФУ

Смола фенольна

- Смола фенольная

Смола фуранова; ФУР

- Смола фурановая; ФУР

Смоли інден-кумаронові

- Смолы инден-кумароновые

**Смоли кумароно-
інденові;**

смоли інден-кумаронові

- Смолы кумароно-
инденовые; смолы
инден-кумароновые

Смоли нафтополімерні

- Смолы нефтеполимерные

Снування

- Снование

**Сортування викорис-
таної тари (упаковки)**

- Сортировка использован-
ной тары (упаковки)

Синтетична смола на основі складного поліефіру фумарової або малеїнової кислоти чи ангідриду і діолів з обов'язковою наявністю мономеру (ДСТУ 2406–94)

Олігомер з невеликою повторюваною складовою ланкою, який здатний під час перероблення перетворюватися внаслідок тверднення в неплавкий і нерозчинний полімер тривимірної структури (ДСТУ 2406–94)

Аміносмола на основі тіокарбаміду і формальдегіду (ДСТУ 2406–94)

Фенольна смола на основі фенолу і формальдегіду (ДСТУ 2406–94)

Синтетична смола на основі фенолу і фурфуролу (ДСТУ 2406–94)

Синтетична смола на основі фенолу, його гомологів або його похідних та альдегідів чи кетонів (ДСТУ 2406–94)

Синтетична смола, складова ланка якої містить фуранове кільце (ДСТУ 2406–94)

Див. Смоли кумароно-інденові

Олігомерні продукти полімеризації сумішей кумарону, індену та їх гомологів, які містяться у висококиплячих продуктах піролізу нафтової сировини [18]

Термопластичні продукти полімеризації сумішей вуглеводнів (індену, стиролу, вінілтолуолу, ізопрену та ін.). Застосовують як пластифікатори гуми [29]

Одночасне намотування на пакування паралельно одна одній заданої кількості ниток основи певної довжини з однаковим натягом (див. також ДСТУ 2785–94, ДСТУ 3699–98)

Розподілення тари за видами для її подальшого використання або утилізації [19]

Сортування вторинної сировини

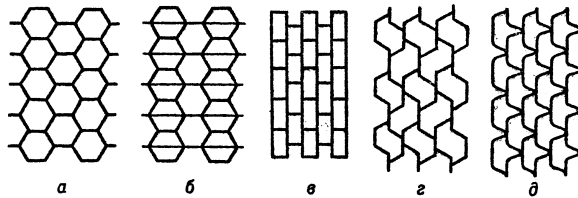
- Сортировка вторичного сырья

Розподілення вторинної сировини за відповідними ознаками на класи, групи, марки

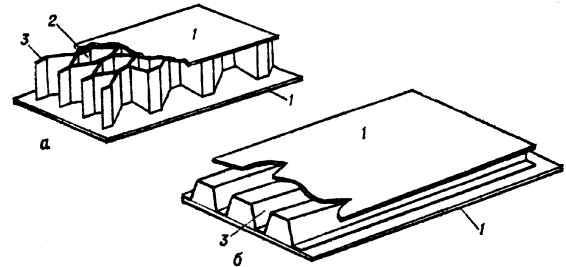
Сотопласт

- Сотопласт

Полімерний матеріал, структура якого являє собою комірки, які закономірно чергуються [29]

Форми сот сотопластів: *a* – шестигранна; *б* – шестигранна підсилена; *в* – прямокутна; *з* – шестигранна зміцнена; *д* – гнучка (флексарна)

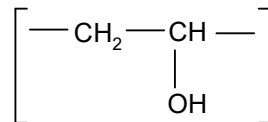

Тришарові панелі з поперечним (*a*) і паралельним (*б*) розміщенням сотопласту: *1* – обшивка; *2* – клейова плівка; *3* – сотопласт

Спирт полівініловий; ПВСП

- Спирт поливиниловый; ПВСП

Полімер гіпотетичного вінілового спирту зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу (ДСТУ 2406–94):

Співвідношення розмірів висоти профілю до ширини профілю шини

- Соотношение размеров высоты профиля шины к ширине профиля шины

— (ДСТУ 2219–93)

Співекструзія

- Соэкструзия

Одночасна екструзія щонайменше двох матеріалів, які під час формування в головці екструдера, не змішуючись один з одним, утворюють у виробі або напівфабрикаті окремі шари

Співмономери

- Сомономеры

Мономери, які беруть участь в утворенні співполімерів [18]

Співполіконденсація

- Сополиконденсация

Поліконденсація, у якій, крім мономерів, потрібних для перебігу реакції, бере участь щонайменше один мономер [29]. Поліконденсація, у якій беруть участь щонайменше три співмономери [18]

Співполімер

- Сополімер

Співполімер акрилоніт-
рилбутадієн-стирольний

- Сополімер акрилонитрил-
бутадиен-стирольный

Співполімер вініліденхлориду

- Сополімер
винилиденхлорида

Співполімер вінілхлориду

- Сополімер винилхлорида

Співполімер нерегулярний; співполімер статистичний

- Сополімер нерегулярный;
сополимер статистический

Співполімер приви- тий; графт-співполімер

- Сополімер привитый;
графт-сополимер

Співполімер регулярний

- Сополімер регулярный

Співполімер
статистичні

- Сополімер статистический

Співполімеризація

- Сополімеризация

Спінювач

- Вещество вспенивающее;
вспениватель

Полімер, який містить у макромолекулах декілька типів мономерних ланок, найчастіше лише два (бінарні співполімери), рідше – три (терполімери). Розрізняють регулярні співполімери (мономерні ланки різного типу розподілені з певною періодичністю) і нерегулярні, або статистичні [29].

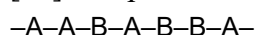
Полімер, утворений з мономеру більше ніж одного типу (ДСТУ 2406–94)

Див. АВС-пластик

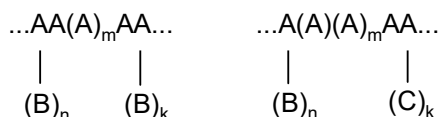
Продукт радикальної співполімеризації вініліденхлориду з одним або декількома співмономерами [24]

Продукт співполімеризації вінілхлориду з одним або декількома співмономерами (статистичні співполімери), а також продукти взаємодії вінілхлориду з різними полімерами або різних мономерів з полівінілхлоридом (привиті та блок-співполімери) [24]

Співполімер, що містить мономерні ланки різного типу, які розподілено хаотично [29], наприклад

Співполімер, що має розгалужені макромолекули, у яких основний ланцюг і бокові відгалуження розрізняються за складом або будовою [29]

Співполімер, що містить мономерні ланки різного типу, які розподілені з певною періодичністю [29]

Див. Співполімер нерегулярний

Сумісна полімеризація двох або більше мономерів [29].

Полімеризація, у якій беруть участь щонайменше два мономер [18]

Див. Агент газотвірний

Сплав полімерів

- Сплав полимеров

Сполука

високомолекулярна

- Соединение высокомолекулярное

Сполука

**низкомолекулярна
(полі-ε-капроаміду)**

- Соединение низкомолекулярное (поли-ε-капроамида)

Сполучне

- Связующее

Спосіб промазний

- Способ промазной

Спотворення
конструкції

- Искажение конструкции

Спотворення форми

- Искажение формы

Спучуваність

- Вспучиваемость

Сріблястість

- Серебристость

Стабілізатор

- Стабилизатор

Стан аморфний

- Состояние аморфное

Див. Суміш полімерів

Речовина, яка характеризується молекулярною масою від декількох тисяч до багатьох мільйонів. Більшість високомолекулярних сполук – полімери, які поділяються на природні, або біополімери, і синтетичні [29]

Мономер (капролакта́м) та (чи) олігомери (полі-ε-капроаміду), які не зреагували в реакції полімеризації (ДСТУ 3699–98)

Див. Зв'язуюче

Технологічний процес виготовлення полімерних виробів з одно- або багатошаровим нанесенням (намащуванням) на рухому основу формувальних сумішей з наступним їх терможелюванням, каландруванням та охолодженням (ДСТУ Б А.1.1-28–94)

Див. Викривлення конструкції

Див. Викривлення форми

Здатність мінералу або гірської породи стрімко збільшуватися в об'ємі за швидкого нагрівання або за рахунок хімічних реакцій (див. також ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Місцева пластично деформована ділянка виробу, схожа на тріщину, але без локального поділу матеріалу (ДСТУ 2437–94)

Модифікатор, що уповільнює дію отведжувача (ДСТУ 2241–93). Інгредієнт гумової чи латексної суміші, який підвищує тривкість каучуків та гум до дії зовнішніх чинників (ДСТУ 3642–97). Речовина, яка зменшує швидкість термоокиснювального, світлового та інших видів старіння полімерних матеріалів (ДСТУ Б А.1.1-18–94)

Один з фізичних станів сконденсованих тіл, який характеризується наявністю лише ближнього порядку. Оскільки немає далекого порядку, аморфні тіла ізотропні, тобто їх макроскопічні властивості без зовнішніх дій не залежать від напрямку. Характерна ознака аморфних тіл – плавлення в деякому температурному інтервалі [29]

Стан кристалічний
• Состояние кристаллическое

Рівноважний стан твердих тіл, який характеризується анізотропією макроскопічних властивостей (тобто макроскопічні властивості без зовнішніх полів залежать від напрямку). Характерна ознака кристалічних тіл – плавлення за певної температури [29]

Стан склоподібний
• Состояние стеклообразное

Твердий аморфний стан речовини. Перехід речовини з рідкого в склоподібний стан оборотний і відбувається в певному температурному інтервалі, верхні й нижні границі якого відповідають в'язкості 10^{12} і 10^8 Па·с [29]

Стан (полімерів) високоеластичний
• Состояние (полимеров) высокоэластическое

Здатність макромолекул змінювати під навантаженням конформацію від згорнутої до майже розпрямленої (під час розтягання полімерів, які знаходяться у високоеластичному стані, розвиваються величезні (до 1000 %) оборотні деформації з дуже малим терміном релаксації). Високоеластичний стан найбільш характерний для гнучколанцюгових полімерів [29]

Стан (полімерів) в'язкоплинний
• Состояние (полимеров) вязкотекучее

Здатність рідких (плинних) тіл під час механічного навантаження до переважно необоротних деформацій (в'язка плинність) [29]. Для аморфних полімерів перехід до в'язкоплинного стану настає в разі перевищення температури плинності; полімери, які кристалізуються, існують у в'язкоплинному стані за температури, вищої від температури плавлення

Стан (полімерів) орієнтований
• Состояние (полимеров) ориентированное

Стан, за якого лінійні макромолекули, які складають полімерне тіло, будучи тією чи тією мірою розпрямленими, своїми осями орієнтовані переважно вздовж одного напрямку (одновісна орієнтація; буває і двовісна, площинна та ін.) [29]

Старіння полімерів
• Старение полимеров

Сукупність хімічних і фізичних процесів, які відбуваються в полімері під час зберігання, перероблення та експлуатації і які зумовлюють зміну його властивостей [29]

Стик холодний
• Стык холодный

Наявність слідів потоків розплаву в місці їх з'єднання у виробі (ДСТУ 2437–94)

Стираність (гуми)
• Истираемость (резины)

Величина, обернена опору гуми до стирання (ДСТУ 2214–93)

Стирання протектора
• Износ протектора

Зменшення товщини бігової доріжки протектора внаслідок стирання під час експлуатації (ДСТУ 2219–93)

Стійкість біологічна
• Стойкость биологическая

Здатність матеріалу чинити опір руйнівній дії рослинних і тваринних організмів (ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Стійкість клейового з'єднання гума-метал до впливу рідких агресивних середовищ

- Стойкость клеевого соединения резина-металл к воздействию жидких агрессивных сред

Стійкість полімерного матеріалу до комбінованої радіаційної дії

- Стойкость полимерного материала к комбинированному радиационному воздействию

Стійкість полімерного матеріалу до комбінованої фоторадіаційної дії

- Стойкость полимерного материала к комбинированному фоторадиационному воздействию

Стійкість полімерного матеріалу радіаційна

- Стойкость полимерного материала радиационная

Стійкість полімерного матеріалу фоторадіаційна

- Стойкость полимерного материала фоторадиационная

Стійкість (гум [пористих гум, прогумованих тканин, латексних та клейових плівок, клейових з'єднань]) до впливу рідких агресивних середовищ

- Стойкость (резин [пористых резин, прорезиненных тканей, латексных и клеевых плёнок, клеевых соединений]) к воздействию жидких агрессивных сред

Швидкість відшарування гуми від металу, яку визначають як відношення довжини робочої ділянки, на якій відбулося розшарування, до тривалості випробування (ДСТУ 2214–93)

Здатність полімерного матеріалу зберігати значення характерних показників у границях, установлених нормативно-технічною документацією, у процесі та (або) після комбінованої радіаційної дії (ГОСТ 25645.321–87)

Здатність полімерного матеріалу зберігати значення характерних показників у границях, установлених нормативно-технічною документацією, під час та (або) після комбінованої фоторадіаційної дії (ГОСТ 25645.321–87)

Здатність полімерного матеріалу зберігати значення характерних показників у границях, установлених нормативно-технічною документацією, під час та (або) після радіаційної дії (ГОСТ 25645.321–87)

Здатність полімерного матеріалу зберігати значення характерних показників у границях, установлених нормативно-технічною документацією, під час та (або) після фоторадіаційної дії (ГОСТ 25645.321–87)

Зміна характерних показників зразка внаслідок впливу агресивного середовища (ДСТУ 2214–93)

Стійкість (гум [пористих гум, ебоніту, латексних та клейових плівок, прогумованих тканин]) до озонового старіння

- Стойкость (резин [пористых резин, эбонита, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей]) к озоновому старению

Стійкість (гум [пористих гум, ебоніту, латексних та клейових плівок, прогумованих тканин]) до радіаційного старіння

- Стойкость (резин [пористых резин, эбонита, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей]) к радиационному старению

Стійкість (гум [пористих гум, ебоніту, латексних та клейових плівок, прогумованих тканин]) до термічного [кліматичного] старіння під дією механічних чинників

- Стойкость (резин [пористых резин, эбонита, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей]) к термическому [климатическому] старению под действием механических факторов

Стійкість (прогумованих тканин) до згинання

- Стойкость (прорезиненных тканей) к изгибу

Стійкість (прогумованих тканин) до удару за низької температури

- Стойкость (прорезиненных тканей) к удару при низкой температуре

Час до появи на поверхні зразка перших тріщин або максимальна концентрація озону, за якої протягом визначеного часу не спостерігається розтріскування зразка (див. також ДСТУ 2214–93)

Величина поглинутої дози у разі впливу іонізуючого фотонного випромінювання, за якого один або декілька характерних показників змінюються до заданої величини (див. також ДСТУ 2214–93)

Відношення різниці значень характерного показника після та до старіння до значення цього ж показника до старіння (ДСТУ 2214–93)

Здатність прогумованих тканин чинити опір утворенню тріщин під час згинання за заданої температури. Оцінюють характером, розміром і кількістю тріщин (див. також ДСТУ 2214–93)

Найнижча температура, за якої на зразку не виявляють зламів або тріщин під дією удару (див. також ДСТУ 2214–93)

Стрейнування (каучуку [гумової суміші])

- Стрейнирование (каучука [резиновой смеси])

Стретч-плівка
(іноді стрейч-плівка)

- Стретч-плёнка
(иногда стрейч-плёнка)

Стрічка бортова

Нд *Чефер*

- Лента бортовая
Нд *Чефер*

Стрічка крилова

Нд *Фліпер*

- Лента крыльевая
Нд *Флиппер*

Стрічка обгорткова;
обгортка

- Лента обёрточная; обёртка

Стрічка ободова

Нд *Флеп*

- Лента ободная
Нд *Флеп*

Структура

- Структура

Структура матеріалу

- Структура материала

Ступінь віджимання
лужної целюлози

- Степень отжима щелочной целлюлозы

Ступінь ксантогену-
вання целюлози

- Степень ксантогенирования целлюлозы

Ступінь релаксації на-
пруження (гуми [пори-
стої гуми]) під час сти-
скання

- Степень релаксации на-
пряжения (резины [пористой
резины]) при сжатии

Механічне очищення каучуку [гумової суміші] від побічних вкраплень обробленням на черв'ячних машинах з фільтрувальною головкою (ДСТУ 3642–97)

Полімерна плівка, шари якої за умови контакту між собою здатні прилипати один до одного. Стретч-плівки призначені передусім для запобігання розсипанню та пошкодженню вантажі на палетах

Стрічка з прогумованої тканини, корду або гуми, розміщена ззовні борту покритишки (див. також ДСТУ 2219–93)

Стрічка з прогумованої тканини квадратного переплетення, корду чи гуми, розміщена на поверхні бортового крила (див. також ДСТУ 2219–93)

Стрічка з прогумованої тканини чи гуми, що обгортає бортове кільце з наповнювальним шнуром або без нього (ДСТУ 2219–93)

Профільоване еластичне кільце, розміщене в пневматичній шині між бортами покритишки, камерою та ободом колеса для оберігання камери (див. також ДСТУ 2219–93)

Матеріал або предмет, що характеризуються структурою в основному значенні, тобто що складається з областей або шарів різних речовин, розташованих певним чином

Організація взаємного розташування компонентів матеріалу (ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Відношення маси віджатої лужної целюлози до маси вихідної целюлози (ДСТУ 3699–98)

Кількість дитіовуглецевих ефірних груп у ксантогенаті целюлози, що припадає на сто елементарних ланок целюлози (див. також ДСТУ 3699–98)

Ступінь зниження напруження в стисненому зразку протягом заданого часу за певної температури (див. також ДСТУ 2214–93)

**Сукання
хімічних ниток**

- Трошение
химической нити

Сумісність полімерів
• Совместимость полимеров

Суміш гумова
Нд *Гума сира*
• Смесь резиновая
Нд *Резина сырая*

**Суміш гумова
[латексна]**
• Смесь резиновая
[латексная]

Суміш латексна
• Смесь латексная

Суміш маточна
• Смесь маточная

Суміш полімерів;
сплав полімерів; композиція полімер-полімерна
• Смесь полимеров; сплав полимеров; композиция полимер-полимерная

Суміш формувальна
• Смесь формовочная

Сухар (Нд)
• *Сухарь* (Нд)

Сушарка гранул
• Сушилка гранул

Сушіння волокна
• Сушка волокна

З'єднування двох чи більше хімічних ниток в одну без скручування (ДСТУ 3699–98)

1. Здатність двох чи більше полімерів утворювати стабільну в часі суміш.
2. Здатність утворювати справжній розчин одного полімеру в іншому [29].
3. Здатність полімерів до взаємної розчинності [27]

Багатокомпонентна система, що містить каучук та інші компоненти, призначені для виготовлення гуми чи гумових виробів (ДСТУ 2214–93).

Вулканізована багатокомпонентна суміш з каучуку, наповнювачів та інших компонентів, призначена для виробництва лінолеуму (ДСТУ Б А.1.1-18–94)

Суміш, що містить каучук [латекс] та інші компоненти, призначені для виготовлення гум чи гумових [латексних] виробів (див. також ДСТУ 2214–93, ДСТУ 3642–97)

Багатокомпонентна система, що містить латекс та інші компоненти, призначені для виготовлення латексних виробів (див. також ДСТУ 2214–93)

Однорідна суміш каучуку з одним чи більше інгредієнтами для одержування гумової суміші в разі двостадійного її виготовлення (див. також ДСТУ 3642–97)

Матеріал, одержуваний змішуванням розплавів полімерів, їх розчинів або водних дисперсій з наступним видаленням розчинника або води, або одержуваний змішуванням мономерів чи мономеру й полімеру з наступною гомополімеризацією [29]

Багатокомпонентний склад з вихідних матеріалів для виробництва виробів, виготовлений за заданими технологічними параметрами (ДСТУ Б А.1.1-28–94)

Див. Зона (протектора) плечова

Машина для видалення з гранул термопластів поверхневої вологи та їх попереднього підігрівання перед засипанням у черв'ячний прес через обдування підігрітим повітрям (див. також ДСТУ 3042–95)

Видалення вологи з волокна випарюванням (ДСТУ 2787–94, ДСТУ 3699–98)

**Сушіння інгредієнтів
(гумової суміші)**

- Сушка ингредиентов

Вилучення летких речовин із сипких інгредієнтів
(ДСТУ 3642–97)

Сферопласт

- Сферопласт

Пінопласт, газова фаза якого замкнена у тверді сферичні оболонки [29]

Т

Таблетованість

- Таблетируемость

Перероблення порошкоподібного або дрібнозернистого матеріалу на куски геометрично правильної та майже однакої в кожному випадку форми й маси [18]

Таблетування

- Таблетирование

Здатність прес-матеріалу ущільнюватися без спікання або плавлення [15]

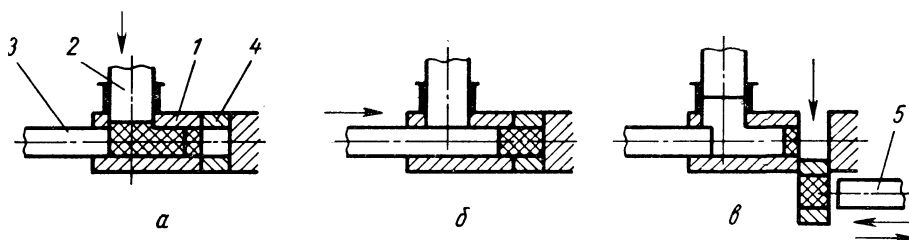

Схема процесу таблетування: а – подавання матеріалу; б – пресування; в – виштовхування таблетки;
1, 4 – нерухома й рухома матриці; 2 – штибер; 3 – пуансон; 5 – виштовхувач

**Тангенс кута
діелектричних втрат
(гум [ебоніту])**

- Тангенс угла
диэлектрических потерь
(резины [эбонита])

— (ДСТУ 2214–93)

Тара

- Тара

Основний елемент пакування, що є виробом для розміщення продукції (див. також ДСТУ 2890–94).

Основний елемент упаковки, що є виробом для розміщення товару [19]

Тара бочкова (Нд)

- Тара бочковая (Нд)

Див. Бочка

Тара жорстка

- Тара жёсткая

Тара, що не змінює форми та розмірів під час її наповнення
(ДСТУ 2890–94)

Тара м'яка

- Тара мягкая

Тара, форма та розміри якої змінюються під час її наповнення
(ДСТУ 2890–94)

Тара ящикова (Нд)

- Тара ящичная (Нд)

Див. Ящик

**Тара (упаковка)
використана**

- Тара (упаковка)
использованная

Тара (упаковка), яка була застосована для пакування та (або) транспортування продукції і повністю або частково втратила свої первісні якості і тому не підлягає подальшому використанню за своїм прямим призначенням (див. також [19])

Твердість (гуми)

- Твердость (резины)

Опір гуми вдавлюванню, що визначається глибиною вдавлювання стандартного преса в зразок в умовах випробування (див. також ДСТУ 2214–93)

ТГВ

- РТИ

Див. Виріб технічний гумовий (ТГВ)

Текс

- Текс

Позасистемна одиниця лінійної густини волокна чи нитки (від лат. *texo* – ткати), яка дорівнює відношенню їх маси до довжини й характеризує їх товщину ($1\text{ Т} = 1\text{ г/км} = 1\text{ мг/м}$) [2, 6].

Примітка. Співвідношення між метричним номером і тексом виражають залежністю $T = 1000/N$

Текстоліт

- Текстолит

Шаруватий пластик на основі тканини з природного волокна й полімерного зв'язуючого [29]

Текстурування хімічної нитки

- Текстурирование химической нити

Надання хімічній нитці звивистості та пружної розтяжності (ДСТУ 3699–98)

Температура застосування гранична

- Температура применения предельная

Верхнє значення температури, за якого матеріал зберігає свої фізико-технічні властивості (див. також ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Температура плавлення [руйнування]

- Температура плавления [разрушения]

Температура, за якої настають необоротні зміни властивостей матеріалу або виробу (ДСТУ 3998–2000)

Температура плинності

- Температура текучести

Температура, за якої в'язкість матеріалу зменшується настільки, що за заданого режиму навантаження розвиваються значні необоротні деформації (для відносно низькомолекулярних сполук збігається з температурою склування) [29]

Температура розм'якшення

- Температура размягчения

Максимальна температура, за якої зміна властивостей матеріалу або виробу має оборотний характер (ДСТУ 3998–2000)

Температура склування (полімерів)

- Температура стеклования (полимеров)

Температура, за якої полімер переходить під час охолодження з в'язкоплинного або високоеластичного стану в склоподібний стан. Умовно характеризує інтервал склування і залежить від швидкості охолодження і способу визначення [29]

Тепловміст

- Теплосодержание

Див. Ентальпія

Теплоємність молярна

- Теплоёмкость молярная

Теплоємність системи в кількості 1 моль молекул, атомів і т. д. (ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Теплоємність питома

- Теплоёмкость удельная

**Теплообмін
конвективний**

- Теплообмен конвективный

Теплота

- Теплота

**Термоеластопласти;
еластомери
термопластичні**

- Термоэластопласты; эластомеры термопластичные

Термосенсибілізатор

- Термосенсибилизатор

**Термосенсибілізація
(латексу)**

- Термосенсибилизация (латекса)

Термостат

- Термостат

**Термостійкість
полімерів**

- Термостойкость полимеров

Термоусідання

- Термоусадка

**Термофіксація
хімічної нитки**

- Термофиксация химической нити

Тиксотропія

- Тиксотропия

**Тип рисунка
(протектора)**

- Тип рисунка (протектора)

Показник, що його визначає кількість теплоти, яку потрібно надати матеріалу або виробу масою 1 кг, щоб підвищити його температуру на 1 К (див. також ДСТУ 3998–2000).

Теплоємність одиниці маси системи (ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Обмін, зумовлений сумісною дією конвективного і молекулярного перенесення теплоти (див. також ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Енергія невпорядкованого руху молекул взаємодійних систем, яка передається від більш нагрітого тіла до менш нагрітого без перенесення речовини і виконання роботи (ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Полімерні матеріали, які в умовах експлуатації виявляють властивості еластомерів, а за підвищеної температури, наприклад під час перероблення їх плинність така як термопластів [29]

Інгредієнт латексної суміші, який сприяє желатинуванню (гелеутворенню) за підвищеної температури (див. також ДСТУ 3642–97)

Формування латексних виробів коагулюванням латексу під дією агентів желатинування за підвищеної температури (ДСТУ 3642–97)

Пристрій для підтримування постійної температури та забезпечення рівномірного температурного поля в робочому просторі (ДСТУ Б А.1.1-6–94)

Властивість полімерів зберігати хімічну будову в разі підвищення температури [29]

Здатність скорочуватися під дією температури

Теплове чи термовологісне оброблення хімічної нитки для надання їй заданих властивостей (див. також ДСТУ 3699–98)

Оборотне змінювання фізико-механічних властивостей полімерних і дисперсних систем під час механічної дії в ізотермічних умовах [29]

Характеристика рисунка протектора за експлуатаційним призначенням, яка враховує наявність та розміщення різних елементів рисунка (див. також ДСТУ 2219–93)

Тип шини

- Тип шины

Характеристика шини за призначенням, принципом герметизації, формою профілю, габаритами та конструкцією (ДСТУ 2219–93)

Тиск у шині внутрішній

- Давление в шине внутреннее

Тиск повітря в камері шини, змонтованої на ободі, чи у внутрішній порожнині безкамерної шини, змонтованої на ободі, установлений нормативно-технічним документом за нормального навантажувального зусилля, яке діє на колесо в процесі роботи (див. також ДСТУ 2219–93)

Тіокол

- Тиокол

Див. Каучук полісульфідний

Тканина текстильна

- Ткань текстильная

Виріб, одержуваний на ткацькому верстаті переплетенням позовжніх (основа) і поперечних (утік) ниток [18]

Тканина технічна

- Ткань техническая

Текстильна тканина, яку використовують як основний чи допоміжний матеріал для виготовлення деталей і технічних виробів у хімічній промисловості, гумовій та інших галузях промисловості [18]

ТКФ

- ТКФ

Див. Смола тіокарбамідо-формальдегідна

Тонина

- Тонина

Лінійний розмір поперечного перерізу волокна або нитки (ДСТУ 3998–2000)

Тонкість помелу

- Тонина помола

Характеристика дисперсності матеріалу після помелу, що виражена масовою часткою у відсотках залишку порошку на одному або декількох контрольних ситах або величиною питомої поверхні порошку (ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Транспортування використаної тари (упаковки)

- Транспортирование использованной тары (упаковки)

Перевезення використаної тари (упаковки) від місць її нагромадження або зберігання до місць чи об'єктів оброблення, утилізації чи видалення [19]

Тріщина

- Трещина

Локальний поділ пластмаси у виробі (ДСТУ 2437–94)

Тріщина (ГІВ)

- Трещина в РТИ

Порушення монолітності основи виробу локальним розділенням її матеріалу на шари (див. також ДСТУ 3128–95)

Труба

- Труба

Виріб відносно великої довжини кільцеподібної, овальної, багатокутної чи інших форм порожнистого поперечного перерізу з повністю замкненим контуром (див. також ДСТУ 2643–94)

Труба дренажна вита гнучка

- Труба дренажная витая гибкая

Погонний профільний виріб, що одержують навиванням екструдованої смуги напівфабрикату і застосовують для влаштування дренажу, а також як водостоки і повітроводи в промислових будівлях (див. також ДСТУ Б А.1.1.28–94)

Трубка

- Трубка

Погонний профільний виріб кільцевого перерізу для ізоляції проводів і кабелів електромереж, прокладання мереж водопостачання і каналізації та інших цілей (див. також ДСТУ Б А.1.1.28–94)

Трубка (Нд)

- *Трубка* (Нд)

Див. Пробірка

Туба

Нд *Тюбик*

- Туба

Нд *Тюбик*

Разова споживча тара з корпусом, що забезпечує видавлювання вмісту, з вузькою горловиною, яка закупорюється бушоном, і дном, яке закривається після наповнення продукцією (ДСТУ 2890–94)

Тюбик (Нд)

- *Тюбик* (Нд)

Див. Туба

У

Умови випробування

- Условия испытания

Сукупність впливаючих факторів і (або) режимів функціонування об'єкту під час випробувань (ДСТУ 2214–93)

УП

- УП

Див. Полістирол удароміцний

Упаковка

- Упаковка

Засіб або комплекс засобів, що забезпечують захист продукції від пошкоджень і втрат, навколишнє середовище від забруднення, а також процес обігу продукції (ДСТУ 3128–95).

Технічний засіб чи комплекс засобів з розміщеним у ньому товаром, який забезпечує захист товару від пошкоджень та втрат у процесі транспортування, зберігання та продажу, а довкілля – від забруднень [19].

Див. також Пакування

Уповільнювач

- Замедлитель

Інгредієнт гумової суміші, який запобігає підвulkanізації суміші (ДСТУ 3642–97).

Див. також Інгібітор

Усадка

- Усадка

Властивість матеріалу змінювати об'єм та (або) лінійні розміри в результаті його охолодження [15].

Зменшення лінійних розмірів і об'єму виробу під час формування структури матеріалу (див. також ДСТУ Б А.1.1-5–94)

Устаткування для перероблення полімерних матеріалів

- Оборудование для переработки полимерных материалов

Машини, агрегати чи лінії для перероблення пластмас і гумових сумішей у промислові або побутові вироби та напівфабрикати із заданими формою, розмірами та споживчими властивостями (див. також ДСТУ 3042–95)

Утилізація

- Утилизация

Роботи із забезпечення ресурсоощадності (з урахуванням вимог екології та безпеки), за яких із заданою інтенсивністю перероблюють та (чи) повторно використовують вироби, що відпрацювали встановлений термін, та (чи) відбракованих виробів, матеріалів, пакування тощо, а також технологічних відходів і вторинних матеріалів (див. також ДСТУ 3051–95); утилізації підлягають також вироби, що зіпсувалися внаслідок порушень з різноманітних причин умов їх функціонування

Утилізація використаної тари (упаковки)

- Утилизация использованной тары (упаковки)

Використання тари (упаковки) як вторинних матеріальних чи енергетичних ресурсів [19]

Утилізування відходів

- Утилизация отходов

Використання відходів як вторинних матеріалів чи енергетичних ресурсів [5].

Отримування з відходів матеріалів, призначених для використання для тих чи інших цілей, а також для вироблення енергії або як палива, зокрема для біогазифікування (ДСТУ 4462.0.01:2005)

Утиль (Нд)

- *Ктиль* (Нд)

Див. Відходи

Утік

- Уток

Поперечні нитки текстильної тканини [18]

Ф

Фарбування

- Крашение

Сукупність фізико-хімічних і механічних процесів для одержання забарвлення матеріалу, яке має достатні для практичного використання водо- і світлостійкість, стійкість до тертя та інших експлуатаційних чинників [18]

Фарбування хімічного волокна в масі

- Крашение химического волокна в массе

Уведення барвника в розчин або розплав волокнотвірного полімеру на будь-якій стадії готування його або під час формування хімічного волокна (ДСТУ 3699–98)

Фенопласт

- Фенопласт

Пластмаса на основі фенольних смол (ДСТУ 2406–94)

Фібріляція плівкової поліпропіленової нитки

- Фибрилляция плёночной полипропиленовой нити

Поздовжнє механічне розшарування плівкової нитки з утворенням фібрил, з'єднаних між собою поперечними зв'язками (див. також ДСТУ 3699–98)

Філер (Нд)

- *Филлер* (Нд)

Див. Шнур (бортового крила) наповнювальний

Фільєра

- Филъера

Калібрувальна деталь екструзійних формувальних пристроїв, яка має отвори, крізь які протискують в'язку або пластичну масу. Крім промисловості перероблення полімерних матеріалів також застосовується в харчовій промисловості, у виробництві хімічних волокон, металевих виробів та ін.

Флакон

Нд *Пляшечка; пузирчик*

- Флакон
- Нд *Бутылочка; пузырьёк*

Споживча тара з плоским або ввігнутим дном та корпусом різноманітної форми, що різко переходить до горловини, діаметр вінця якої значно менший за діаметр описаного кола корпусу і передбачає закупорювання кришкою, корком (ДСТУ 2890–94)

Флеп (Нд)

- Флеп (Нд)

Див. Стрічка ободова

Фліпер (Нд)

- Флиппер (Нд)

Див. Стрічка крилова

Фляга

- Фляга

Транспортна багатооборотна тара з корпусом циліндричної форми і циліндричною горловиною, діаметр якої менший за діаметр корпусу, з пристосуванням для перенесення і кришкою із затвором (ДСТУ 2890–94)

Форма ливарна

- Форма литейная

Фасонний жорсткий об'єкт на (чи в) якому гумова [латексна] суміш набуває заданих конфігурації та розмірів (див. також ДСТУ 3642–97)

Форматор

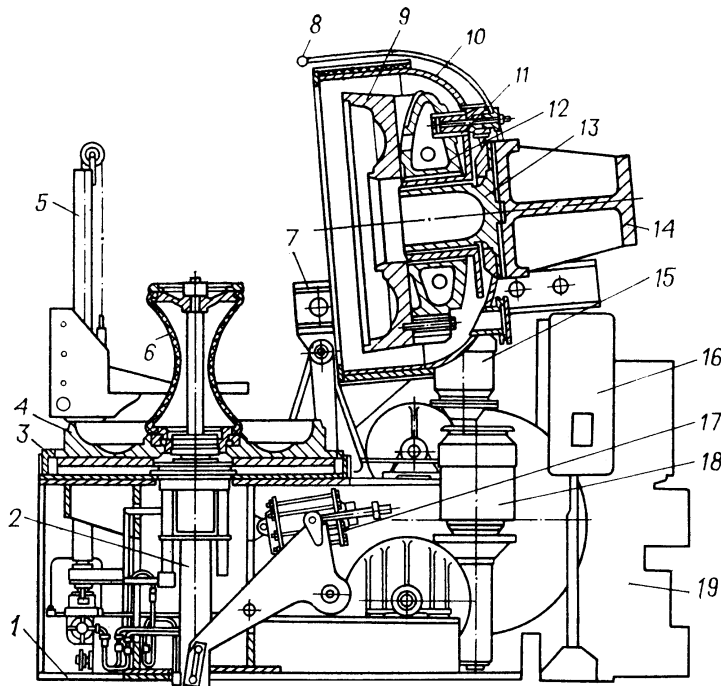
- Форматор

Машина для попереднього формування виробів стисканням і нагріванням заготовок (див. також ДСТУ 3042–95)

Форматор-вулканізатор

- Форматор-вулканизатор

Машина для формування і вулканізації (за один робочий цикл) заготовок виробів їх стисканням та нагріванням (див. також ДСТУ 3042–95)

Форматор-вулканізатор автомобільних покришок: 1 – станина; 2 – вузол керування діафрагмою; 3, 10 – нижня й верхня частини парової камери; 4, 9 – нижня й верхня частини прес-форми; 5 – механізм підймання кришки; 6 – діафрагма; 7 – напрямна переміщення траверси; 8 – дуга аварійного вимикача; 11 – механізм регулювання положення планшайби; 12 – планшайба; 13 – стакан; 14 – траверса; 15 – двигун механізму перевертання парової камери; 16 – шафа автоматики; 17 – привод механізму відривання кришки; 18 – привод механізму підймання парової камери; 19 – система подавання теплоносіїв

Формування пластмас відцентрове; лиття пластмас відцентрове

- Формование пластмасс центробежное; литьё пластмасс центробежное

Метод виготовлення виробів або розплавів термопластів і різних термореактивних смол під дією відцентрової сили [29]

Формування пластмас екструзійно-видувне

- Формование пластмасс экструзионно-выдувное

Метод виготовлення порожнистих виробів із екструдованої трубчастої заготовки у формі роздуванням стисненим повітрям [15]

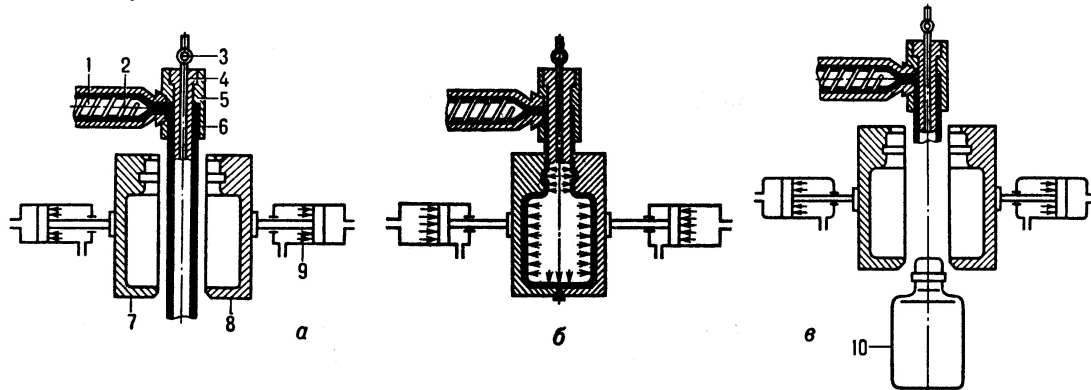

Схема виготовлення порожнистих виробів екструзійно-видувним формуванням трубчастої заготовки з термопластів: *а* – екструзія трубчастої заготовки; *б* – роздування заготовки й формування виробу; *в* – вилучення виробу з форми; 1 – черв'як; 2 – циліндр преса; 3 – кран для подавання стисненого повітря; 4 – дорн; 5 – кутова головка; 6 – трубчаста заготовка; 7, 8 – півформи; 9 – привод змикання й розмикання півформ; 10 – виріб

Формування пластмас ротаційне

- Формование пластмасс ротационное

Метод виготовлення порожнистих виробів з порошкоподібних термопластів (або їх паст) у формах, що обертаються в одному чи двох взаємно перпендикулярних напрямках [29]

Формування плівкової поліпропіленової нитки

- Формование плоской плёночной полипропиленовой нити

Продавлювання розплавленого поліпропілену крізь щілинну фільтру прядильної екструзійної машини та подальше охолодження і розрізання плівки на стрічки певної ширини (ДСТУ 3699–98)

Формування плівок поливанням

- Формование плёнок поливом

Метод виготовлення тонких полімерних плівок з компаундів або розчинів полімеру, наприклад на рухомій або нерухомій плоскій підкладці [27]

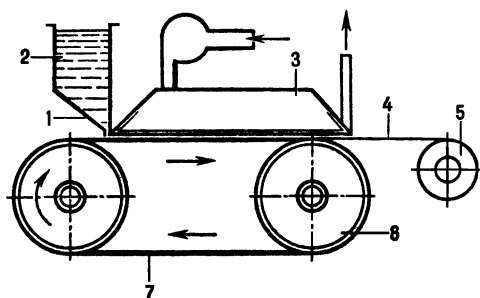

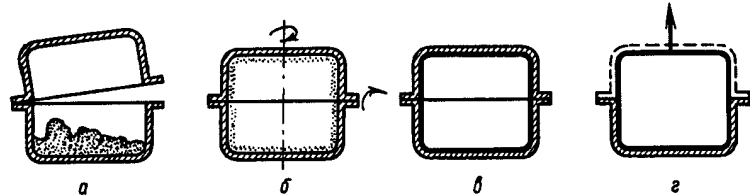
Схема формування плівок поливанням:

1 – фільтр; 2 – бак з розчином полімеру; 3 – сушильна камера; 4 – плівка полімеру; 5 – намотувальний пристрій; 6 – барабан транспортера; 7 – транспортерна стрічка

Формування ротаційне

- Формование ротационное

Формування порожнистих виробів у формах, які обертаються навколо двох взаємно перпендикулярних осей (ДСТУ 3642–97)

Послідовність процесу (а–г) ротаційного формування

Формування хімічного волокна

- Формование химического волокна

Виготовлення хімічного волокна продавлюванням розплаву або розчину волокнотвірного полімеру крізь отвори фільтри (ДСТУ 3699–98)

Формування (волокна) з розплаву

- Формование (волокна) из расплава

Метод одержання хімічного волокна, за якого твердіння струминок відбувається внаслідок їх охолодження повітрям нижче від температури плавлення полімеру [24]

Формування (волокна) з розчину

- Формование (волокна) из раствора

Метод одержання хімічного волокна в результаті випарювання леткого розчинника («сухий» спосіб формування) або осадження полімеру в осаджувальній ванні («мокрый» спосіб), іноді після проходження струминок розчину крізь повітряний прошарок («сухо-мокрый» спосіб) [24].

Примітка. Формування з розчину застосовують для одержання хімічного волокна з полімерів, температура плавлення яких перевищує температуру їх розкладання або близька до неї.

«Сухим» способом формують, наприклад, ацетатні й поліакрилонітрильні волокна, «мокрим» – вісконні, поліакрилонітрильні, полівінілхлоридні та ін., «сухо-мокрим» – волокна з термостійких полімерів

Формування (гумової суміші) компресійне

- Формование (резиновой смеси) компрессионное

Формування, що складається із заповнювання відкритої порожнини прес-форми гумовою сумішшю та витримання форми між плитами вулканізувального преса під тиском у нагрітому стані протягом заданого часу (ДСТУ 3642–97)

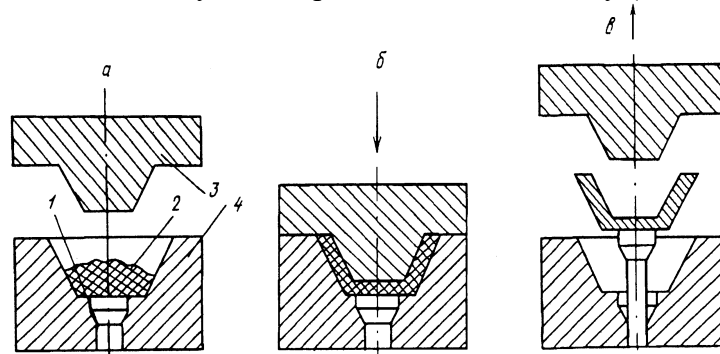

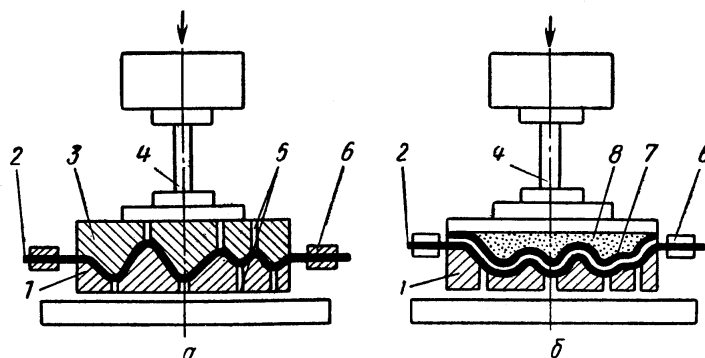
Схема виготовлення виробів компресійним формуванням:

а – завантаження гумової суміші; б – змикання прес-форми; в – розкриття прес-форми й вилучення виробу; 1 – виштовхувач; 2 – гумова суміш; 3 – пуансон; 4 – матриця

Формування (пластмас) механічне

- Формование (пластмасс) механическое

Спосіб формування виробів із нагрітих до високоеластичного стану листових термопластичних матеріалів під дією сили, зумовленою матрицею та пуансоном, між якими закріплено лист (див. також [3])

Схеми механічного формування виробів: *a* – жорстким пуансоном; *б* – еластичним пуансоном; 1 – матриця; 2 – листова заготовка; 3 – жорсткий пуансон; 4 – шток; 5 – отвори для відведення повітря; 6 – притискна рама; 7 – гумова діафрагма; 8 – рідина або повітря

Форполімер; преполімер

- Форполимер; преполимер

Олігомер або полімер, що містить функціональні групи та здатні брати участь у реакціях зростання та (або) зшивання ланцюга з утворенням високомолекулярних лінійних і сітчастих полімерів [28].

Примітка. Форполімери – основні компоненти полімерних матеріалів, які вводять на різних стадіях їх одержання або формування

Фотополімеризація

- Фотополимеризация

Фрикція;

число передатне

- Фрикция;
- число передаточное

Відношення колових швидкостей суміжних валків (ДСТУ 3642–97).

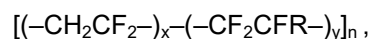
Примітка. Зазвичай фрикція – це відношення колових швидкостей швидкохідного й тихохідного валків (значення фрикції не менше одиниці). Величину, обернену фрикції, називають коефіцієнтом фрикції

Фторокаучук;

каучук фторорганічний;
СКФ

- Фторкаучук; каучук фторорганический; СКФ

Каучуки зі складовою ланкою, що має таку структурну формулу [29]:

де R = CF₃, Cl, CF₃O та ін.

Фторопласт

- Фторопласт

Пластмаса на основі фторовмісних поліолефінів і (або) їх співполімерів (ДСТУ 2406–94)

Фторопласт-3 (Нд)

- *Фторопласт-3* (Нд)

Див. Політрифторхлоретилен

Фторопласт-4 (Нд)

- *Фторопласт-4* (Нд)

Див. Політетрафторетилен

Фулерен;

бакібол; букибол

- Фуллерен; бакибол; букибол

Молекулярна сполука, що належить до класу алотропних форм вуглецю й представляє собою опуклі замкнені багатогранники, складені з парної кількості трикоординованих атомів вуглецю

ФУР

Див. Смола фуранова

- ФУР

ФФ

• ФФ

ФФУ

• ФФУ

Див. Смола феноло-формальдегідна

Див. Смола феноло-фурфурольна

Х

Хлоркаучук

• Хлоркаучук

Продукт хлорування каучуків [29]

ХК

• ХК

Див. Каучук хлоропреновий

ХСПЕ

• ХСПЭ

Див. Поліетилен хлорсульфований

Ц

Целюлоза лужна

• Целлюлоза щелочная

Продукт взаємодії целюлози з гідроксидом натрію (ДСТУ 3699–98)

Ч

Частина (їздової) камери бандажна

• Часть (ездовой) камеры бандажная

Частина їздової камери, що прилягає до обода колеса чи ободової стрічки (ДСТУ 2219–93)

Частина (їздової) камери бігова

• Часть (ездовой) камеры беговая

Частина їздової камери, що прилягає до покриття в ділянці бігової доріжки (ДСТУ 2219–93)

Частота ниток шару (корду)

• Частота нитей слоя (корда)

Кількість ниток корду на одиницю довжини відрізка, перпендикулярного до напрямку ниток у шарі каркаса або брекера (ДСТУ 2219–93)

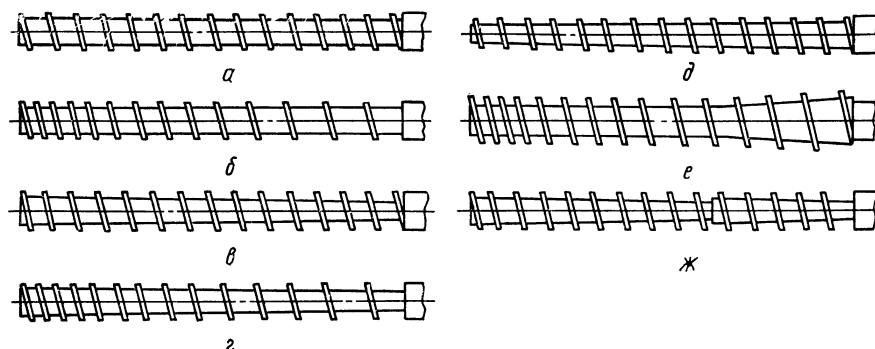
Черв'як

Нд Шнек

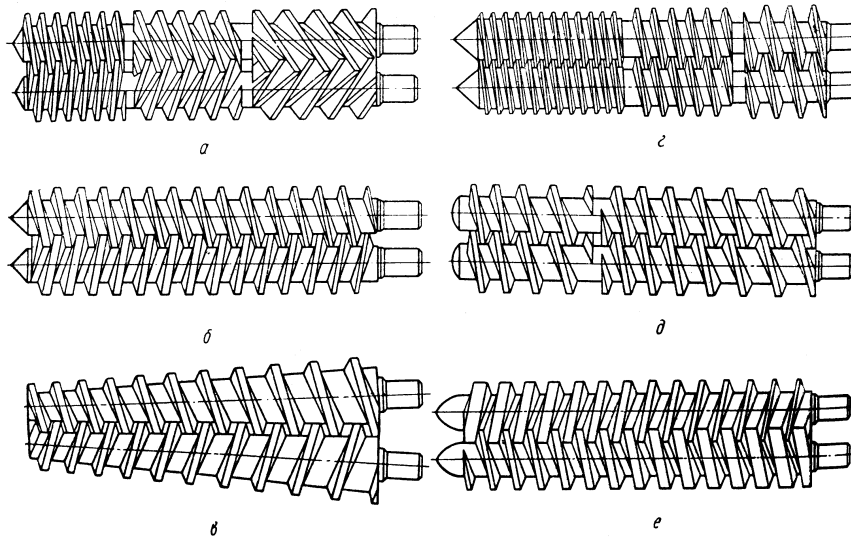
• Червяк

Нд Шнек

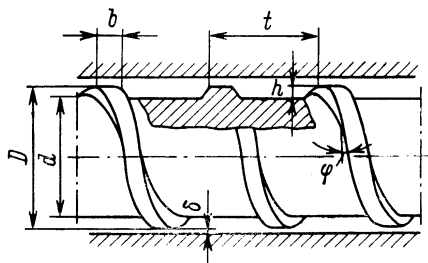
Основний робочий орган черв'ячних пресів і черв'ячних машин [20]

Схеми черв'яків (а–ж) одночерв'ячних пресів і машин

Схеми черв'яків (а–е) двочерв'ячних пресів і машин

Параметри геометрії черв'яка: D – діаметр; d – діаметр осердя; t – крок гвинтової нарізки; b – ширина гребеня витка; h – глибина нарізки; δ – проміжок між гребенем черв'яка й циліндром (гільзою циліндра); φ – кут підймання гвинтової нарізки

Чефер (Нд)

- *Чефер* (Нд)

Див. Стрічка бортова

Число передатне

- Число передаточное

Див. Фрикція

Ш

Шар герметизувальний

- Слой герметизирующий

Шар газонепроникної гуми, розміщеної на внутрішній поверхні каркаса безкамерної шини (див. також ДСТУ 2219–93)

Шар підканавковий (протектора)

- Слой подканавочный (протектора)

Частина протектора покриття, розміщена між брекером чи каркасом та поверхнею, утвореною основою виступів протектора і дном канавок (див. також ДСТУ 2219–93)

Шар (корду каркаса [брекера])

- Слой (корда каркаса [брекера])

Погумована кордна тканина каркаса [брекера] покриття, яка складається з ниток, розміщених паралельно одна одній (див. також ДСТУ 2219–93)

Шашки протектора (покриття)

- Шашки протектора (покриття)

Окремі різної конфігурації виступи протектора покриття, розміщені один біля одного (див. також ДСТУ 2219–93)

Швидкість**деформування**

- Скорость деформирования

Швидкість зсуву; швидкість деформування

- Скорость сдвига; скорость деформирования

Швидкість формування хімічного волокна

- Скорость формования химического волокна

Швидкість**(пневматичної) шини максимальна**

- Скорость (пневматической) шины максимальная

Шина аркова АШ

- Шина арочная АШ

Див. Швидкість зсуву

Відношення швидкості v відносного руху шарів рідини під час зсуву один відносно одного до відстані h між цими шарами [27]: $\dot{\gamma} = v/h$

Лінійна швидкість намотування сформованого хімічного волокна на приймальний пристрій (ДСТУ 3699–98)

Максимальна допустима швидкість, установлена нормативно-технічним документом для цієї шини (ДСТУ 2219–93)

Пневматична шина з відношенням висоти профілю до його ширини 0,40–0,50 та відношенням ширини профілю обода до ширини профілю шини 0,90–1,00 (див. також ДСТУ 2219–93)

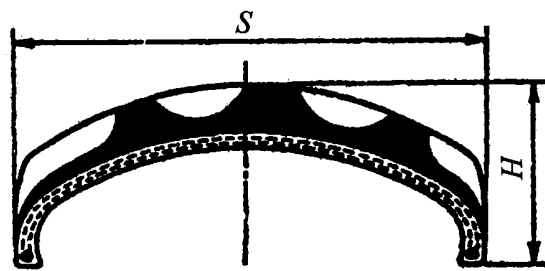

Схема аркової шини: S – ширина профілю шини; H – висота профілю шини

Шина атмосферного тиску

- Шина атмосферного давления

Пневматична шина, внутрішній тиск якої дорівнює атмосферному (ДСТУ 2219–93).

Примітка. Шини атмосферного тиску умовно відносять до пневматичних шин

Шина великогабаритна ВГШ

- Шина крупногабаритная КГШ

Пневматична шина з шириною профілю від 350 мм (умовне позначення 14,00) до 740 мм (умовне позначення 27,00) незалежно від посадкового діаметра (див. також ДСТУ 2219–93)

Шина діагональна

- Шина диагональная

Пневматична шина, у якій нитки корду каркаса і брекера перехрещуються в суміжних шарах, а кут нахилу нитки корду по середині бігової доріжки в каркасі і брекері – від 45° до 60° (ДСТУ 2219–93)

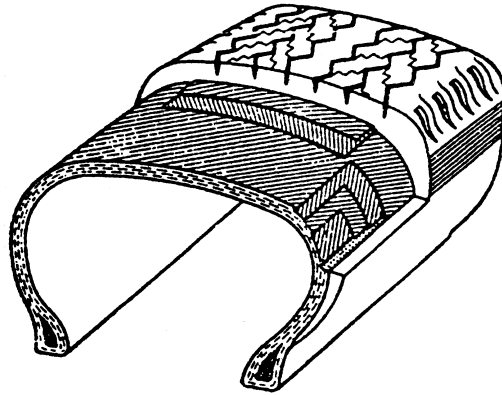

Схема будови діагональної шини

Шина діагональна оперезана

- Шина диагональная опоясанная

Пневматична діагональна шина, у брекері якої кут нахилу нитки понад 60° (див. також ДСТУ 2219–93)

Шина з регульованим тиском

- Шина с регулируемым давлением

Пневматична шина, у якій можна змінювати внутрішній тиск у широкому інтервалі в процесі експлуатації відповідно до умов роботи (див. також ДСТУ 2219–93)

Шина звичайного профілю ШЗП

- Шина обычного профиля ШОП

Пневматична шина з відношенням висоти профілю до його ширини понад 0,89 і відношенням ширини профілю обода до ширини профілю шини 0,65–0,76 (див. також ДСТУ 2219–93).
*Див. також рисунок до терміна **Шина широкопрофільна ШППШ***

Шина малогабаритна МГШ

- Шина малогабаритная МГШ

Пневматична шина з шириною профілю не більше ніж 260 мм (умовне позначення 10,00) та посадковим діаметром не більше ніж 457 мм (умовне позначення 18,00) (див. також ДСТУ 2219–93)

Шина масивна

- Шина массивная

Суцільне гумове кільце, закріплене на ободі колеса (ГОСТ 28630–90)

Шина масивна бандажна

- Шина массивная бандажная

Масивна шина, що являє собою гумовий масив, привулканізований до поверхні бандажа, закріпленого на ободі колеса (ГОСТ 28630–90)

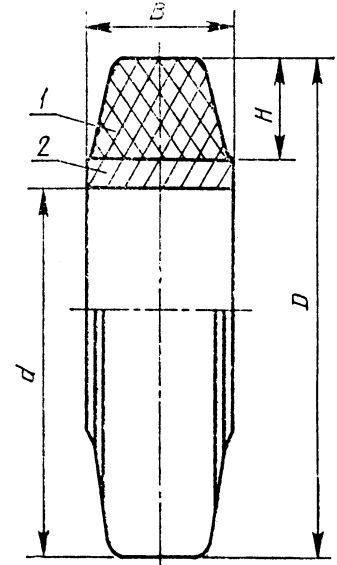

Схема масивної бандажної шини:

1 – гумовий масив шини; 2 – металевий бандаж; D – зовнішній діаметр шини; d – посадковий діаметр шини; H – висота гумового масиву шини; B – ширина основи шини

Шина масивна безбандажна

- Шина массивная безбандажная

Масивна шина з підсиленою основою, яка забезпечує жорстку посадку на ободі колеса з гарантованим натягом (ГОСТ 28630–90)

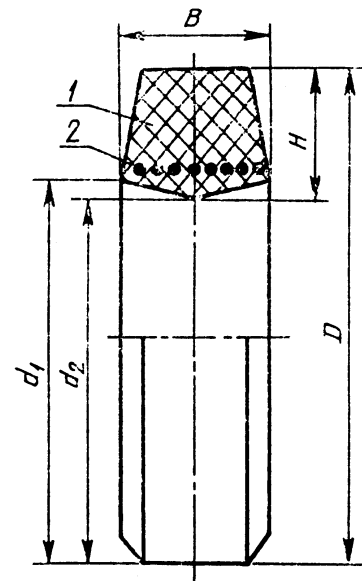
Шина масивна безбандажна з конічною основою

- Шина массивная безбандажная с коническим основанием

Безбандажна шина з конічною посадковою частиною, яка монтується на рознімні ободи з конічними поверхнями (ГОСТ 28630–90)

Схема масивної безбандажної шини з конічною основою:

1 – гумовий масив шини; 2 – армувальний матеріал; D – зовнішній діаметр шини; d_1 – найбільший посадковий діаметр; d_2 – найменший посадковий діаметр; B – ширина основи шини; H – висота гумового масиву шини

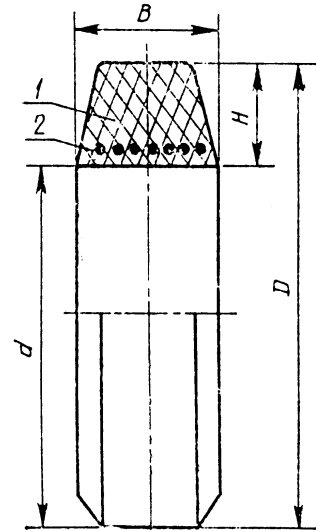

Шина масивна безбандажна з циліндричною основою

- Шина массивная безбандажная с цилиндрическим основанием

Безбандажна шина з циліндричною посадковою частиною, напресованою на обід колеса (ГОСТ 28630–90)

Схема масивної безбандажної шини з циліндричною основою: 1 – гумовий масив шини; 2 – армувальний матеріал; D – зовнішній діаметр шини; d – посадковий діаметр шини; B – ширина основи шини; H – висота гумового масиву шини

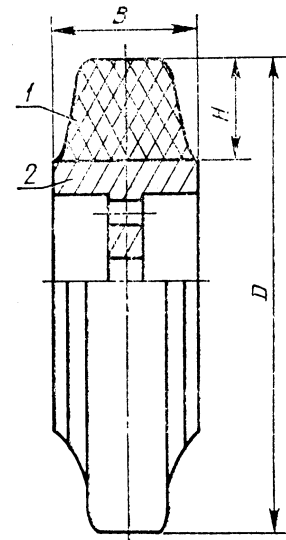

Шина масивна дискова

- Шина массивная дисковая

Масивна шина, що являє собою гумовий масив, привулканізований до обода колеса, установлюваного на осі транспортного засобу (ГОСТ 28630–90)

Схема масивної дискової шини: 1 – гумовий масив шини; 2 – обід колеса; D – зовнішній діаметр шини; B – ширина основна шини; H – висота гумового масиву шини

Шина масивна ебонітового кріплення

- Шина массивная эбонитового крепления

Масивна шина, у якій гумовий масив кріпиться до поверхні чи обода-маточини за допомогою ебонітового прошарку (ГОСТ 28630–90)

Шина масивна клейового кріплення

- Шина массивная клеевого крепления

Масивна шина, у якій гумовий масив кріпиться до зовнішньої поверхні бандажа або диска за допомогою клею (ГОСТ 28630–90)

Шина надвеликогабаритна НВГШ

- Шина сверхкрупногабаритная СКГШ

Пневматична шина з шириною профілю 740 мм (умовне позначення ширини профілю 27,00) і більше незалежно від посадкового діаметра (див. також ДСТУ 2219–93)

Шина наднизькопрофільна ННПШ

- Шина сверхнизкопрофильная СНПШ

Пневматична шина з відношенням висоти профілю до його ширини не більше ніж 0,70 та відношенням ширини профілю обода до ширини профілю шини 0,69–0,76 (див. також ДСТУ 2219–93)

Шина надширокопрофільна НШПШ

- Шина сверхширокопрофильная СШПШ

Шина низькопрофільна НПШ

- Шина низкопрофильная НПШ

Шина радіальна

- Шина радиальная

Пневматична шина з відношенням висоти профілю до його ширини не більше ніж 0,60 і відношенням ширини профілю обода до ширини профілю шини 0,76–0,89 (див. також ДСТУ 2219–93)

Пневматична шина з відношенням висоти профілю до його ширини 0,70–0,88 і відношенням ширини профілю обода до ширини профілю шини 0,69–0,76 (див. також ДСТУ 2219–93)

Пневматична шина, у якій кут нахилу нитки кордун каркаса дорівнює 0° , а брекера – не менше ніж 65° (ДСТУ 2219–93).

Примітка. Кут нахилу нитки в каркасі може відрізнятися від 0° , але бути не більше ніж 15° ; у брекері можлива наявність додаткових шарів з кутами нахилу нитки до 45°

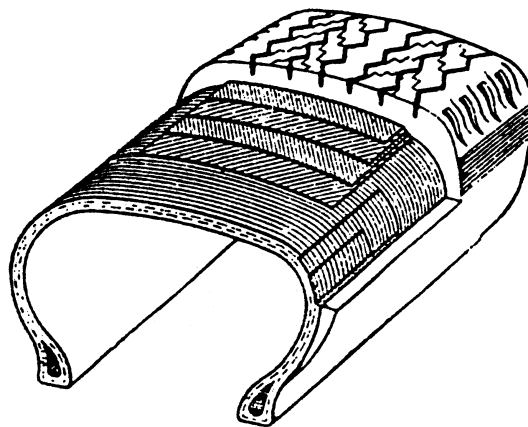

Схема будови радіальної шини

Шина середньогабаритна СГШ

- Шина среднегабаритная СГШ

Шина широкопрофільна ШПШ

- Шина широкопрофильная ШПШ

Пневматична шина з шириною профілю 200–350 мм (умовне позначення від 7,00 до 14,00) та посадочним діаметром не менше ніж 457 мм (умовне позначення 18,00) (див. також ДСТУ 2219–93)

Пневматична шина з відношенням висоти профілю до його ширини 0,60–0,90 та відношенням ширини профілю обода до ширини профілю шини 0,77–0,89 (див. також ДСТУ 2219–93)

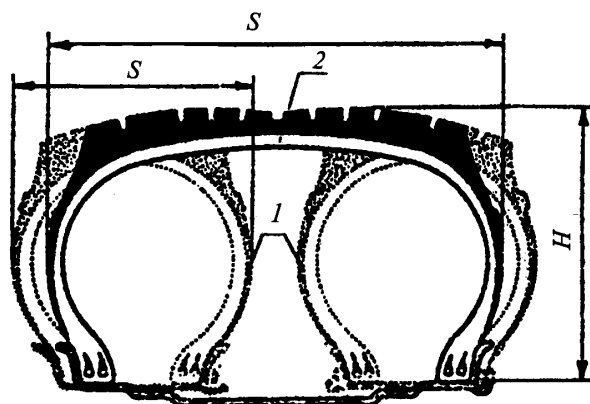

Схема шин різних профілів: 1 – шина звичайного профілю; 2 – широкопрофільна шина; S – ширина профілю шини; H – висота профілю шини

Шина (пневматична)

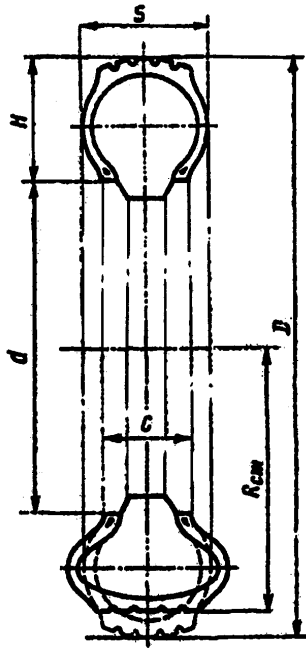
Нд Балон; скат;

пневматик

- Шина (пневматическая)

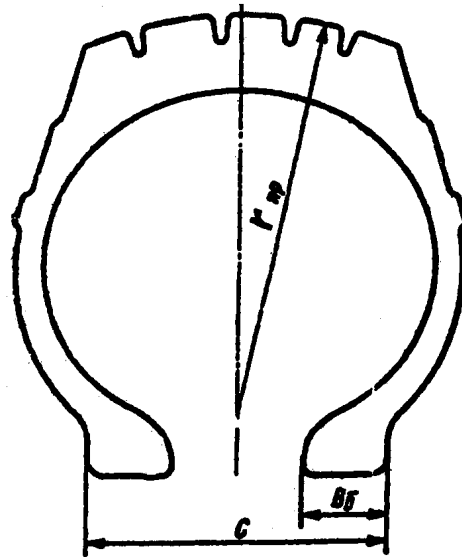
Нд Баллон; скат; пневматик

Пружна оболонка, яка установлюється на ободі колеса і заповнюється газом або повітрям під тиском (ДСТУ 2219–93)

Параметри пневматичної шини:

D – зовнішній діаметр і шини;
 d – посадковий діаметр шини;
 S – ширина профілю шини;
 H – висота профілю шини;
 $R_{ст}$ – статичний радіус шини;
 C – розхил бортів

Параметри профілю пневматичної шини:

$r_{пр}$ – радіус кривизни бігової доріжки;
 C – розхил бортів;
 B_b – ширина борта покришки

Шина (пневматична) безкамерна

- Шина (пневматическая)

бескамерная

Пневматична шана, у якій повітряна порожнина утворюється покришкою та ободом колеса (ДСТУ 2219–93)

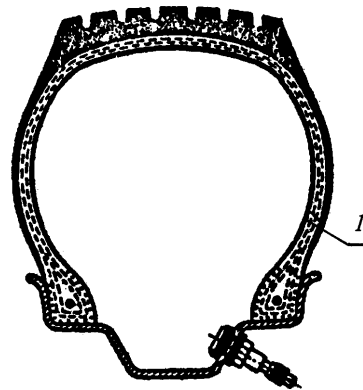

Схема безкамерної пневматичної шини: 1 – герметизувальний шар

Шина (пневматична) камерна

- Шина (пневматическая) камерная

Пневматична шина, у якій повітряна порожнина утворюється герметизувальною камерою (ДСТУ 2219–93)

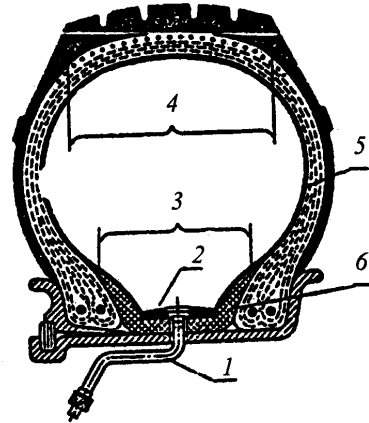
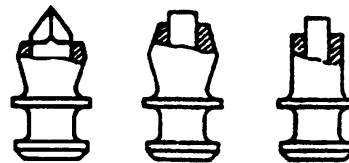

Схема камерної пневматичної шини: 1 – вентиль іздової камери; 2 – п'ятка вентилья; 3 – бандажна частина іздової камери; 4 – бігова частина іздової камери; 5 – камера іздова; 6 – ободова стрічка

Шип (проти ковзання)

- Шип (противоскольжения)

Твердий профільований стрижень, який установлюється у протекторі і призначений для підвищення зчеплення пневматичної шини з обледенілою дорожньою поверхнею (ДСТУ 2219–93)

Варіанти шипів проти ковзання

Ширина бігової доріжки (протектора)

- Ширина беговой дорожки (протектора)

Найменша відстань між лініями перетину поверхні бігової доріжки протектора з поверхнями плечових зон (див. також ДСТУ 2219–93)

Ширина борта (покришки)

- Ширина борта (покрышки)

Відстань між внутрішньою і зовнішньою поверхнями борта покришки (ДСТУ 2219–93)

Ширина профілю (пневматичної) шини

- Ширина профиля (пневматической) шины

Відстань між двома площинами обертання колеса, які торкаються зовнішніх поверхонь боковин пневматичної шини (ДСТУ 2219–93)

Ширина профілю (пневматичної) шини під навантаженням

- Ширина профиля (пневматической) шины под нагрузкой

Ширина профілю пневматичної шини в місці найбільшої деформації боковини під час навантаження колеса максимальним допустимим навантаженням (ДСТУ 2219–93)

Шкіра штучна

- Кожа искусственная

«Шкірка апельсинова»

- «Корка апельсиновая»

Шланг

- Шланг

Шланг поливальний з пластичних мас

- Шланг поливочный из пластических масс

Шліхта

- Шлихта

Шнек (Нд)

- Шнек (Нд)

Шнур

- Шнур

Шнур (бортового кри- ла) наповнювальний; Нд Філлер

- Шнур (бортового крыла)
наполнительный;
Нд Филлер

Шорсткість поверхні (ТГВ)

- Шероховатость поверхности

Шпаристість поверхні

- Пористость поверхности

Шпindelь

універсальний;

шпindelь шарнірний

- Шпindelь универсальный;
шпindelь шарнирный

Полімерний матеріал, який використовують замість природної шкіри у виробництві взуття, одягу, галантереї, технічних виробів тощо [18].

Примітка. Виробляють такі види штучної шкіри: плівкові матеріали; матеріали типу картону; матеріали для низу взуття; м'які – з тканин або нетканих матеріалів з покриттям з плівкотвірних речовин (каучуку, нітроцелюлози, поліаміду, полівінілхлориду, поліуретану)

Нерівність поверхні виробу, яка нагадує апельсинову шкірку (ДСТУ 2437–94)

Гнучкий рукав, який складається зазвичай з декількох шарів прогумованої матерії, покритий зсередини і ззовні шаром гуми [18]

Погонний профільний виріб кільцевого перерізу, призначений для подачі води і який виготовляють методом екструзії гладким, ребристим або гофрованим (див. також ДСТУ Б А 1.1.28–94)

Домішка, до складу якої входить крохмаль і яку наносять на поверхню первинних склониток для їх захисту від дії тертя під час текстильного перероблення (див. також ДСТУ 2241–93)

Див. Черв'як

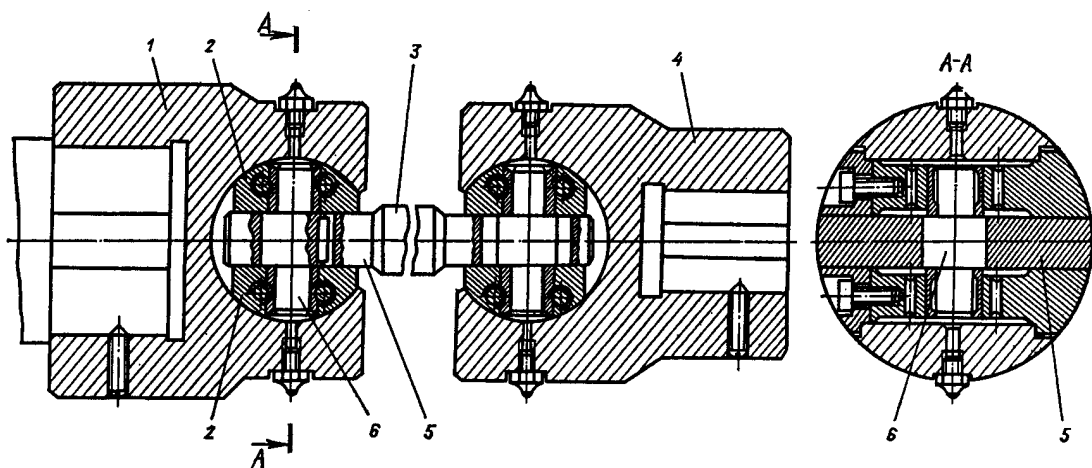
Дві або більше ізольованих гнучких або особливо гнучких жил перерізом до 1,5 мм², скручених або укладених паралельно, поверх яких залежно від умов експлуатації може бути неметалева оболонка й захисні покриття [4]

Круглий чи профільований шнур з гуми, розміщений на бортовому кільці покритишки (див. також ДСТУ 2219–93)

Сукупність нерівностей, що утворюють мікрорельєф поверхні, не передбачений нормативним документами (ДСТУ 3128–95)

Наявність мікро- і макроскопічних шпарин на поверхні виробу (ДСТУ 2437–94)

Обертова складальна одиниця, призначена для передавання крутного моменту від приводу до робочого органа полімерпереробних машин (зазвичай до валка валкових машин), ланки якої належать до обертових кінематичних пар [18]

Шпиндель універсальний: 1, 4 – муфти; 2 – вкладок; 3 – шпиндель; 5 – лопаті; 6 – вісь

Шпиндель шарнірний

- Шпиндель шарнирный

Див. Шпиндель універсальний

Шприц-машина (Нд)

- Шприц-машина (Нд)

*Див. Машина двочерв'ячна;
Машина однокерв'ячна;
Машина черв'ячна*

Шприцювання (гумової суміші); екструзія

- Шприцевание (резиновой смеси); экструзия

Формування довгомірних заготовок заданого поперечного перерізу протисканням розігрітої гумової суміші крізь канал певної геометричної форми (ДСТУ 3642–97)

Штапелювання хімічного волокна

- Штапелирование химического волокна

Різання чи розривання хімічного волокна (ДСТУ 3699–98)

Штранг-пресування; екструзія плунжерна

- Штранг-прессование; экструзия плунжерная

Неперервний метод формування профільно-погонних виробів видавлюванням матеріалу крізь формувальний інструмент з відкритими вхідним і вихідним отворами [29]

Я

Ящик

Нд *Короб; закупорка; тара ящичкова*

- Ящик

Нд *Короб; укупорка; тара ящичная*

Транспортна тара з корпусом, що має у перерізі, паралельному дну, переважно форму прямокутника з дном, двома торцевими і бічними стінками, з кришкою чи без неї (ДСТУ 2890–94)

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК РОСІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ

РОСІЙСЬКИЙ АЛФАВІТ

Аа	Ёё	Лл	Сс	Чч	Ээ
Бб	Жж	Мм	Тт	Шш	Юю
Вв	Зз	Нн	Уу	Щщ	Яя
Гг	Ии	Оо	Фф	Ъъ	
Дд	Йй	Пп	Хх	Ыы	
Ее	Кк	Рр	Цц	Ьь	

Абразив 5, 82

АБС-пластик 5

Автоклав-пресс 5

Агент вулканизирующий 5

Агент газообразующий 5

Агент раздувающий 5

Агент сшивающий 5

Агрегат 5

Агрегат для изготовления бортовых колец покрышек 6

Агрегат для изготовления напорных рукавов 6

Агрегат для нанесения гидроизоляции на трубопроводы 6

Агрегат для нанесения клея на основу 6

Агрегат для нанесения пластмасс на основу 6

Агрегат для нанесения покрытия на трубы 7

Агрегат для переработки пластмасс каскадный 7

Агрегат для переработки пластмасс на базе вальцов 7

Агрегат для переработки пластмасс на базе червячных или червячно-дисковых прессов 7

Агрегат для плунжерной очистки резиновых смесей 7

Агрегат для подготовки протектора 7

Агрегат для производства выдувных изделий 6

Агрегат для резины литьевой 6

Агрегат из вальцов для паронита и электронита 7

Агрегат из резинообрабатывающих вальцов 7

Агрегат резиносмесительный периодического действия 6

Агрегат червячно-валковый 8

Агрегат червячных машин 8

Адгезия 8

Аддитивы (Нд) 8, 43

АК 8, 56

Активатор 8, 131

Аминопласт 9

Аминосмола 9

Ампула 9

Анализ ситовый 9

Анизотропия 9

Анион-радикал 9

Антиадгезив 9

Антиозонант 9

Антиоксидант 9, 132

Антипирен 10

Антирад 10

Антистатик 10

Аппарат химических производств 10

Аппрет 10

Армирование 10

Асбест 8

Асбоволокнит 8

Асбогетинакс 8

Асбопластик 8

Азботекстолит 8

Атмосферостойкость 10

АФ 10, 149

Аэросил 8

Бакибол 10, 168

Баллон 10

Баллон (Нд) 10, 176

Банка 10

Барабан 10

Барабан (Нд) 11, 12

Беговина 11, 43

Безопасность 11

Безопасность продукции 11

Биополимеры 11

БК 11, 13

Блистер 11

Блок-сополимеры 11

Бобина 11

Боковина (покрышки) 12

Бомбировка (бочки вала каландра) 12

Боропластик 12

Борт (покрышки) 12

Бочка 12

Бочка (Нд) 11, 12

Брак 12

Брекер (покрышки) 12

Бугорок 32

Букибол 10, 168

Бумага 101

Бумага ламинированная 101

Бумага синтетическая 101

Бутилкаучук 13

Бутылка 111

Бутылочка (Нд) 111, 165

Бушон 13

Вакуумформование 13

Валки (вальцов [каландра]) формирующие 13

Вальцевание 15

Вальцевание (каучука [резиновой смеси]) 15

Вальцы для паронита и электронита 14

Вальцы для обработки пластмасс 14

Вальцы дробильные 14

Вальцы регенератно-смесительные 14

Вальцы резинообрабатывающие 14

Вальцы (резинообрабатывающие) 15

Вальцы (резинообрабатывающие) подогревательные [смесительно-подогревательные] 15

Вальцы (резинообрабатывающие) промывные 15

Вальцы (резинообрабатывающие) рафинирующие 15

Ванна осадительная 15

Ванна пластификационная 16

Вентиль (ездовой) камеры 16

Вещество вспенивающее 5, 152

Вещество красящее 11, 104

Вздутие 50

Вид погонного изделия 16

Винипласт 22

Вискоза 22

Вискозиметрия 22

Вискозиметрия капиллярная 22

Вискозиметрия ротационная 22

Включение 23

Влагопроводность (Нд) 24, 60

Влажность 23

Влажность абсолютная 23

Влажность нормальная 24

Влажность нормированная 24

Влажность относительная 23

Влажность сорбционная 24

Влажность фактическая 24

Водонепроницаемость 24

Водонепроницаемость (прорезиненных тканей) 24

Водопоглощение 24

Водопроницаемость (Нд) 23, 60

Водоупорность 24

Воздействие на полимерный материал радиационное 41

Воздействие на полимерный материал радиационное комбинированное 41

Воздействие на полимерный материал фоторадиационное 41

Воздействие на полимерный материал фоторадиационное комбинированное 42

Воздухопроницаемость (Нд) 62, 112

Волокниты 24

Волокно альгинатное (АЛ) 24

Волокно ацетатное (АС) 24

Волокно базальтовое 24

Волокно бикомпонентное 24

- Волокно вискозное (VI) 24
Волокно вискозное высокомодульное (MD) 24
Волокно извитое 24
Волокно искусственное 27
Волокно керамическое (CR) 25
Волокно комплексное 25
Волокно медноаммиачное (CU) 25
Волокно металлизированное 25
Волокно металлическое (MT) 25
Волокно модакриловое (MPAN) 25
Волокно натуральное 25
Волокно полиакрилонитрильное (PAN) 25
Волокно полиамидное (PA) 25
Волокно полиарамидное (PAD) 26
Волокно поливинилиденхлоридное (PVD) 26
Волокно поливинилспиртовое (PVA) 26
Волокно поливинилхлоридное (PVC) 26
Волокно поликапроамидное 26
Волокно полинозное 26
Волокно полиоксадиазольное (POD) 26
Волокно полипропиленовое (PP) 26
Волокно полиуретановое (PU) 26
Волокно полифторэтиленовое (PF) 27
Волокно полиэтиленовое (PT) 26
Волокно полиэфирное (PE) 26
Волокно профилированное 27
Волокно синтетическое 27
Волокно стеклянное (GL) 27
Волокно текстильное 27
Волокно триацетатное (TC) 27
Волокно углеродное (C) 27
Волокно химическое 27
Волокно шлаковое (SL) 27
Волокно штапельное 27
Волокно эластодиеновое (GU) 25
Волокно элементарное 25
Восстанавливаемость (каучуков [резиновых смесей]) 21
Восстанавливаемость (резины) 20
Восстановление (каучуков [резиновых смесей]) эластическое относительное 20
Восстановление (каучуков [резиновых смесей]) эластическое [по Дефо] 20
Вспениватель 152
Вспучиваемость 153
Вулканизат 28
Вулканизатор 28
Вулканизация горячая (Нд) 28, 29
Вулканизация резиновой смеси в псевдоожиженном слое 29
Вулканизация резиновой смеси в расплаве солей 29
Вулканизация резиновой смеси горячим воздухом 28
Вулканизация резиновой смеси непрерывная 28
Вулканизация резиновой смеси пероксидная 29
Вулканизация резиновой смеси радиационная 29
Вулканизация резиновой смеси серная 29
Вулканизация резиновой смеси током высокой частоты 29
Вулканизация резиновой смеси холодная 29
Вулканизация (резиновой смеси) 28
Выброс 16
Выемка протектора (покрышки) 16
Вылежка (резиновой смеси) 20
Выносливость (резин [пористых резин, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей]) усталостная 19
Выпрессовка (РТИ) 17, 96
Вырыв 17
Вырыв от выпрессовок (Нд) 17
Высота профиля (пневматической) шины 19
Высота рисунка протектора 19
Выступ на поверхности 18
Вытягивание химического волокна 19
Вытягивание химического волокна ориентационное 19
Вытягивание химического волокна фильерное 19
Выцветание 17, 19
Вязкость 29
Вязкость вискозы 30
Вязкость эффективная 30
Вязкость (каучуков [резиновых смесей]) по Муни 30
Вязкость ударная 30
Гель 30
Герметик 30

- Гетинакс 30
 Гигроскопичность 31
 Гидрогели полимерные 31
 Гидрофильность 31
 Гидрофобность 31
 Гистерезис (резины) при растяжении относительный 31
 «Глаз рыбий» 97
 Глина белая 31, 55
 Глянец неравномерный 31
 Гнездо формующее 31
 Головка профилирующая [фильтрующая] 31
 Головка экструзионная 31
 Гомополиконденсация 32
 Гомополимер 32
 Гомополимеризация 32
 Горение 32
 Гофр 32
 Гофрирование химического жгута 33
 Гофрокартон 32
 Гранулирование 33
 Гранулирование поли-ε-капроамида 33
 Гранулят 33
 Гранулят поли-ε-капроамида 33
 Гранулят поли-ε-капроамида вторичный 33
 Грань борта (покрышки) внешняя 34
 Грань борта (покрышки) внутренняя 33
 Грат 34
 Графитопласт 34
 Графт-сополимер 34, 152
 Грузоподъёмность (пневматической) шины 16
 Грунтозацеп (протектора покрышки) 35
Губка латексная (Нд) 34, 35
 Гуммирование 36
 Гуттаперча 35
- Давление в шине внутреннее 162
 Девулканизатор червячно-дисковый 37
 Девулканизатор червячный 37
 Девулканизация резины 37
 Декантация 37
 Декристаллизация 37
 Деполимеризация 37
 Деструкция полимеров 37
 Деструкция полимеров биологическая 37
- Деструкция полимеров гидролитическая 37
 Деструкция полимеров механическая 38
 Деструкция полимеров механохимическая 38
 Деструкция полимеров озонная 38
 Деструкция полимеров окислительная 38
 Деструкция полимеров радиационная 38
 Деструкция полимеров термическая 38
 Деструкция полимеров термоокислительная 38
 Деструкция полимеров фотоокислительная 38
 Деструкция полимеров фотохимическая 38
 Десульфурация вязкого волокна 39
 Дефект 39
 Дефект видимый 39
 Дефект поверхности РТИ 39
 Дефект резиновой части РТИ 39
 Деформация сжатия (резины [пористой резины]) остаточная относительная 40
 Деформация сжатия (резины [пористой резины]) относительная 40
 Деформация (пневматической) шины под нагрузкой 40
 Деформация (растяжения) быстрообратимая абсолютная 40
 Деформация (растяжения) медленнообратимая абсолютная 40
 Деформация (резин) после многократного сжатия остаточная 39
 Деформация (резин [пористых резин, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей]) усталостная 39
 Деформация (резины [пористой резины, герметика, латексной пленки]) после разрыва остаточная относительная 39
 Диаметр (пневматической) шины наружный 41
 Диаметр (пневматической) шины посадочный 41
 Дилатансия 40
 Диспергатор 40, 46
 Диспергирование 41
 Диспергирование ингредиентов 41
 Дисперсность 41
 Диссипация 40
 Длина калибровочная 42

Длина материала [изделия] 42
 Добавка 43
 Добавки 43
 Добавки активные 43
 Добавки антистатические 43
 Добавки инертные 43
 Добавки специальные 43
 Добавки технологические 43
 Добавки тиксотропные 43
 Добавки функциональные 43
 Дозатор 42
 Дозирование 42
 Дозирование [взвешивание] ингредиентов 42
 Долговечность (резин [пористых резин, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей]) циклическая 42
 Дорн 43
 Дорожка (протектора) беговая 43
 Дробление 44
 Дублирование 44

Жгут 40
 Жгут химический 40
 Желатинирование (латекса) 47
 Жёсткость (каучуков [резиновых смесей]) по Дефо 47
 Жёсткость (пневматической) шины радиальная 47
 Жидкость неньютоновская 139
 Жидкость ньютоновская 140

 Заворот слоя (корда) 47
 Заготовка 48
 Заготовка (Нд) 48, 93
 Заготовка вторичного сырья 48
 Загрязнение 47
 Загрязнитель 47
 Загуститель 48
 Зазор межвалковый 131
 Закладка резиновой смеси 48
 Замасливание 48
 Замасливатель 48
 Замедлитель 42, 163
 Запас вращающийся 48
 Захоронение отходов 49
 Захоронение продукции 49
 Звено составное 66

Зиги 50
 Знак 51
 Зона (протектора) плечевая 52
 Зрелость вискозы 52

Изделие 17
 Изделие кабельное 17
 Изделие профильное погонное 18
 Изделие профильное погонное древесно-полимерное 18
 Изделие профильное погонное жёсткое 18
 Изделие профильное погонное мягкое 18
 Изделие профильное погонное полужёсткое 18
 Изделие техническое резиновое (РТИ) 19
 Измельчение 113
 Измельчитель пластмасс роторный 113
 Измельчитель резины роторный 113
 Износ протектора 154
 Изомерия 52
 Ингибитор 52
 Ингредиент смеси 52
 Индекс нагрузки 52
 Индекс расплава (полимеров) 53
 Индикатор износа (протектора покрышки) 53
 Инициатор 53
 Интенсификация 53
 Интрузия 53
 Искажение конструкции 16, 153
 Искажение формы 17, 153
 Искривление арматуры 16
 Использование вторичного сырья 16
 Использование отходов 16
 Испытание 17
 Испытания продукции 17
 Истираемость (резины) 154

Кабель 53
 Кабель электрический 53
 Каландр для переработки пластмасс 54
 Каландр резиноперерабатывающий 54
 Каландрирование 55
 Каландрование 55
 Каландрование (резиновой смеси) 55
 Калибратор 55
 Камера (ездовая) 55
 Канавка протектора (покрышки) 55

Канистра 55
 Каолин 55
 Капролактан 55
 Капрон 55, 114
 Каркас (покрышки) 55
 «Карманы» застойные 59
 Картон 55
 Катализатор 56
 Катион-радикал 56
 Каучук 56
 Каучук акрилатный 56
 Каучук акриловый 56
 Каучук альтернатный 56
 Каучук бутадиен-нитрильный 56
 Каучук бутадиеновый 56
 Каучук бутадиен-стирольный 57
 Каучук винилпиридиновый 57
 Каучук дивинил-нитрильный 57
 Каучук дивиниловый 57
 Каучук дивинил-стирольный 57
 Каучук жидкий 58
 Каучук изопреновый 57
 Каучук кремнийорганический 57
 Каучук наполненный 57
 Каучук натуральный 57
 Каучук нитрильный 56, 58
 Каучук полисульфидный 58
 Каучук силиконовый 58
 Каучук силоксановый 58
 Каучук синтетический 58
 Каучук стирольный 57, 58
 Каучук уретановый 58
 Каучук фторорганический 58, 168
 Каучук хлоропреновый 58
 Каучук эпоксидный 57
 Каучук этилен-пропиленовый 57
 Каширование 58
 Кевлар 58
 Классификатор отходов государствен-
 ный 59
 Клей 59
 Клей синтетический 59
 Клей термопластичный 59
 Клей термореактивный 59
 Клей-герметик 59
 Клей-расплав 59
 КО 59, 121, 149
 Коагулом 59
 Коагулянт 59
 Коагулят 59
 Коагуляция вискозы 59
 Коагуляция (латекса) 60
 Когезия 60
 Код полимеров рецикловый 60
 Кожа искусственная 178
 Колпачок 60
 Кольцо (покрышки) бортовое 59
 Компаунд полимерный 63
 Комплекс полимер-полимерный 63
 Композит 63, 83
 Композиция полимер-полимерная 64, 158
 Конструкция РТИ 64
 Контейнер 64
 Конформация 64
 Концентрация предельно допустимая 64
 «Корка апельсиновая» 178
 Короб (Нд) 64, 179
 Коробка 64
 Коробление 64
 Котёл вулканизационный 64
 Коэффициент влагопроводности 60
 Коэффициент водопроницаемости 60
 Коэффициент воздухопроницаемости 62
 Коэффициент изменения физико-
 механических свойств (резин [пористых
 резин, латексных и клеевых плёнок, про-
 резиненных тканей, герметиков, эбони-
 та]) после воздействия жидких агрессив-
 ных сред 61
 Коэффициент морозостойкости (пористых
 резин) 61
 Коэффициент морозостойкости (резин [ла-
 тексных плёнок]) при растяжении 61
 Коэффициент морозостойкости (резин) по
 эластическому восстановлению после
 сжатия 61
 Коэффициент насыщенности контакта 61
 Коэффициент отражения 60
 Коэффициент паропроницаемости 62
 Коэффициент поглощения 62
 Коэффициент порообразования (резино-
 вых смесей) для пористых резин 62
 Коэффициент пропускания 62
 Коэффициент сопротивления истиранию
 (резины) 61

- Коэффициент старения (резин [пористых резин, эбонита, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей]) 62
- Коэффициент температуропроводности 62
- Коэффициент теплопроводности 63
- Коэффициент топливопроницаемости (резины [прорезиненной ткани]) 62
- Коэффициент трения 63
- Коэффициент уплотнения 63
- Коэффициент усталостной выносливости (резин [пористых резин, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей]) 63
- Коэффициент усталостной прочности [деформации, удельной энергии] (резин [пористых резин, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей]) 63
- КР 65, 149
- Краситель 11, 104
- Краситель полимерный 11
- Крашение 164
- Крашение химического волокна в масле 164
- Кривая течения (расплава термопласта) 65
- Кривая усталости (резин [пористых резин, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей]) 65
- Криостат 66
- Кромка втянутая 133
- Крошка* (Нд) 33, 43
- Крошка вторичная* (Нд) 33, 44
- Кручение химической нити 148
- КРФ 66, 149
- Крыло (покрышки бортовое) 65
- Крышка 13, 66
- КС 66, 149
- Ксантогенат целлюлозы 66
- Ксантогенирование щелочной целлюлозы 66
- Кулёк* (Нд) 66, 100
- КФ 66, 149
- Ламинат 66
- Ламинирование 66
- Латекс 67
- Латекс натуральный 67
- Латекс искусственный 67
- Латекс синтетический 67
- Лента бортовая 157
- Лента крыльевая 157
- Лента обёрточная 157
- Лента ободная 157
- Линия 68
- Линия вулканизационная литьевая 68
- Линия для восстановления покрышек 75
- Линия для вулканизации восстанавливаемых покрышек 75
- Линия для гранулирования композиций на основе поливинилхлорида на базе двухчервячного пресса 76
- Линия для гранулирования пластмасс на базе дискового пресса 76
- Линия для гранулирования пластмасс на базе червячно-дискового пресса 76
- Линия для гранулирования полистирола на базе одночервячного пресса 76
- Линия для гранулирования сажевых концентратов полиэтилена высокого давления на базе одночервячного пресса 76
- Линия для гранулирования цветных концентратов стабилизаторов полиэтилена высокого давления на базе одночервячного пресса 76
- Линия для дублирования резинотканевых сердечников транспортёрных лент и ремённых пластин 77
- Линия для изготовления гофрированных и перфорированных труб на базе одночервячного пресса 70
- Линия для изготовления заготовок камер и протекторов 68
- Линия для изготовления клиновых ремней с металлотросом 68
- Линия для изготовления прокладок 68
- Линия для изготовления протекторных колец 69
- Линия для измельчения вулканизованных отходов шинного производства 79
- Линия для измельчения вулканизованных резиновых отходов 79
- Линия для листования гуммировочных смесей 77
- Линия для листования резины 77
- Линия для наложения и вулканизации резиновой изоляции на кабели и провода 78

Линия для наложения пластмассовой изоляции на провода и кабели на базе одночервячного пресса 78
 Линия для обкладки металлокорда 78
 Линия для обрезинивания кордной ткани 78
 Линия для обрезинивания тканей 79
 Линия для параллельной сборки каркасов конвейерных лент 78
 Линия для переработки отходов магнитных лент 78
 Линия для переработки отходов полиэтиленовой плёнки на базе одночервячного пресса 78
 Линия для приготовления резиновых смесей 79
 Линия для производства армированных шлангов на базе одночервячного пресса 69
 Линия для производства безосновных рулонных материалов на базе каландра 69
 Линия для производства гладких труб на базе двухчервячного пресса 69
 Линия для производства гладких труб на базе одночервячного пресса 70
 Линия для производства гофрированных труб на базе одночервячного пресса 70
 Линия для производства гусеничных лент 70
 Линия для производства двухосноориентированной плёнки 70
 Линия для производства диэлектрических ковриков 71
 Линия для производства ёмкостей из стеклопластиков 73
 Линия для производства изделий из стеклопластиков методом намотки 69
 Линия для производства комбинированных листовых материалов для ионообменных мембран 71
 Линия для производства крупногабаритных изделий из стеклопластиков методом напыления 69
 Линия для производства липких лент 71
 Линия для производства листов на базе двухчервячного пресса 79
 Линия для производства листов на базе одночервячного пресса 79

Линия для производства металлонавивочных рукавов 71
 Линия для производства наполненных изделий из пластмасс на базе одночервячного или двухчервячного пресса 72
 Линия для производства напорных и напорно-всасывающих рукавов 71
 Линия для производства пазовых клиньев из стеклопластиков 72
 Линия для производства перфорированных труб на базе одночервячного пресса 72
 Линия для производства плоских и гофрированных листов из стеклопластиков непрерывным способом 72
 Линия для производства плоской плёнки на базе одночервячного пресса 72
 Линия для производства покрытий пола 72
 Линия для производства профильных изделий из стеклопластиков методом протяжки 73
 Линия для производства профильных изделий на базе двухчервячного пресса 73
 Линия для производства профильных изделий на базе одночервячного пресса 73
 Линия для производства рукавной плёнки на базе одночервячного пресса 73
 Линия для производства рулонных материалов с основой на базе каландра 73
 Линия для производства рулонных облицовочных материалов 74
 Линия для производства сетки на базе одночервячного пресса 74
 Линия для производства спиральных рукавов 74
 Линия для производства термостойких дублированных изоляционных лент 74
 Линия для производства термоусадочных рукавных плёнок 74
 Линия для производства труб из стеклопластиков методом намотки непрерывным способом 74
 Линия для производства труб из стеклопластиков методом намотки прерывным способом 75
 Линия для производства уплотнителей подшипников 75
 Линия для производства шлангов 75

- Линия для производства шлангов на базе дискового пресса 75
 Линия для производства шлангов на базе червячно-дискового пресса 75
 Линия для пропитки, обкладки и термообработки тканей 79
 Линия для пропитки стеклонеполнителей полимерными смолами 79
 Линия для сборки покрышек 80
 Линия для смешения и гранулирования пластикатов на основе поливинилхлорида на базе одночервячного пресса 77
 Линия для формования мало- и среднегабаритных изделий из стеклопластиков 80
 Линия монтажная 80
 Линия технологическая 69, 80
 Линолеум 80
 Линолеум поливинилхлоридный многослойный без подосновы 80
 Линолеум поливинилхлоридный многослойный без подосновы из отходов поливинилхлорида 80
 Линолеум поливинилхлоридный на теплозвукоизолирующей подоснове 80
 Линолеум поливинилхлоридный на тканевой подоснове 80
 Линолеум поливинилхлоридный однослойный без подосновы 81
 Линолеум-релин резиновый многослойный 81
 Листование (резиновой [маточной резиновой] смеси) 67
 Литник 67
 Литник втянутый 67
 Литьё в замкнутые формы свободное 67
 Литьё интрузионное 67
 Литьё пластмасс центробежное 67, 166
 Литьё под давлением 67
 Литьё поли-ε-капроамида 67
 Литьё (резиновой смеси) под давлением 68

 Макание коагулянтное 20, 23
 Макание многократное 23
 Макромолекула 81
 Макрономер 81
 Макрорадикал 81
 Марка по плотности 81
 Масса кондиционная 81
 Масса пластическая 82
 Масса полимеров молекулярная 82
 Массив РТИ резиновый 100
 Материал 82
 Материал абляционный 82
 Материал абразивный 82
 Материал анизотропный 82
 Материал антиадгезионный 82
 Материал антифрикционный 82
 Материал армирующий 82
 Материал изотропный 83
 Материал комбинированный 83
 Материал композитный 83
 Материал композитный гибридный 83
 Материал композитный полиматричный 83
 Материал композиционный 83
 Материал лакокрасочный 83
 Материал многослойный 83
 Материал нетканый 83
 Материал рулонный 83
 Материал упаковочный 84
 Материалы вторичные 84
 Материалы полимерные 84
 Материалы теплоизоляционные 84
 Матирование химического волокна 84
 Матрица 84
 Машина 85
 Машина вакуумформовочная 85
 Машина выдувная 85
 Машина двухчервячная 86
 Машина двухшнековая (Нд) 86
 Машина для измельчения покрышек и камер гидравлическим способом 86
 Машина для измельчения покрышек и камер механическим способом 86
 Машина для резины червячная литьевая 86
 Машина кашировальная 87
 Машина одночервячная 87
 Машина одношнековая (Нд) 87
 Машина пневмоформовочная 87
 Машина резиноперерабатывающая одночервячная горячего питания 85
 Машина резиноперерабатывающая одночервячная тёплого питания 86
 Машина резиноперерабатывающая одночервячная холодного питания 86

Машина резиноперерабатывающая одно-
 червячная холодного питания с вакуу-
 мотсосом 86
 Машина таблеточная гидравлическая 87
 Машина таблеточная ротационная 87
 Машина технологическая 87
 Машина тиснильная 87
 Машина червячная 87
 Меление 65
 Мембрана разделительная 88
 Мембрана селективно-проницаемая 88
 Мерсеризация целлюлозы 88
 Место сухое 88
 Металлопласт 88
 Метаматериал 88
 Металлополимер 88
 Метилметакрилат 88
 Метки указательные 88
 Метод испытаний 88
 Метод компенсации прогиба валков 88
Мешкотара (Нд) 90
 Мешок 90
 Модификатор 90
 Модификаторы 43, 90
 Модифицирование полимеров 90
 Модуль кольцевой (резиновых смесей) 90
 Модуль мерсеризации целлюлозы 90
 Модуль эластичности (резины) при растя-
 жении 90
 Модуль (резин) условно-равновесный 91
 Модуль (резины) статический при сжа-
 тии 91
 Монолитность 91
 Мономер 91
 Мономеры 91
 Мононить 91
 Муар 91
 Мутность 91
 МФ 91, 149
 МЧГ 85
 МЧТ 85
 МЧХ 86
 МЧХВ 86
 Мягкость (каучуков [резиновых сме-
 сей]) 91
 Мягчитель 107, 126

 Набухание 91

Набухание (полимеров) 91
 Нагревание 92
 Нагрузка на (пневматическую) шину 91
 Нагрузка на (пневматическую) шину до-
 пустимая 92
 Нагрузка разрывная [раздирочная] (проре-
 зиненных тканей) 92
 Надрыв 92
 Наирит 58, 92
 Намотка 92
 Нановолокно 92
 Наноккомпозит (полимерный) 92
 Нанотехнологии 92
 Наплыв резины [клея] 93
 Наполнитель 93
 Наполнитель инертный 93
 Наполнитель комбинированный 93
 Напряжение пробивное (резин) 93
 Напряжение сжатия (резины [пористой ре-
 зины]) условное 93
 Напряжение (резины) при заданном удли-
 нении 93
 Напыление (порошкообразных материа-
 лов) 93
 Наслоение антиадгезива 93
 Недолив 93
 Недопрессовка 93
 Непроплав 93
 Неровность поверхности 93
 Нить 94
 Нить искусственная 94
 Нить комбинированная 94
 Нить комплексная 94
 Нить ленточная 95
 Нить модифицированная 94
 Нить натуральная 94
 Нить неоднородная 94
 Нить однородная 94
 Нить синтетическая 95
 Нить текстильная 95
 Нить химическая 95
 Нить элементарная 94
 Нить (пряжа) армированная 95
 Нить (пряжа) термостабилизированная 95
 Нить (пряжа) термофиксирующая 95
 НК 57, 95
 Номер метрический 95
 Номер нити 95

Номер (пневматической) шины заводской 95
 Норма слойности (пневматической) шины 85
 Носок борта (покрышки) 33, 96
 НС 95, 96

 Обезвоздушивание вискозы 51
 Обезвреживание отходов 51
 Обёртка 96, 157
 Обкладка ткани 96
 Облой 96
 Обозначение модели (пневматической) шины 113
 Обозначение (пневматической) шины 113
 Оборудование для переработки полимерных материалов 163
 Оборудование технологическое 96
 Обработка 96
 Обработка вторичного сырья 97
 Обработка отходов 97
 Обработка химического волокна авиважная 97
 Обработка химического волокна антистатическая 97
 Образец 52
 Образец для испытаний 52
 Обращение с отходами 112
 Обрыв 96
 Объект испытаний 96
 Объект технологический 96
 Объём удельный 96
 Оголение арматуры 97
 Оголение прорезиненной ткани 97
 Однородность (РТИ) 97
 Одорант 97
 Окунание 48
 Олигомер 97
 Олигомер (поли-ε-капроамида) 97
 Олигомеризация 98
 Олигомеры 97
 Опудривание резины 133
 Органопластик 99
 Ортотропия 99
 Основа 100
 Основание безбандажной массивной шины усиленное 100
 Основание борта (покрышки) 100

Отбеливание химического волокна 16
 Отверждение (полимеров) 100
 Отвердитель 100
 Отжим щелочной целлюлозы 20
 Отложение ионное [макание коагулянтное] 20
 Отпечаток на поверхности РТИ 20
 Отпечаток формующих элементов 20
 Отслоение от арматуры 22
 Отходы 21
 Отходы бесхозные 21
 Отходы бытовые 22
 Отходы неиспользуемые 22
 Отходы опасные 21
 Отходы потребления 22
 Отходы производства 21
 Отходы производства и потребления 21
 Отходы промышленные 22
 Отходы резины 21
 Отходы токсичные 22
 Охрана окружающей среды 49

ПА 100, 115
 ПАК 100, 115
 Пакет 100
 ПАН 101, 115
 ПАР 101, 115
 Паронит 101
Паропроницаемость (Нд) 62, 101
 Пасты полимерные 101
 ПАЦЛ 101, 115
 Пачка 101
 ПБ 101, 115
 ПВАЦ 102, 116
 ПВАЦЛ 102, 116
 ПВБ 102, 116
 ПВДФ 102, 116
 ПВДХ 102, 116
 ПВСП 102, 116
 ПВФ 102, 117
 ПВФМ 102, 116
 ПВХ 102, 117
 ПДК 30, 64
Пена латексная (Нд) 35, 104
 Пенетрация 102
 Пеногаситель 104
 Пеноклей 104
 Пенопласт 105

Пенопласт интегральный 105
 Пенопласт структурный 105
 Пенопласт частично вспененный 105
 Пенополивинилхлорид 105
 Пенополиолефин 105
 Пенополистирол 105
 Пенополиуретан 105
 Пенофенопласт 105
Пенорезина (Нд) 35, 104
 Пептизатор 102, 130
 Перевозка отходов 102
 Перематывание 103
 Перенос конвективный 103
 Переплетение нитей 103
 Переработка полимеров и пластмасс 103
 Переработка (обработка) использованной тары (упаковки) 103
 Переработка отходов 97, 103
 ПИ 103, 105
 ПИБ 103, 119
 Пигмент 104
 Пиролиз 105
 Питание 47
 Питатель 47
 ПК 105, 111, 119
 Плавление 106
 Пластизоль 106
 Пластик 106
Пластик (Нд) 82, 106
 Пластик армированный 106
 Пластик битуминозный 106
 Пластик битумный 106
 Пластик бумажнослоистый декоративный 106
 Пластик древесный 106
 Пластик древеснонаполненный 106
 Пластик древеснослоистый 106
 Пластикат 107
 Пластикация каучука 107
 Пластикация полимеров 107
 Пластификатор 107
 Пластификация полимеров 107
 Пластичность 108
 Пластичность (каучуков [резиновых смесей]) 108
 Пластмасса 82 108
 Пластмасса газонаполненная 108
 Пластометрия 108
 Плёнка антиадгезионная 108
 Плёнка вакуумная 109
 Плёнка воздушно-пузырчатая 109
 Плёнка вспененная 109
 Плёнка двухосноориентированная 109
 Плёнка металлизированная 109
 Плёнка одноосноориентированная 109
 Плёнка полимерная 109
 Плёнка с «твист-эффектом» 109
 Плёнка термоусадочная 110
 Плита древесноволокнистая 109
 Плита древесностружечная 109
 Плотность 34
 Плотность истинная 34
 Плотность линейная 34
 Плотность средняя 34
 Плотность текстильного полотна [кожевенного материала] линейная 34
 Плотность текстильного полотна [кожевенного материала] поверхностная 34
 Плотность насыпная 34
 Плотность теплового потока поверхностная 34
 Плотность (пористых резин) кажущаяся 34
 Плотность (резиновых смесей [резин, эбонита]) 34
 Площадь контакта контурная 111
 Площадь контакта по выступам рисунка протектора 111
 ПММА 111, 123
 ПН 111, 150
Пневматик (Нд) 111, 176
 Пневмокаток 111
 Пневмосоединение элементарных химических нитей 111
 Пневмоформование 111
 ПО 112, 124
 Поверхность волнистая 112
 Поверхность матовая неравномерная 112
 Поверхность слюдообразная 112
 Поверхность удельная 112
 Повреждение механическое 126
 Подвулканизация 104
 Подвулканизация резиновой смеси 104
 Подвулканизация (резиновых смесей) по Муни 104
 Подгорание 104
 Подоснова 104

Подошва борта (Нд) 100, 104
 Показатель внешнего вида 113
 Показатель текучести расплава 53, 114
 Покрытие лакокрасочное 114
 Покрышка (пневматической шины) 114
 Ползучесть 112
Поли-2-метилпропан (Нд) 114, 119
 Поли-ε-капроамид 114
 Полиакрилат 114
 Полиакрилонитрил 115
 Полиамид 115
 Полиамидирование капролактама 115
 Полиамфолит 115
 Полиарилат 115
 Полиацеталь 115
 Полибутилен 115
 Поливинилацеталь 116
 Поливинилацетат 116
 Поливинилбутираль 116
 Поливинилиденфторид 116
 Поливинилиденхлорид 116
 Поливинилформаль 116
 Поливинилфторид 117
 Поливинилхлорид 117
 Полидисперсность целлюлозы 117
 Полиизобутилен 119
 Полиимид 119
 Поликарбонат 119
 Поликислота 119
 Поликонденсация 119
 Поликонденсация аддиционная 119, 124
 Поликонденсация в расплаве 119
 Поликонденсация в растворе 120
 Поликонденсация межфазная 120
 Полимер 120
 Полимер аморфный 120
 Полимер атактический 120
 Полимер борорганический 120
 Полимер волокнообразующий 120
 Полимер гетероцепной 120
 Полимер гомоцепной 120
 Полимер изотактический 120
 Полимер карбоцепной 120
 Полимер кремнийорганический 121
 Полимер кристаллический 121
 Полимер наполненный 121
 Полимер неорганический 121
 Полимер оптически активный 121

Полимер сетчатый 121
 Полимер синдиотактический 121
 Полимер стереорегулярный 121
 Полимер трёхмерный 121
 Полимер сшитый 120, 121
 Полимеризация 121
 Полимеризация анионная 121
 Полимеризация блочная 122
 Полимеризация в блоке 122
 Полимеризация в газовой фазе 122
 Полимеризация в массе 122
 Полимеризация в растворе 122
 Полимеризация газофазная 122
 Полимеризация катионная 122
 Полимеризация координационно-ионная 122
 Полимеризация миграционная 122, 124
 Полимеризация на наполнителях 123
 Полимеризация радиационная 123
 Полимеризация радикальная 123
 Полимеризация стереоспецифическая 123
 Полимеризация суспензионная 123
 Полимеризация твердофазная 123
 Полимеризация эмульсионная 122
 Полимерцемент 123
Полиметилениоксид (Нд) 123
 Полиметилметакрилат 123
 Полиоксиметилен 124
 Полиолефин 124
 Полиолефин хлорированный 124
 Полиоснование 124
 Полиприсоединение 124
 Полипропилен 124
 Полипропилен хлорированный 124
 Полистирол 125
 Полистирол ударопрочный 125
 Политетрафторэтилен 125
 Политрифторхлорэтилен 125
 Полиуретан 125
 Полиформальдегид 124, 125
 Полициклизация 125
 Полициклоконденсация 125
 Полиэлектrolит 117
 Полиэтилен 117
 Полиэтилен высокого давления 117
 Полиэтилен высокой плотности 117
 Полиэтилен низкого давления 117
 Полиэтилен низкой плотности 118

Полиэтилен низкой плотности линей-
 ный 118
 Полиэтилен среднего давления 118
 Полиэтилен хлорированный 118
 Полиэтилен хлорсульфированный 118
 Полиэтиленоксид 118
 Полиэтилентерефталат 118
 Полиэфир простой 118
 Полиэфир сложный 119
 Полупериод кристаллизации (резины) 104
 Полуфабрикат 93
 ПОМ 124, 126
 Пористость 126
 Пористость закрытая 126
 Пористость истинная 126
 Пористость кажущаяся 126
 Пористость открытая 126
 Пористость поверхности 126
 Поролон 126
 Порообразователь 5, 126
 Поропласт 126
 Потеря объёма (резины) при истирании 27
 Пояс защитный (боковины) 126
 ПП 124, 126
 Предел прочности (эбонита) 90
 Предел хрупкости (резин) температур-
 ный 33
 Премикс 126
 Преполимер 127, 168
 Препрег 127
 Пресс вулканизационный гидравличе-
 ский 127
 Пресс дисковый 127
 Пресс для переработки пластмасс бара-
 банный 128
 Пресс для переработки пластмасс двух-
 червячный 128
 Пресс для переработки пластмасс одно-
 червячный 128
 Пресс для резины литьевой плунжер-
 ный 127
 Пресс червячно-дисковый 129
 Пресс червячный 87, 129
 Пресс этажный 129
 Прессование 129
 Прессование резиновой смеси литьевое
 130
 Прессование трансферное 130
 Прессование (резиновой смеси) 129
 Пресспорошок 129
 Пресс-форма 130
 Пробирка 130
 Пробка 64
 Провод 130
 Провод электрический 130
 Продукция 131
 Прокатка 131
 Промазка ткани 131
 Промотор 131
 Промывка каучука 131
 Промывка химического волокна 131
 Проницаемость (резин [эбонита]) диэлек-
 трическая относительная 131
 Пропитка 132
 Прорезинивание 36
 Прорезь протектора (покрышки) щелевид-
 ная 132
 Просеивание ингредиентов 132
 Прослойка каркаса [брекера] 133
 Протектор (покрышки) 132
 Протектор (покрышки) с шипами (проти-
 воскольжения) 132
 Противоокислитель 132
 Противоутомитель 132
 Профилирование (резиновой смеси) 132
 Профиль (пневматической) шины 132
 Процесс изотермический 132
 Процесс квазистатический 132
 Процесс квазистационарный 132
 Процесс обратимый 133
 Процесс переходный 133
 Прочность резины с кордом усталост-
 ная 89
 Прочность связи «резина – корд» 89
 Прочность связи резины [герметика] с ме-
 таллом при отслаивании 89
 Прочность связи резины [клея] с металлом
 при отрыве 89
 Прочность сцепления резины с тканью 89
 Прочность (герметика) разрывная при рас-
 тяжении условная 89
 Прочность (прорезиненных тканей) на
 прорыв 90
 Прочность (резин [пористых резин, ла-
 тексных и клеевых плёнок, прорезинен-
 ных тканей]) усталостная 89

- Прочность (резин) электрическая 89
 Прочность (резины [пористой резины, латексной и клеевой плёнок]) при растяжении условная 90
 Пряжа 133
 ПС 125, 133
 ПТФХЭ 125, 133
 ПТФЭ 125, 133
 Пуансон 133
Пузырёк (Нд) 133, 165
 Пузырь 133
 Пузырь в РТИ 134
 Пултрузия 134
 Пункт приёмный 134
 ПУР 125, 134
 Пустотность межзерновая 134
 ПЭ 102, 117
 ПЭВД 102, 117, 118
 ПЭВП 102, 117
 ПЭНД 102, 117
 ПЭНП 102, 118
 ПЭО 102, 118
 ПЭСД 103, 118
 ПЭТФ 103, 118
 Пятка борта (покрышки) 34, 134
 Пятка вентиля (ездовой) камеры 134
- Равновесие термодинамическое** 139
 Равномерность окраски РТИ 139
 Радикал свободный 134
 Радиус качения (пневматической) шины 134
 Радиус кривизны беговой дорожки (протектора) 134
 Радиус ненагруженной шины 134
 Радиус (пневматической) шины динамический 135
 Радиус (пневматической) шины свободный 135
 Радиус (пневматической) шины статический 135
 Разбавитель 140
 Разнашиваемость (пневматической) шины 140
 Разнотолщинность 140
 Разнотон 140
 Разноцвет 140
 Разогрев (резиновой смеси) 140
- Разрушение 141
 Разрушение микробное 141
 Раковина 135
 Ракля 135
Распарка (Нд) 37, 140
 Расслоение 141
 Раствор бортов (покрышки) 141
 Раствор вязкозный 22, 141
 Растворитель сухой 140
 Рафинирование (каучука [резиновой смеси, регенерата]) 135
 Ребро протектора (покрышки) 136
 Регенерат 136
 Регенерация капролактама 136
 Регенерация отходов 136
 Регенерация резины 136
 Режим 136
 Режим импульсный 136
 Режим квазистационарный 136
 Режим переходной 136
 Режим стационарный 136
 Режим установившийся 136
 Резина 35
Резина (Нд) 35, 114
 Резина боковины 35
 Резина губчатая 35
 Резина пенистая 35
 Резина пористая 35
Резина сырая (Нд) 35, 158
 Резина ячеистая 35
 Резиносмеситель 35
 Резиносмеситель непрерывного действия 36
 Резиносмеситель периодического действия 36
 Релаксация 136
 Релаксация напряжений 137
 Реология 137
 Реопексия 137
 Ресурс вторичного сырья 137
 Ресурсы вторичные 137
 Ресурсы материальные вторичные 137
 Рисунок протектора (покрышки) 137
 Рисунок (протектора) дорожный 137
 Рисунок (протектора) зимний 138
 Рисунок (протектора) карьерный 138
 Рисунок (протектора) направленный 139
 Рисунок (протектора) ненаправленный 138

Рисунок (протектора) повышенной проходимости 138
 Рисунок (протектора) универсальный 139
 Ролтрузия 141
 Ротор 141
 РТИ 19, 160
 Рулон 141

 Сажа 142
 Сажа белая 142
 Сбор вторичного сырья 49
 Сбор и заготовка использованной тары (упаковки) 49
 Сбор отходов 49
 Сварка полимерных материалов 49
 Свойства полимеров технологические 23
 Связующее 49, 153
 Связующее горячетвердеющее 49
 Связующее радиационнотвердеющее 49
 Связующее термопластичное 49
 Связующее термореактивное 49
 Связующее фототвердеющее 49
 Связующее холоднотвердеющее 49
 Сдир 49
 Серебристость 153
 Серум 142
 Сетка полимерная 121, 144
 Сетки полимерные взаимопроникающие 144
 Символ скорости 142
 Система антитиксотропная 143
 Система вулканизирующая 143
 Система вязкопластичная 143
 Система вязкоупругая 143
 Система дилатантная 143
 Система дисперсная 143
 Система многокомпонентная 143
 Система монодисперсная 143
 Система полидисперсная 143
 Система псевдопластичная 143
 Система реопексная 143
 Система реопектическая 143
 Система технологическая 144
 Система тиксотропная 144
 СК 58, 144
Скат (Нд) 144, 176
 СКБ 56, 144
Сквидж (Нд) 133, 144

СКД 56, 144
 Скин-плёнка 144
 Складки 51, 144
 СКМС 57, 148
 СКН 56, 148
 Скол 148
 Скорость деформирования 171
 Скорость сдвига 171
 Скорость формования химического волокна 171
 Скорость (пневматической) шины максимальная 171
Скорчинг (Нд) 104, 148
 СКС 56, 148
 СКТ 57, 148
 SKU 58, 148
 СКФ 148, 168
 СКЭП 57, 144
 СКЭПТ 57, 144
 След вытекания 148
 След обработки 149
 След от пара 149
 След соли 149
 След стекания 149
 Слипание 50
 Слой герметизирующий 170
 Слой подканавочный (протектора) 170
 Слой (корда каркаса [брекера]) 170
 Смазка 82
 Смеситель пластмасс двухстадийный 51
 Смеситель пластмасс осциллирующий 51
 Смеситель пластмасс роторный 51
 Смесь латексная 158
 Смесь маточная 158
 Смесь полимеров 158
 Смесь резиновая 158
 Смесь резиновая [латексная] 158
 Смесь формовочная 158
 Смешение 51
 Смещение арматуры 52
 Смола анилино-формальдегидная 149
 Смола карбамидо-формальдегидная 149
 Смола крезоло-формальдегидная 149
 Смола крезольная 149
 Смола кремнийорганическая 149
 Смола ксиленольная 149
 Смола меламино-формальдегидная 149
 Смола полиэфирная ненасыщенная 150

- Смола синтетическая 150
- Смола тиокарбамидо-формальдегидная 150
- Смола феноло-формальдегидная 150
- Смола феноло-фурфурольная 150
- Смола фенольная 150
- Смола фурановая 150
- Смола эпоксидная 149
- Смолы инден-кумароновые 150
- Смолы кумароно-инденовые 150
- Смолы нефтеполимерные 150
- Снование 150
- Совместимость полимеров 158
- Соединение высокомолекулярное 153
- Соединение низкомолекулярное (поли-ε-капроамида) 153
- Созревание вискозы 151
- Сомомеры 151
- Соотношение размеров высоты профиля шины к ширине профиля шины 151
- Сополиконденсация 151
- Сополимер 151
- Сополимер акрилонитрилбутадиен-стирольный 5, 152
- Сополимер винилиденхлорида 152
- Сополимер винилхлорида 152
- Сополимер нерегулярный 152
- Сополимер привитый 152
- Сополимер регулярный 152
- Сополимер статистический 152
- Сополимеризация 152
- Соппротивление изоляции (резин [эбонита]) 98
- Соппротивление качению (пневматической) шины 98
- Соппротивление тепловое 98
- Соппротивление тепловое удельное 98
- Соппротивление (резин) образованию и разрастанию трещин 98
- Соппротивление (резины) вырыванию шпильки 98
- Соппротивление (резины) истиранию при скольжении [кочении с проскальзыванием] 98
- Соппротивление (резины) прорыву металлической скобкой 98
- Соппротивление (резины [латексных плёнок]) раздиранию 99
- Соппротивление (резины) раздиранию на образцах-полосках 98
- Соппротивление (резин [эбонита]) электрическое внутреннее 99
- Соппротивление (резин [эбонита]) электрическое объёмное 99
- Соппротивление (резин [эбонита]) электрическое объёмное удельное 99
- Соппротивление (резин [эбонита]) электрическое поверхностное 99
- Соппротивление (резины [эбонита]) электрическое поверхностное удельное 99
- Соппротивление (эбонита) срезанию 99
- Сортировка вторичного сырья 151
- Сортировка использованной тары (упаковки) 150
- Состав гранулометрический 144
- Состав зерновой 144
- Состояние аморфное 163
- Состояние кристаллическое 154
- Состояние стеклообразное 154
- Состояние (полимеров) высокоэластическое 154
- Состояние (полимеров) вязкотекучее 154
- Состояние (полимеров) ориентированное 154
- Сосуд (Нд) 111, 126
- Сотопласт 151
- Созкструзия 151
- Спирт поливиниловый 151
- Сплав полимеров 153, 158
- Способ промазной 153
- Способность (резин) к кристаллизации при сжатии 50
- Среда 142
- Среда анизотропная 142
- Среда гомогенная 142
- Среда гетерогенная 142
- Среда изотропная 142
- Среда стабильная 142
- Средство укупорочное 49
- Средство упаковочное вспомогательное 49
- Срез 52
- Стабилизатор 153
- Старение полимеров 154
- Стекло 145
- Стекловолокнит 145
- Стекловолокно 145

- Стеклонаполнитель 145
- Стеклопластик 145
- Стеклопластик абляционный 145
- Стеклопластик анизотропный 145
- Стеклопластик армированный 145
- Стеклопластик декоративный 145
- Стеклопластик дисперснонаполненный 145
- Стеклопластик звукопоглощающий 146
- Стеклопластик изотропный 146
- Стеклопластик конструкционный 146
- Стеклопластик многофункциональный 145
- Стеклопластик наполненный 146
- Стеклопластик, получаемый контактным формованием 146
- Стеклопластик, получаемый литьевым способом 146
- Стеклопластик, получаемый намоткой 146
- Стеклопластик, получаемый напылением 146
- Стеклопластик, получаемый непрямым прессованием 147
- Стеклопластик, получаемый протяжкой 147
- Стеклопластик, получаемый прямым прессованием 147
- Стеклопластик, получаемый формованием в разъемной форме 147
- Стеклопластик, получаемый экструзией 146
- Стеклопластик радиационнозащитный 147
- Стеклопластик радиотехнического назначения 147
- Стеклопластик светопрозрачный 147
- Стеклопластик слоистый (волокнистый) 148
- Стеклопластик теплоизоляционный 147
- Стеклопластик теплостойкий 147
- Стеклопластик термопластичный 148
- Стеклопластик термореактивный 148
- Стеклопластик термостойкий 148
- Стеклопластик хемостойкий 148
- Стеклопластик электротехнический 146
- Степень ксантогенирования целлюлозы 157
- Степень отжима щелочной целлюлозы 157
- Степень релаксации напряжения (резины [пористой резины]) при сжатии 157
- Стойкость биологическая 154
- Стойкость клеевого соединения резина-металл к воздействию жидких агрессивных сред 155
- Стойкость полимерного материала к комбинированному радиационному воздействию 155
- Стойкость полимерного материала к комбинированному фоторадиационному воздействию 155
- Стойкость полимерного материала радиационная 155
- Стойкость полимерного материала фоторадиационная 155
- Стойкость (пререзиненных тканей) к удару при низкой температуре 156
- Стойкость (прорезиненных тканей) к изгибу 156
- Стойкость (резин [пористых резин, прорезиненных тканей, латексных и клеевых плёнок, клеевых соединений]) к воздействию жидких агрессивных сред 155
- Стойкость (резин [пористых резин, эбонита, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей]) к озоновому старению 156
- Стойкость (резин [пористых резин, эбонита, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей]) к радиационному старению 156
- Стойкость (резин [пористых резин, эбонита, латексных и клеевых плёнок, прорезиненных тканей]) к термическому [климатическому] старению под действием механических факторов 156
- Стрейнирование (каучука [резиновой смеси]) 157
- Стрейч-плёнка 157
- Стретч-плёнка 157
- Структура 157
- Структура материала 157
- Студень 43
- Стык холодный 154
- Сухарь (Нд) 52, 158
- Сушилка гранул 158
- Сушка волокна 158
- Сушка ингредиентов 159
- Сферопласт 159

- Сшивание полимеров 52
- Сырьё 142
- Сырьё вторичное 143

- Таблетирование 159
- Таблетированность 159
- Тангенс угла диэлектрических потерь (резины [эбонита]) 159
- Тара 159
- Тара бочковая* (Нд) 12, 159
- Тара жёсткая 159
- Тара мягкая 159
- Тара ящичная* (Нд) 159, 179
- Тара (упаковка) использованная 159
- Твёрдость (резины) 160
- Текс 160
- Текстолит 160
- Текстурирование химической нити 160
- Текучесть 108
- Температура плавления [разрушения] 160
- Температура применения предельная 160
- Температура размягчения 160
- Температура стеклования (полимеров) 160
- Температура текучести 160
- Теплоёмкость молярная 160
- Теплоёмкость удельная 161
- Теплообмен конвективный 161
- Теплосодержание 46, 160
- Теплота 161
- Термосенсибилизатор 161
- Термосенсибилизация (латекса) 161
- Термостат 161
- Термостойкость полимеров 161
- Термоусадка 161
- Термофиксация химической нити 161
- Термоэластопласты 1161
- Тиксотропия 161
- Тиоксид 58, 162
- Тип рисунка (протектора) 161
- Тип шины 162
- Ткань текстильная 162
- Ткань техническая 162
- ТКФ 150, 162
- Тонина 162
- Тонина помола 162
- Топливопроницаемость [паропроницаемость] (резин [прорезиненных тканей]) 101

- Транспортирование использованной тары (упаковки) 162
- Трещина 162
- Трещина в РТИ 162
- Трошение химической нити 158
- Труба 162
- Труба дренажная витая гибкая 162
- Трубка 163
- Трубка* (Нд) 130, 163
- Туба 163
- Тюбик* (Нд) 163

- Углепластик 27
- Углерод технический 27, 142
- Углубление на поверхности РТИ 47
- Угол диэлектрических потерь (резины [эбонита]) 66
- Угол наклона нити (слоя корда) 66
- Удаление отходов 16
- Удлинение относительное (резины [пористой резины, герметика, латексной и лаковой плёнок]) при растяжении 112
- Удлинение (прорезиненных тканей) при разрыве 113
- Укупорка* (Нд) 48, 179
- Уничтожение продукции 51
- УП 125, 163
- Упаковка 100, 159
- Упругость (резины) при растяжении 133
- Усадка 163
- Ускоритель 130
- Ускоритель пластикации 130
- Условия испытания 163
- Устройство 130
- Утилизация 164
- Утилизация использованной тары (упаковки) 164
- Утилизация отходов 164
- Утиль* (Нд) 21, 143, 164
- Уток 164
- Участок рабочий 41

- Фенопласт** 14
- Фибрилляция плёночной полипропиленовой нити 164
- Филлер* (Нд) 164, 178
- Фильера 164
- Флаконт 165

- Флеп* (Нд) 157, 165
Флиппер (Нд) 157, 165
 Фляга 165
 Форма литейная 165
 Форматор 165
 Форматор-вулканизатор 165
 Формование пластмасс ротационное 166
 Формование пластмасс центробежное 166
 Формование пластмасс экструзионно-выдувное 166
 Формование плёнок поливом 166
 Формование плоской плёночной полипропиленовой нити 166
 Формование ротационное 167
 Формование химического волокна 167
 Формование (волокна) из расплава 167
 Формование (волокна) из раствора 167
 Формование (резиновой смеси) компрессионное 167
 Формование (пластмасс) механическое 168
 Форполимер 168
 Фотополимеризация 168
 Фрикция 168
 Фторкаучук 168
 Фторопласт 168
Фторопласт-3 (Нд) 125, 168
Фторопласт-4 (Нд) 125, 168
 Фуллерен 168
 ФУР 150, 168
 ФФ 150, 169
 ФФУ 150, 169
- ХК** 58, 169
 Хлоркаучук 169
 Хранение отходов 49
 Хрупкость 65
 Хрупкость (эбонита) 66
 ХСПЭ 118, 169
- Царапина** 44
 Целлюлоза щелочная 169
- Частота** нитей слоя (корда) 169
 Часть (ездовой) камеры бандажная 169
 Часть (ездовой) камеры беговая 169
Чефер (Нд) 157, 170
 Червяк 169
 Число передаточное 168, 170
- Шаг** рисунка протектора 66
 Шашки протектора (покрышки) 170
 Шероховатость поверхности 178
 Шина арочная АШ 171
 Шина атмосферного давления 171
 Шина диагональная 172
 Шина диагональная опоясанная 172
 Шина крупногабаритная КГШ 171
 Шина малогабаритная МГШ 172
 Шина массивная 172
 Шина массивная бандажная 173
 Шина массивная безбандажная 173
 Шина массивная безбандажная с коническим основанием 173
 Шина массивная безбандажная с цилиндрическим основанием 174
 Шина массивная дисковая 174
 Шина массивная клеевого крепления 174
 Шина массивная эбонитового крепления 174
 Шина низкопрофильная НПШ 175
 Шина обычного профиля ШОП 172
 Шина радиальная 175
 Шина с регулируемым давлением 172
 Шина сверхкрупногабаритная СКГШ 174
 Шина сверхнизкопрофильная СНПШ 174
 Шина сверхширокопрофильная СШПШ 175
 Шина среднегабаритная СГШ 175
 Шина широкопрофильная ШППШ 175
 Шина (пневматическая) 176
 Шина (пневматическая) бескамерная 176
 Шина (пневматическая) камерная 177
 Шип (противоскольжения) 177
 Ширина беговой дорожки (протектора) 177
 Ширина борта (покрышки) 177
 Ширина профиля (пневматической) шины 177
 Ширина профиля (пневматической) шины под нагрузкой 177
 Шланг 178
 Шланг поливочный из пластических масс 178
 Шлихта 178
Шнек (Нд) 169, 178
 Шнур 178

Шнур (бортового крыла) наполнитель-
ный 178
Шпиндель универсальный 178
Шпиндель шарнирный 179
Шприцевание (резиновой смеси) 179
Шприц-машина (Нд) 86, 87, 179
Штапелирование химического волокна 179
Штранг-прессование 179

Щёлочь мерсеризационная 141

Эбонит 44
Экологичность продукции 44
Экстендер 45, 140
Экструдер двухчервячный 45, 128
Экструдер дисковый 45, 127
Экструдер одночервячный 45, 128
Экструдер червячно-дисковый 45, 129
Экструзия 45, 179
Экструзия плунжерная 45, 179
Эластичность 45
Эластичность (резин) по отскоку 45
Эластомеры 45
Эластомеры полиуретановые 45
Эластомеры термопластичные 46, 161
Эластомеры уретановые 46
Электроосаждение латекса 46
Эмульгатор 46
Энергия (резин [пористых резин, латекс-
ных и клеевых плёнок, прорезиненных
тканей]) усталостная удельная 46
Энтальпия 46
ЭП 46, 140
Эффект Вайссенберга 46

Ящик 179

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Басов Н. И.* Расчёт и конструирование оборудования для производства и переработки полимерных материалов / Н. И. Басов, Ю. В. Казанков, В. А. Любартович. — М. : Химия, 1986. — 488 с.
2. *Белозеров Н. В.* Технология резины / Н. В. Белозеров. — М. : Химия, 1979. — 472 с.
3. *Гиберов З. Г.* Механическое оборудование заводов пластических масс / З. Г. Гиберов. — М. : Машиностроение, 1977. — 336 с.
4. *Григорьян А. Г.* Производство кабелей и проводов с применением пластмасс и резин / А. Г. Григорьян, Д. Н. Дикерман, И. Б. Пешков. — М. : Энергоатомиздат, 1992. — 304 с.
5. *Закон України «Про відходи».*
6. *Калинчев Э. Л., Саковцева М. Б.* Свойства и переработка термопластов : справ. пособие / Э. Л. Калинчев, М. Б. Саковцева. — Л. : Химия, 1983. — 288 с.
7. *Карпов В. Н.* Оборудование предприятий резиновой промышленности / В. Н. Карпов. — М. : Химия, 1987. — 336 с.
8. *Лукач Ю. Е.* Валковые машины для переработки пластмасс и резиновых смесей / Ю. Е. Лукач, Д. Д. Рябинин, Б. Н. Метлов. — М. : Машиностроение, 1967. — 296 с.
9. *Мікульонок І. О.* Механічні, гідромеханічні і масообмінні процеси та обладнання хімічної технології : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / І. О. Мікульонок. — К.: НТУУ «КПІ», 2014. — 340 с.
10. *Мікульонок І. О.* Моделювання обладнання технологічних ліній для перероблення пластмас і гумових сумішей на базі валкових машин : монографія / І. О. Мікульонок. — К. : НТУУ «КПІ», 2013. — 243 с.
11. *Мікульонок І. О.* Обладнання і процеси переробки термопластичних матеріалів з використанням вторинної сировини : монографія / І. О. Мікульонок. — К. : ІВЦ „Видавництво «Політехніка»”, 2009. — 265 с.
12. *Мікульонок І. О.* Полімерні композитні матеріали й вироби з них. Одержання, перероблення та властивості : термінологічний словник / І. О. Мікульонок, Л. Б. Радченко. — К. : ІВЦ «Політехніка», 2005. — 180 с.
13. *Мікульонок І. О.* Технологічні основи перероблення полімерів, пластмас і гумових сумішей : навч. посіб. / І. О. Мікульонок. — К. : НТУУ «КПІ», 2015. — 312 с.
14. *Оборудование и основы проектирования заводов резиновой промышленности* / под общ. ред. Н. Д. Захарова. — Л. : Химия, 1985. — 504 с.
15. *Основы технологии* переработки пластмасс / С. В. Власов, Э. Л. Калинин, Л. Б. Кандырин и др. — М.: Химия, 1995. — 528 с.

16. *Охрана окружающей среды. Терминология* : справ. пособие. — Вып. 6. — М. : Изд-во стандартов, 1991. — 128 с.
17. *Переработка* пластмасс : справочник / под ред. В. А. Брагинского. — Л. : Химия, 1985. — 296 с.
18. *Политехнический словарь* / редкол.: А. Ю. Ишлинский (гл. ред.) и др. — М. : Сов. энциклопедия, 1989. — 656 с.
19. *Порядок збирання, сортування, транспортування, переробки та утилізації використаної тари (упаковки)* / Затв. Наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 02.10.2001, № 224.
20. *Рябинин Д. Д.* Смесительные машины для пластмасс и резиновых смесей / Д. Д. Рябинин, Ю. Е. Лукач. — М. : Машиностроение, 1972. — 272 с.
21. *Семчиков Ю. Д.* Высокомолекулярные соединения / Ю. Д. Семчиков. — М. : Издательский центр «Академия», 2003. — 368 с.
22. *Терминология государственной системы стандартизации* : справочник. — М. : Изд-во стандартов, 1989. — 144 с.
23. *Федеральный закон Российской Федерации «Об отходах производства и потребления»* / Правовые вопросы охраны окружающей среды: Экспресс-информация. — М. : ВИНТИ, 1999. — № 10. — С. 2—10.
24. *Химическая энциклопедия*: В 5 т.: Т. 1 / редкол.: Кнунянц И. Л. (гл. ред.) и др. — М. : Сов. энцикл., 1988. — 623 с.
25. *Химическая энциклопедия*: В 5 т.: Т. 2 / редкол.: Кнунянц И. Л. (гл. ред.) и др. — М. : Сов. энцикл., 1990. — 671 с.
26. *Химическая энциклопедия*: В 5 т.: Т. 3 / редкол.: Кнунянц И. Л. (гл. ред.) и др. — М. : Большая Российская энцикл., 1992. — 639 с.
27. *Химическая энциклопедия*: В 5 т.: Т. 4 / редкол.: Зефилов Н. С. (гл. ред.) и др. — М. : Большая Российская энцикл., 1995. — 639 с.
28. *Химическая энциклопедия*: В 5 т.: Т. 5 / редкол.: Зефилов Н. С. (гл. ред.) и др. — М. : Большая Российская энцикл., 1998. — 783 с.
29. *Химия. Энциклопедия* / под ред. И. Л. Кнунянца. — М. : Большая Российская энцикл., 2003. — 972 с.
30. *ГОСТ 3.1109–82. ЕСТД. Термины и определения основных понятий.*
31. *ГОСТ 11441–93. Машины резиноперерабатывающие одночервячные. Типы, основные параметры и размеры.*
32. *ГОСТ 15845–80. Изделия кабельные. Термины и определения.*
33. *ГОСТ 25645.321–87. Стойкость полимерных материалов радиационная. Термины и определения.*
34. *ГОСТ 28630–90. Шины массивные. Термины и определения.*
35. *ГОСТ 30102–93. Волокна химические. Термины и определения.*
36. *ДНАОП 0.00-1.07–94. Правила будови та безпечної експлуатації посудин, що працюють під тиском.*

37. ДСТУ 1.1–2001. ДСС. Стандартизація та суміжні види діяльності. Терміни та визначення основних понять.
38. ДСТУ 2098–92. Виробництво паперу та картону. Терміни та визначення.
39. ДСТУ 2136–93. Волокна та нитки текстильні. Терміни та визначення.
40. ДСТУ 2156–93. ССБП. Безпечність промислових підприємств. Терміни та визначення.
41. ДСТУ 2214–93. Вироби гумові. Випробування. Терміни та визначення.
42. ДСТУ 2219–93. Шини пневматичні. Конструкція. Терміни та визначення.
43. ДСТУ 2241–93. Матеріали композитні. Склопластики. Терміни та визначення.
44. ДСТУ 2328–93. Швидкісне деформування матеріалів. Терміни та визначення.
45. ДСТУ 2390–94. Складання. Терміни та визначення.
46. ДСТУ 2391–94. Система технологічної документації. Терміни та визначення.
47. ДСТУ 2406–94. Пластмаси, полімери і синтетичні смоли. Хімічні назви. Терміни та визначення.
48. ДСТУ 2410–94. Машини технологічні. Основні поняття та циклограми. Терміни та визначення.
49. ДСТУ 2415–94. Устаткування збагачувальне. Терміни та визначення.
50. ДСТУ 2437–94. Вироби із пластмас. Дефекти. Терміни та визначення.
51. ДСТУ 2470–94. Надійність техніки. Системи технологічні. Терміни та визначення.
52. ДСТУ 2510–94. Покриття лакофарбові. Терміни та визначення.
53. ДСТУ 2636–94. Загальна мікробіологія. Терміни та визначення.
54. ДСТУ 2643–94. Труби сталеві та чавунні. Терміни та визначення.
55. ДСТУ 2694–94. Підготовка руд чорних металів. Техніка та технологія. Терміни та визначення.
56. ДСТУ 2777–94. Теплообмін під час кипіння та конденсації. Терміни та визначення.
57. ДСТУ 2785–94. Технологія та устаткування ткацького виробництва. Терміни та визначення.
58. ДСТУ 2787–94. Технологія та устаткування прядильного виробництва. Терміни та визначення.
59. ДСТУ 2825–94. Розрахунки та випробування на міцність. Терміни та визначення основних понять.
60. ДСТУ 2860–94. Надійність техніки. Терміни та визначення.

61. ДСТУ 2887–94. Пакування та маркування. Терміни та визначення.
62. ДСТУ 2890–94. Тара і транспортування. Терміни та визначення.
63. ДСТУ 2925–94. Якість продукції. Оцінка якості. Терміни та визначення.
64. ДСТУ 2955–94. Клеї. Терміни та визначення.
65. ДСТУ 3021–95. Випробування й контроль якості продукції. Терміни та визначення.
66. ДСТУ 3042–95. Устаткування технологічне для переробки полімерних матеріалів. Терміни та визначення.
67. ДСТУ 3051–95. Ресурсозбереження. Основні положення.
68. ДСТУ 3126–95. Засоби мийні синтетичні. Терміни та визначення.
69. ДСТУ 3128–95. Вироби гумові технічні. Зовнішні дефекти. Терміни та визначення.
70. ДСТУ 3278–95. Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Основні терміни та визначення.
71. ДСТУ 3290–95. Виробництво скла. Види скла. Терміни та визначення.
72. ДСТУ 3642–97. Технологія гумового виробництва. Терміни та визначення.
73. ДСТУ 3699–98. Виробництво хімічних волокон. Терміни та визначення.
74. ДСТУ 3956–2000. Технічні засоби вимірювання та керування в промислових процесах. Частина 1. Основні поняття. Терміни та визначення.
75. ДСТУ 3998–2000. Матеріали та вироби текстильні, трикотажні, швейні та шкіряні. Терміни та визначення.
76. ДСТУ 4462.0.01:2005. Поводження з відходами. Терміни та визначення понять.
77. ДСТУ Б А.1.1-5–94. ССНБ. Загальні фізико-хімічні характеристики та експлуатаційні властивості будівельних матеріалів. Терміни та визначення.
78. ДСТУ Б А.1.1-6–94. Теплофізичні випробування матеріалів. Терміни та визначення.
79. ДСТУ Б А.1.1-18–94. ССНБ. Лінолеум. Терміни та визначення.
80. ДСТУ Б А.1.1-26–94. ССНБ. Відходи промисловості для будівельних виробів. Терміни та визначення.
81. ДСТУ Б А.1.1-28–94. ССНБ. Вироби полімерні погонажні профільні та оздоблювальні стінові (рулонні та листові). Терміни та визначення.
82. ДСТУ ISO 9251:2005. Теплоізоляція. Режими теплообміну і властивості матеріалів. Словник термінів.
83. СНиП 2.04.14–88. Тепловая изоляция оборудования и трубопроводов.

ЗМІСТ

Передмова	3
Скорочення	4
Стандартизовані й рекомендовані терміни та визначення	5
Алфавітний показчик російських термінів	180
Список використаних джерел	201

ДЛЯ НОТАТОК

[illegible]

ДЛЯ НОТАТОК

[illegible]

Довідкове видання

Мікульонок Ігор Олегович
Сокольський Олександр Леонідович

Полімерні матеріали і вироби з них
(одержання, перероблення. властивості)

Термінологічний словник

В авторській редакції
Надруковано з оригінал-макета замовника